

Miljøgodkendelse af

Kvægbruget

Gl. Bane 10, 6230 Røde kro

§ 12

Lovbekendtgørelse nr. 1486
af 4. december 2009 om
miljøgodkendelse mv. af
husdyrbrug med senere
ændringer

Godkendelsesdato:
5. juli 2010

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
Tlf. 73 76 76 76

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 Ikke teknisk resumé	5
1.3 Offentlighed	7
2 Generelle forhold	8
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	8
2.2 Meddelelesespligt	9
2.3 Gyldighed	9
2.4 Retsbeskyttelse	9
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	9
2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse	10
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	12
3.2 Placering i landskabet	16
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	20
4.1 Husdyrhold og staldindretning	20
4.2 Ventilation	24
4.3 Fodringsteknik	24
4.4 Opbevaring af ensilage	25
4.5 Energiforbrug	26
4.6 Vandforbrug	28
4.7 Spildevand, samt tag- og overfladevand	30
4.8 Kemikalier og medicin	32
4.9 Affald	32
4.10 Olietanke	34
4.11 Driftsforstyrrelser og uheld	35
5 Gødningsproduktion og – håndtering	39
5.1 Gødningstyper og mængder	39
5.2 Flydende husdyrgødning	41
5.3 Gylleforsuring	44
5.4 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost	45
5.5 Anden organisk gødning	47
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	48
6.1 Lugt	48
6.2 Fluer og skadedyr	49
6.3 Transport	50
6.4 Støj	52
6.5 Støv	55
6.6 Lys	56
6.7 Ammoniak – generel reduktion	57
6.8 Ammoniak – individuel reduktion	57
6.9 Natura 2000	71
7 Påvirkninger fra arealerne	72
7.1 Udbringningsarealerne	72
7.2 Beskyttet natur	75
7.3 Nitrat til grundvand	81
7.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande	82
7.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande	84
7.6 Natura 2000 i forhold til arealer	86
7.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	90
8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	94
9 0-alternativet og andre alternativer	99
10 Husdyrbrugets ophør	101
11 Egenkontrol og dokumentation	102
12 Klagevejledning	105
13 Bilag	107

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af kvægbruget på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro. Miljøgodkendelse meddelelser i medfør af § 12, stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.
Godkendelsesdato:	5. juli 2010
Ejer og ansøger:	Jens Jørgen Schmidt, Gl. Bane 10, 6230 Rødekro
Telefonnr.:	74 69 84 73
Mobilnr.:	21 77 73 84
E-mail:	glbane@dlgtele.dk
Husdyrbrugets navn:	Dalgaard
Ejendomsnr.:	5800010167
Matr.nr. og ejerlav:	71, 140, 352, 353, 354, 355, 441, 442, 443, 444 og 445 Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum.
CVR nr.:	12364695
CVR/p nr.:	1000375212
CHRnr.:	48600
Biaktiviteter:	Ingen.
Andre ejendomme:	Ejer: Ribevej 27, 6230 Rødekro – svineejendom. Forpagter: stald på Hovslundvej 45, 6230 Rødekro – pt. tyrekalve. Anlæggene indgår ikke i husdyrbruget, da de ikke er teknisk og forureningsmæssigt forbundet.
Miljørådgiver:	Morten Bentzon Hansen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, tlf. 74 36 51 25, mbh@landbosyd.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Ekstern konsulent Gitte Moestrup, OSC-Miljø
Kvalitetssikring, miljø:	Lars Paulsen
Sagsbehandler, natur:	Ekstern konsulent Peter Witt, Linnea-Consult
Kvalitetssikring, natur:	Torben Hansen
Sagsnr:	07/5162

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Jens Jørgen Schmidt har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen beliggende Gl. Bane 10, 6230 Rødekro. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindeligt indsendt til Sdr. Jyllands Amt den 16. juni 2006. Ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk med skema nr. 4408, version 12 er indsendt til Aabenraa Kommune den 20. april 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen i køer, opdræt, småkalve og tyrekalve.

Dyreholdets størrelse skal i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. beregnes efter bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse er i nudrift beregnet til 248,1 dyreenheder (gl. DE) og i ansøgt drift til 493 dyreenheder (gl. DE). Der er således ansøgt om en miljøgodkendelse efter § 12.

Alle vurderingerne efter bilag 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 294 af 18. april 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug skal foretages under anvendelse af omregningsfaktorerne for beregning af dyreenheder i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændringer af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse i nudrift er 291,33 dyreenheder (nye DE) og ansøgt drift 561,34 dyreenheder (nye DE).

Husdyrbruget har ikke tidligere være miljøgodkendt, da produktionen var mindre end 250 DE efter de hidtidige omregningsfaktorer for dyreenheder.

Der foreligger en afgørelse fra Sønderjyllands Amt om, at den nuværende produktion på 248 DE (svarer til 291 DE efter de nye omregningsfaktorer) ikke er omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt. Afgørelsen er fra 25. oktober 2002 og rettet den 27. december 2002.

Ansøger planlægger i forbindelse med udvidelsen at opføre:

- En kostald på ca. 1.500 m²
- En kostald på ca. 2.800 m²
- En gyllebeholder på 5.000 m³
- Fire plansiloer på sammenlagt 3.120 m²
- En malkestald og teknikrum på ca. 1.500 m²
- Eksisterende plansiloer ændres til en overdækket fodercentral på ca. 280 m²
- Gylleforsuringsanlæg

For plansiloerne er der søgt dispensation fra afstandskravet på 30 meter til naboskel jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Aabenraa Kommune har vurderet, at der er en driftsmæssig begrundelse for den ønskede placering af plansiloerne, og at placeringen ikke vil medføre forurening eller gener for naboen, da naboarealet er dyrkede marker, jf. afsnit 3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. Kommunen har derfor meddelt dispensation til den ansøgte placering.

Bygge- og anlægsarbejdet forventes at starte hurtigst muligt efter miljøgodkendelsen er meddelt. Bygge- og anlægsarbejder gennemføres i to etaper:

- Etape 1: Byggeri af stald (1.1.8) på 1.500 m², gylleforsuring, to plansiloer og gyllebeholder – Byggeriet vil strække sig over 1-2 år. Efter etape 1 kan dyreholdet udvides med 101 køer.
- Etape 2: Den store kostald (1.1.6 og 1.17) med gylleforsuring, malkecenter og de resterende plansiloer – Tidsplan vil afhænge af økonomi og om etape 1 fungerer tilfredsstillende. Det forventes, at etape 2 vil foregå og være færdiggjort 3-5 år efter miljøgodkendelsen er meddelt.

Udvidelsen af dyreholdet påbegyndes så snart miljøgodkendelsen foreligger, og der vil løbende ske en opformering af dyreholdet. Udvidelsen ønskes som udgangspunkt foretaget med eget opdræt for at undgå indkøb af potentiel smittebærende dyr, men det kan eventuelt blive aktuelt at købe køer ind. Dyreholdet opbygges over 5 år.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Kvægbruget på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro udvider fra de nuværende 164 køer, 123 kvier/stude (6 – 24 mdr.), 41 småkalve (0 – 6 mdr.) og 132 tyrekalve (50 – 110 kg) svarende til 291,33 DE til 396 køer, 17 kvier/stude (23 – 24 mdr.), 50 småkalve (0 – 3 mdr.), 12 ammekøer og 198 tyrekalve (40 – 60 kg) svarende til 561,34 DE.

Der modtages 56,8 DE svinegylle og 35,5 DE dybstrøelse fra andre anlæg på bedriften, mens der afsættes 24,59 DE kvæggyllle til aftalearealer.

Husdyrbruget råder over 298,17 ha udbringningsarealer, heraf er 275,56 ha ejede og forpagtede arealer og 22,61 ha aftalearealer eller arealer, der anvendes til græsning.

Alle udbringningsarealerne fremgår af kortet i bilag 1.4.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Der bliver etableret to nye kostalde på ca. 1.500 og 2.800 m², som placeres nordøst for eksisterende produktionsanlæg, samt malkestald og teknikrum på ca. 1.500 m².

Det etableres endvidere en gyllebeholder på 5.000 m³ øst for de eksisterende beholdere, og fire plansiloer på sammenlagt 3.120 m² nord for gyllebeholderne. Der gives dispensation efter § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven til at placere plansiloerne indenfor 30 meter til naboskel.

Landskabelige værdier

De nye bygninger etableres i samme materialer og stil, som de eksisterende, og i tilknytning til disse. De største af de nye stalde bliver dog højere end den eksisterende kostald. Ejendommen ligger imidlertid godt tilbagetrukket og afskærmet af læhegn, så Aabenraa Kommune vurderer, at de staldbygninger ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt. Den nye gyllebeholder og plansiloerne vil blive etableret udenfor de læhegn, der omkranser bygningerne, og vil derfor være mere synlige i landskabet, der stilles derfor krav om beplantning omkring disse.

Lugt, støv og støj

Produktionen vil forsætte i den eksisterende kostald, og der etableres nye stalde.

Beregninger af lugtpåvirkninger i omgivelserne viser, at afstanden til byzoneområde, sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er væsentlig større end nødvendigt for at overholde de vejledende retningslinier.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 670 meter fra stalde og den beregnede geneafstand for lugt er 100 meter. Der ligger ingen byzone, sommerhusområde eller lokalplans udpegede boligområder inden for 1000 m fra produktionen.

Ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget kan der forekomme støv.

Der kan forekomme støj i forbindelse med håndtering af foder, fra ventilationsafkast, malkning, køling, pumpning af gylle, ensilering, samt ved transportere til og fra ejendommen.

Nærmeste nabobeboelse med landbrugspligt ligger i en afstand af ca. 500 meter fra staldbygningerne, og der er ingen boligområde i nærheden. Det er derfor vurderet, at den ansøgte udvidelse ikke vil medføre væsentlig forøgelse af husdyrbrugets støj- og støvfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette er til gene for naboerne.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af husdyrbruget vil bl.a. medføre, at antallet af transportere øges fra ca. 878 til 1.466 årligt.

Gylletransporter til de vestlige arealer passerer gennem Øster Løgum, ellers er der ikke samlet beboelse i nærheden af ejendommen, der bliver generet af transporterne. Det vurderes, at udvidelsen af transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes et naturareal med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. indenfor en afstand af 300 m fra det eksisterende anlæg. Der etableres gylleforsuring og skrabere for at sikre, at der ikke sker meremission af ammoniak fra anlæggene.

Med disse tiltag reduceres ammoniakemissionen fra ejendommen med 5 kg N/år fra den nuværende drift til ansøgt drift.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 9 km nord for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 59 Pamhule Skov og Stevning Dam og habitatområde nr. 81 Pamhule Skov og Stevning Dam.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningsystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Det gør sig ligeledes gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand. Udbringningsarealerne er placeret uden for områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 64 kg N/ha. En del af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Her viser beregningerne, at udvaskningen er under 50 mg nitrat pr. liter.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det betyder, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som ikke væsentlig.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

På baggrund af de aktuelt gældende BAT – teknikker er der foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Vurderingen er baseret på en gennemgang, hvor de anvendte metoder er sammenstillet med de BAT – betragtninger, som bør gøres gældende jf. aktuelle BREF – noter og BAT – blade.

Det er på den baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for ombygninger, udvidelser, samt eksisterende og fremtidig drift, er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Alternative løsninger

Det er valgt at etablere de nye stalde nord og nordøst for de eksisterende anlæg under hensyntagen til driften på lang sigt, så staldene ligger i tilknytning til det nye malkecenter. Denne placering giver den bedste interne logistik med korte drivveje for køer. Samtidig bliver de nye anlæg etableret i tilknytning til de eksisterende anlæg. Placeringen vurderes derfor at være optimal.

Aabenraa Kommune har vurderet, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på 'Dalgaard' ikke påvirker lokalområdet i negativ retning.

Hvorvidt en sådan alternativ udnyttelse af områdets landbrugsmæssige produktionspotentiale vil indebære en større eller mindre miljøpåvirkning end det ansøgte, afhænger af de konkrete **omstændigheder** hvorunder potentialet realiseres. Kommunen finder ikke, at der er grundlag for at antage, at udvidelsen vil indebære en væsentlig afvigende, generel miljøpåvirkning.

Vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at der er tale om erhvervsmæssig nødvendigt byggeri, og at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget Gl. Bane 10, 6230 Rødebro.

1.3 Offentlighed

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 21. maj 2008 i Aabenraa Ugeavis for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen. Der var en frist på 4 uger til den 18. juni 2008 til at indsende kommentarer eller spørgsmål til det ansøgte.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev den 23. marts 2010 orienteret om ansøgningen.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den 14. maj 2010 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt andre som har anmodet herom. Hørigsberettigede er mærket med * i listen over klageberettigede i afsnit 12 Klagevejledning. Udkast til afgørelse kunne endvidere ses på kommunens hjemmeside. Der var en frist på 6 uger til og med den 25. juni 2010 til afgivelse af bemærkninger.

Den 27. juni 2010 modtog Aabenraa Kommune kommentarer fra Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sønderjylland. Kommentarerne og Aabenraa Kommunes bemærkninger er vedlagt som bilag 2.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret i Lokal-Bladet Budstikken, Aabenraa onsdag den 7. juli 2010, og afgørelsen bliver fremsendt til klageberettigede personer, organisationer og myndigheder, samt de myndigheder der har været inddraget i sagens behandling. Disse er listet i afsnit 12 Klagevejledning.

2 Generelle forhold

Husdyrbruget er større end 250 dyrceenheder (DE) og er derfor **omfattet af § 12, stk. 2** i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. **Kravet afhænger** af tidspunktet for indsendelse af ansøgning. Ansøgninger indsendt første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Gl. Bane 10, 6230 Rødekro med ejendoms nr. 5800010167.

Ansøger driver og ejer Ribevej 27, 6230 Rødekro, hvor der er svin, og forpagter en stald på Hovslundvej 45, 6230 Rødekro, hvor der pt. går tyrekalve. Der tilføres gødning fra de to ejendomme, og der opbevares noget gylle i gyllebeholder på Ribevej 27, men de to ejendomme er ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundet.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 48600, og virksomhedens CVR nr. er 12364695.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgningsskema nummer 4408, version 12, genereret den 20. april 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

Vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 4408, version 12, genereret den 20. april 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.

2.2 Meddelelsespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

2.3 Gyldighed

Den samlede miljøgodkendelse bortfalder, såfremt etape 1 ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Etape 2 bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år efter den er meddelt. Vilklårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afvigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vilkår

3. Den samlede miljøgodkendelse bortfalder, såfremt etape 1 ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Etape 2 bortfalder, såfremt den ikke udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være udnyttet 5 år efter meddelelse af godkendelsen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil den 5. juli 2018.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug til udvidelse af husdyrbruget på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro.

Samtidig meddeles dispensation i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven til etablering af plansiloer indenfor 30 meter fra naboskel.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til et dyrehold i tung race på:

- 396 årsmalkekøer (9.234 kg mælk)
- 17 årskvier, 23 – 24 mdr.
- 50 årssmåkalve, 0 – 3 mdr.
- 198 tyrekalve, 40 – 60 kg
- 12 ammekøer uden opdræt (400-600 kg).

Svarende til sammenlagt 561,34 DE. Dyreenheds-omregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Miljøgodkendelsen meddeles også til etablering af:

- En kostald på ca. 1.500 m²
- En gyllebeholder på 5.000 m³
- En kostald på ca. 2.800 m²
- Fire plansiloer på sammenlagt 3.120 m²
- En malkestald og teknikrum på ca. 1.500 m²
- Eksisterende plansiloer ændres til en overdækket fodercentral på ca. 280 m²
- Gylleforsuringsanlæg

Bygge- og anlægsarbejdet forventes at starte hurtigst muligt efter miljøgodkendelsen er meddelt. Bygge- og anlægsarbejder gennemføres i to etaper:

- Etape 1: Byggeri af stald (1.1.8) på 1.500 m², gylleforsuring, to plansiloer og gyllebeholder – Byggeriet vil strække sig over 1-2 år. Efter etape 1 kan dyreholdet udvides med 101 køer.
- Etape 2: Den store kostald (1.1.6 og 1.17) med gylleforsuring, malkecenter og de resterende plansiloer – Tidsplan vil afhænge af økonomi og om etape 1 fungerer tilfredsstillende. Det forventes, at etape 2 vil foregå og være færdiggjort 3-5 år efter miljøgodkendelsen er meddelt.

Udvidelsen af dyreholdet påbegyndes så snart miljøgodkendelsen foreligger, og der vil løbende ske en opformering af dyreholdet. Dyreholdet opbygges over 5 år.

Det skyldes, at det er ønsket, at produktionsudvidelsen skal ske på baggrund af egne dyr, således at det genetiske materiale er kendt. Da det tager to år for en kviekalv at blive en ko, vil det ikke være muligt at gennemføre udvidelsen inden for to år. Dertil skal der indregnes en årlig normal udskiftning i besætningen på ca. 40 %. Ved at basere udvidelsen på eget opdræt undgås det også, at potentielt syge dyr indkøbes.

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter byggetilladelse eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Gl. Bane 10, 6230 Rødekro.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 12, stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, samt Aabenraa Kommunes regulativer – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat,
- Lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik,
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt,
- heller ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer,
- ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

Den 5. juli 2010

Lars Paulsen
Miljøsagsbehandler
Cand. agro., ph.d.
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 81 00
lpa@aabenraa.dk

Torben Hansen
Natursagsbehandler
Biolog
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 73 58
tha@aabenraa.dk

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse

Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbruget er beliggende i landzone. Nye bygninger på Gl. Bane 10 etableres i tilknytning til eksisterende anlæg.

Formålet med det ansøgte er at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde. Dele af det eksisterende anlæg fjernes, da det ikke er tidssvarende dyrevelfærdsmæssigt, miljømæssigt eller logistisk. Som en konsekvens af ovenstående forhold skal der etableres nye bygninger.

Køerne vil i starten blive malket i den eksisterende malkestald, men malkestalden vil hurtigt være nedslidt og det vil derfor være nødvendigt at bygge en ny malkestald, der sikrer, at malkningen kommer til at foregå hurtigere, da flere malkestationer oprettes. Med de nye bygninger sikres det, at hele anlægget lever op til kravene for miljø og dyrevelfærd samt sikrer, at det bedst mulige arbejdsmiljø for ansatte også er tænkt ind i arbejdsgangen på ejendommen.

Med flere køer vil det være nødvendigt at have yderligere en gyllebeholder til at opbevare den producerede gylle samt flere plansiloer til opbevaring af ensilage til dyrene. Af den grund vurderes det, at de nye bygninger er erhvervsmæssige nødvendige.

Tabel 1 Afstande til kommuneplaner/lokalplaner

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	Ca. 1400 m	Genner	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	Ca. 4800 m	Nær Sønderballe Strand	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål		Ingen i nærheden	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.		Ingen i nærheden	50 m
Nabobeboelse	500 m	Gl. Bane 12	50 m

Tabel 2 Afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Beboelse på samme ejendom	0 / 20 m	Stuehuset og eksisterende kalvestald er bygget sammen - kalvestalden fjernes efter udvidelsen, derefter er der en afstand på ca. 20 meter.	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	1,9 km	Fra anlægget til alment vandværk i Genner	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	Der er egen vandboring i gårdspladsen. Endvidere er der markboring på vestsiden af kostald (bygning 2).	25 m
Vandløb	Ca. 25 m	Vest for ejendommen.	15 m
Dræn	> 15 m	Der forefindes dræn på ejendommen, også hvor udvidelsen bliver etableret. Disse vil blive blændet af, så afstanden på 15 meter overholdes.	15 m
Sø	170 m	Mindre § 3 vandhul NØ for ejendommen	15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	5 m	Privat vej, der går gennem ejendommen og forbinder Gl. Bane og Hesselbjergvej.	15 m
	200 m	Gl. Bane	
Naboskel	5 m	Fra plansilo.	30 m

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne: "Kirkebyggelinien" og "Kirkelandskaber".

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er ingen opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker.

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Fredede områder og fortidsminder

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningerne "Fredede områder" og "Fredede områder forslag".

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Fredede fortidsminder", men ved mark 45 ligger der et fredet fortidsminde.

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Fortidsmindebeskyttelseslinie", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: 3KS, 42 og 45.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29f fastsat regler om, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

I henhold til naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1042 af 20/10/2008, må der ikke inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven foretages ændringer i tilstanden af arealet, herunder etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Forbuddet gælder ikke for sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme og landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning. Forbuddet gælder endvidere ikke for fortidsminder, der ikke er synlige i terrænet, samt fortidsminder, der er nævnt i bilag 1 til loven.

Strandbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Klitfredningslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Skovbyggelinie

Den gl. kostald og ungdyrstald samt opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen "skovbyggelinie".

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier".

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger", men følgende arealer afgrænses helt eller delvist af "Beskyttede sten- og jorddiger": 50L, 10L, 40L, 30L, 1KS, 101, 2KS, 3KS, 4KS, 2, 5, 6, 7, 4, 3, 12, 1, 2, 1-1, 50MH, 51MH, 52MH, 52-1MH, 1MH, 1PT, 17, 105, 2PT, 104, 41, 42, 45, 1JL og 31PP.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Der er generelt mange sten- og jorddiger i området. Disse er hovedsageligt placeret i markskel og langs kanten af skove og lysåbne naturområder. Der vil ikke blive ændret på digerne i forbindelse med driften af jorden.

Vurdering

Placeringen af det nye byggeri er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen og i forhold til naturområder omkring ejendommen. Alle nye bygninger og anlæg placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder gyllebeholderen og plansiloen, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen finder, at der er redegjort for, at udvidelsen er erhvervsmæssigt nødvendig, idet udvidelsen skal finansiere nye tidssvarende bygninger til erstatning for nedslidte bygninger, samt sikre, at anlægget fremadrettet er økonomisk rentabelt samt opfylder krav til miljø, dyrevelfærd og arbejdsforhold.

Det er oplyst, at der forefindes dræn på ejendommen, også hvor udvidelserne bliver etableret, og at disse vil blive blændet af, så afstanden på 15 meter overholdes. Der fastsættes vilkår til dette.

Der er søgt om dispensation i henhold til § 9, stk. 3 i **husdyrbrugsloven** fra afstandskravet i § 8, så plansiloerne kan etableres 5 meter fra naboskel.

Begrundelsen for at placere plansiloerne det nævnte sted er, at ansøger kan bruge den markvej, der går mod syd mellem gyllebeholderne. Den markvej bruges til indkørsel af foder til plansiloanlægget samt til transport af gylle.

Plansiloerne vil være afskærmet af levende læhegn, så de ikke er synlige i landskabet. Naboarealerne er åbne marker uden beboelse eller bebyggelse.

Aabenraa Kommune har på baggrund af dette vurderet, at der er en driftsmæssig begrundelse for den ønskede placering af plansiloerne, og at placeringen ikke vil medføre forurening eller gener for naboen, da naboparealet er dyrkede marker. Kommunen har derfor meddelt dispensation til den ansøgte placering.

Alle øvrige afstandskrav jf. §§ 6 og 8 og husdyrbrugsloven er, som det fremgår af tabel 1 og 2 overholdt.

Den gl. kostald og ungdyrstald samt opbevaringsanlæg ligger indenfor "skovbyggelinjen". Skovbyggelinjen er en bufferzone på 300 meter omkring skove, der har til formål at sikre skovens værdi som landskabselement samt opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet. Skovbyggelinjen gælder for alle offentlige skove og for private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha. Ifølge § 17 i Lov om naturbeskyttelse nr. 1042 af 20. oktober 2008 er der forbud mod at bygge indenfor bygge- linien, dog er driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugserhvervet undtaget af forbuddet.

Der er tale om **eksisterende** anlæg og en ny gyllebeholder, der placeres indenfor byggelinjen. Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen er driftsmæssig nødvendig, så udvidelsen kan **gennemføres** som ansøgt.

I kanten af mark 45 ligger et fredet fortidsminde, og følgende arealer ligger helt eller delvist inden for 100 meter beskyttelseslinjen for fortidsminder: 3KS, 42 og 45.

Fortidsmindebeskyttelseslinjen er en 100 m beskyttelseszone målt fra fortidsmindets kant. Der må i henhold til museumsloven ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet indenfor beskyttelseslinjen, herunder etableres hegn, opstilles campingvogne o.lign., hvilket heller ikke vil være tilfældet her.

De pågældende fortidsminder er Vendersvold, der ligger ved mark 42 og 45. Vendersvold er en forsvarsvold fra romersk jernalder. Ved mark 3KS ligger en rundhøj.

Kommunen vurderer, at ejendommen kan drives uden påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv., når gældende lovgivning i naturbeskyttelsesloven og museumsloven overholdes, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til dette.

Vilkår

- Eksisterende dræn på ejendommen skal blændes af, så afstandskravet på 15 meter jf. § 8 i husdyrbrugloven overholdes for de nye staldanlæg og gyllebeholderen.
- Plansiloer til ensilage skal placeres mindst 5 meter fra naboskel (matr. nr. 343 Ø. Løgum ejerlav, Ø. Løgum).

3.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Ejendommen ligger tilbagetrukket i terrænet, hvilket gør, at den ikke syner af meget i landskabet. Der er læhegn mod øst og syd samt delvist mod vest

Ansøger har ikke umiddelbart planer om yderligere beplantning omkring ejendommen. Ventilationen er primært naturlig og yderligere beplantning omkring anlægget vil kunne medføre nedsat luftskifte og dermed forringet klima i stalden for dyr og medarbejdere.

Når nybygningerne er etableret, vil de være gemt væk i forhold til nærmeste nabo, hvorfor bygningen heller ikke forventes at fremtræde specielt synligt.

Nærmeste nabo er ansøgers forældre.

Ansøger vurderer, at bygningerne ikke vil have landskabelige konsekvenser.

Tabel 3 Materialevalg

Bygning	Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer / farver	Anvendelse	
1.1.1	Kostald (1999)	2.200 m ²	Ca. 7 m	20 °	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå eternit. Mørkegrå i gavlender.	Malkekøer
1.1.2	Ungdyrstald	680 m ²	Ca. 5 m	20 °	Gule sten med gråt eternittag.	Ammekøer
1.1.3	Kalvestald	450 m ²	Ca. 5 m	20 °	Gule sten med gråt bliktag og gråt eternittag.	Fjernes
1.1.4	Ungdyrstald	500 m ²	Ca. 5 m	20 °	Hvidkalket mod øst og gule sten mod vest. Gråt eternittag.	Fjernes
1.1.6	Ny kostald	2.800 m ²	Ca. 10 m	20 °	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå eternit. Mørkegrå i gavlender.	Malkekøer, opdræt, tyre- og småkalve
1.1.8	Ny kostald	1.500 m ²	Ca. 7 m	20 °	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå eternit. Mørkegrå i gavlender.	Malkekøer
9	Ny malkestald	1.500 m ²	Ca. 7 m	20 °	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå eternit. Mørkegrå i gavlender.	Malkning
10	Maskinhus og værksted	700 m ²	Ca. 5 m	20 °	Sider er både gule sten, hvidkalket sten og grønne plader samt rustfarvede blikplader. Gråt eternittag.	Maskinhus og værksted
11	Fodercentral	260 m ²	Ca. 5 m	20 °	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå eternit.	Fodercentral
12	Stuehus	m ²	Ca. 7 m		Gule mursten på to sider og hvidpudset på to sider. Der er brun eternittag.	Bebøelse
13	Gyllebeholder (1.1.9)	1.230 m ³	Ca. 2 m	-	Beton	Regnvand

14	Gyllebeholder (1.1.10)	1.530 m ³	Ca. 2 m	-	Beton	Gyllebeholder
15	Ny gyllebeholder (1.1.12)	5.000 m ³	2 m	-	Beton	Gyllebeholder
16	Nye plansiloer	3.120 m ²	2-3 m	-	Beton	Nye plansiloer

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Værdifulde kystlandskaber" og "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber".

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: 41, 42, 43, 44, 45, 46, 25, 25-1, 26, 27 og 27-1.

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningen "Særlig næringsfattige naturarealer", men følgende arealer grænser op til udpegningen: 9, 14-2, 11, 12 og Gl. Bane 12.

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Naturområder", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: 9, 14-2 og 11.

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser", men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: 103, 27, 27-1, 29, 28, 47, 48 og 52-1MH

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er fra den eksisterende kostald ca. 250 m til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er en mose vest for anlægget. Nye bygninger ligger mere end 300 meter fra moseområdet.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 9 km nord for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 59 Pamhule Skov og Stevning Dam og habitatområde nr. 81 Pamhule Skov og Stevning Dam

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 18 km nordøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 112 Lillebælt, herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 47 Lillebælt og habitatområde nr. 96 Lillebælt.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Geologiske værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering

De nye bygninger etableres i samme materialer, som de eksisterende, og i tilknytning til disse. De største af de nye stalde bliver dog 3 meter højere end den eksisterende kostald. Ejendommen ligger imidlertid godt tilbagetrukket og afskærmet af læhegn, så Aabenraa Kommune vurderer, at de staldbygninger ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt. Den nye gyllebeholder og plansiloerne vil blive etableret udenfor de læhegn, der omkranser bygningerne, og vil derfor være mere synlige i landskabet. Aabenraa kommune finder, at læhegnene skal omfatte disse, hvilket der stilles vilkår om.

11 arealer ligger helt eller delvist indenfor "værdifulde kulturmiljøer". Inden for områder med værdifulde kulturmiljøer må bevaringsinteresserne ikke tilsidesættes. Etablering af nye anlæg, ny bebyggelse og andre indgreb, der i væsentlig grad vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af bevaringsinteresserne, må ikke finde sted i disse områder. Samspillet mellem kultursporene, naturgrundlaget og det omgivne landskab må ikke sløres eller ødelægges. Der etableres ikke bygninger på arealerne, der i forvejen er landbrugsarealer, så der er ikke konflikt med udpegningen.

Der er ingen bygninger inden for "Naturområder", men enkelte arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen.

I naturområderne skal der tages afgørende hensyn til naturværdierne. Ændringer af arealanvendelsen som forringer kvaliteten og størrelsen af naturområder, kræver regionplanlægning. Den eksisterende lovlige jordbrugsmæssige arealanvendelse inden for de udpegede områder kan opretholdes i det omfang, at den ikke strider imod bl.a. bestemmelserne i **Naturbeskyttelsesloven om internationale naturbeskyttelsesområder**. Driftsomlægninger kan således gennemføres under forudsætning af, at de ikke kræver særskilt tilladelse i forhold til gældende lovgivning. Generelt ønskes arealdrift ekstensiveret, og herved menes f.eks. udlægning af opdyrkede landbrugsarealer til afgræsning, naturvenligt skovbrug, mindsket afvanding af lavbundsarealer og mindsket brug af sprøjtemidler og gødningsstoffer.

De arealer, der ligger helt eller delvist i "naturområder" anvendes alle jordbrugsmæssigt, der er således ikke tale om ændringer af arealanvendelsen.

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser", men en del arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen.

Ifølge Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune skal der ved ændring af arealanvendelsen til andre formål end jordbrug, inden for områder med naturinteresser, tages hensyn til naturinteresserne. Eksisterende natur skal bevares og mulighederne for at genskabe nye naturarealer bør ikke forringes.

Der er ikke konflikt mellem arealanvendelsen og de øvrige udpegninger.

Vilkår

6. For at sikre hensynet til de landskabelige værdier skal der etableres og vedligeholdes et tre-rækket læhegn omkring den nye gyllebeholder og de nye plansiloer. Læhegnet skal bestå af egnstypiske træer og buske, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende og effektiv afskærmning. Bepantningen skal være afsluttet senest 1/2 år efter anlæggene er etableret. Der må være to adgange igennem de nye læbælter til gyllebeholderen.

7. De nye stalde, gyllebeholderen og plansiloer skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i ansøgningen.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Redegørelse

På ejendommen findes i dag en kvægproduktion i tung race med malkekøer, småkalve indtil 6 mdr., opdræt fra 6 - 24 mdr. og tyrekalve indtil 110 kg, som ønskes udvidet i både nye og eksisterende bygninger med egen opdræt.

Der ønskes miljøgodkendelse til det i tabellen viste dyrehold.

Tabel 4 Dyreholdet

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og ud-mugnings-system)	Vægt/alder	Antal dyr	DE
1.1.1 Kostald	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Skraber + gylleforsuring		230	306,96
1.1.2. Gl. kostald	Ammekøer*	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	400 - 600 kg	12	7,5
1.1.6. Ny kostald	Kvier	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Gylleforsuring	23 - 24 mdr.	17	10,5
	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Gylleforsuring		50	66,73
1.1.7 Ny kostald, dybstrøelse	Malkekøer	Dybstrøelse (hele arealet)		15	20,02
	Tyrekalve	Dybstrøelse (hele arealet)	40 - 60 kg	198	2,59
	Småkalve	Dybstrøelse (hele arealet)	0 - 3 mdr.	50	12,25
1.1.8. Ny kostald	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), Skraber + gylleforsuring		101	134,79
Sum					561,35

* De 12 ammekøer er udegående udenfor udbringningsarealet 11 måneder om året.

Udvidelsen sker hovedsagelig i de nye stalde, som etableres med spalter og ringkanalsystem. I den største af de nye stalde etableres endvidere en afdeling med dybstrøelse til småkalve, tyrekalve og malkekøer.

De nye løsdriftstalde ønskes etableret med spaltegulve, da ansøger har god erfaring med denne staldtype, og den giver den bedste dyrevelfærd under hans management.

Med hensyn til dyrevelfærd oplyses, at der for køer i stalde med fast gulv - sammenlignet med køer på spaltegulv - kan forventes en hurtigere udvikling af balleforrådnelse og et

større behov for dyrlægebehandling af andre klovlidelser (Buchwald et al., 1982; Thysen et al., 1982; Maton 1987; Coehen, 1980). Endvidere er der højere forekomst af lemmelidelser i første laktation på fast gulv sammenlignet med spaltegulv (Thysen et al., 1985). Klovlidelser som klovbrandbyld, klovspaltebetændelse, balleforrådnelse, digital dermatitis og nydannelse medfører halthed, hvilket koster ca. 500-4.000 kr. pr halthed. Dertil har en halt ko 3,5 gange større risiko for manglende brunst, og halthed vil være en smerte for koen med større stresspåvirkninger til følge.

For ansøger er det ansøgte staldsystem således BAT, da det sikrer, at han har den bedste velfærd og mest rationelle arbejdsgang. Forholdene er således mest optimale for mennesker og dyr.

For at leve op til kravet om ammoniakreduktion etableres skrabe anlæg og gylleforsuring i den eksisterende kostald (1) og den nye kostald på 1.500 m² (8), samt gylleforsuring i den nye kostald på 2.800 m² (6). Skrabning af spaltearealer i staldene er indsat med en reduktion af ammoniakfordampningen på 12 % og gylleforsuring med 50 % reduktion.

Den primære årsag til, at ammoniaktabet reduceres med 50 % i forhold til spaltegulv med ringkanal, forekommer ved at svovlsyretilsætning til pH 5,5 omdanner ammoniak til ammonium, som ikke fordampes. Anlægget er nærmere beskrevet i afsnit 5.3. Gylleforsuring.

En lavere ammoniakfordampning i stalden kan ligeledes forbedre arbejdsmiljøet inde i stalden for landmanden.

Det er påtænkt at genindvinde varmen fra malke anlægget til opvarmning af stuehus, hvorfor den genererede varme fra et gyllekølingsanlæg ikke vil kunne bruges. Endvidere findes der på nuværende tidspunkt ikke forsøg, der viser at gyllekøling har en effekt i kvægstalde.

Af hensyn til lovgivningen på området og dyrevelfærden er nogle stalde/staldafsnit med **dybstrøelse**.

Da det er vurderet, at anlægget har en levetid udover godkendelsesperioden er der ikke lavet nogen plan for renovering af staldene og indførsel af eksisterende BAT teknologi. Ansøger følger løbende udviklingen af BAT teknologier, der kan medføre en gevinst for både ansøger og miljøet. Dette gøres ud fra et proportionalitetshensyn, der sikrer, at det er tale om en fremtidssikret produktion.

Vurdering

Der fastsættes vilkår med grænser for husdyrbrugets maksimale produktion, som svarer til det ansøgte, og der stilles vilkår for i hvilket omfang produktionen kan tillades at variere.

Renovering og nyetablering af stalde skal udføres i overensstemmelse med reglerne i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse. Endvidere skal indretning og drift af eksisterende og fremtidige stalde ske i henhold til bekendtgørelsens regler.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat krav til ammoniakemissionen fra stald og lager, samt for ammoniakpåvirkningen i den omgivende natur. I nedenstående afsnit "Ammoniak og natur" er foretaget en nærmere vurdering af disse forhold.

Med henblik på at reducere staldanlægs ammoniakfordampning er i BAT – grundlaget (BAT – Byggeblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner.

For kvægstalde er udpeget to BAT-blade for malkekøer: Forsuring af kvæggylle jf. Ma.St.01: v2 05-09, og Præfabrikerede drænede gulve med skraber, jf. Ma.St.02.

I overensstemmelse hermed ønsker ansøger at etablere gylleforsuring i den eksisterende kostald og begge de nye stalde til malkekøer og opdræt.

I forbindelse med offentliggørelsen af en række BAT-blade pr. 1. juni 2009 har Miljøstyrelsen tilkendegivet, at BAT-bladene handler om, hvilke teknologier der kan være relevante at tage i betragtning når kommunen skal vurdere, hvad der i de konkrete tilfælde skal betegnes som BAT.

Det fremgår af ovennævnte BAT-blade, at begge de to teknikker vurderes at kunne medføre en reduktion i ammoniakfordampningen på ca. 50 % sammenlignet med referencesystemet, som er løsdriftstald med sengebåse og spaltegulv i gangarealer, samt ringkanal under spaltegulvet.

Det er kommunens vurdering, at det valgte staldsystem skal betragtes som BAT i kombination med gylleforsuring. I BAT-bladenes gennemgang indgår en række andre parametre, hvoraf der dog kun er få parametre, hvor der kan sammenlignes mellem de to systemer. Det er kommunens vurdering, at der ikke er væsentlige præstationsforskelle på de sammenlignelige parametre, bortset fra, at gylleforsuring anføres at medføre merinvesteringer i forhold til referencesystemet, mens præfabrikerede gulve vurderes at være billigere.

Eksisterende og nye kostalde med spalter og gylleforsuring

Da nærmeste § 7 areal kun ligger ca. 300 meter fra staldanlægget må der ikke være en merdeposition fra anlægget. Dette opfyldes ved etablering af gylleforsuring både i den eksisterende og de nye stalde, og ved etablering af automatisk skraberanlæg ovenpå spalterne i den eksisterende og den ene af de nye stalde.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet om 15 % reduktion af ammoniakemissionen overholdes, og at der er en negativ meremission.

Dybstrøelse

For småkalve og tyrekalve opererer Husdyrgodkendelse.dk alene med dybstrøelse som mulige staldsystemer. Der er herudover ikke fastlagt BAT – krav for staldsystemer til denne dyregruppe. På det foreliggende grundlag finder kommunen derfor ikke, at der er grundlag for at betragte de anvendte systemer som ikke – BAT.

Dybstrøelsesafdelingerne til enkelte køer eller kvier anses også for BAT af hensyn til dyrevelfærd.

Grundlaget for reduktion i næringsstofforurening og lugt er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler, hvoraf staldsystemer er ét. Der er herudover ikke fastlagt BAT – krav for staldsystemer til opdræt. Det må forventes, at der med tiden udmeldes BAT – niveauer for systemer til de resterende dyregrupper, jf. det nedsatte teknologiudvalg.

Det er således kommunens samlede vurdering, at husdyrbrugt med hensyn til staldsystem i både den eksisterende og de fremtidige staldtilbygninger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

Der stilles vilkår om, at der, senest når den første af de ansøgte stalde tages i brug, skal være etableret forsuring og skraber i den eksisterende kostald og den nye stald i forlængelse af denne, og at der skal etableres forsuring i den anden af de nye stalde.

Skrabning af spaltearealer i staldene er indsat i ansøgningseskemaet med en reduktion af ammoniakfordampningen på 12 %. Der fastsættes vilkår om, at der skal skrubes 6 gange i døgnet, svarende til en reduktionseffekt på 20 % for anvendelse af skraber i den eksisterende stald. På den baggrund stilles vilkår om, at skraberne i staldene skal etableres,

inden den ansøgte tilbygning tages i brug, samt at skrabeanlæggene skal skrabe mindst 6 gange i døgnnet og sikre effektiv fjernelse af gødning.

I BAT-bladet for svovlsyrebehandling af kvæggylle er udarbejdet forslag til driftsvilkår som vejledning til kommunerne. Dette er behandlet nærmere i afsnit 5.3. om gylleforsuring.

Idet det i øvrigt forudsættes, at renovering, nyetablering og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår.

Vilkår

8. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må på årsplan ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkårene 9 og 10. Dyreenhedssomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 9. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Ved ændringer i dyreenhedssomregningsfaktorer er det antallet af individer, som gælder.

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugningssystem)	Vægt/ald er	Antal dyr	DE
1.1.1 Kostald	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Skraber + gylleforsuring		230	306,96
1.1.2. Gl. kostald	Amme- køer*	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	400 - 600 kg	12	7,5
1.1.6. Ny kostald	Kvier	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Gylleforsuring	23 - 24 mdr.	17	10,5
	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Gylleforsuring		50	66,73
1.1.7 Ny kostald, dybstrøelse	Malkekøer	Dybstrøelse (hele arealet)		15	20,02
	Tyrekalve	Dybstrøelse (hele arealet)	40 - 60 kg	198	2,59
	Småkalve	Dybstrøelse (hele arealet)	0 - 3 mdr.	50	12,25
8. Ny kostald	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), Skraber + gylleforsuring		101	134,79
Sum					561,35

* De 12 ammekøer er udegående udenfor udbringningsarealet 11 måneder om året.

9. Inden for de enkelte dyretyper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides, jf. ovenstående tabel.

10. Afgangsvægten for tyrekalve kan variere, så længe det maksimale antal DE i tyrekalve ikke overskrides.

11. Driftsherren skal underrette Aabenraa kommune om besætningens størrelse efter 2 år / 5 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, og når besætningen er nået op på 561,35 DE.
12. Der skal etableres gylleforsuring og skrabere i den eksisterende kostald (nr. 1.1.1), senest når den første af de ansøgte stalde tages i brug.
13. Der skal etableres gylleforsuring og skrabere i den nye kostald (nr. 1.1.8) nord for den eksisterende kostald.
14. Der skal etableres gylleforsuring i den nye kostald (nr. 1.1.6) med spalter nordøst for den eksisterende kostald.
15. Skrabeanlæggene i stald nr. 1.1.1 og 1.1.8 skal skrabe mindst hver 4. time og sikre effektiv fjernelse af gødning.
16. Det skal sikres, at spalterne altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.
17. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
18. De 12 ammekøer, svarende til 7,5 DE, skal i 11 måneder pr. året være udegående uden for udbringningsarealet.

4.2 Ventilation

Redegørelse

Der er naturlig ventilation i alle stalde, dog er der 3 ventilatorer i ungdyrstalden. Disse anvendes kun i sommerperioden, når det er meget varmt. Ventilatorerne er temperaturstyret.

Vurdering

For intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse er i EU-regi i 2003 udarbejdet en BREF - note, som anfører, hvad der betragtes som BAT (Best Available Technique) i forbindelse med en række produktionsforhold, herunder driftsstyring, staldindretning, vand- og energiforbrug mv. Skov og Naturstyrelsen anfører i husdyrvejledningen, at der også for produktion af andre husdyrtyper (herunder kvæg) skal ske tilsvarende inddragelse af BREF'ens BAT - aspekter i det omfang, det er relevant.

Det fremgår af BREF - noten, at det bl.a. er BAT at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt.

Aabenraa Kommune vurderer således, at husdyrbruget anvender BAT ved naturlig ventilation, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til dette.

4.3 Fodringsteknik

Redegørelse

Foder til kvæg består af ca. 55 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturerens behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal.

Der er ikke indtastet oplysninger om foder i ansøgt drift, da foderkorrektion ikke ønskes anvendt som en af de ammoniakreducerende kilder.

Der er 3 plansiloer nord for den gamle kostald og vest for gyllebeholderne. De ønskes omdannet til foderlade.

I foderladen opbevares tilskudsfoder, herunder sojaskrå, rapskager og roepiller. De øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. opbevares primært i foderladen. Dette leveres i sække på paller eller i bigbags.

På baggrund af ovenstående vurderer ansøger, at ansøger bruger BAT indenfor fodring.

Vurdering

Det er forureningsforebyggende (BAT) at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvare dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Grundlaget for reduktion i næringsstofforurening er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler, hvoraf fodring er ét. Da der herudover ikke er fastlagt BAT – krav for fodring af kvæg, betragter kommunen normtallene, som anvendes på ejendommen, for at være BAT, indtil evt. konsistente BAT – niveauer bliver udmeldt fra retningsgivende referencer, jf. det nedsatte teknologiudvalg.

Foderets indhold af råprotein og fosfor har betydning for koncentrationen af næringsstoffer i gødningen og påvirker herved ansøgningsskemaets beregninger af emissioner fra stalde og lager, samt gødningsbelastningen på udbringningsarealerne. Der stilles ikke vilkår til fodring, idet ansøger har angivet 0 i de felter, der specificerer fodringen i ansøgningsskemaet.

I nedenstående afsnit om "Støv" og "Fluer og skadedyr" er foretaget en vurdering af forurening i forbindelse med opbevaring og håndtering af foder.

4.4 Opbevaring af ensilage

Redegørelse

Der ønskes etableret 4 nye plansiloer på 60 meters længde med sider i en højde på 2-3 meter. To af plansiloerne skal være 14 m brede, og de to andre skal være 12 m brede, hvilket giver et samlet areal på ca. 3.120 m². Plansiloerne placeres nord for den nye gyllebeholder.

Der vil blive afløb til ensilagebeholder på 1230 m³, således at overfladevand m.v. fra plansiloerne ledes til denne.

Der bliver maksimalt opbevaret 9.000 m³ ensilage pr år – alt ensilagen opbevares som udgangspunkt i de nye plansiloer.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring af ensilage i plansiloer med afløb til opsamlingsbeholder giver væsentlig mindre påvirkning til omgivelserne end opbevaring i markstak.

Der fastsættes vilkår om overdækning af ensilage og placering af eventuelle markstakke, idet det i øvrigt forudsættes, at etablering, indretning og drift af ensilagesiloerne sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i nærværende afgørelse.

Vilkår

19. Ensilage skal overdækkes med lufttæt materiale umiddelbart efter ilægning i siloen.
20. Ensilage skal overdækkes umiddelbart efter etablering af markstak.
21. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må ikke placeres på samme sted, før der er gået 5 år. Tidspunkt og placering af ensilagestakke skal noteres på et kortbilag i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
22. Ensilage i markstak skal overholde følgende afstandskrav:

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Nabobeboelse	50 m
Til naboskel	30 m

23. Ensilage i markstakke må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.

4.5 Energiforbrug

Redegørelse

Samlet energiforbrug i nudrift og efter udvidelsen (skønnede mængder):

Tabel 5 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	170.000 kWh /år	400.000 kWh /år*
Diesefolie	23.000 l	Ca. 27.000 l*

* der er tale om skøn, da forbruget på forhånd vil være ukendt. Mængden af el vil afhænge af markvanding, der her er fastsat til 25.000 kwh.

Det er påtænkt at genindvinde varmen fra malkeanlægget til opvarmning af stuehus, når det nye stuehus og malkestalden står færdig, og der sker ingen opvarmning af driftsbygninger med dyrehold. Der bruges således ikke olie til opvarmning.

Energiforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes og som regel ventileres naturligt. Elektricitet anvendes primært til malkning, hegning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, skrabning samt belysning.

Der naturlig ventilation i staldene, dog er der 3 ventilatorer i ungdyrstalden. Disse kommer dog næppe i brug, da ammekøerne er udegående i sommerperioden, hvor ventilatorerne ellers ville være i brug, når det er meget varmt. Ventilatorerne er temperaturstyret. Naturlig ventilation medfører, at der ikke bruges energi til ventilation.

Til belysning anvendes solen som lyskilde i videst muligt omfang, dette sker ved at have størst muligt lysindfald og lyse farver i stalden. Som supplement anvendes lysstofrør.

Der er vågelys i staldene om natten, varigheden afhænger af årstid, men det tændes, når det er mørkt. Lyset tændes ikke automatisk.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

I markbruget udføres der så vidt muligt flere arbejdsopgaver på én gang.

Køleanlæggenes primære funktion er at nedkøle mælken umiddelbart efter malkning fra ca. 36 °C til 4 °C og vedligeholde denne temperatur, indtil mælken afhentes. I forbindelse med, at der etableres en ny malkestald vil der blive installeret et nyt anlæg.

Det oplyses, at det ikke er muligt at opstille generelle retningslinjer for, hvilken løsning (kuldager, behovsstyring eller kombination af begge), der er økonomisk mest attraktiv. Det undersøges i hvert enkelt tilfælde, hvilket også sker hos ansøger. Anlæggets nøjagtige udformning er således ikke fastlagt på nuværende tidspunkt, da det afhænger af, hvad der vil være mest rentabelt for ansøger.

Det nuværende mælkekøleanlæg opvarmer stuehuset, og det er et ønske, at det nye inddrages til delvis eller fuld dækning af ansøgers varmebehov. Bidraget fra mælke- og kompressorvarme vil i næsten alle tilfælde dække ethvert behov for boligopvarmning. Endvidere kan det bruges til opvarmning af vand til forbrug i produktionen (vaskemaskine, rengøring af malkestald mv.).

Ansøger har ikke yderligere forslag til energibesparende foranstaltninger. Det er vurderet, at andre energibesparende foranstaltninger ikke giver en energimæssig (og dermed miljømæssig) gevinst, der står mål med initialinvesteringen.

Ansøger vurderer, at ovenstående lever op til BAT for ejendommen.

Vurdering

Med henblik på at reducere energiforbruget er i EU's BREF - note for intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse udpeget nogle teknikker, som anfører, hvad der

betragtes som BAT (Best Available Tecnique). Disse aspekter skal tilsvarende inddrages for kvægbrug i det omfang det er relevant.

Det fremgår af BREF – noten, at det bl.a. er BAT at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt, og at anvende lavenergi-belysning. Begge tiltag anvendes på Dalgaard.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at det er BAT at tilsigte brug af naturligt lys, at genvinde varme fra mælkekøling og at minimere energiforbrug ved at tilrettelægge fodring og arbejdsopgaver i markbruget hensigtsmæssigt.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget relevante foranstaltninger til begrænsning af energiforbruget, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår hertil. Det vurderes også, at de anførte ændringer i forbruget af energi, som udvidelsen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Der stilles vilkår om, at energiforbruget skal registreres og at forbruget ikke må stige væsentligt i forhold til det oplyste. Endvidere fastsættes vilkår om kontrol og eftersyn.

Vilkår

24. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
25. Hvis elforbruget eksklusiv forbrug til markvanding på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 375.000 kWh/år, skal der indenfor 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes der en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal fremvises ved tilsyn.
26. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøle-anlæg og forsuringsanlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.

4.6 Vandforbrug

Redegørelse

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring, der er placeret i gårdspladsen, og der er en markboring på ejendommen, der er placeret vest for den eksisterende stald:

Reg.nr. 529-40-0130-00 for DGU nr. 160.957

Der må indvindes 60.000 m³ grundvand pr. år med 60 m³ pr. time. Gyldig til 31. december 2021.

Samlet vandforbrug i nudrift og efter udvidelsen (skønnede mængder):

Tabel 6 Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand i stald	6.000 m ³	12.000 m ³
Vask i stald mv.	500 m ³	1.200 m ³
Rengøring af landbrugsmaskiner	15 m ³	15 m ³
Sprøjtning	75 m ³	75 m ³
Markvanding (tilladelse)	60.000 m ³	60.000 m ³
Sammenlagt	66.590 m ³	73.290 m ³

En udvidelse af vandindvindingen betyder, at der skal søges ny vandindvindingstilladelse. Aabenraa Kommunes vandafdeling er blevet orienteret.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade, hvilket minimerer drikkevandsspild.

Landbrugsmaskiner vaskes med højtryksrensere.

Der sker genindvinding af vand fra køling af mælketanken. Vandet bruges som nævnt f.eks. til vask af stald og til vaskemaskine. Endvidere bruges det opvarmede vand til opvarmning af bolig.

Der føres ikke løbende journal over vandforbrug, men vandforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet, og der foretages daglige tjek og løbende service på anlægget.

Vurdering

Med henblik på at reducere vandforbruget er i EU's BREF - note for intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse udpeget nogle teknikker, som anfører, hvad der betragtes som BAT (Best Available Technique). Disse aspekter skal tilsvarende inddrages for kvægbrug i det omfang det er relevant.

Det fremgår af BREF – noten, at det bl.a. er BAT at reducere vandforbruget ved at rengøre udstyr med højtryksrensere og finde en balance mellem rengøring af stald og udstyr og brug af så lidt vand som muligt, at udføre regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild og at føre journal over vandforbrug.

Dalgaard anvender kun lidt vand til rengøring af stald, der anvendes højtryksrensere til rengøring af udstyr, vandforbruget opgøres årligt og der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene. Hvilket er i overensstemmelse med BAT.

Jævnligt eftersyn af drikkevandsinstallationer så utætheder og vandspild kan forhindres eller hurtigt afhjælpes er også i overensstemmelse med BAT i BREF-noten.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at kalibrering af drikkeanlægget ikke er relevant, hvis der anvendes drikkesystemer, hvor det maksimale flow passer til de forskellige dyrs drikkehastighed, og som afbryder vandtilførslen, når dyrene ikke drikker.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget relevante foranstaltninger til begrænsning af vandforbruget, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår hertil. Det vurderes også, at de anførte ændringer i forbruget af vand, som udvidelsen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet. Der stilles vilkår om, at vandforbruget skal registreres og at forbruget ikke må stige væsentligt i forhold til det oplyste.

Vilkår

27. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. Vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
28. Hvis vandforbruget (ekskl. Markvanding) på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 13.300 m³, skal der inden 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.

4.7 Spildevand, samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevandsmængder i nudrift og efter ansøgningen er oplyst i skemaet herefter:

Tabel 7 Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand fra stalde og malkeum, drikkevandsspild mv.	510 m ³	1.230 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Drikkevandsspild pr. opdræt (vurderet, da fuldt opdræt er 300 L)	75 l	25 l	Gyllebeholder	Ingen
Vaskevand fra vaskeplads (vurderet)	15 m ³	15 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand på møddingplads (ca. 300 m ²)	210 m ³	210 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra toilet	0 m ³	10 m ³	Strygdamsbæk	Minirenselanlæg
Regnvand mv. fra plansiloer (efter udvidelse: 3.120 m ²)	700 m ³	2.184 m ³	Særskilt beholder	Ingen
Spildevand fra stuehus*	230 m ³	230 m ³	Strygdamsbæk	Minirenselanlæg
Tagvand	3.171 m ³	7.413 m ³	Ledes til dræn og videre til bæk.	Ingen
Overfladevand		4.900 m ³	Hovedparten til Strygdams Bæk eller til dræn med tagvand. Resten ledes til terræn.	

* fastsat pba. nøgletal for en husstand på 5 personer.

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde og drikkevandsspild er skønnet ud fra normal. Der er jf. normtallene inkluderet 3.000 liter rengøringsvand og 100 liter drikkevandsspild pr. ko, og 300 liter drikkevandsspild for ungdyr årligt ved fuldt opdræt.

Spildevandet fra bedriften består primært af vand fra tank- og teknikrum, vaskevand og drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Malkeanlægget rengøres 2 gange dagligt. Vand fra vask af malkeanlægget med højeste fareklassificering er C, ætsende. Midler vil kunne blive ændret jf. den generelle udvikling og markedsmekanismer. Malkeanlægget vaskes to gange dagligt.

Generelt vaskes alle mobile landbrugsmaskiner ca. 2 gange om året. Mængden af spildevand herfra vurderes maksimalt til at være 15 m³ pr. år.

Overfladevandet fra plansiloen ledes til særskilt beholder på 1.250 m³.

Husspildevand fra ejendommen renses i typegodkendt minirenselanlæg og udledes efterfølgende til Strygdamsbæk. Tilladelse til dette er meddelt af Røde Kro Kommune den 10. marts 2006. Det fremgår af tilladelsen, at Minirenselanlægget er belastet svarende til maksimalt 5 fastboende personer (5 PE).

Der er planlagt toilet i en eksisterende staldbygning, som vil blive etableret med afløb til minirenselanlægget.

Spildevandsmængden, der ledes til gyllebeholderen vil være ca. 1.390 m³ (afhængigt af nedbørsmængde), hvoraf hovedparten indgår i kapacitetsberegningens standardtal.

Afløbsforholdene fremgår af situationsplanen i bilag 1.2

Vurdering

I spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenede fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12.

Der stilles derfor vilkår om, at overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med gødning eller forurenende foder eller opstå anden forurening, ikke må afledes til dræn, vandløb eller nedsivning, samt at afledningen af ejendommens overfladevand ikke må udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.

Overfladevand fra plansiloerne ledes til særskilt beholder på 1.250 m³, hvilket svarer til mere end 6 måneders kapacitet. Da beholderen har så stor kapacitet stilles ikke vilkår om afløb til gyllebeholder.

Sanitært spildevand afledes via minirenselanlæg til Strygdamsbæk. Minirenselanlægget har en kapacitet på 5 PE, men både 3-kammertank og renselanlæg kan udvides til 10 PE. Det forudsættes, at der ikke sker en overbelastning af minirenselanlægget ved tilslutning af det planlagte toilet. Inden anlægget belastes med mere end 5 PE skal anlægget udvides og der skal søges ny tilladelse til afledning af spildevandet ved Aabenraa Kommune.

Der stilles endvidere vilkår om, at vask af traktorer og øvrige landbrugsmaskiner skal ske på en befæstet plads med afløb til gyllebeholder, som ansøgt.

Idet det i øvrigt vurderes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra driftsmæssigt spildevand, finder kommunen ikke anledning til at stille videre krav i nærværende afgørelse.

Vilkår

29. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.
30. Overfladevand fra plansiloerne skal opsamles i en beholder på mindst 1.250 m³, der er placeret vest for gyllebeholderne. Opsamlingsbeholderen skal tjekkes løbende for at sikre at den ikke løber over
31. Det skal dokumenteres, at der er kapacitet i minirenselanlægget til spildevand fra det ekstra toilet.
32. Vask af traktorer og øvrige landbrugsmaskiner skal ske på befæstet plads med afløb til gyllebeholder.

4.8 Kemikalier og medicin

Redegørelse

Vask af maskiner samt påfyldning og rengøring af sprøjte sker ved møddingsplads.

I efterfølgende tabel er oplysninger om opbevaring og anvendt mængde af diverse kemikalier.

Tabel 8. Kemikalier, sprøjtemidler og medicin.

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Bekæmpelsesmidler	Haves som udgangspunkt ikke, da det bruges efter indkøb	Ca. 200 l + 5 kg	Haves som udgangspunkt ikke, da det bruges efter indkøb
Kunstgødning	Opbevares ikke - købes direkte i foderstoffirma.	46 tons i 2009	Opbevares ikke - købes direkte i foderstoffirma.
Medicin	Kontor	Variierer, afhænger af sygdom i besætningen	2 dages forbrug
Kemikalier	Aflåst fryser i ungdyrstald, hvis der haves noget	Variierende	
Smøreolie	Værksted	300 l	200 l
Desinfektionsmidler	Ved malkeanlæg	300 l	200 l
Svovlsyre	Ved kostald	45.000 kg	Maks. 19.800 kg

Vurdering

Der er normalt ingen oplag af bekæmpelsesmidler og kunstgødning, hvis der opbevares kemikalier er det i aflåst fryser i ungdyrstalden.

Aabenraa Kommunen vurderer, at det ved vilkår bør sikres mod forurening fra oplag af olier og kemikalier. Der stilles derfor vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Vilkår

33. Gødningsstoffer, olier, kemikalier, foderstoffer m.v. skal opbevares, således at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

4.9 Affald

Redegørelse

Farligt affald skal anmeldes til Kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Tabel 9 er ikke en anmeldelse af farligt affald. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere skal kunne dokumenteres overfor Kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens regulativer.

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, foderminerale, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affald der kan genbruges, bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

I efterfølgende tabel er oplyst skønnede affaldsmængder samt opbevaringssted og modtageanlæg:

Tabel 9 Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Værksted i 200 liter tromler	Ansøger	Kommunal containerplads.	100 l*	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Værksted	Ansøger	Kommunal containerplads.	5 stk.*	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Værksted	Ansøger	Uniscrap eller kommunal containerplads	1 stk.*	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler					02.01.05	05.12
Spraydåser	Værksted	Ansøger	Uniscrap	5 stk.*	16.05.04	23.00
Medicinrester og kanyler i særlig beholder	Haves ikke	dyrlæge	Afleveres til dyrlæge.	1 kg*	18.02.08	05.13
Tørbatterier - NiCd	I stuehus	Ansøger	Container i Rise Hjarup	10 stk.*	20.01.33	77.00
Tørbatterier - Kviksølv	I stuehus	Ansøger	Container i Rise Hjarup	5 stk.*	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	10 m ³ container	Meldgaard. Tømmes ca. hver 2. md.	Meldgaard	Variierende	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	10 m ³ container	Meldgaard. Tømmes ca. hver 2. md.	Meldgaard	Variierende	15.01.02	52.00
Rent pap	Værksted	Ansøger	Kommunal containerplads.		20.01.01	50.00
Papir	Værksted	Ansøger	Kommunal containerplads.		20.01.01	50.00
Glas	Værksted	Ansøger	Dansk affald A/S, Mammen erhvervsgebruget, Syd- og Sønderjydsk Affaldshåndtering, Meldgaard Miljøcenter eller Kommunal containerplads	Variierende	20.01.02	51.00
Lysstofrør	Gl. kontor ved gl. stald	Ansøger	Kommunal containerplads.	5 stk.*	20.01.21	79.00
Overdækningsplast	10 m ³ container	Meldgaard. Tømmes ca. hver 2. md.	Meldgaard	Variierende	02.01.04	52.00
Jern og metal	Bag maskinhus	Ansøger	Uniscrap	Variierende	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke	Værksted	Forhandler	Forhandler	1-3 stk.*	15 01 04	
Diverse brændbart	10 m ³ Container	Meldgaard	Meldgaard	Variierende	Afhængig af indhold	19.00
Tom medicinemballage	Kontor	Dyrlæge	Dyrlæge	Variierende	15.01.07	51.00

Europaller og engangspaller af træ	Værksted	Forhandler i retursystem	Forhandlernet, Mammen Erhvervsgebrug, Syd og Sønderjydsk Affaldshåndtering eller anden godkendt modtageanlæg	Variierende	15.01.03	62.00
Døde dyr	Nord for møddingsplads	DAKA	DAKA	Variierende	02.01.02	66.00

* Mængder er skønnede

Mængderne er opgjort efter bedste evne, men de vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Serviceforhandler tager spildolie med retur. Der haves meget lidt spildolie på ejendommen og det opbevares på befæstet areal i 200 l tromle i værksted/maskinhuset.

Døde dyr opbevares nord for møddingsplads. De døde dyr er placeret over jordniveau på betonspalter. DAKA afhenter efter aftale.

Vurdering

Som et led i udførelse af godt landmandskab, anses korrekt tilrettelæggelse af bortskaffelse af produkter og spild for BAT, jf. BAT – grundlaget (EU's BREF-note for intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse).

Det er kommunens vurdering, at de valgte metoder kan betragtes som BAT.

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter.

Der stilles vilkår om opbevaring af døde dyr. Kommunen vurderer herudover, at kommunens regulativer fastsætter tilstrækkelige krav til opbevaring, håndtering og bortskaffelse af erhvervsaffald og farligt affald.

Vilkår

34. Opbevaring af døde dyr skal ske på den i anlægsplanen i bilag 1.2 viste plads ved møddingen.
35. Affald skal opbevares og håndteres, som beskrevet i tabel 9.

4.10 Olietanke

Redegørelse

På ejendommen findes en tank til dieselolie jf. efterfølgende tabel.

Der er ingen tanke til fyringsolie på ejendommen.

Tabel 10 Olietanke

Olietanke	Aktiv/ afblændede	Placering	Volumen	Årgang	Tanknr.
Eksisterende dieselolietank	Aktiv	Værksted / Maskinhus	4.000 l	1996	

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.2

I værksted / maskinhus, hvor tanken er placeret, er der tæt betongulv uden afløb.

Vurdering

Tanken er omfattet af olietankbekendtgørelsen, som fastlægger reglerne for tankens indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes.

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af nye olietanke, samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk.

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til kommunen. Skemaet til dette findes på kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Kommunen finder, at det ved vilkår bør sikres mod forurening fra oplag af olier og kemikalier. Der stilles derfor vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Endvidere stilles vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, at pumper og slanger skal holdes i god stand, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling.

Vilkår

36. Opbevaring af dieselolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
37. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, der kan rumme tankens indhold. Tanken skal placeres sådan, at regnvand ikke opsamles i spildbakken.
38. Tankning af diesel fra stationær tank skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
39. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.
40. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

4.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

Generelt er anlægget og arbejdsgange tilrettelagt bl.a. med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier.

Der er dog altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel samt pumpning fra stald til beholder. Derudover er der altid en lille risiko for, at gyllebeholderen bliver beskadiget ved den daglige færdsel eller ved udbringning, samt at gyllevognen vælter eller lign.

Gyllepumpning fra stald til lager sker via aktivering af to knapper placeret i den nuværende kostald. Der er tidsindstilling for pumpning ved hjælp af timer, pumpningen sker under opsyn, og det tjekkes løbende, om der er plads i de enkelte beholdere. Der pumpes ca. en gang ugentligt.

Pumpning fra gyllebeholder til slangeudligger sker med traktorpumpe og ligeledes under opsyn. Pumpningen er programmeret til at køre i 2 min. af gangen.

Den nye gyllebeholder på 5.000 m³ vil have pejlebrønd som inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderen. Pejlebrøndens primære formål er at tjekke grundvandsstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed.

Skulle uheldet være ude, og fx en af gyllebeholderne bryder sammen, og gyllen løber ud på marken, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden og ud i dræn. Det vurderes, at der er ekstrem lille sandsynlighed for at dette vil ske. Gyllebeholderne er omfattet af ti-årsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske uheld, så en gyllevogn vælter eller der kommer skybrud efter gylleudbringning. Generelt køres der hensigtsmæssigt, og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter – eller en gyllebeholder sprænger – eller der sker overfyldning af beholder trods ovenstående forholdsregler – vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Til gylleforsuring anvendes svovlsyre, ved udslip af svovlsyre vil der ske en fordampning af væsken med svovl som den tilbageværende komponent. Udslip af svovlsyre kan udgøre en risiko for mennesker, maskiner, inventar og miljø.

For at minimere risikoen for udslip opfylder syretanken kravene til opbevaring bl.a. ved at være dobbeltskroget, og tanken placeres på betonfundament med afløb til gyllekanaler. Endvidere påtænkes det at etablere kørestolper omkring syretanken til sikring imod påkørsel, samt etablering af nødkald ved syretanken, så chaufføren af lastbilen kan tilkalde hjælp ved udslip af syre. Ved opsætning af anlægget udleverer Infarm-forhandleren en skriftlig sikkerhedsinstruks, og der gives en mundtlig gennemgang af sikkerhedsforanstaltningerne.

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør, er der etableret cirkulation på vandrørene i staldene.

Olietanken på 4.000 L er opstillet i værksted/maskinhus, som har tæt betongulv uden afløb. Tanken har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank.

I maskinhus og i kemikalierum findes savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med ovennævnte risici, forventes at være meget lille.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer, herunder brand, overløb af gylle, kemi-

kalie- og oliespild, strømsvigt samt transport, håndtering og opbevaring af bekæmpelsesmidler. Beredskabsplanen for husdyrbruget fremgår af bilag 1.3.

Vurdering

Anvendelse af BAT for indretning og drift er med til at forebygge driftsforstyrrelser og uheld. Og Aabenraa Kommune vurderer, at der med de beskrevne tiltag er taget nogle udmærkede forholdsregler mod forurening af omgivelserne.

Det er endvidere kommunens vurdering, at en beredskabsplan kan give et godt overblik over relevante installationer og oplag mv. på ejendommen, samt anvisninger for handling, som vil kunne reducere forureningsomfanget i tilfælde af uheld.

Der er indsendt en beredskabsplan som bilag til ansøgningen. Kommunen finder, at det bør sikres ved vilkår, at der til stadighed forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, der stilles derfor vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen, der sikrer en effektiv standsning af og oprydning efter evt. uheld, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Med henblik på at forebygge forurening fra gyllehåndtering er den 9. juli 2008 meddelt en ændring til husdyrgødningsbekendtgørelsen (ændring af 30/06/2008 til bekendtgørelse nr. 736 af 30/06/2008). Kommunen finder, at bekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering i forbindelse med eksisterende gylletanke, hvorfor der i forhold til disse alene stilles vilkår om, at af- og påfyldning af gylletanke skal foregå under opsyn.

Når der etableres nye tanke, finder kommunen imidlertid, at der bør stilles større krav til anlæggets indretning med henblik på at sikre mod forurening, hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran. Der fastsættes derfor vilkår om, at der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder ved den fremtidige gylletank, hvis dette ikke er tilfældet.

Endelig stilles der generelt vilkår om, at gyllebeholdere ikke må forsynes med fastmonteret pumpe, at tømning og påfyldning af gyllebeholdere skal foregå under opsyn, og at alarmcentralen og Aabenraa Kommune skal alarmeres i tilfælde af uheld, hvor der er risiko for forurening.

For at minimere risikoen for syrespild fastsættes vilkår om, at syretanken skal være dobbeltkroget, og at forsøringsanlægget med tilhørende syretank skal placeres, således at syre ikke spredes i omgivelserne ved spild eller brud på tanken. Tanken er placeret på betonareal med afløb til gyllekanaler. Der stilles vilkår om, at der skal etableres opkant omkring pladsen, og at der skal være fald mod afløbet. Aabenraa Kommune finder endvidere, at det vil være hensigtsmæssigt at etablere kørestolper omkring syretanken til sikring imod påkørsel, der stilles derfor også vilkår om dette.

Med disse foranstaltninger og regelmæssig vedligeholdelse og kontrol jf. afsnit 5.3 om gylleforsuring vurderer Aabenraa Kommune, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler mod uheld og udslip.

Vilkår

41. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt spild.
42. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt, og den skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Datoen for ajourføring skal fremgå af planen.
43. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne.

44. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
45. Der må ikke monteres og anvendes fast pumpeudstyr på gyllebeholderne.
46. Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal syretanken være dobbeltskroget, og forsyningsanlægget med tilhørende syretank skal placeres på betonplads med opkant omkring anlæg og tank samt fald mod afløbet.

5 Gødningsproduktion og – håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

Redegørelse

Der produceres flydende og fast husdyrgødning på husdyrbruget. I efterfølgende tabel er angivet mængderne før og efter udvidelsen for hver stald.

Tablet 11 Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Husdyrgødning (fast/flydende)	Mængde Før	Mængde Efter
1.1.1 Kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	4273 m ³	4904 m ³
1.1.1 Kostald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	62 t	-
1.1.2. Ungdyrstald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende + fast	242 m ³	12 + 12 m ³
1.1.3. Kalvestald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	30 t	-
1.1.4. Ungdyrstald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	76 m ³	-
1.1.4. Ungdyrstald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	27 t	-
1.1.5. Kalvehytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	5 t	-
1.1.6. Ny kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	-	1.176 m ³
1.1.7. Ny kostald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	-	294 m ³
1.1.8. Ny kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	-	2.153 m ³

Mængder og typer af husdyrgødning fremgår af bilag 1.1 oplysningsskema til husdyrgodkendelse.dk

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Det er virksomheden selv, der står for udbringningen af husdyrgødning på egne og forpagtede arealer, mens udbringning på aftalearealer foretages af maskinstation. Det oplyses, at der aldrig køres på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, at der ikke er stærkt hældende arealer, at der holdes minimum 2 m bræmmer til vandløbe-

ne, hvor det er et krav, og at gylleudbringning kun sker på hverdage og aldrig op til store fester (for så vidt, at der er kendskab hertil).

Vurdering

Med henblik på at reducere ammoniakfordampning og lugt er i BAT – grundlaget (EU's BREF - note og BAT – Byggeblade) udpeget nogle teknikker, som vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner.

En del af disse teknikker er i en vis udstrækning integreret i den danske lovgivning, hvilket betyder, at danske husdyrbrug i vid udstrækning lever op til BAT - grundlaget. Det gælder bl.a. følgende, der ifølge EU's BREF – note er BAT:

- At føre journal over spredning af uorganisk gødning på markerne. Kravet anses for opfyldt ved reglerne i § 22 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- At føre journal over spredning af husdyrgødning på markerne. Kravet anses også for opfyldt ved reglerne i § 22 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- At minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav. Kravet anses for opfyldt ved reglerne i § 21 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- At tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Kravet anses for opfyldt ved reglerne i § 21 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- Ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet). Kravet anses for opfyldt ved reglerne i § 69 i lov om vandløb.
- At reducere forurening af vand ved ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker. Kravet anses for opfyldt ved reglerne i § 26 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ifølge EU's BREF – note er det endvidere BAT at:

- Spredde gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.
- Undgå at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.
- Håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre følgende: at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme, samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Aabenraa Kommune har konstateret, at mark 2, 2-1 og 3 OL ifølge Danmarks Miljøportal (www.kort.arealinfor.dk) har en hældning over 6°. Flydende husdyrgødning må ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for, at gødningen strømmer til søer eller vandløb.

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget med det oplyste omkring bedst mulig udnyttelse af næringsstoffer og udbringningen af husdyrgødning i forhold til arealernes beskaffenhed og hensyn til naboer også lever op til de sidstnævnte BAT - krav.

På baggrund af de valgte løsninger (herunder som følge af reglerne i dansk lovgivning) og BAT – betragtningerne i BAT – grundlaget, er det således kommunens vurdering, at gødning og udspredding kan betragtes som BAT.

Vilkår

47. Husdyrgødning må ikke køres ud på arealer, der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.

5.2 Flydende husdyrgødning

Redegørelse

Der etableres en gyllebeholder på ca. 5.000 m³ i forbindelse med udvidelsen. Efter udvidelsen anvendes den ene af de eksisterende gyllebeholdere til vand fra plansiloer.

Opbevaringsanlæg og kapacitet for flydende husdyrgødning fremgår af tabellen herefter. Der er ikke faste pumpeanlæg på gyllebeholderne.

Tabel 12 Opbevaringskapacitet flydende husdyrgødning

Anlæg	Kapacitet i m ³ før	Kapacitet i m ³ efter	Opførelse-år	Overdækning	% før	% efter
Perstrup Gyllebeholder	1.530	1.530	1994	Nej	55	22
Perstrup Gyllebeholder	1.230		1987	Nej	45	
Ny Gyllebeholder		5.000	2010/2011	Nej		71
Kanaler og fortank	1.200	1.200				
Gyllebeholder på ejendom 2, Ribevej 27		500				(7)
I alt	3.960	8.230			100	93

Kapacitetsberegninger fremgår af bilag 1.1 Oplysningsskema til husdyrgodkendelse.dk

På ejendom 2, Ribevej 27, er der en opbevaringskapacitet på 500 m³, svarende til 7 % af den samlede kapacitet, hvilket er baggrunden for, at der kun er summeret til 93 % i ansøgningsskemaet.

Der forefindes endvidere opbevaringsaftaler med Hovslundvej 45 og Øster Løgumvej 63. Begge aftaler er på 500 m³ og anvendes i nødsituationer.

Der er udført 10 års beholderkontrol på de eksisterende gyllebeholdere i 2004 og 2009.

Vand fra møddingsplads samt vaskeplads ledes til gyllebeholdere sammen med flydende husdyrgødning. Der tilledes sammenlagt 8.380 m³ til beholderne, der består af:

- 8.245 m³ flydende husdyrgødning
- 15 m³ vaskevand fra vaskeplads
- 210 m³ regnvand fra møddingsplads

For at overholde kravet om minimum 9 måneder opbevaringskapacitet (jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6), skal der som minimum være (9/12 mdr. * 8.470 m³/år) ca.

6.353 m³ kapacitet. Med en kapacitet på 8.230 m³ i beholdere og kanaler er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Gyllebeholderne holdes overdækket af et flydelag af lette partikler (halm fra strøelse eller tilført snittet halm). Flydelaget reducerer fordampningen og dermed lugtafgivelsen til et minimum.

Overdækning af gyllebeholdere er fravalgt, da gyllen forsures, så det ifølge beregninger ikke har nogen effekt at overdække beholderne. Endvidere er det med kvæggylle almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og overdækning har derfor begrænset effekt. En overdækning medfører endvidere en visuel forurening af ejendommen.

Med hensyn til BAT for gødningsopbevaring sammenlignes BAT indenfor kvægbrug med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Ansøger oplyser, at opbevaring i gyllebeholderne foregår i overensstemmelse med dette, herunder at lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år og at gyllen kun omrøres lige før tømning af beholderen.

BAT for udbringningsteknik er ligeledes beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af gyllen på gylleaftalen og på harmoniarealer inden for 1.000 meter af § 7 arealet. Gyllen køres ud med en 25 m³ gyllevogn og nedfældes.

På de resterende arealer udenfor gylleaftalen og uden for de 1.000 meter af § 7 arealerne står ansøger selv for udbringning. Indtil kravene ændres i 2011 sker det med en 18 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Derefter vil maskinstation eller ansøger nedfælde gyllen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Ansøger vurderer, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Vurdering

Den fremtidige gyllebeholder skal etableres i overensstemmelse med reglerne i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse. Indretning og drift af eksisterende og fremtidige beholdere skal ske i henhold til bekendtgørelsens regler.

Etablering af gylleforsuring reducerer ammoniakemissionen fra lager, selvom fordampningen er reduceret er der stadig krav om flydelag. Der kan være problemer med at opretholde et naturligt flydelag på gyllebeholderne, i så fald må der etableres anden overdækning af beholderne jf. § 15 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat krav til ammoniakemissionen fra stald og lager, samt for ammoniakpåvirkningen i den omgivende natur. I nedenstående afsnit om forurening og gener fra husdyrbruget er foretaget en nærmere vurdering af disse forhold.

Med henblik på at reducere ammoniakfordampning og lugt, samt risici for gylleudslip, er i BAT – grundlaget (EU's BREF - note og BAT – Byggeblade) udpeget nogle teknikker, som vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner.

En del af disse teknikker er i en vis udstrækning integreret i den danske lovgivning, hvilket betyder, at danske husdyrbrug i vid udstrækning lever op til BAT - grundlaget. Det gælder bl.a. følgende, der ifølge EU's BREF – note er BAT:

- At flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger, og at beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Dette krav anses for opfyldt ved indretning efter reglerne i § 15 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- At dække beholderen ved at bruge et af følgende: et fast låg, tag eller en teltstruktur eller et flydelag, såsom snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe. Dette krav anses for opfyldt ved indretning efter reglerne i § 16 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- At gyllen kun omrøres lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilkørsel på marken. Dette krav anses for opfyldt ved overholdelse af reglerne i § 16 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- At bruge dobbelte ventiler til alle ventiludgange fra lageret. Dette krav anses for opfyldt ved indretning efter reglerne i § 17 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- At anvende følgende spredningsudstyr til udbringning af gylle på de nævnte marktyper:
 - Til græsarealer og jord med afgrødehøjde under 30 cm anvendes slangeudlægning eller nedfældning. Dette krav anses for opfyldt ved reglerne i § 24, stk. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, som kræver disse teknikker anvendt for alle arealtyper.
 - Til ubevokset landbrugsjord anvendes nedfældning eller slangeudlægning med indarbejdelse inden for 4 timer. Dette krav er en stramning i forhold til reglerne i § 26 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor nedbringning skal ske indenfor 6 timer.

Ifølge EU's BREF – note er efterfølgende punkt også BAT, men der er ikke lovgivet for dette i dansk lovgivning. Det er BAT at:

- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.

Ansøger har oplyst, at husdyrbruget også agerer i overensstemmelse med det sidst nævnte BAT punkt. Der fastsættes vilkår i overensstemmelse med dette.

På baggrund af de valgte løsninger (herunder som følge af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen) og BAT – betragtningerne i BAT – grundlaget, er det kommunens vurdering, at indretning og drift af opbevaringsanlæggene kan betragtes som BAT.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid kan dokumentere, at kapaciteten af gødningsopbevaringsanlæg opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder at gylle opbevares i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsens kapitel 6, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i nærværende afsnit.

I ovenstående afsnit "Driftsforstyrrelser og uheld" er der foretaget en vurdering af forureningsrisici i forbindelse med håndtering af gylle ved fremtidig og eksisterende beholdere, herunder indretning med pumpe mv.

Vilkår

48. Håndtering af gyllen skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
49. Der skal årligt flyttes 500 m³ kvæggylle til opbevaring på ejendom 2 beliggende Ribevej 27. Der skal føres driftjournal, der dokumenterer mængde og tidspunkt for transport af gylle til ejendom 2.

5.3 Gylleforsuring

Redegørelse

Der etableres gylleforsuring i den eksisterende kostald og de to nye kostalde for at reducere ammoniakemissionen.

Der installeres et anlæg fra Infarm, der består af en syrebeholder, doseringspumpe, omrører med belufter, kompressor, div. følere og en PC styring. Ved hjælp af kompressoren og en gyllepumpe beluftes gyllen i en blandetank. Det forsurede gylle pumpes flere gange dagligt tilbage i staldens kanaler, samtidig med at ubehandlet gylle pumpes ud til forsuring. Dosering af svovlsyre styres ved hjælp af en pH måler, som er placeret i forbeholderen. Syretilsætning, beluftning og pH-måling af gyllen foregår i omrøregraven på siden af stalden. Når anlægget er i drift og indkørt overvåges gylleniveauet i ringkanalen af styringen, som automatisk pumper til lagertanken. Lagertanken er ligeledes overvåget af styringen for at undgå overløb.

I forbindelse med forsuringen bliver gyllen mere tyndtflydende, hvilket bevirker at udslusningen fra gyllekanaler til beholder bliver lettere.

I forsuringprocessen sænkes pH-værdien i gyllen fra ca. 7 til 5,5 ved tilsætning af 4 – 6 kg koncentreret svovlsyre pr. ton gylle. Dermed omdannes ammoniak til ammonium, som ikke kan fordampe, herved reduceres ammoniaktabet fra stald med ca. 50 % i forhold til spaltegulv med ringkanal.

Da der på ejendommen produceres ca. 9.000 tons gylle vil det svare til ca. 45.000 kg svovlsyre på årsbasis. Svovlsyren opbevares i en tank på 11 m³, svarende til ca. 19.800 kg svovlsyre. Da tanken ikke tømmes helt vil det svare til ca. 3 transporter med svovlsyre til ejendommen på årsbasis.

Der foretages kontrol af pH samt restlager af svovlsyre ved aflæsning på anlæggets styreskærm.

Der etableres alarmer på anlægget, der kan ses på styringen i staldkontoret. Ved lavt syreniveau forekommer blød alarm, og anlægget kører videre. Ved tom syretank, følerfejl, relæfejl, overskredet pumpetid, fuld lagertank osv. forekommer hård alarm, og anlægget stoppes. Når problemet er afhjulpet vil anlægget kunne genstartes.

De fleste alarmer kan afhjælpes af ejer, men udskiftning af materiel sker typisk af forhandler, der også tilbyder serviceaftale på anlægget.

Systemet gemmer og registrerer alarmer og typen heraf, samt logdata for hver kørsel, der består af start / slut tid, pH start / slut samt registrering af syreforbrug pr. kørsel.

Vurdering

Gylleforsuring etableres for at reducere ammoniakfordampningen, idet det eksisterende staldanlæg ligger mindre en 300 meter fra en højmosse, der er omfattet af § 7 i Lovbe-

kendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, med deraf følgende bufferzoner. Som følge heraf må ammoniakemissionen fra anlægget ikke forøges.

Det er i ansøgningen dokumenteret, at ammoniakemissionen ikke forøges, hvis anlægget etableres og drives som ansøgt. Der fastsættes derfor vilkår om etablering af gylleforsuring i staldene, og drift af anlægget hele året.

Der fastsættes endvidere krav om pH-værdien i gyllen samt overvågning af denne, samt til daglig kontrol, overvågning og service på anlægget til sikring af, at anlægget fungerer og præsterer det forudsatte omkring ammoniakemission. Egenkontrolvilkårene er fastsat i afsnit 11.

Vilkår

50. Gylleforsuringsanlæg i den eksisterende kostald (1.1.1) og de to nye stalde (1.1.6 og 1.1.8) skal etableres i henhold til ansøgning (efter BAT-blad "svovlsyrebehandling af kvæggylle"). Anlægget skal være i drift året rundt (8.760 timer/år).
51. Gylle i kostalden (1.1.1), ny kostald (1.1.6) og ny kostald (1.1.8) skal forsure.
52. I gennemsnit skal gyllens pH-værdi, målt i mixerbrønden og inden hver behandling, ligge på maksimalt pH 6,0 målt over månedsbasis.
53. Der skal i forbindelse med syretanken etableres nødbrusningsanlæg, kørestolper omkring syretanken til sikring imod påkørsel og skab med doseringspumpe, ventiler mv. skal aflåses, så man ikke umiddelbart kan åbne skabet.
54. Der skal udarbejdes en plan for implementering og uddannelse af medarbejdere senest ved ibrugtagning af gylleforsuringsanlægget.

5.4 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost

Redegørelse

Der findes en møddingsplads på ca. 300 m², med afløb til gyllebeholder.

Opbevaringsanlæg og kapacitet for fast husdyrgødning og dybstrøelse fremgår af tabellen herefter.

Tabel 13. Opbevaringskapacitet dybstrøelse og fast gødning

Anlæg	Kapacitet i ton før	Kapacitet i ton efter	Afløb til	Overdækning	% før	% efter
Møddingsplads	124	306	Gyllebeholder	Nej	100	100

Kapacitetsberegninger fremgår af bilag 1.1 Oplysningsskema til husdyrgodkendelse.dk

Møddingen er overdækket, hvis der ikke sker daglig tilførsel af gødning.

Der produceres årligt ca. 306 tons / 520 m³ halm og fast gødning fra kælvningsbokse, småkalve (0-3 mdr.) og tyrekalve (40-60 kg) som opbevares på møddingplads med fast bund og muret sideafgrænsning / randzone. Der strøs med rigelig halm så tørstofprocenten er på mindst 30 %. Møddingplads har afløb til gyllebeholder.

Gødning fra de helt små kalve tilføres dagligt til møddingplads sammen med foderrester. Dybstrøelsesafdelingerne ved kørerne udmuges flere gange om året og køres enten direk-

te ud eller lægges på møddingspladsen. I enkelte år kan der være behov for at lægge det i markstak.

Møddingpladsen tømmes 1-2 gange om året.

I husdyrgodkendelse.dk er der under andel for direkte udbringning af dybstrøelse indtastet 65 % som er normen for kvæg. Procentandelen er dog ikke et udtryk for den faktiske håndtering jf. ovenstående.

Når dybstrøelsen er kompostlignende, har et tørstof på minimum 30 % og ikke giver anledning til udsivning, kan gødningen opbevares i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Med opbevaring på møddingplads og i markstak som beskrevet, vurderer ansøger, at der anvendes BAT.

Vurdering

Møddingspladsen og markstakke skal anvendes i overensstemmelse med reglerne i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

I ansøgningssystemet er alt fast gødning placeret på møddingen, hvilket er i overensstemmelse med normal drift. Det oplyses, at der enkelte år kan være behov for at lægge dybstrøelse i markstak. Da ejendommen og arealer ligger indenfor bufferzone I eller II til ammoniakfølsom natur og nogle arealer ligger i nitratfølsomme indvindingsområder fastsættes vilkår om at markstakke ikke må placeres nærmere end 300 meter fra de særlige naturområder, der er omfattet af lovens § 7. Afstandskravet fastsættes til 300 meter, da møddingspladsen, hvor gødningen er placeret i ansøgningsskemaet, ligger mindre end 300 meter fra naturområdet. Møddingspladsen vil dermed være dårligere placeret end en markstak mindst 300 meter væk.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat krav til ammoniakemissionen fra stald og lager, samt for ammoniakpåvirkningen i den omgivende natur. I nedenstående afsnit om forurening og gener fra husdyrbruget er foretaget en nærmere vurdering af disse forhold.

Med henblik på at reducere ammoniakfordampning og lugt er i BAT – grundlaget (EU's BREF - note og BAT – Byggeblade) udpeget nogle teknikker, som vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner.

En del af disse teknikker er i en vis udstrækning integreret i den danske lovgivning, hvilket betyder, at danske husdyrbrug i vid udstrækning lever op til BAT - grundlaget. Det gælder bl.a. følgende, der ifølge EU's BREF – note er BAT:

- At gødningsstakke, der altid anbringes samme sted, enten i anlægget eller på marken, placeres på betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske. Kravet anses for opfyldt ved indretning efter reglerne i § 8 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- At midlertidige gødningsstakke på marken anbringes væk fra følsomme receptorer, såsom naboer, samt vandløb (inkl. markdræn), som afstrømningsvæske kan løbe ned i. Kravet anses for opfyldt ved indretning efter reglerne i § 9 i husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Fast gødning på ubevokset landbrugsjord - indarbejdelse så hurtigt som muligt, men maksimalt indenfor 12 timer. Kravet anses for opfyldt ved reglerne i § 26, stk. 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvorefter nedbringning skal ske indenfor 6 timer.

På baggrund af de valgte løsninger (herunder som følge af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen) og BAT – betragtningerne i BAT – grundlaget, er det kommunens vurdering, at indretning og drift af opbevaringsanlæggene kan betragtes som BAT.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder at gødning opbevares i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsens kapitel 4, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge regulering ved vilkår i nærværende afsnit.

Vilkår

55. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på det samme sted.
56. Ved etablering af markstak af kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen og opbevares i mindst 5 år.
57. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i et hvert delparti i markstakke må ikke placeres på arealer som skrånere mere end 6 grader mod vandløb, søer eller fjorde og de skal placeres så de ligger mest muligt i læ.
58. Eventuelle markstakke må ikke etableres i nitratfølsomme indvindingsområder eller nærmere end 300 m fra de særlige naturområder, der er omfattet af lovens § 7.

5.5 Anden organisk gødning

Redegørelse

Der tilføres ikke anden organisk gødning til husdyrbruget.

Vilkår

59. Bedriftens arealer må ikke tilføres anden organisk gødning.

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

6.1 Lugt

Redegørelse

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. Skov – og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. I vejledningen er anført vejledende lugtgrænseværdier for de i tabel 14 anførte områdetyper.

Resultatet af lugtberegningerne ved disse områdetyper fremgår af tabellen:

Tabel 14 Geneafstande

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav*
Enkeltbeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger	Ca. 670 m	Øster Løgumvej 67	100 m
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 1.440 m		248 m
Byzone	Ca. 1.440 m	Genner	374 m
Sommerhusområde	Ca. 4.800 m	Sønderballe Strand	374 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Som det fremgår af tabellen herover er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt med god margin.

Kumulation

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, samt længere væk end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er således ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder.

Det oplyses, at ensilage kan give anledning til lugtgener. For at undgå dette holdes ensilagestakkene tildækket med plastik, men i forbindelse med udfodring kan opstå mindre lugtgener. Ansøger vurderer dog, at der på grund af afstandene til naboer ikke vil være problemer med lugt fra ensilage.

Det er endvidere oplyst i ansøgningen, at der ikke sker omrøring af gyllebeholderne undtagen lige før udbringning, og at gylleudbringning normalt kun sker på hverdage.

Svovlsyrebehandling af gylle har ikke nogen dokumenteret effekt på lugtemissionen fra stalden.

Frem til 2011 udbringes gylle med slæbeslanger eller nedfældes. Herefter nedfældes alt gylle.

Vurdering

Geneafstanden beregnet ud fra lugt fra stalde til byzoneområde, sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt med god margin.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne fra staldene.

Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlige større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune forlange, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

Endvidere stilles vilkår omkring egenkontrol.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbruget produktionsanlæg, om hvilken Miljøklagenævnet i en afgørelse i marts 2009 anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 402 m.

Med henblik på at reducere luftformige emissioner fra opbevaring og udbringning af husdyrgødning er i BAT – grundlaget udpeget nogle teknikker for staldindretning, gødningsopbevaring og udbringning af gødning, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Dette er nærmere beskrevet og vurderet i afsnit 4.1 Husdyrhold og staldindretning, 4.2 Ventilation, 5.1 Gødningstyper og mængder, 5.2. Flydende husdyrgødning og 5.4 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost.

På baggrund af disse vurderinger er det kommunens vurdering, at de valgte opbevarings- og udbringningsmetoder kan betragtes som BAT.

Idet det herudover vurderes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i nærværende afgørelse.

Vilkår

60. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

6.2 Fluer og skadedyr

Redegørelse

I varme perioder vil der kunne forekomme fluer. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve samt i efterladte foderrester.

Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Såfremt der fortsat er problemer anvendes et smøremiddel, der indkøbes gennem Mortalin.

Håndtering af ensilage vil ske således at eventuelle fluegener for nabobeboelser minimeres.

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ejendommen efter udvidelsen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra skadedyr.

Der stilles dog vilkår om, at fluer bekæmpes i henhold til de veterinære bestemmelser. Ligeledes stilles der vilkår om opbevaring af foder og oprydning på ejendommen, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr.

Kommunen har endvidere mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener, hvis husdyrbruget giver anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Vilkår

61. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
62. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

6.3 Transport

Redegørelse

Adgangen til ejendommen sker ad Gl. Bane (privat grusvej) med forbindelse til Øster Løgumvej. Der er 1 bolig med landbrugspligt der berøres af trafik til og fra ejendommen fra Øster Løgumvej (Gl. Bane 12). Boligen ejes af ansøgers forældre.

En stor del af udbringningsarealerne ligger omkring ejendommen, men der er også en del arealer som kun kan nås via offentligt vejnet.

Størsteparten af transporterne sker inden for normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17), men i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil der foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der endvidere kunne foregå høstarbejde om natten.

Mælken afhentes hver anden dag, og det fortsætter uændret efter udvidelsen. Tidsrummet for afhentning i den nuværende situation er ca. kl. 02, men dette kan ændres.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og afhentning af mælk passerer tæt beboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Efterfølgende tabel viser det skønnede antal transporter før og efter udvidelsen.

Tabel 15 Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Kraftfoder	30	Op til 24 ton	Lastvogn	40	Op til 24 ton	Lastvogn
Handelsgødning	7	Op til 7 ton	Traktor	5	Op til 7 ton	Traktor
Kørsel med græs, majs og korn	300	Op til 45 m ³	Traktor	500	Op til 45 m ³	Traktor
Indkørsel af halm	15	Op til 36 mini eller 24 big-baller	Traktor	20	Op til 36 mini eller 24 big-baller	Traktor
Sækkevare, samt bigbags	6	Op til 4 ton	Lastvogn	6	Op til 4 ton	Lastvogn
Fyrings / dieselolie	12	4000 l	Lastvogn	8	4000 l	Lastvogn
Afhentning af mælk	183	Op til 10.000 l	Lastvogn	183	Op til 20.000 l	Lastvogn
Ind- og udlevering af dyr	24	Op til 12 stk.	Traktor	60	Op til 12 stk.	Traktor
Afhentning af døde dyr	30	Op til 5 stk.	Lastvogn	30	Op til 5 stk.	Lastvogn
Gyllekørsel	250	25/18 tons	Gyllevogn	450	25/18 tons	Gyllevogn
Transport med dybstrøelse	15	10 tons	Traktor	35	10 tons	Traktor
Transport med væske fra opbevaringsbeholder	0			125	18 m ³	Traktor
Affald	6	Op til 10 m ³	Lastvogn	6	Op til 10 m ³	Lastvogn
Svovlsyre	0			3	Op til 11 m ³	Lastvogn
Transporter i alt	878			1.471		

Antallet af transporter er skønnede.

Antallet af gylletransporter stiger fra 250 til 450, og antallet af udkørsler med dybstrøelse stiger fra 15 til 35, hvorfor stigningen i antallet af transporter med husdyrgødning samlet set er 220 transporter. En del af gylletransporterne foregår ad interne markveje, dette er især arealerne beliggende tæt på anlægget. Indtil kravene ændres i 2011 udbringes gylle med en 18 m³ gyllevogn med slæbeslanger og 25 tons nedfælder. Derefter nedfældes gyllen. Dybstrøelsen udspreddes med en 10 tons møgspredere. Det er maskinstationen og ansøger der står for udbringning af husdyrgødning.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra 15. februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i dagtimerne.

Antallet af transporter med foder stiger, da der fremadrettet vil skulle anvendes mere kraft- og grovfoder. Derudover øges antallet af leveringer af de andre foderstoffer ligeledes, da antallet af dyr stiger.

Kraft- og proteinfoder mm. leveres normalt i dagtimerne, mens grovfoderet lægges i stak i løbet af vækstsæsonen, som strækker sig fra maj til oktober. Ved udvidelsen vil alt

grovfoder blive lagt i plansilo ved slæt (græs) og majssnitning. Der ensileres 3 - 5 gange årligt, afhængig af antal slæt græs der tages.

Der anvendes halm til strøelse og i fodret. I den nuværende situation køres 15 træk hjem. I forbindelse med udvidelsen vil behovet for halm stige en smule. Det medfører, at der efter udvidelsen skal køres ca. 20 læs hjem. Der kan forekomme støv og støjgener i forbindelse med indkøring af halm. Der er dog ingen gener udenfor ejendommen, når halmen er bragt i hus.

Den væsentligste gene ved transporter til og fra ejendommen, vil være støj. Der vil i det omfang det kan lade sig gøre blive taget hensyn til dette ved at undgå kørsel uden for normal arbejdstid.

Antallet af kørsler med husdyrgødning øges med ca. 80 %, mens det samlede antal transporter øges med ca. 67 %. Husdyrholdet øges til ca. det dobbelte.

Alt i alt skønner ansøger, at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Transportvej for gylletransporter vises på bilag 1.4.

Vurdering

Antallet af transporter forøges ikke i samme grad som produktionen, og kommunen finder, at der er taget nogle initiativer for at mindske generne for naboerne fra transporterne.

Gylletransporter til de vestlige arealer passerer gennem Øster Løgum, ellers er der ikke samlet beboelse i nærheden af ejendommen, der bliver generet af transporterne. Ansøger opfordres til at planlægge transporterne således, at kørsel gennem Øster Løgum medfører mindst mulig gene for beboerne og den øvrige transport.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler, hvorefter der ikke kan stilles vilkår til trafik / kørsel på offentlig vej efter husdyrbrugloven.

Der stilles vilkår om, at mest mulig kørsel til markerne skal ske uden kørsel på offentlig vej, samt til omfang og udførsel af transport.

Kommunen vurderer, at det er sandsynligt, at udvidelsen af transport til og fra ejendommens anlæg - med de tiltag, der er gjort - kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Vilkår

63. Ved transport af fast husdyrgødning ud på offentlige veje/private fællesveje skal vognen læsses ordentlig, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det staks opsamles.
64. Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.
65. Mest mulig kørsel til markerne skal ske uden kørsel på offentlig vej.

6.4 Støj

Redegørelse

Ejendommens primære støjklender er listet i efterfølgende tabel.

Tabel 16 Støjklider

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	Tre afkast i ungdyrstalden	Forventes ikke i drift, da ammekøer er ude om sommeren.
Køling af mælketank	Kompressor placeres indendørs	Afhængig af temperatur
Malkning	I ny stald	To gange i døgnet af 3 timers varighed (inklusive vask)
Håndtering af foder	Ved foderlade og plansiloer	Kl. 7-8 og kl. 17-18
Ensilering	Ensilagepladser	3 - 5 gange årligt
Lastbiler mv.	Primært ved foder- og maskinlade samt ved mælketank	Dagligt, hovedsagligt kl. 8-16. Mælk afhentes pt. om natten.
Pumpning af gylle		2 timer / uge
Gyllecirkulation	Fortank	6 timer / dag, om natten
Udkørsel af husdyrgødning		Vækstsæson, kl. 8 - 20

Med hensyn til kørsel, så kan der ske ændringer i tidspunkterne, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift.

Dyrene fodres to gange dagligt, og der blandes ligeledes foder to gange dagligt. Håndtering og blanding af foder foregår dels på plansiloerne udenfor, men også inde i foderladen. I forbindelse med dette kan forventes maskinstøj, men det vil ikke være til gene for naboer.

Ensilering af slået græs, foregår fra maj til september/oktober. Majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støj, når det bliver lagt i plansiloerne, men det bestræbes at ske i dagtimerne, så det ikke vil være til gene for naboer.

Halm køres ind i perioden juli til september, også ved dette kan der forekomme støj. Halmindkøring bestræbes ligeledes at ske i dagstimerne af hensyn til naboer. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året. Dybstrøelsen udbringes fremadrettet 1-2 gange årligt.

Der vil også foregå markarbejde i sæsonen fra februar til november, hvor der kan forekomme støj. Det tilstræbes, at dette kommer til at foregå i dagstimerne.

Derudover er der daglige transporter til og fra ejendommen, som primært foregår i hverdage mellem kl. 8 og 16, men der vil dog forekomme transporter uden for dette tidsrum, bl.a. afhentes mælk om natten.

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjklider, idet ansøger ikke har skønnet, at dette er nødvendigt grundet anlæggets placering fra naboer og arten af støjkliderne.

Ansøger vurderer, at støjen fra produktionen ikke vil være til gene udenfor ejendommen, og det vurderes, at der ikke vil være problemer mht. til støj i forbindelse med udvidelsen. Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilder, vurderer ansøger, at der ingen problemer er med at overholde Miljøstyrelsens vejledning.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Vurdering

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet 7.1 Landbrug:

7.1 Landbrug

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser.

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet 6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønstret. De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest. Ejendommen Gl. Bane 10 er beliggende i Det åbne land, Nord, og har arealer beliggende i det samme område.

Kommuneplanen fastsætter for dette område ikke retningslinier for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer. Støjudsendelse fra arealer med gylleudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Landbrugets driftsbygninger ligger, som nævnt, i Det åbne land, nord. Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være uden betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer og landsbyer, da afstanden til områderne er stor. Eksempelvis er afstanden til lokalbyen Genner ca. 1.450 meter.

Driftsarealer hørende til landbruget er beliggende i umiddelbar nærhed af boligområde 1.5.002.B og erhvervsområde 1.5.008.E, begge i lokalbyen Genner.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles derfor vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Aabenraa Kommune vurderer, at den ansøgte udvidelse ikke vil medføre væsentlig forøgelse af husdyrbrugets støjfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører overskridelse af støjgrænserne.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal planlægge flest mulig støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder. For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at kommunen kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Vilkår

66. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau, må i det åbne land samt i boligområde landsbyen 1.5.002.8 i lokalbyen Genner ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40
boligområde 1.5.002.B i lokalbyen Genner	45	40	35

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder*.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i boligområde 1.5.002.B ikke overskrides noget sted i området.

- For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag. Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at eksempelvis blæseren måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

6.5 Støv

Redegørelse

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt, og ligeledes kan indblæsning af foder i siloer give anledning til mindre støvgener. Der forventes dog ikke nogle gener af denne art udenfor ejendommen.

I foderladen tippes rapskager, roepiller og sojaskrå i køresiloer, og ved dette kan der ligeledes forekomme mindre støvgener. Det er dog inde i en bygning, så der forventes ingen gener udenfor ejendommen.

Ensilerings af slæt græs foregår fra maj til september/oktober, og majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støv, når det bliver lagt i plansiloerne, men det forventes ikke at være til gene for naboer.

Halm køres ind i perioden juli til september, også ved dette kan der forekomme støv. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

Vurdering

Nærmeste nabobeboelse ligger i en afstand af ca. 500 m fra staldbygninger. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse ikke vil medføre væsentlig forøgelse af husdyrbrugets støvpåvirkning.

Kommunen har mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener, hvis husdyrbruget giver anledning til støvgener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

6.6 Lys

Redegørelse

Generelt er behovet for kunstigt lys i bygningerne lavt, da er et højt naturligt lysindfald gennem kip og de åbne sider i staldene. Der er gennemsigtige lysplader i taget på kostald (bygning 2).

På kostalden fra 1999 er der et neonlys (censorstyret ved aktivitet) i gavlenden mod syd. I gl. kostald (bygning 6) er der lys i gavlenden mod vest samt på nordsiden af bygningen og ud mod møddingspladsen.

Lysintensiteten i stalden er ca. 100 lux i køernes opholdzone. I malkegraven er der primært alm. lysstofrør, men her er intensiteten højere.

Der tændes normalt lys ved opstart af malkning, ca. kl. 4.00. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor er der lys frem til kl. 8 om morgenen. Om eftermiddagen tændes lyset igen, tidspunktet afhænger af årstiden. Der er vågelys i stalden efter mørkets frembrud.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover disse tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer. Derudover kan der i forbindelse med høst forekomme behov for lys efter solnedgang.

Et godt lys i stalde har både direkte og indirekte betydning for dyrene. Det er en følge af, at dagslængden (også den kunstigt etablerede) er den ydre stimulans, der via hormoner styrer/synkroniserer dyrenes seksualadfærd og reproduktion.

Til malkekøer anbefales belysningsstyrken under arbejde til 100 lux, dog 200 lux i kælningsboks samt malkestald

FarmTest viser, at selv med fuld elektrisk belysning er lysstyrken i de fleste stalde for svag til at nå det anbefalede niveau på mindst 100 lux. Det er vigtigt, at lysstyrken er tilstrækkelig for, at køerne har gavn af lyset. For optimal mælkeproduktion og reproduktion har flere forsøg vist, at malkende køer skal have 16-18 timers lys og 6-8 timers mørke i døgnnet.

Mælkeydelse kan påvirkes ved at ændre antallet af timer med lys til malkekøer. 16 timers lys giver fx 3,3 kg mere mælk om dagen end 8 timers lys.

Vurdering

Der er læhegn mod øst og syd samt delvist mod vest, og afstanden til naboer er forholdsvist stor. På den baggrund vurderer Aabenraa Kommune, at den ansøgte udvidelse ikke vil medføre væsentlig forøgelse af husdyrbrugets lysfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb heroverfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Vilkår

67. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.
68. Anlægget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

6.7 Ammoniak – generel reduktion

Redegørelse

Som en følge af bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. For ansøgninger indsendt i 2007 er kravet en 15 % reduktion. Kravet vedrører alene reduktion af den forøgede emission, altså ammoniakemissionen fra selve udvidelsen, samt for stalde der renoveres.

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

For etableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug over 15 DE gælder derfor, at i en afstand op til 300 m (Bufferzone I) fra de naturområder, der er omfattet af lovens § 7, må ammoniakemissionen fra husdyrbrugets stald og lager ikke øges. Hertil er der særlige krav til reduktion af merbelastningen fra ammoniak for husdyrbrug over 75 DE indenfor afstanden 300 – 1.000 m fra sådanne områder.

Det fremgår af ansøgningen, at den ansøgte udvidelse ikke vil give anledning til en meremission af ammoniak, emissionen er 5 kg N/år mindre, og husdyrbrugets samlede emission bliver herved på 2.722 kg N/år.

Det fremgår videre, at projektet opfylder kravet om 15 % ammoniakreduktion, som gælder for projekter, der er ansøgt i 2007.

I forsøringsprocessen sænkes pH-værdien i gyllen fra ca. 7 til 5,5 ved tilsætning af 4 – 6 kg koncentreret svovlsyre pr. ton gylle. Dermed omdannes ammoniak til ammonium, som ikke kan fordampe. Ved korrekt gennemført forsuring er pH-sænkningen permanent, det betyder, at ammoniaktabet fra både stald, lager og ved udbringning er minimeret.

6.8 Ammoniak – individuel reduktion

Produktionen på Gl. Bane 10 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, fast gødning), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m.fl.), der ved uhenigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet.

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

Som en følge af bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. For ansøgninger indsendt i 2007 er kravet en 15 % reduktion. Kravet vedrører alene reduktion af den forøgede emission, altså ammoniakemis-

sionen fra selve udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Det fremgår af ansøgningen, at dette reduktionskrav er overholdt.

Idet anlægget ligger indenfor bufferzone 1 til et moseområde omfattet af husdyrlovens § 7 (uddybet nedenfor) er ansøgningen tilpasset, så den ansøgte udvidelse medfører en uændret ammoniakemission (reduktion på 5 kg N/år jf. beregningerne i ansøgningssystemet) i forhold til førsituationen. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen er beregnet til 2722 kg N/år.

Kvælstof og fosfor er begrænsende næringsstoffer for mange økosystemer. Når et naturområde belastes med ekstra næringsstoffer (eutrofieres), fører det til ændret artssammensætning, fordi konkurrencestærke og kraftigt voksende plantearter (som f.eks. *stor nælde*, *blåtop* og *vild kørvel*) bliver begunstiget på bekostning af lavtvoksende og konkurrencesvage plantearter (såkaldte nøjsomhedsarter).

Eutrofieringen kan blive så kraftig, at naturtypernes tålegrense bliver overskredet. Resultatet bliver, at flere af de karakteristiske nøjsomhedsarter forsvinder, og naturtypernes tilstand ændres. Selv små ekstra tilførsler af næringsstoffer kan på sigt føre til ændret artssammensætning. Eutrofiering af naturområder kan ske i form af direkte tilførsel af gødning eller indirekte i form af f.eks. kvælstofdeposition fra luften eller jordfygning fra marker.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lyskrævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Naturarealer på ejendommen

Følgende naturarealer har Aabenraa kommune besigtiget og/eller analyseret ud fra kort og luftfoto:

- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor/på udbringningsarealerne
- Heder, moser og overdrev indenfor en radius af 1 km fra anlægget

Aktuelt er der besigtiget 6 enge, 4 moser og 7 vandhuller. Arealerne er beskrevet under hhv. afsnittet "§ 7 natur" og "§ 3 natur" nedenfor. Flere af de berørte naturområder var i forvejen besigtiget indenfor de seneste år, og vurderingerne er for disse områder lavet med udgangspunkt i eksisterende data, det gælder for 6 moser og 2 vandhuller.

Naturtyperne er alle beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven, og i kommuneplanen for Aabenraa Kommune 2009 er flere af naturarealerne udpeget som "naturområder", "særligt næringsfattige naturarealer" og "områder med naturinteresser".

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 17 kg N/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2008. NOVANA. Faglig rapport fra DMU nr.*).

Husdyrlovens § 7

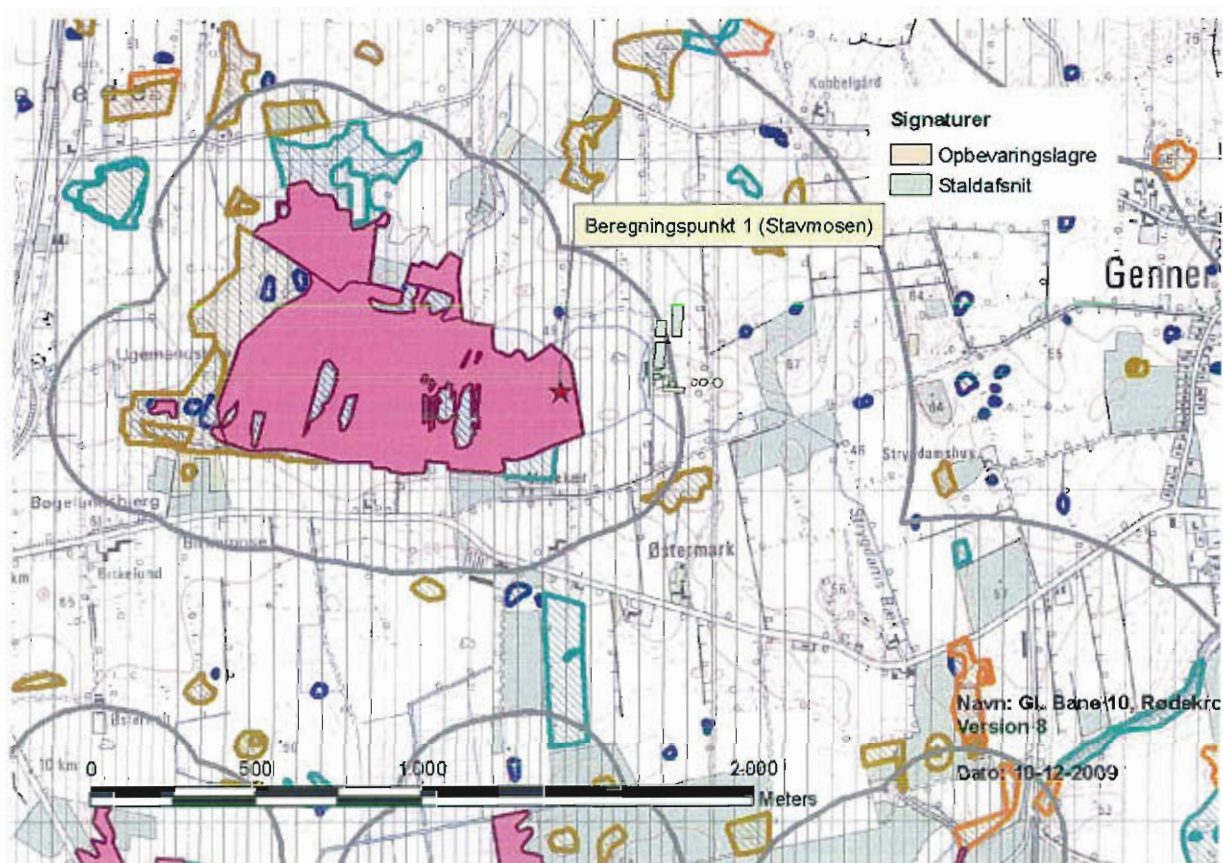
For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniak deposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem anlæg og § 7-området mellem 300 meter og 1000 meter, må merbelastningen med ammoniak til naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE, der ligger nærmere brugt og § 7 naturområdet end 1000 meter (bufferzone II)).

De naturområder, der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., er:

- 1) Højmose
- 2) Lobeliesø
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnåluger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kommunen kan i særlige tilfælde stille forurenings begrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Redegørelse (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

Kort 1. Naturområder omfattet af Husdyrlovens § 7, med bufferzoner og beregningspunkter for ammoniakdeposition.

Indenfor 300 m fra anlægget (bufferzone 1) ligger Stavmosen som udover naturbeskyttelseslovens § 3 er omfattet af Husdyrlovens § 7, jf. kort 1.

Mose 1

Stavmosen (besigtiget april 2009)	
Se registrering i naturdata: http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=415504&OnlyShow=1&ShowBack=0	
Naturtype/undertype	Højmose og nedbrudt højmose
Lokalitetsbeskrivelse	Stavmosen består overvejende af nedbrudt højmose med tidligere tørvegrave. Centralt i mosen findes endnu partier med aktiv højmose. I mosen blev bl.a. registreret revling, hedelyng, dun-birk, alm. jomfruhår, og blåtop. I våde partier vokser tørvemosser, tue-kæruld, smalbladet kæruld, blåtop, klokkelyng, tranebær mm. Mosen afvandes af vandløb langs både nord- og sydsiden. Det vurderes, at vandbalancen i den nedbrudte højmose vil kunne gendannes gennem fjernelse af grøfter, der afvander området. Ved vandstandshævning og pleje forventes, at der vil kunne skabes forhold, så højmosen vil kunne udvikle sig mod aktiv højmose indenfor ca. 30 år.
Lokalisering i fht. anlæg	280 meter vest for anlægget
Lokalisering i fht. arealer	Dele af mosen grænser direkte op til mark 14-2.
N-deposition (mer- og totaldeposition fra ejendommen)	Merdeposition: 0 kg N/ha/år Totaldeposition: 1 kg N/ha/år
N-tålegrænse	5-10 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Det vurderes, at Stavmosen bl.a. vil være levested for spidssnudet frø.
Natura 2000 område	Ikke relevant her
Kommuneplan/regionplan	Udpeget som naturområde, særligt næringsfattigt naturareal og område med naturinteresser i Kommuneplan 2009.

Oversigt over den vestlige del af stavmosen (Svanemosen).

Vurdering (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

Stavnosen er en værdifuld højmose/nedbrudt højmose, der er tydeligt påvirket af næringsstoffer og afvanding som følge af både tidligere tørvegravning og afvanding fra de vandløb, der omgiver mosen. Baggrundsbelastningen i området på ca. 17 kg N/ha/år er en stor overskridelse af naturtypens tålegrænse. Ejendommen på Gl. Bane 10 ligger indenfor bufferzone 1 i forhold til Stavmosen. Eftersom der ikke sker en forøgelse af kvælstofdepositionen i mosen er kravet i husdyrloven overholdt. Totalbelastningen fra ejendommen til Stavmosen overstiger ikke 1,0 kg N/ha/år, og det vurderes, at depositionen fra anlægget ikke vil forringe forholdene i mosen væsentligt.

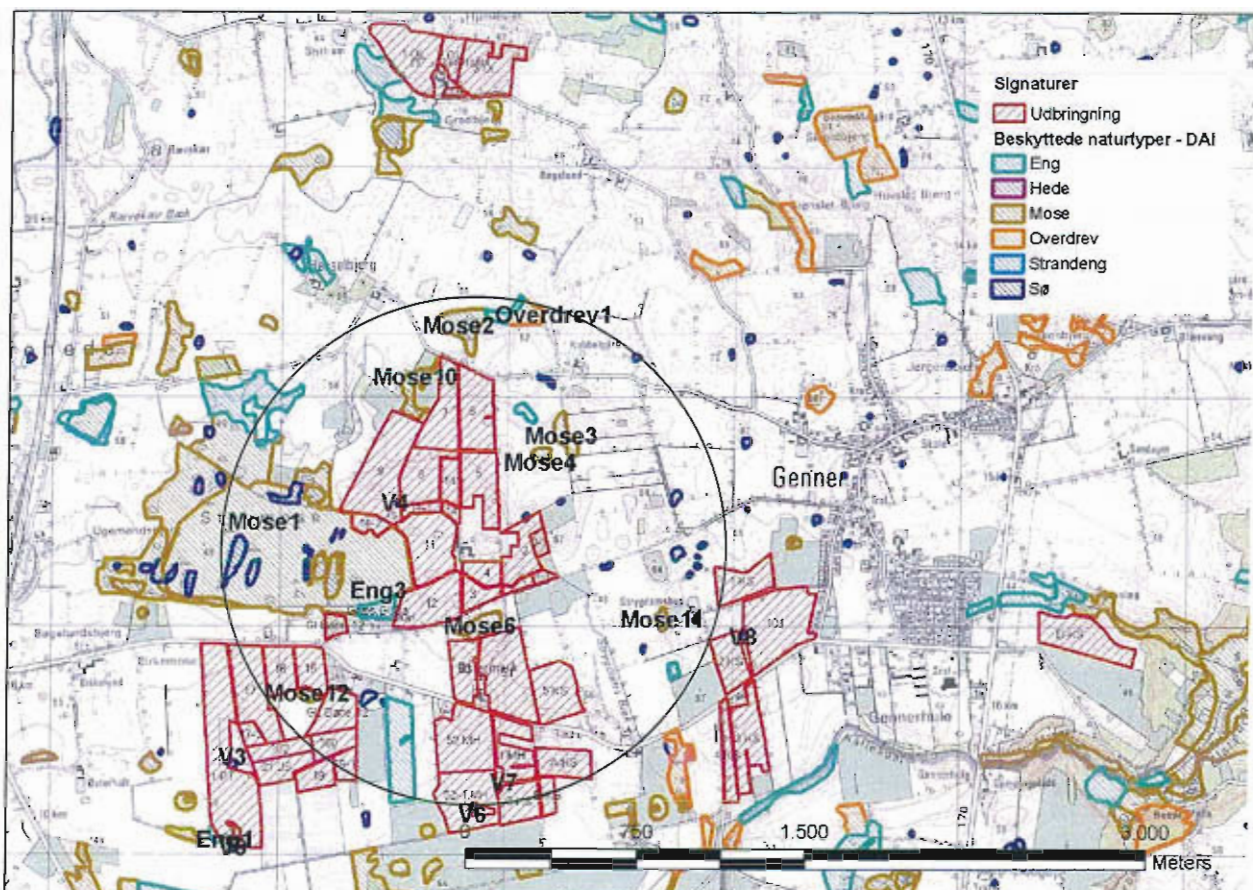
Der stilles ikke yderligere vilkår i forhold til anlægget og dets ammoniakemission til Stavmosen. Se dog vilkår vedr. arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 nedenfor.

§ 3 natur

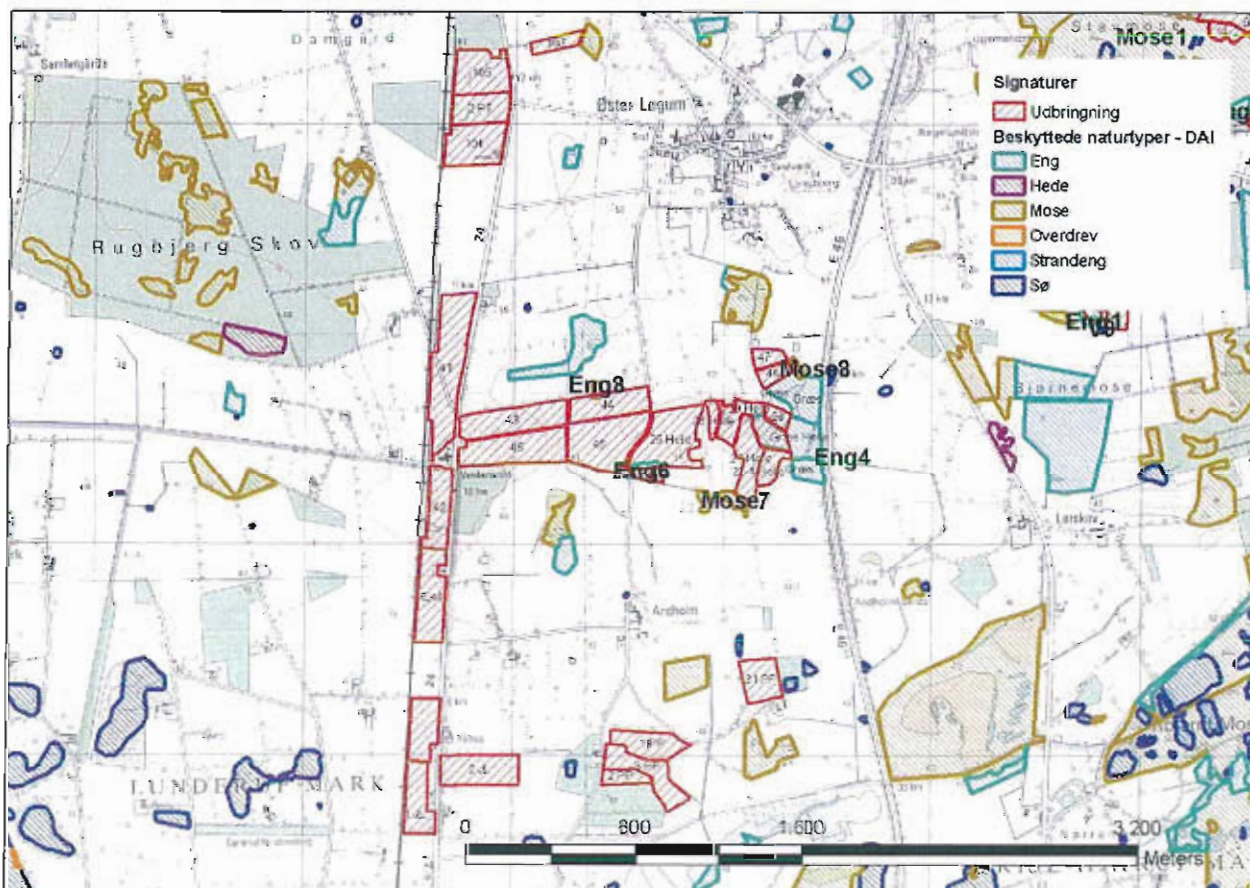
Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Gl. Bane 10.

Desuden gælder det jf. Naturbeskyttelseslovens § 3, at tilstanden af visse naturarealer ikke må ændres, når de har et vist areal, naturindhold m.m.

Endeligt gælder ifølge kommuneplanens udpegning af særligt næringsfattige naturarealer, at der på eller i nærheden af disse arealer ikke må ske etablering eller udvidelse af husdyrbrug eller andet, som i væsentlig grad forringer den biologiske mangfoldighed, og der skal foretages en konkret vurdering af, om påvirkningen af naturarealerne er uacceptabel høj.

2. Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Nordøstlige arealer. Med sort cirkel er angivet hvilke arealer, der ligger indenfor ca. 1 km fra anlægget.

Kort 2b. Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. De vestlige arealer.

Redegørelse (arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3)

Nedenfor er gennemgået de arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, der ligger i nærheden af ejendommens anlæg og/eller ligger i tilknytning til ejendommens udbringningsarealer. (jf. kort 2a og b).

Mose 2

Mose nord for Hesselbjergvej (Besigtiget i maj 2008, sag nr. 08/59)	
Naturtype/undertype	Fattigkær, hængesæk
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er en naturligt næringsfattig. Mosen afvandes (grøftet), hvorfor mosejorden er forholdsvis tør. Afvandingen medfører den velkendte terrænsætning og tilgroning med vedplanter og blåtop. I mosens vestligste del forekommer ca. 3000 m ² tørvegrave, med en veludviklet hængesæk med arter af sphagnum, kæruld, star, og lyng mfl.. Disse arealer kan betegnes som biologisk værdifulde fattigkær. Arealer som ikke er udgravet domineres af blåtop, hede-lyng, blåbær, dun-birk m.fl. alle planter som naturligt vokser under næringsfattige forhold. Den østlige del er muligvis mere næringsbelastet, idet bl.a. et vandhul er under tilgroning med bredbladet dunhammer og pil.
Lokalisering i fht. anlæg	360 meter nord for anlægget
N-deposition (mer- og totaldeposition fra ejendommen)	Ikke beregnet. Ammoniakemmissionen fra anlægget er uændret efter udvidelsen, hvorfor depositionen vurderes at være uændret på arealet.
N-tålegrænse	Fattigkær: 10-20 kg N/ha/år Hængesæk: 10-15 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen rummer bl.a. vandhuller og vurderes at være muligt levested for bl.a. spidssnudet frø
Kommuneplan/regionplan	Fattigkær og hængesæk er højt prioriterede naturtyper.

Mose 3 og 4

Moser nordøst for ejendommen (besigtiget november 2005)	
Se registrering i naturdata: Mose 3: http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=2407&OnlyShow=1&ShowBack=0 Mose 4: http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=2406&OnlyShow=1&ShowBack=0	
Naturtype/undertype	Næringsberiget fattigkær
Lokalitetsbeskrivelse	Tilgroede og næringsberigede moser. I moserne dominerer arter som rød-el, dun-birk, tagrør, bredbladet dunhammer, pindsvineknap, pil og stor nælde.
Lokalisering i fht. anlæg	Ca. 250 meter NØ for anlægget
N-deposition (mer- og totaldeposition)	Ikke beregnet. Ammoniakemmissionen fra anlægget er uændret efter udvidelsen, hvorfor depositionen vurderes at

fra ejendommen)	være uændret på arealet.
N-tålegrænse	Fattigkær 10 - 20 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Moserne kan muligvis være levested for spidssnudet frø og andre padder.
Kommuneplan/regionplan	Fattigkær er højt prioriteret, nærværende moser er meget eutrofierede.

Mose 6

Mose ved Østermark (Besigtiget december 2009)	
Naturtype/undertype	Fattigkær
Lokalitetsbeskrivelse	Artsrigt fattigkær, der mod nord er afgrænset af skov og på alle andre sider omgivet af dyrket mark. Mosen rummer mange karakteristiske og værdifulde fattigkærarter som f.eks. hunde-hvene, klokkelyng, smalbladet kæruld, smalbladet mangeløv, almindelig star, Sphagnum fallax, S. fimbriatum, S. palustre, Aulacomnium palustre og vandrøllike. Mosen er næringspåvirket dels fordi tålegrænsen er overskredet, dels fordi der er en betydelig randpåvirkning og stor overfladeafstrømning fra dyrkede marker. I den vestlige del af mosen er ca. 1000 m ² omlagt mellem 2002 og 2004. Aabenraa Kommune indleder sagsbehandling vedr. dette areals beskyttelsesstatus.
Lokalisering i fht. anlæg	Ca. 230 meter syd for anlægget
Lokalisering i fht. arealer	Dele af mosen grænser direkte op til mark nr. 50 og 51.
N-deposition (mer- og totaldeposition fra ejendommen)	Ikke beregnet. Ammoniakemmissionen fra anlægget er uændret efter udvidelsen, hvorfor depositionen vurderes at være uændret på arealet.
N-tålegrænse	Fattigkær: 10 - 20 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Det vurderes, at mosen bl.a. vil være levested for spidssnudet frø.
Kommuneplan/regionplan	Fattigkær er højt målsat. Dette fattigkær rummer mange karakteristiske arter.

Mose ved Østermark (Mose 6). I dag dyrkes arealerne meget tæt på mosen, fremover vil der være en udyrket bræmme på 10 meter.

Mose 7

Mose 7 (besigtiget december 2009)	
Naturtype/undertype	Pilekrat
Lokalitetsbeskrivelse	Mindre forholdsvist tørt pilekrat med undervegetation af tagrør og stor nælde. Arealet er uden væsentlige botaniske værdier og naturtypen er lavt prioriteret. Ringe naturtilstand.
Lokalisering i fht. arealer	Mosen grænser direkte op til mark 14-2.
N-tålegrænse	-
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen er næppe levested for bilag IV-arter
Kommuneplan/regionplan	Pilekrat er lavt prioriterede

Mose 8

Mose nord for Elbjerggård (besigtiget december 2009)	
Naturtype/undertype	Kratmose
Lokalitetsbeskrivelse	Kratmose omgivet af dyrkede marker og kulturenge. Hele vejen rundt er mosen omgivet af dyb grøft. Mosen er besigtiget fra den anden side af grøften. Der er stor randpåvirkning fra de omkringliggende arealer og mosen er helt tilgroet med buske som pil og birk med en undervegetation af mose-bunke, eng-rørhvene, lyse-siv og tagrør. Der vokser næppe meget næringsstoffølsomme arter i mosen. Moderat

	til ringe naturtilstand.
Lokalisering i fht. arealer	Mosen grænser direkte op til mark 48.
N-tålegrænse	-
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen er næppe levested for bilag IV-arter
Kommuneplan/regionplan	Kratmoser er lavt prioriterede

Mose 10

Mose nord for Gl. Bane (besigtiget december 2009)	
Naturtype/undertype	Kratmose og fattigkær
Lokalitetsbeskrivelse	Kun sydlig del besigtiget. Kratmose med spredte lysåbne pletter med næringspåvirket fattigkær med arter som smalbladet mangeløv, almindelig star, næb-star, almindelig jomfruhår, sphagnum palustre, lyse-siv og stedvist stor dominans af bredbladet dunhammer. Generelt er mosen næringspåvirket, bl.a. pga. overfladeafstrømning fra tilstødende udbringningsareal mod syd. Moderat naturtilstand.
Lokalisering i fht. anlæg	Ca. 470 meter nord for anlægget
Lokalisering i fht. arealer	Mosen grænser direkte op til mark 9.
N-deposition (mer- og totaldeposition fra ejendommen)	Ikke beregnet. Ammoniakemissionen fra anlægget er uændret efter udvidelsen, hvorfor depositionen vurderes at være uændret på arealet.
N-tålegrænse	Fattigkær 10 – 20 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen er muligt levested for spidssnudet frø.
Kommuneplan/regionplan	Fattigkær er højt prioriterede, kratmoser lavt prioriterede.

Mose 11

Mose ved Strygdamshus (luftfototolket dec. 09)	
Naturtype/undertype	Skovmose
Lokalitetsbeskrivelse	Lille mose omgivet af landbrugsarealer. Mosen er helt tilgroet med høje træer og vurderes at være næringsbelastet og forholdsvis tør. Ringe naturtilstand
Lokalisering i forhold til anlæg	ca. 700 m øst for anlæg
Lokalisering i forhold til arealer	ikke relevant her
N-deposition (mer- og totaldeposition)	Ikke beregnet. Ammoniakemissionen fra anlægget er uændret efter udvidelsen, hvorfor depositionen vurderes at være uændret på arealet.
N-tålegrænse	-
Betydning som levested for bilag IV-arter	Evt. rastested for f.eks. klokkefrø, der er kendt fra nærområdet.
Kommuneplan/regionplan	Kratmoser er lavt prioriterede

Mose 12

Mose syd for Svanemosen (Besigtiget 16. marts 2006)	
Se registrering i naturdata: http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=2517&OnlyShow=1&ShowBack=0	
Naturtype/undertype	Mose og kær
Lokalitetsbeskrivelse	Mindre mose omgivet af dels dyrkede arealer, dels arealer under udvikling mod eng/mose. Mosen er næringspåvirket og under tilgroning med næringselskende arter som lådden dueurt, almindelig mjøduert, bredbladet dunhammer og stor nælde. Desuden under tilgroning med vedplanter bl.a. pil og rød-el. Mosen, der rummer et mindre næringspåvirket vandhul, er i ringe naturtilstand
Lokalisering i forhold til anlæg	ca. 910 meter sydvest for anlæg.
Lokalisering i forhold til arealer	Støder op til udbringningsareal
N-deposition (mer- og totaldeposition)	Ikke beregnet. Ammoniakemmissionen fra anlægget er uændret efter udvidelsen, hvorfor depositionen vurderes at være uændret på arealet.
N-tålegrænse	15-25 kg N/ha/år
Betydning som levested for bilag IV-arter	Muligt levested for bl.a. spidssnudet frø
Kommuneplan/regionplan	Lavt prioriteret.

Overdrev 1

Overdrev ved Hesselbjerg (besigtiget dato)	
Se registrering i naturdata: http://www.naturdata.dk/formedit.aspx?AktId=2262&OnlyShow=1&ShowBack=0	
Naturtype/undertype	Overdrev
Lokalitetsbeskrivelse	Overdrev med flere almindelige overdrevsarter som almindelig røllike, bølget bunke, håret høgeurt, gul snerre og femhannet hønsetarm. Der er opvækst af hvid-tjørn og slåen. Der er ikke registreret særligt næringsfølsomme arter på lokaliteten, der vurderes at være i ringe-moderat naturtilstand.
Lokalisering i forhold til anlæg	ca. 900 m nord for ejendommen.
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet. Ammoniakemmissionen fra anlægget er uændret efter udvidelsen, hvorfor depositionen vurderes at være uændret på arealet.
N-tålegrænse	10-20 kg N/ha/år (surt overdrev)
Betydning som levested for bilag IV-arter	Muligt levested for markfirben
Kommuneplan/regionplan	Overdrev er højt prioriteret

Vandhul 1&2 (ikke vist på kort 2)

Vandhuller på aftaleareal øst for Askemosen (Besigtiget december 2009)

Naturtype/undertype	Vandhuller
Lokalitetsbeskrivelse	<p>To små vandhuller anlagt mellem 1999 og 2002. Det sydligste ligger højest og er muligvis sommerudtørrende. Vandhullerne omgives af dyrket mark (pt. græsmark). Vegetationen i og ved vandhullerne er domineret af liden andemad, lådden dueurt, bredbladet dunhammer, krybhvene, glanskapslet siv, lyse-siv, manna-sødgræs, fløjlsgræs, lav ranunkel, almindelig kortkapsel, almindelig rajgræs, kruset skræppe.</p> <p>Vegetationen domineret af bl.a. lysesiv, krybhvene, manna-sødgræs, bredbladet dunhammer, og kruset skræppe afspejler, at der er tale om forholdsvis nyanlagte vandhuller omgivet af intensive landbrugsarealer.</p> <p>Vandhullerne har en ringe naturtilstand. De er under kraftig tilgroning pga. højt næringsstofniveau.</p>
Lokalisering i forhold til anlæg	Ikke relevant her
Lokalisering i forhold til arealer	Vandhullerne ligger på aftaleareal.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Muligt levested for spidssnudet frø.
Kommuneplan/regionplan	Lavt prioriteret, da der ikke er meget næringsstoffølsomme arter.

Vandhul 3

Vandhul nord for Bjørnemosen (Besigtiget december 2009)

Naturtype/undertype	Vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	<p>Mindre vandhul, formodentligt i tidligere råstofgrav, som udgør bræmme mod dyrket mark. Bredzonen under tilgroning med pil og urter som lyse-siv og stor nælde men også arter som normalt er knyttet til moderat næringsrige habitater som næb-star og almindelig sumpstrå. Der blev endvidere registreret enkelte skud af svømmende vandaks. Moderat til ringe naturtilstand.</p>
Lokalisering i forhold til arealer	<p>Vandhullet omgivet af bræmme af tidligere råstofgrav, derfor beskyttet mod overfladeafstrømning. Derudover er arealet NØ for vandhullet taget ud som udbringningsareal. Aabenraa Kommune indleder sagsbehandling vedr. arealets beskyttelsesstatus.</p>
Betydning som levested for bilag IV-arter	Sandsynligt levested for spidssnudet frø, og muligvis klokkefrø.
Kommuneplan/regionplan	Selvom vandhullet er under tilgroning rummer det arter, der indikerer at vandet ikke er stærkt på virket af landbrugsdriften.

Vandhul 4 og 6

Vandhul nord for Svanemosen (Luftfototolket december 2009)

Vandhul nord for Lerskov Plantage (Besigtiget december 2009)

Naturtype/undertype	Vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	Begge vandhuller er med i den vejledende registrering af §

	3-beskyttede arealer. Ingen af vandhullerne eksisterer i dag. Aabenraa Kommune indleder sagsbehandling vedr. vandhullernes beskyttelsesstatus.
--	--

Vandhul 7

Vandhul nord for Bjørnemosen (Besigtiget december 2009)	
Naturtype/undertype	Vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	Mindre vandhul, der mod øst støder op til græsmark, mod vest majsmark. Vandstanden var høj ved besigtigelsen (el-hegn om søen var oversvømmet). Vandhullet er næringspåvirket og under tilgroning med bredbladet dunhammer og høje urter som stor nælde og lådden dueurt langs bredden. På flere sider er vandhullet under tilgroning med træer. Ringe naturtilstand.
Lokalisering i forhold til arealer	Vandhullet omgivet græsmark og mod vest udbringningsareal.
N-tålegrænse	Ikke relevant her
Betydning som levested for bilag IV-arter	Sandsynligt levested for spidssnudet frø, og muligvis klokkefrø.
Kommuneplan/regionplan	Næringsberigede vandhuller er ikke højt prioriterede, men stedet er et muligt levested for bilag IV-arter

Vandhul 8

Vandhul vest for Genser (Besigtiget december 2009)	
Naturtype/undertype	Vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	Mindre vandhul, der er helt tilgroet med pil. Mod øst og vest grænser det op til dyrket mark. Vandstanden var høj ved besigtigelsen, men det vurderes, at vandhullet er sommerudtørrende i nogle år. Artssammensætningen domineret af bredbladet dunhammer, lyse-siv, grå pil, stor nælde samt højere partier med almindelig hundegræs og mark-bynke tyder på væsentlig næringsberigelse. Naturtilstanden var dårlig.
Lokalisering i forhold til arealer	Vandhullet er omgivet af udbringningsarealer på 2 sider.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Muligt rastested for f.eks. løvfrø, der er registreret i nærområdet.
Kommuneplan/regionplan	Naturtilstanden er dårlig, men stedet er muligt rastested for klokkefrø.

Eng 4

Eng ved Andholm Bæk (December 2009)	
Naturtype/undertype	Kultureng
Lokalitetsbeskrivelse	Arealerne omfatter kultureng omkranset af andre kulturenge og landbrugsarealer. Der blev ikke registreret særligt næringsfølsomme arter på engene, men vegetationens sammensætning og struktur tyder på at arealet ikke har været omlagt i en lang årrække. Vegetationen var domineret af arter som mose-bunke, fløjlgræs, lav ranunkel, eng-

	rapgræs, knæbøjet rævehale, rørgræs, lysesiv og tagrør. Arealet bærer præg af gødskning, men det vurderes at det i en årrække ikke har været gødsket særligt intensivt. Naturtilstanden er ringe sammenlignet med den ugødskede og uomlagte natureng.
Lokalisering i forhold til arealer	Den vestlige del af eng 4 indgår i ejendommens udbringningsareal.
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke relevant her
Betydning som levested for bilag IV-arter	Muligt levested for spidssnudet frø.
Kommuneplan/regionplan	Kulturenge er lavt prioriteret.

Eng 6

Eng 6 nord for Andholm (Besigtiget december 2009)

Naturtype/undertype	Vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	Nyomlagt kultureng omgivet af dyrkede marker. Engen indgår i udbringningsarealet. Engen er nyomlagt og intensivt gødsket. Arealet er helt domineret af rajgræs med spredt forekomst af mælkebøtte, knæbøjet rævehale og lyse-siv. Langs gennemgående grøft findes engarter som mose-bunke, dunet dueurt, fløjlsgræs og engnellikerod. Naturtilstanden er dårlig. En del af engen er inddraget som omdriftsareal, og derfor vil Aabenraa Kommune indlede sagsbehandling vedrørende arealets beskyttelsesstatus.
Lokalisering i forhold til arealer	Engen indgår i udbringningsarealet.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Næppe levested for Bilag IV-arter
Kommuneplan/regionplan	Kulturenge er lavt prioriteret

Eng 8

Eng 8 nord for Andholm (Besigtiget december 2009)

Naturtype/undertype	Areal, der i den vejledende § 3-registrering lapper delvist over med ejendommens udbringningsarealer. Den del af arealet, som overlapper med udbringningsarealet er opdyrket og har siden før 1992 hyppigt været omlagt. Aabenraa Kommune indleder sagsbehandling vedrørende arealets beskyttelsesstatus.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Muligt rastested for bl.a. spidssnudet frø
Natura 2000 område	Ikke relevant her
Kommuneplan/regionplan	Kulturenge er lavt prioriteret

Vurdering (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Mose 2, 3, 4, 6, 10, 11 og 12, samt overdrev 1 ligger mindre end 1000 m fra anlægget. Derudover forekommer en række vandhuller og 4 kulturprægede engarealer indenfor

1000 m fra ejendommens anlæg. Det er alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke husdyrlovens § 7.

Moser og overdrev

Flere af de berørte moser og overdrev er næringsbelastede i deres nuværende tilstand, idet baggrundsbelastningen på ca. 17 kg N/ha/år overskrider arealernes tålegrænse. Tålegrænsen for de nævnte kulturrenge vurderes ikke at være overskredet.

Eftersom ammoniakemissionen fra anlægget ikke øges som følge af udvidelsen, vurderer Aabenraa Kommune at der ikke er tale om særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse fra de generelle regler.

Vandhuller

Der forekommer en række vandhuller indenfor ca. 1 km fra anlægget. Vandhullerne er næringsberigede, men det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Gl. Bane 10 har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer. Ifølge beregningerne vil ammoniakemissionen fra anlægget være uændret i ansøgt drift sammenlignet med nudrift. Det vurderes ikke, at ammoniaktilførslen fra anlægget vil forringe naturtilstanden i vandhullerne.

Vandløb

Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbårne ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften er meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer, jf. afsnit 8.2.

Vilkår:

Ingen

6.9 Natura 2000

Kommunen skal vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EF-habitatdirektiv-forpligtelserne. Det omfatter bl.a. at produktionen ikke medfører negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og forholdene for arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke forringes.

Det nærmeste Natura 2000-område er H81 Pamhule Skov og Stevning Dam ca. 9 km nord for ejendommen. Da depositionen er negligerbar, når afstanden fra anlægget er over 3 km, vurderes ejendommens anlæg ikke at kunne påvirke Natura 2000-områder (jævnfør teknisk notat fra DMU (2006)).

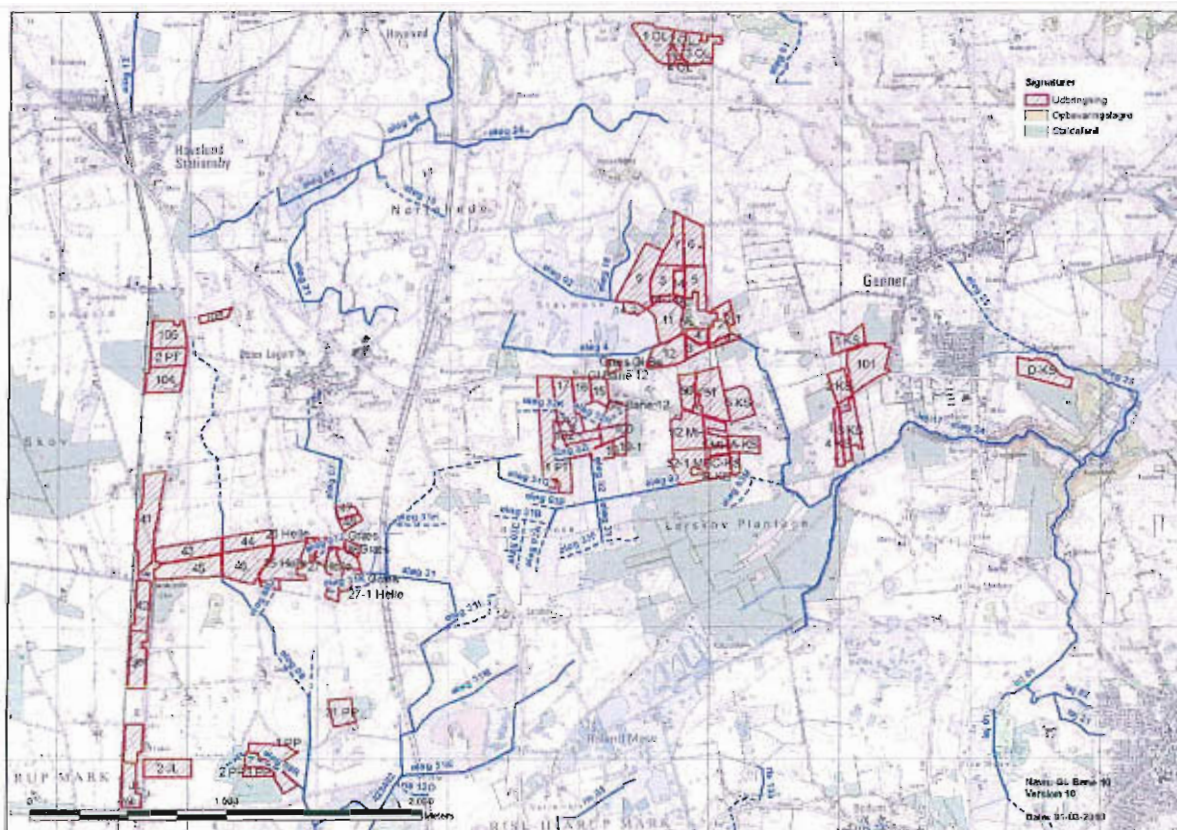
Redegørelse og vurderinger vedr. arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter) findes i afsnit 8.7.

7 Påvirkninger fra arealerne

7.1 Udbringningsarealerne

Redegørelse

Miljøgodkendelsen omfatter de udbringningsarealer, der fremgår af ansøgningens afsnit 4.1 (se bilag 1). Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af oversigtskort herunder. Alle udbringningsarealer ligger i Aabenraa Kommune.

Kort 3. Ejendommens udbringningsarealer. Arealer med gylleaftaler er vist på kort 4.

Det er oplyst i ansøgningen, at husdyrbruget samlede arealer til afsætning af husdyrgødning udgør i alt 277 ha (9 forpagtninger på tilsammen 139 ha og 138 ha ejet). Derudover ejes 6,5 ha og forpagtes 4,11 ha, der anvendes til afgræsning for ammekøer. disse arealer modtager ikke gylle (markerne Græs, Græs GI Bane og Græs Helle, der indgår som aftalearealer i den elektroniske ansøgning). Derudover er der en gylleaftale på 10,1 ha.

Ejendommen GI Bane 10 producerer efter udvidelsen samlet 554 DE husdyrgødning. Derudover modtages husdyrgødning fra andre ejendomme svarende til 35,5 DE kvæg og 56,8 DE slagtesvin. I alt husdyrgødning svarende til 646 DE, hvoraf kvæggylle svarende til 23,2 DE afsættes til Lars Neertoft Nørreskovvej 40. Der er indgået skriftlig aftale om produktionsmæssig sammenhæng, og dermed må der tilføres 2,3 DE/ha ud på aftalearealerne. Tilsammen udgør aftalearealerne 10,1 ha.

Deltagelse i produktionsmæssig sammenhæng gælder for en landbrugsbedrift der har indgået en skriftlig aftale med en eller flere bedrifter med kvæg, får eller geder, der ikke er økologisk autoriseret, om at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til disse bedrifter med kvæg, får eller geder, jf. husdyrbekendtgørelsens § 2.

Tabel 7.1 Oversigt over ejede og forpagtede udbringningsarealer samt gylleaftaler

Ejede arealer			
Navn	Adresse	Udbringningsareal (ha)	Antal DE og Gødningstype
	GI Bane 10 6230 Rødekro	138 (6,49 afgræsses derudover og er nævnt som aftalearealer og benævnes alle "græs")	
Forpagtede arealer			
Navn	Adresse	Udbringningsareal ha	
	GI Bane 12	3,84 (herudover afgræsses 1,44 ha. Dette areal modtager ikke husdyrgødning)	
Paul Tiedemann	Korsvangvej 10 6230 Rødekro	16,9	
Jørgen Ludvigsen	Ribevej 15 6230 Rødekro	13,2	
Poul Petersen	Andholmvej 5 6230 Rødekro	12,9	
Helle Pedersen (Hustru)	Andholmvej 20 6230 Rødekro	18,8 En del af arealet er mark 29a hvor der er MVJ-aftale. Så der afsættes 70 kg N/ha/år (indsat som aftaleareal). Derudover afgræsses 2,67 ha ("græs Helle").	
Johanne Schmidt	Søndergade 5 6230 Rødekro	2,36	
Mogens Hansen	Øster Løgumvej 64 6230 Rødekro	28,4	
Oluf Lorentzen	Hovslundvej 45 6230 Rødekro	13,0	
Knud Strøm Nielsen (Forpagtet nu)	Øster Løgumvej 63 6230 Rødekro	17,9	
Knud Strøm Nielsen (Forpagtes senere)	Øster Løgumvej 63 6230 Rødekro	12,3	
Forpagtede i alt		139 (+afgræsning 4,11)	
Gylleaftale			
Navn	Adresse	Udbringningsareal ha	
Lars Neertoft	Nørreskovvej 40 6230 Rødekro	10,10	23,2 Kvæggylle
I alt		287	

Jordbund og dræning

På langt størstedelen af udbringningsarealerne er jordbundstypen grovsandet jord (JB1), mens jordtypen på ca. 1/5 af arealerne er lerblandet sandjord (JB3 og JB4) og knap 8 ha er humusjord (JB11). Ca. halvdelen af det samlede areal er angivet som drænet. Se i øvrigt afsnit 8.5 (Fosfor til overfladevand) vedrørende arealer i oplandet til målsat sø.

Lavbundsarealer

Både de ejede og de forpagtede udbringningsarealer omfatter arealer, der helt eller delvist er udpeget som "Øvrige lavbundsarealer" (mark nr. 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 14, 14-2, 15, 31 PP, 50, 51, 14 og GI Bane 12). På "Øvrige lavbundsarealer" kan der ved vand-

standshævning genskabes områder med stor natur- og miljømæssig værdi. Udpegningen af lavbundsarealer har ingen betydning for, om områderne fortsat kan drives jordbrugs-mæssigt eller for mulighederne for at opføre nødvendige landbrugsbygninger.

Beskyttede sten- og jorddiger og andre fredninger

Langs mange af ejendommens udbringningsarealer findes diger beskyttet af museumslovens § 29a. Flere af de registrerede diger kan ikke erkendes på nye luftfotos. Aabenraa Kommune vil særskilt indlede sagsbehandling vedr. beskyttelsesstatus for disse diger. Udover diger er der ikke registreret fredede arealer på eller ved ejendommens arealer.

Ændringer af udbringningsarealerne skal anmeldes senest den 1. august til Aabenraa Kommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er sårbare.

Vurdering

Aabenraa kommune vurderer, at udbringningsarealet på 286 ha ejede/forpagtede og 10,1 ha aftalearealer harmonerer med husdyrholdet og er tilstrækkeligt til at opfylde harmonikravene.

Vilkår

69. Der skal foreligge skriftlige aftaler på forpagtninger og gylleaftaler af mindst 1 års varighed

70. Der skal afsættes 23,2 DE til aftalearealer

71. Dybstrøelsen må kun udbringes på ejede og forpagtede arealer.

72. Beskyttede engarealer på markerne "Græs" og "Græs Gl. Bane" må ikke tilføres husdyrgødning uden dispensation fra Aabenraa Kommune.

Arealanvendelse

Redegørelse

Der anvendes referencesædskifte svarende til standardsædskiftet på arealerne, hvilket betyder, at der er taget højde for den værst tænkelige situation. Der er altså ikke risiko for større udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand eller fosforoverskud, end de her angivne, hvis der anvendes andre sædskifter end referencesædskiftet.

Husdyrbruget er omfattet af reglerne omkring sædskifte m.m. for ejendomme, hvor der må udbringes 2,3 dyreenheder per ha jf. husdyrbekendtgørelsen. Referencesædskiftet er K12 med 10 % lovpligtige efterafgrøder og 65 - 95 % af sædskiftet med græs eller kløvergræs.

Da der i ansøgningen for alle marker er valgt samme standard- og referencesædskifte, stilles ikke vilkår til sædskiftet

Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer nedbringes det hurtigst muligt og inden 6 timer.

Det er et lovkrav, at flydende husdyrgødning på alle arealer, som ligger indenfor 1000 m fra et § 7-område skal nedfældes, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at sædskiftekravene er overholdt.

Vilkår

Ingen vilkår

Aftalearealer

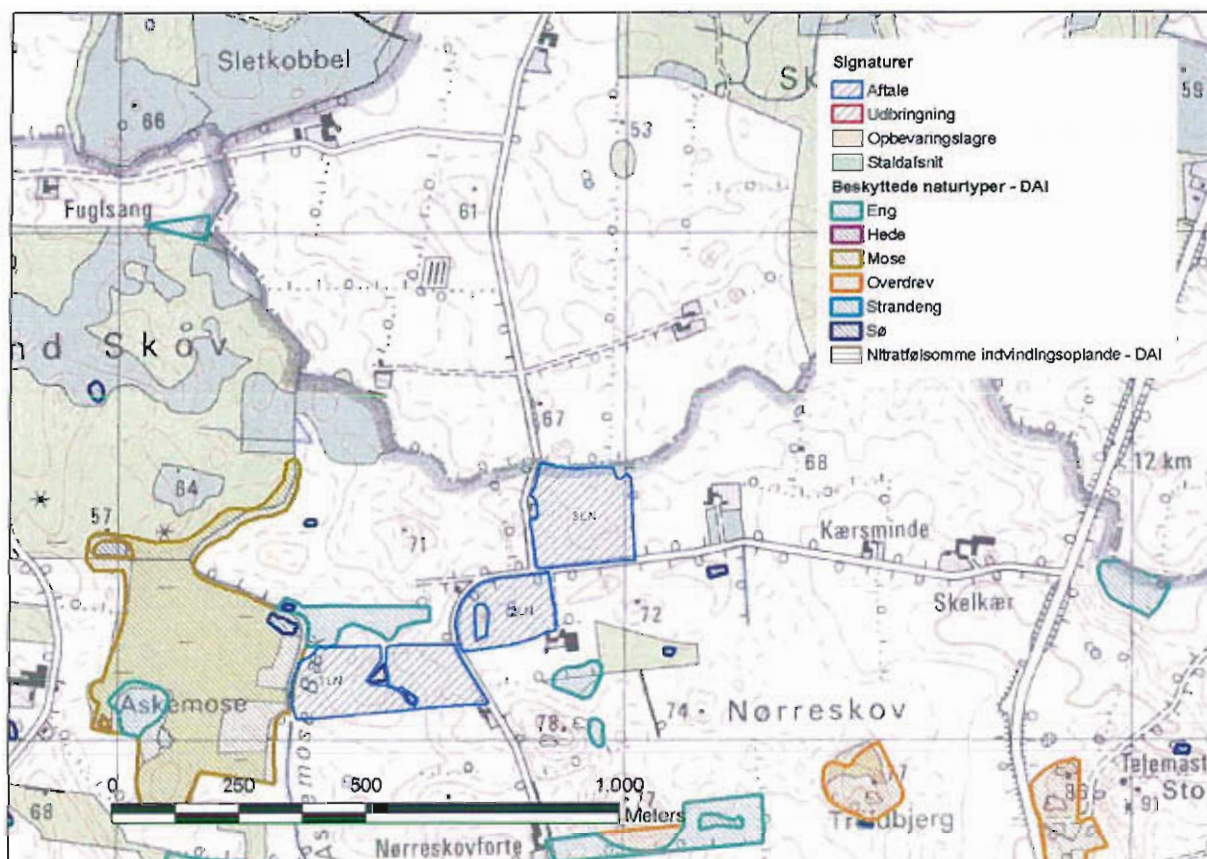
Det skal vurderes, om aftalearealerne kræver separat godkendelse efter § 16 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug".

For arealer, som ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde, stilles særlige krav til beskyttelse mod nedsivning af nitrat til grundvand, og her udløses en § 16 arealgodkendelse.

Ligger aftalearealerne ikke i nitratfølsomt indvindingsområde, skal det vurderes, om arealernes sårbarhed i forhold til natur og overfladevand kræver en særlig beskyttelse, der rækker udover den generelle lovgivnings rammer. Er det tilfældet, udløses en § 16 arealgodkendelse.

Redegørelse

Som det fremgår af kort 4 ligger aftalearealerne ikke i nitratfølsomt indvindingsområde. På det ene areal findes to forholdsvis nyetablerede vandhuller. Vandhullerne med omkringliggende bræmmer er friholdt fra udbringningsarealet.

Kort 4. Beliggenhed af aftalearealer i forhold til beskyttet natur. (Der findes ikke arealer i nitratfølsomme indvindingsområder inden for kortudsnittet.

Udskiftning af aftalearealer kan ikke ske uden tilladelse fra Aabenraa Kommune

Vurdering

Det vurderes ikke at ansøgningens aftalearealer kræver godkendelse efter husdyrlovens § 16.

7.2 Beskyttet natur

Redegørelse

Som det fremgår af kort 2 findes der en række enge (Eng 4, 6 og 8), moser (Mose 1, 6, 7, 8, 10 og 12) og vandhuller (Vandhul 3, 4, 6, 7 og 8) i tilknytning til ejendommens ud-

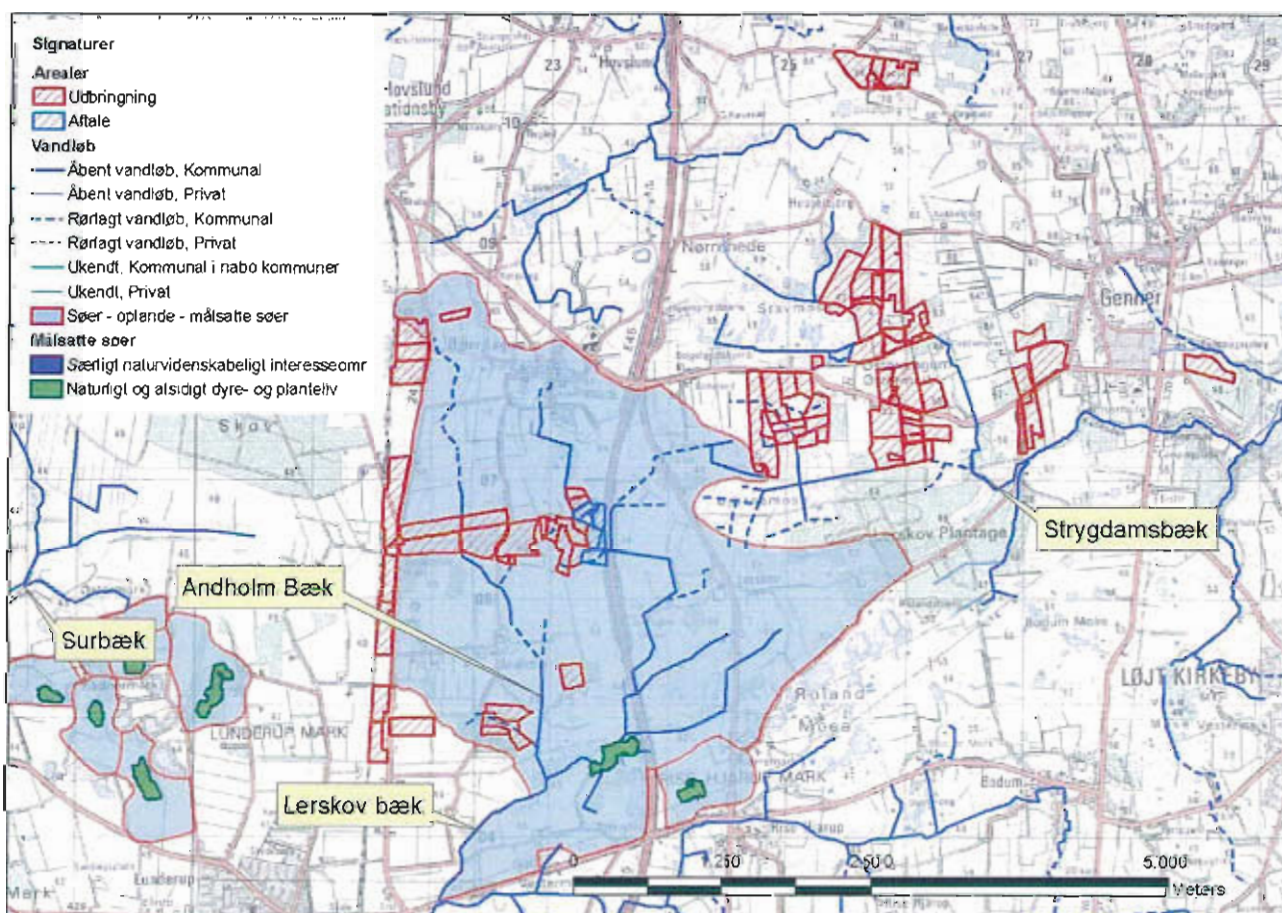
bringningsarealer. For overskuelighedens skyld er alle naturarealer og vandhuller beskrevet samlet i afsnit 7.8.

Udbringningsarealerne ligger temmelig spredt, og en del af arealerne grænser direkte op til vandløb, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Ingen af udbringningsarealerne skråner stejlt ned mod vandløbene). Et enkelt udbringningsareal (29a Helle) overlapper med en kulturreng, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (Eng 4).

Det fremgår af ansøgningen, at det i enkelte år kan være nødvendigt at lægge dybstrøelse i markstak. Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjes umiddelbart herefter eller placeres på møddingsplads.

Bedriftens udbringningsarealer ligger i flere forskellige vandløbsoplande. De østligste arealer (ca. 155 ha) afvander via Stavmosevandløbet og Strygdamsbækken (målsætning – se nedenstående tabel) til den indre del af Genner Bugt, der er udpeget som vildtreservat. De vestligste arealer (ca. 105 ha) afvander via oplandet til Surbæk og Lerskov Bæk til Vidåsystemet. Mens de nordlige arealer (ca. 13 ha) ligger i oplandet til Immervad Å, der via Gels Å og Ribe Å afvander til Vadehavet.

En række arealer mod sydøst (i alt ca. 64 ha) afvander via bl.a. Andholm Bæk til den målsatte sø, "Råstofsø nord for Rødekro G36". Det gælder mark nr. 1PP, 103, 2PP, 25-1 Helle, 25 Helle, 26 Helle, 27 Helle, 27-1 Helle, 28, 29 Helle, 3 PP, 31 PP, 43, 44, 45, 46, 47 og 48. Derudover er en række arealer i oplandet til søen anført som aftalearealer (Arealerne "Græs" og "Græs Helle"). Der er tale om ejede arealer, som ikke gødskes, og derfor ikke indgår i udbringningsarealet (arealerne anvendes til afgræsning for ammekøer).

Søen er i Regionplan 2005-2016 B-målsat. Dvs. at søen skal have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, der ikke eller kun svagt er påvirket af menneskelig aktivitet. Specifikt for denne sø en sommersigtedybde på mindst 3 meter. Målsætningen er opfyldt (*Regionplan 2005-2016*).

Kommunens mål for miljøtilstanden i søer er bl.a. (*Regionplan 2005-2016*):

- at sikre overfladevandskvaliteten ved at bekæmpe og begrænse forurening med f.eks. spildevand, okker eller næringsstoffer som kvælstof og fosfor.
- tilstanden af de enkelte søer skal søges tilnærmet søens naturtilstand. Dette indebærer,
- at søerne skal have så klart vand som muligt og sikres et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, der ikke eller kun svagt er påvirket af menneskelig aktivitet.
- opfyldelse af søernes målsætninger ikke må hindres som følge af direkte eller diffus tilførsel af forurenende stoffer.

De opstillede mål er ledsaget af en række retningslinier, der beskriver hvordan der skal forvaltes i forhold til overfladevand og tilførsel af næringsstoffer, bl.a.

- Direkte eller indirekte tilførsel af forurenende stoffer til vandområderne skal nedbringes mest muligt, således at målsætningerne for vandområderne som minimum kan opfyldes (retningslinje 6.4.1).
- Søer, der er målsat med en miljøkvalitetsmålsætning, skal sikres mod tilgroning og opfyldning som følge af tilførte næringsstoffer og partikulært materiale fra dyrkede arealer. I oplandet til de målsatte søer skal direkte og diffuse tilledninger af fosfor søges nedbragt mest muligt ved anvendelse af bedst anvendelige teknologi (BAT). Ved ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen i oplandet til en målsat sø skal det dokumenteres, at den ansøgte udvidelse ikke forøger fosfortilførslen til søen og helst nedbringes. (Retningslinje 6.6.2).

Vand fra den målsatte sø afvander videre via Lerskov bæk til Vidåsystemet.

Der er redegjort yderligere for forhold vedrørende udvaskning af næringsstoffer til målsatte søer og vandløb i afsnit 7.4 og 7.5.

Tabel 7.2. Beskyttede vandløb, langs ejendommens udbringningsarealer.

Vandløb	Marker der støder op til	Bemærkninger
Strygdamsbæk	1, 1.1, 2, 3, 4, 9, 11, 14, 14.1, 14.2	2m-bræmmer
Stavmosevandløb	11 og 12	
Vandløb 32 (tilløb til Bjørnemose Bæk)	19, 19-1, 21 JS og 100	ikke 2m bræmmer i dag
Tilløb til Andholm Bæk	3PP	ikke 2m bræmmer i dag
Andholm Bæk	43, 44, 45, 46	
Løgum Bæk	47, 48, 28, 29 Helle, 27-1 Helle	

Tabel 7.3. Målsatte vandløb, der afvander ejendommens udbringningsarealer.

Vandløb	Målsætning	Status for målsætning	DVFI (Stationsnr.)
Stavmosevandløbet	B3 Karpefiskevand	Ikke opfyldt pga. tidl. regulering, hårdhændet vedligeholdelse og spildevand fra spredt bebyggelse.	411-0710 (2004) DVFI 3 (Ringe biol. vl.kvalitet)

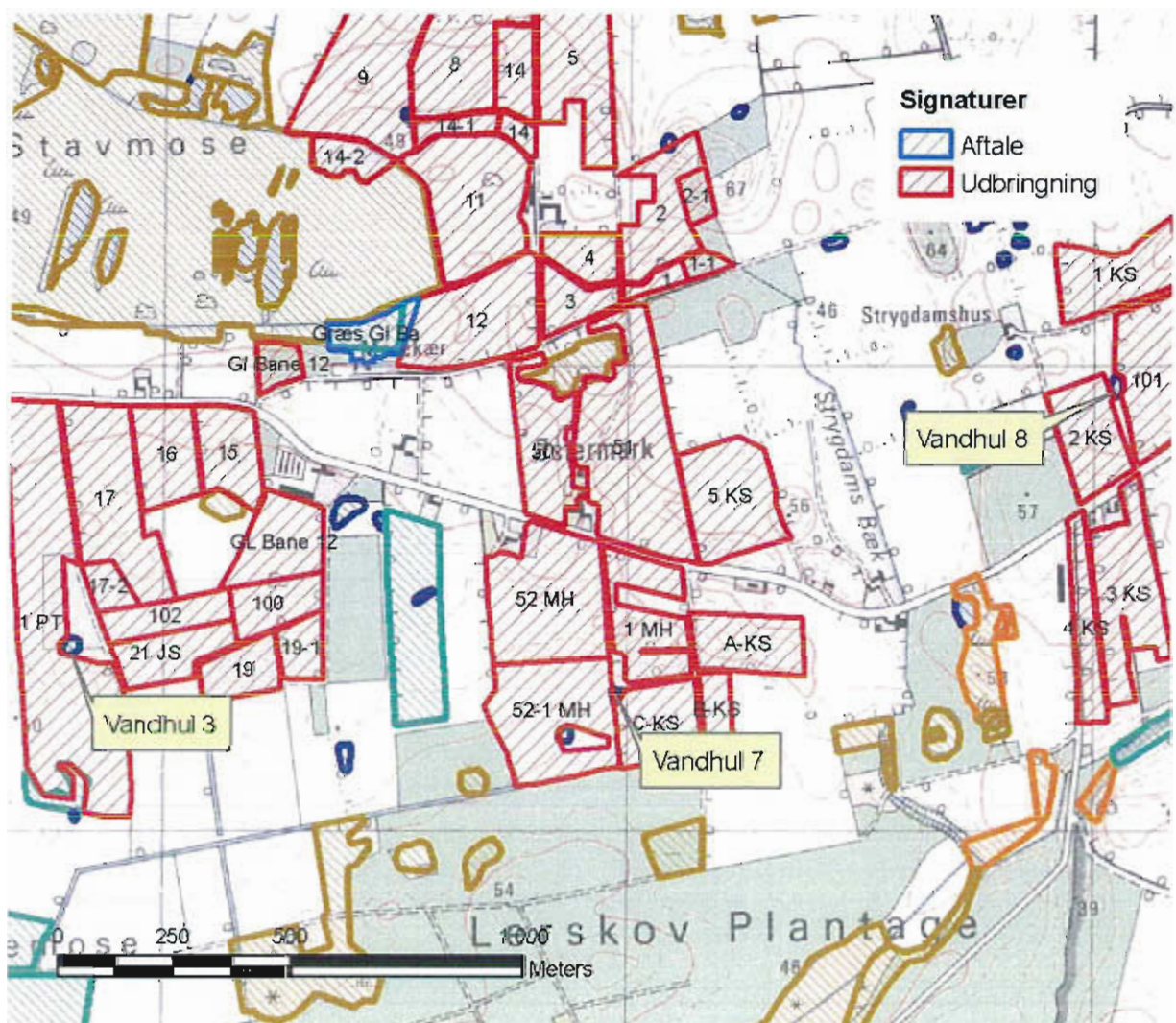
Strygdamsbækken (øvre del)	B3 Karpedefiskevand	Ikke opfyldt pga. tidl. regulering og hårdhændet vedligeholdelse.	411-700 (2004) DVFI 4 (Noget forringet biologisk vandløbskvalitet)
Strygdamsbækken (nedre del) (Elsted bæk)	A Særligt naturvidenskabeligt interesseområde	Opfyldt	411-0450 (2004) DVFI 7 Særdeles god biol. vl.kvalitet

Vurdering

Herunder vurderes for hhv. vandhuller, moser, enge og vandløb, hvorledes driften af udbringningsarealerne vil kunne påvirke naturområder.

Vandhuller

Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand der løber på jordoverfladen til vandhullerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til via rodzonen på dyrkede arealer. En høj næringsbelastning af vandhullerne vil medvirke til at accelerere tilgroning med højt voksende urter og træer i og ved vandhullet. Vandkvaliteten vil generelt forringes til skade for vandhullets plante- og dyreliv, ikke mindst arter optaget på habitatdirektivets bilag IV. For at reducere næringspåvirkningen af vandhuller på eller op til udbringningsarealerne, som vurderes at være potentielt yngle og/eller rastested for paddearter, stilles vilkår om overholdelse af 2 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer. Det drejer sig om vandhullerne nr. 3, 7 og 8 (jf. kort 6).

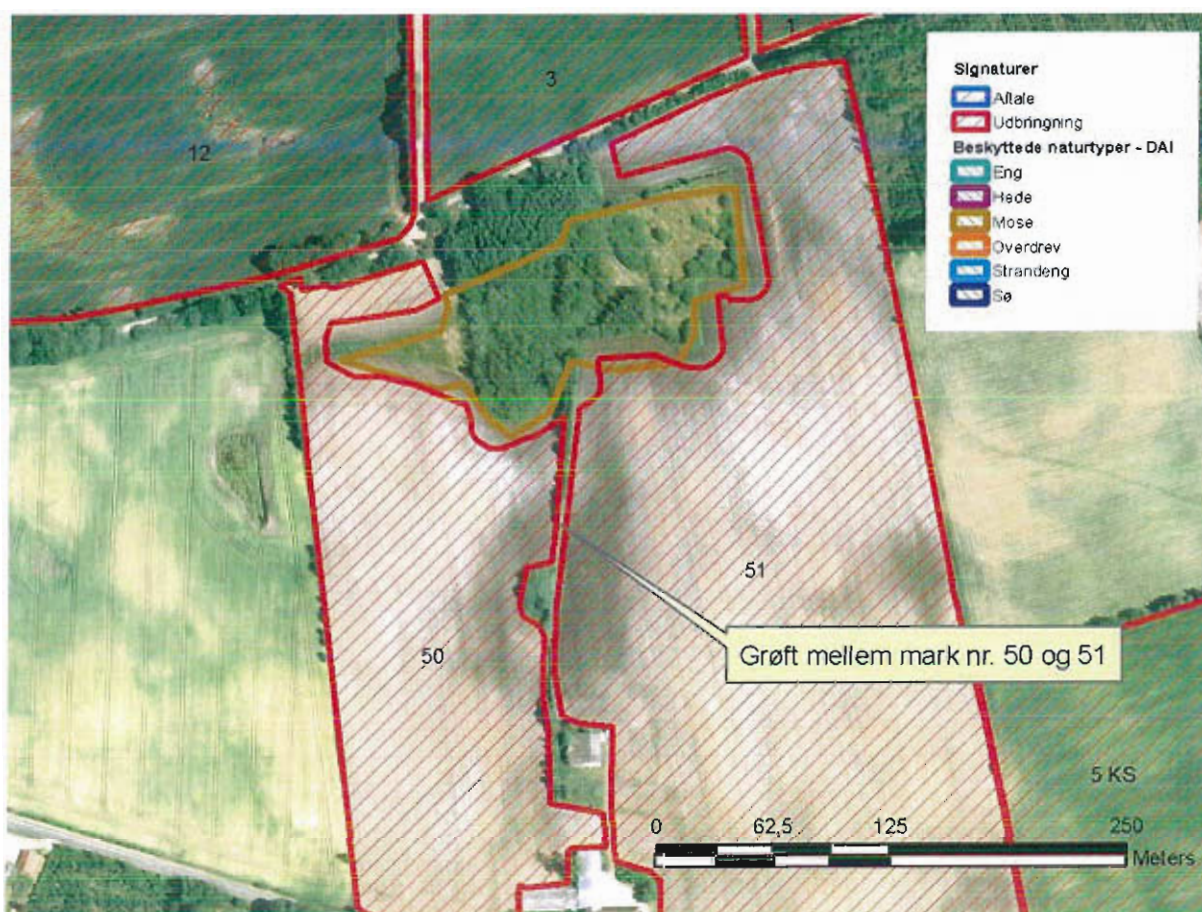
Kort 6. Vandhuller på eller op til udbringningsarealerne, som vurderes at være potentielt yngle og/eller rastested for paddearter. Op til disse vandhuller stilles vilkår om overhol-

delse af 2 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer. Det drejer sig om vandhullerne nr. 3, 7 og 8.

Moser

Mose 1 (Stavmosen) er omfattet af husdyrlovens § 7, og påvirkes bl.a. af næringsstoffer fra tilstødende udbringningsarealer. For at reducere påvirkningen med luftbåret ammoniak og overfladeafstrømning stilles på udbringningsareal nr. 14-2 vilkår om etablering af en dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmme på 10 meter ind mod Stavmosen. Se endvidere vilkår vedr. vandløb.

Mose 6 er ikke omfattet af husdyrlovens § 7, men det vurderes at der er tale om en næringsfattig og meget værdifuld mose. Mosen støder op til ejendommens udbringningsarealer, og derfor er der betydelig risiko for næringsbelastning af mosen fra de dyrkede arealer, der hælder mod mosen. For at minimere risikoen for påvirkning af mosen med luftbåren ammoniak og næringsbelastning ved overfladeafstrømning stilles vilkår om en dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmme på 10 meter mellem udbringningsareal nr. 50 og 51 og mose 6. Derudover stilles vilkår om 2m dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmme fra de samme udbringningsarealer ind mod grøften syd for mose 6 (Se kort 7).

Kort 7. Viser placeringen af udbringningsarealer i forhold til mose 6 og grøft syd for mosen.

Mose 10 er meget tilgroet, men mosen rummer flere karakteristiske, forholdsvis almindelige næringsfølsomme fattigkærsarter. Mark nr. 9 hælder ned mod mosen, men det vurderes, at mosen i dette tilfælde beskyttes tilstrækkeligt ved at husdyrgødning udbringes ved nedfældning på de tilstødende udbringningsarealer (Del af de generelle regler fra og med 1. januar 2011).

Mose 5, 7, 8 og 12 støder direkte op til udbringningsarealer. Moserne vurderes generelt som værende næringsberigede med en naturtilstand som ringe-moderat i forhold til referencetilstanden for naturtypen mose. Vegetationen i mosen består i overvejende grad af

næringstolerante arter, der er begunstiget af næringstilførsel via luft og overfladevand. Der stilles ikke særlige vilkår i forhold til disse moser.

Enge

Eng 4 og Eng 6 indgår i ejendommens udbringningsarealer. Eng 6 er meget kulturpåvirket og det vurderes at den hidtil har været drevet intensivt. Der stilles derfor ikke vilkår til det areal. Det vurderes, at eng 4 i en årrække ikke har været intensivt gødsket. Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske en drift på arealet, som vil medføre ændringer i vegetationssammensætningen. Der stilles derfor vilkår om at arealet maksimalt må gødskes med 70 kg N/ha/år (svarende til permanent græs med lavt udbytte. Se desuden vilkår vedr. fosfor (afsnit om vandløb og målsatte søer nedenfor).

En række arealer er medtaget som aftalearealer. Der er tale om ejede arealer, der ikke indgår i udbringningsarealet, men alene anvendes til afgræsning for Ammekøer. Det drejer sig om en del af eng 4 ("Græs" og "Græs Helle") samt marken "Græs GI Ba". Der er i alle tilfælde tale om § 3-beskyttede enge, der ifølge ansøgers oplysninger ikke modtager husdyrgødning. Der stilles vilkår om at disse arealer ikke gødskes.

Vandløb

Hovedparten af ovennævnte vandløb er allerede i dag omfattet af bræmmebestemmelserne i vandløbslovens § 69. Langs de resterende beskyttede vandløb stilles der vilkår om etablering af 2 meter dyrknings, sprøjte og gødningsfri bræmmer. Det gøres for at sikre de beskyttede vandløb mod øget udvaskning af næringsstoffer, overfladeafstrømning af gødning og næringsstoffer samt øget sandvandring, som vil påvirke eksempelvis ynglesuccesen hos hav- og bækørred (rødlistede) blandt andet ved tilsanding af gydegrus. Derudover sker det, for at sikre anvendeligheden af vandløb som spredningskorridorer for området dyre- og planteliv, samt for at sikre leve- og rastesteder for bilag IV arter (Herunder eksempelvis padder).

Markstakke i forhold til naturarealer

Det nævnes i ansøgningen, at der i enkelte år kan være behov for at lagre dybstrøelse i markstakke. Afdampning af ammoniak fra markstakke kan generelt være en kilde til forurening af næringsfattige naturtyper, ligesom der kan være risiko for at "saft" fra markstakken kan løbe til natur og vandmiljø. Der stilles derfor vilkår om, at markstakke ikke placeres nærmere end 300 m på de mest næringsfattige naturområder, dvs. Mose 1 (Stavmosen), Mose 2, Mose 6 og overdrev 1.

Vilkår

73. Der etableres og vedligeholdes en dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmme på mindst 2 meter rundt om vandhullerne:
Nr. 3 på matr. nr. 394 Ø. Løgum, Ø. Løgum (op til mark 1 PT).
Nr. 7 på matr. nr. 384 Ø. Løgum, Ø. Løgum (op til mark 52-1 MH og C-KS).
Nr. 8 på matr. nr. 953a, Genner, Ø. Løgum (op til mark 2KS og 101).
Bræmmen måles fra vandhullets øverste kant.
74. Arealerne "Græs", "Græs Helle" samt marken "Græs GI Ba" er § 3-beskyttede enge, der ikke må anvendes til udbringning af husdyrgødning. Engene må samlet set gødskes med hvad der svarer til 70 kg N/ha/år.
75. Græsningstrykket på de ejede og forpagtede engarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (Græs og Græs GI Ba) må ikke overstige 0,7 DE/ha/år.
76. Mark. nr. 29a Helle, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 må maksimalt gødskes med 70 kg N/ha/år (0,7 DE).
77. Der stilles vilkår om en dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmme på 10 meter mellem udbringningsareal nr. 50 og 51 og mose 6. Derudover stilles

vilkår om 2m dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmme fra de samme udbringningsarealer ind mod grøften syd for mose 6 (Se kort 6).

78. Der skal etableres en 2 m bred dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmme langs beskyttede vandløb på mark nr. 19, 19-1, 21 JS og 100 (Tilløb til Bjørnmose bæk) samt mark.nr. 3PP (tilløb til Andholm Bæk). Bræmmen måles fra vandløbets krone.

79. Markstakke må ikke placeres nærmere end 300 m på de mest næringsfattige naturområder, dvs. Mose 1 (Stavmosen), Mose 2, Mose 6 og overdrev 1.

7.3 Nitrat til grundvand

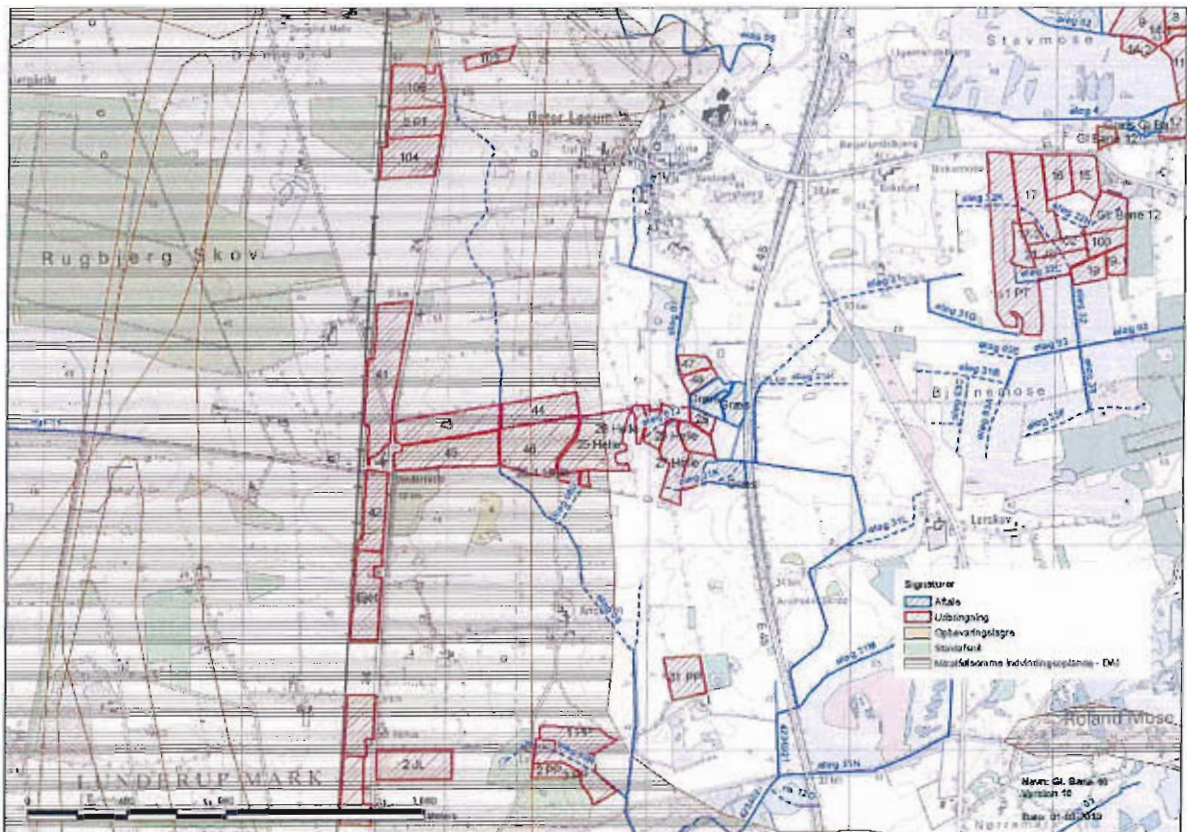
Redegørelse

Bedriften har ca. 90 ha udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder (jf. kort 8. mark nr.: 1 JL, 1 PP, 103, 104, 105, 2 JL, 2PP, 2PT, 25-1 Helle, 25 Helle, 3 PP, 41, 42, 43,54, 45, 46, Ejet).

Der er i det pågældende område ikke udarbejdet en indsatsplan. Derfor kan der ifølge Husdyrloven ikke tillades nogen merbelastning med nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at der udvaskes 46 mg nitrat pr. liter fra rodzonen ved det valgte standard og referencesædskifte, hvilket er en stigning på 3 mg nitrat pr. liter i forhold til nudrift. Idet udvaskningen fra rodzonen ikke overstiger 50 mg/l er kravet mht. nitratudvaskning er derfor opfyldt.

En nitratudvaskning på 46 mg nitrat pr. liter er basis for de vurderinger, der er foretaget. Da der i ansøgningen er valgt samme standard- og referencesædskifte, stilles ikke vilkår til sædskiftet, idet sædskifte ikke er valgt som virkemiddel til at nedbringe nitratudvaskningen. For at sikre at nitratudvaskningen ikke væsentligt øges, stilles der vilkår om, hvor meget husdyrgødning, herunder andelen af dybstrøelse, der maksimalt må tilføres arealerne.

Kort 8. Placering af udbringningsarealer i forhold til nitratfølsomt indvindingsopland. Arealer der ikke er vist ligger ikke i nitratfølsomt indvindingsopland.

Vurdering

Idet beregninger i ansøgningsystemet viser, at der udvaskes mindre end 50 mg nitrat pr. liter fra rodzonen vurderer på Aabenraa Kommune at lovkravene vedrørende udvaskning af nitrat til grundvand i ansøgt drift er overholdt.

Beregning af udvaskning er forudsat at gødningsmængderne i ansøgt drift fastholdes. Dybstrøelse har en højere nitratudvaskning end gylle, fordi udnyttelsesgraden af dybstrøelse er 45 %, mens den for kvæggylle er 70 %. Forudsætningen for beregningerne på udvaskning af nitrat vil ikke være overholdt, hvis der produceres mere dybstrøelse end det, der fremgår af ansøgningen. Dvs. for at sikre, at der ikke sker en forøget udvaskning stilles vilkår om, at der ikke må produceres mere dybstrøelse end det ansøgte, jf. nedenstående vilkår.

Vilkår

80. Der må højst produceres og udbringes en mængde dybstrøelse svarende til det ansøgte 35,5 DE (3606 KgN/år 549 KgP/år).

7.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på marken men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.

Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen (reduktionspotentialet), og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænedede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænedede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort). Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene, er reduktionen meget lav, ca. 2 %. Dvs. at størstedelen af den kvælstof, der føres til vandløb, ender i

havet (DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort). Føres vandet gennem søer, sker der en yderligere reduktion på gennemsnitlig 400 kg N/ha søbund.

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet, påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (*Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997*). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer) vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevækst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevækst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Redegørelse

Bedriftens udbringningsarealer ligger i flere forskellige vandløbsoplande. De østligste arealer (ca. 155 ha) afvander via Stavmosevandløbet og Strygdamsbækken til den indre del af Genner Bugt, der er udpeget som vildtreservat. De vestligste arealer (ca. 105 ha) afvander via oplandet til Surbæk og Lerskov Bæk til Vidåsystemet. Mens de nordlige arealer (ca. 13 ha) ligger i oplandet til Immervad Å, der via Gels Å og Ribe Å afvander til Vadehavet.

Både Stavmosevandløbet og Strygdamsbækkens øvre del er B3-målsat (karpefiskevand). Målsætningerne tager sigte mod at beskytte og ophjælpe den alsidige flora og fauna, som naturligt er tilknyttet disse typer vandløb. For begge vandløb gælder at målsætningerne ikke er opfyldt, primært pga. hårdhændet vedligehold og spildevand fra spredt bebyggelse. Strygdamsbækkens nedre løb (Elsted Bæk) er A-målsat (Særligt naturvidenskabeligt interesseområde) på denne strækning af vandløbet er målsætningen opfyldt.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer eller aftalearealer ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således ingen krav om reduceret husdyrtryk på **udbringningsarealerne** iht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand.

Langt størstedelen af udbringningsarealerne ligger i et område, hvor kvælstofreduktionen ligger mellem 50 og 75 % (jf. IT-ansøgningssystemet til hudyrgodkendelser), dvs. 50-75% af det udledte kvælstof i jorden vil blive nedbrudt/fjernet fra jorden, før det ender i overfladevandsrecipienten. For arealer i oplandet til den målsatte sø "Råstofsø nord for Rødekro G36" er reduktionspotentialet højt, dvs. 76-100%.

Der er i ansøgningssystemet beregnet en udvaskning af N til overfladevand på 64 kg N/ha/år. Med reduktionspotentialet i området betyder det, at der reelt vil udvaskes maksimalt 32 kg N/ha/år.

Udledning af N i nudrift er ifølge beregningerne i IT-ansøgningssystemet 59 kg N/ha/år, hvilket efter korrektion for reduktionspotentialet vil være maksimalt ca. 30 kg N/ha/år. Dvs. at der efter udvidelsen årligt udledes ca. 2 kg N mere per ha end i nudriften. Totalt betyder det for ejendommens samlede udbringningsareal (277 ha) en merudledning på ca. 554 kg N/år til overfladevand.

Husdyrgødning fra produktionen udbringes på 286 ha ejet og forpagtet areal (og 10 ha aftaleareal).

Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt ved harmonikravet, reduktionspotentialet er forholdsvis højt, og arealerne afvander til et Natura 2000 område (Vadehavet), som ikke afkaster nitratklasser. Vurdering af næringsstoffer i forhold til Vadehavet/Natura 2000 vandområder findes i afsnit 7.6

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle udenfor nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Da det vurderes, at der på trods af forøget udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealer i forhold til førsituationen og med henvisning til afsnittet om "Beskyttet natur" – "Vandløb og målsatte søer", vurderes det, at beskyttede vandløb og vandhuller ikke vil ændre tilstand i negativ retning på baggrund af udvidelsen af produktionen på Gl. Bane 10.

Da:

- målsætningen i "Råstofsø nord for Rødekro G36" er opfyldt
- målsætningen i nedre del af Strygdamsbækken er opfyldt
- manglende opfyldelse af målsætningen Stavmosevandløbet og i øvre del af strygdambsbækken ikke skyldes udledning af næringsstoffer.

er der således ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen.

Desuden vurderes, at vilkårene i afsnittet om beskyttet natur (afsnit 8.2) er tilstrækkelige til at sikre øvrige vandhuller og naturarealer mod næringsstoffer fra overfladevand.

Beregning af udvaskning er forudsat at gødningsmængderne i ansøgt drift, jf. afsnit 8.3 Kvælstof til grundvand.

7.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Hovedparten af fosfortab fra landbrugsarealer sker fra kuperede marker i omdrift langs vandløb og fra drænedede lavbundsarealer. Også hvor jordens P-tal (mængden af opløst fosfor i jordvandet) er højt, kan der være et stort fosfortab. Humusjords evne til at binde fosfor er særlig dårlig, mens jern i oxideret form kan binde fosfor. Derfor er risikoen for udvaskning af fosfor stor på lavbundsarealer bestående af humusjord med begrænset jernindhold, dvs. på lavbundsarealer som ikke er omfattet af okkerklasse I.

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug af 31.marts 2009 er der fastsat beskyttelsesniveauer i forhold til fosforoverskud gældende kun for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor. Kortværket, der angiver disse Natura 2000 områder, omfatter ikke oplandene til Natura 2000-søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter.

Kravet til fosforoverskud på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder. Fosforoverskud må ikke øges på lavbundsarealer, der er drænedede/grøftede, og som ikke har et højt indhold af jern.

Der stilles ikke krav til fosforoverskud, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

De øvrige landbrugsarealer, som ligger uden for oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde, beskyttes jf. lovgivningen kun via harmonireglerne. Vadehavet er i henhold til lovgivningen udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for P-overskud.

I forhold til sårbare naturområder med særlig lokal eller regional værdi (f. eks. målsatte søer, grusgravssøer, fjorde) udenfor Natura 2000 områder kan kommunen, hvis det vurderes nødvendigt, skærpe beskyttelsen.

Redegørelse

I det digitale ansøgningssystem er det beregnet, at der årligt tilføres 9611 kg fosfor til markerne i ansøgt drift. Ifølge ansøgningen får arealerne derved et fosfor overskud på 9,7 kg P/ha.

Som det fremgår af afsnit 7.2 ligger en række af ejendommens arealer (i alt ca. 64 ha.) helt eller delvist i opland til den målsatte sø, "Råstofsø nord for Rødekro G36" (kort 5).

Søer er sårbare overfor tilførsel af fosfor, og oftest er søer, der er overbelastede med fosfor, præget af masseopblomstringer af alger med uklart vand til følge. Grusgravssøer er som udgangspunkt næringsfattige, fordi de fødes af grundvand.

Ovennævnte sø blev sammen med en række andre søer, der alle er opstået som følge af råstofindvinding medtaget i Sønderjyllands Amts regionplan 2005-2016 (2006). Fælles for disse grundvandsfødte søer er, at de har et lavt fosforindhold, klart vand samt udbredt forekomst af undervandsvegetation. Søen er B-målsat, dvs. at den skal rumme et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv. Det blev i regionplanen vurderet, at målsætningen er opfyldt, og at søen havde en tilfredsstillende miljøkvalitet.

I regionplanen er vedtaget en retningslinje 6.6.2 om begrænsning af næringsstofftilførsel: "Søer, der er målsat med en miljøkvalitetsmålsætning, skal sikres mod tilgroning og opfyldning som følge af tilførte næringsstoffer og partikulært materiale fra dyrkede arealer. I oplandet til de målsatte søer skal direkte og diffuse tilledninger af fosfor søges nedbragt mest muligt ved anvendelse af bedst anvendelige teknologi (BAT). Ved ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen i oplandet til en målsat sø skal det dokumenteres, at den ansøgte udvidelse ikke forøger fosfortilførslen til søen og helst nedbringes.

En del af udbringningsarealerne til GI Bane 10 i oplandet til Råstofsø nord for Rødekro G36 er drænedede jorder og/eller lavbundsjorder, hvor risikoen for fosforudvaskning er særlig stor.

Ansøger har tilrettet ansøgningen, så disse arealer (i alt 10,4 ha) i ansøgningen er anført som fosforklasse 3, dvs. at de i ansøgningssystemet indgår som arealer, hvorpå der er fosforbalance.

Til de resterende udbringningsarealer vil det gennemsnitlige fosforoverskud være 10,1 kg P/ha/år.

Resterende gødning afsættes til aftalearealer, der i alt modtager 352 kg fosfor fra bedriften.

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til hhv. Genner Bugt via Elsted bæk og til Vadehavet via Ribe Å og Vidåen. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er dermed beliggende i oplande til et marint Natura 2000-område, der i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften af hensyn til de marine slutrecipienter.

Vurdering

Aabenraa kommune vurderer, den målsatte sø "Råstofsø nordøst for Rødekro G36" er et meget sårbart vandområde. En del udbringningsarealerne i oplandet til denne sø er drænedede jorder og/eller lavbundsjorder, hvor risikoen for fosforudvaskning er særlig stor. Ansøger har tilpasset ansøgningen, så der på de pågældende arealer er fosforbalance dvs. et fosforoverskud på 0 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at fosforudvaskningen fra ejendommens arealer ikke vil være større i ansøgt drift sammenlignet med nuværende drift.

Aabenraa kommune finder ikke, at der i forhold til de øvrige udbringningsarealer i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet, idet bedriftens arealer ikke

grænser op til vandløb, der afvander til fosforfølsomme Natura 2000-områder i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk.

Vilkår

81. Der skal være fosforbalance på arealerne med risiko for fosforudvaskning i oplandet til den målsatte sø "Råstofsø nordøst for Rødekre G36", dvs et maksimalt fosforoverskud på 0 kg N/ha/år. Det vedrører mark nr. 25-1 Helle, 27 Helle, 28, 29 Helle, 47 og 48. Fosforbalance skal fremgå af mark og gødningsplan, og fosfortallet må ikke være stigende på arealerne, og der skal foreligge analyser mindst hvert 5. år.
82. Fosforoverskuddet på ejendommens øvrige arealer må ikke overstige 10,1 kg P/ha/år som gennemsnit for arealerne. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

7.6 Natura 2000 i forhold til arealer

Redegørelse

En del af ejendommens udbringningsarealer (eksklusiv aftalearealer) afvander mod øst til Genser Bugt (ca. 155 ha), der ikke er Natura 2000-område. Ejendommens øvrige arealer afvander dels via Surbæk og Lerskov Bæk (ca. 107 ha) til Vidåsystemet, dels til Immervad Å (ca. 13 ha), der via Gels Å og Ribe Å afvander til Vadehavet.

Vidåen med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen. er udpeget som habitatområde (H90). En del af vandløbsstrækningen udgøres af Sønderå, der løber gennem fuglebeskyttelsesområdet Sønderådal (F63). Sønderå leder videre ud i Vidåen og fuglebeskyttelsesområdet: "Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen" (F60). Åen udmunder i Knudedyb, en del af habitatområdet, fuglebeskyttelsesområdet og Ramsarområdet Vadehavet (H78, F57 og R27).

Ribe Å er en del af habitatområdet: "Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde" (H78), samt fuglebeskyttelsesområdet: "Ribe Holme og Enge med Kongeåens udløb" (F51). og fuglebeskyttelsesområdet "Vadehavet" (F57):. Ribe Å udmunder i Knudedyb.

Aabenraa Kommune skal iht. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007), vurdere om nærværende projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare, eller er til hindring for at området kan opnå gunstig bevaringsstatus. Såfremt vurderingen viser, at planen skader Natura 2000-området, kan der ikke meddeles godkendelse til projektet.

Udpegningsgrundlag for de beskyttede områder:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78 Vadehavet ved Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde		
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Flodmunding (1130) Vadeflade (1140) Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Enårig strandengsvegetation (1310)	Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260)

	Vadegræssamfund (1320) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Havtornklit (2160) Grårisklit (2170) Skovklit (2180) Klitlavning (2190)	Våd hede (4010) Tør hede (4030) Kalkoverdrev (6210) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Tørvelavning (7150) Rigkær (7230) Stilkege-krat (9190) Skovbevokset tørvemose (91D0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103) Laks (1106)	Snæbel (1113) Marsvin (1351) Odder (1355) Gråsæl (1364) Spættet sæl (1365)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
Arter:	Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Snæbel (1113)	Dyndsmerling (1145) Odder (1355)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 51 Ribe Holm og enge med Kongeåens udløb		
Fugle:	Rørdrum (Y) Hvid Stork (Y) Kortnæbbet gås (T) Rørhøg (Y) Blå kærhøg (Y) Hedehøg (Y) Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y) Klyde (Y) Hjejle (T) Brushane (Y) Mosehornugle (Y) Blåhals (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 63 Sønder Ådal		
Fugle:	Rørdrum (Y) Rørhøg (Y) Hedehøg (Y)	Sortterne (Y) Mosehornugle (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 57 Vadehavet		
Fugle:	Bramgås (T) Mørkbuget knortegås (T) Lysbuget knortegås (T) Gravand (T) Pibeand (T) Krikand (T) Spidsand (T) Skeand (T) Ederfugl (T) Sortand (T) Strandskade (T) Klyde (Y/T) Hjejle (T) Strandhjejle (T)	Hvidbrystet præstekrave (Y/T) Lille kobbersneppe (T) Stor regnspeve (T) Rødben (T) Hvidklire (T) Islandsk ryle (T) Sandløber (T) Almindelig ryle (Y/T) Dværgmåge (T) Sandterne (Y) Fjordterne (Y) Havterne (Y) Dværghterne (Y) Splitterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen		
Fugle:	Rørdrum (Y) Hvid Stork (Y) Sangsvane (T) Pibesvane (T) Kortnæbbet gås (T) Grågåås (T) Bramgåås (T) Gravand (T) Pibeand (T) Spidsand (T) Skeand (T) Rørhøg (Y) Hedehøg (Y) Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y) Klyde (Y/T) Hjejle (T) Strandhjejle (T) Hvidbrystet præstekrave (Y/T) Lille kobbersneppe (T) Islandsk ryle (T) Almindelig ryle (T) Brushane (Y) Sortterne (Y) Fjordterne (Y) Mosehornugle (Y) Blåhals (Y)

Flere af arterne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. Laks og Snæbel i både Vidåsystemet og Ribe Å-systemet er følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag. Højt næringsindhold i åvandet medfører en øget risiko for næringsstofbelastning af vådområderne langs vandløbene. Langs Ribe Å sker der jævnligt oversvømmelse af engarealer, bl.a. med naturtyperne rigkær og tidvis våd eng. Øget eutrofiering og tilgroning af engarealerne samt Magisterkog og Rudbøl Sø kan desuden være en trussel mod engfuglearter, som f.eks. hvid stork, engsnarre, plettet rørvagtel og brushane.

Rudbøl sø er A₁ målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016.

Basisanalysen for F63 Sønderådal siger at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten anses nu ikke længere at være begrænsende for fuglelivet.

Arterne der er knyttet til det marine miljø i Vadehavet og de marine naturtyper kan for en stor dels vedkommende påvirkes negativt af øget næringsstofbelastning. Ifølge basisanalysen for Natura 2000-området Vadehavet (2007) er udledning af kvælstof og fosfor en trussel mod naturværdierne i Vadehavet, idet det som direkte eller afledt konsekvens har en lang række uønskede virkninger. Perioderne med næringsstofbegrænsning for planteplankton er fortsat meget korte, og der forekommer høje klorofylkoncentrationer, masseopblomstring af planteplankton, samt store mængder eutrofieringsbetingede makroalger.

Den samlede udledning af kvælstof og fosfor fra europæiske floder og åer til Vadehavet som helhed er faldet stærkt over de sidste 15 år, og det har medført et faldende fosforindhold i Vadehavet. I den sydlige Nordsø/Tyske Bugt er også kvælstofindholdet faldende, mens der ikke er målt fald i kvælstof inde i selve Vadehavet.

Sammenlignet med et naturligt baggrundsniveau er koncentrationen af kvælstof i Vadehavet 7-8 gange højere, og den nuværende omsætningshastighed af organisk materiale er omkring 3-5 gange højere end i tiden før industrialiseringen. Den internationalt fastlagte målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsstofbelastet område" vurderes ikke at være opfyldt for hverken de hollandske, de tyske eller de danske delområder af Vadehavet på grund af de høje kvælstofkoncentrationer.

Ifølge basisanalyse for vanddistrikt 50 (2006) for Vadehavet m.m., er den internationale målsætning om at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum

kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50% for kvælstof og 80% for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil." (Basisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s 37 og 39)).

I udkast til vandplan er tilstanden i Vadehavet angivet som moderat til dårlig. For at opnå målopfyldelse kræves mindst at tilstanden er god.

Conterra har lavet en opgørelse af antallet af dyreenheder (DE) i oplandet til Lister Dyb. En af forudsætningerne for beskyttelsesniveauet i husdyrloven er, at antallet af DE i oplandet ikke er stigende (notat fra Miljøstyrelsen 15. december 2009). Udgangspunktet i husdyrloven er baseret på år 2005.

Resultaterne fra Conterra viser, at der har været en jævn og signifikant stigning i antallet af DE, dels i hele oplandet til Lister Dyb og dels i Aabenraa Kommune. Stigningen skyldes hovedsageligt en stigning i antallet af svin.

I hele oplandet er antallet af DE siden 2001 steget med 11 %, og i Aabenraa kommune er stigningen på 15,5 %. I Aabenraa Kommunes del af oplandet til Lister Dyb er antallet af svin steget med 69 % i samme periode.

Det totale antal DE i Aabenraa Kommunes opland er steget med 6 % siden 2005.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven skal laves indsats- og handlingsplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. I udkast til vandplan for hovedopland 1.10 Vadehavet forventes det, at tidsfristen for målopfyldelse udskydes til efter 2015 pga. usikkerhed og manglende viden. Fastlæggelse af indsatskrav udskydes derfor til Vandplan 2015. Der må dog ikke gives tilladelse til øget forurening, der kan være til hindring for opnåelse af god tilstand i vandmiljøet.

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. miljøstyrelsens kortværk.

Vurdering

Kravene til N og P er overholdt med harmonikravet på 2,27 DE/ha (DE-reel), idet arealet ikke afvander til et Natura 2000 område, der i hht. miljøstyrelsens kortværk udløser N- og P-klasser.

Kan projektet i sig selv påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt pga. udvaskning af næringsstoffer?

Ribe Å udmunder i Knude Dyb tidevandsområde i Vadehavet. I udkastet til vandplanen for Vadehavet er oplandet til Knude Dyb (Ribe Å mfl.) opgivet til i alt 145.300 ha. Gl. Banes udbringningsarealer i oplandet udgør 13 ha (ca. 5% af det samlede udbringningsareal). Dvs. at udbringningsarealerne udgør ca. 0,1 promille af det samlede opland til Knude Dyb.

Ifølge tal fra udkast til vandplanen er den gennemsnitlige udledning til Knude Dyb (i perioden 2001-2005) 3217 tons N/år og 81,8* tons P/år (*er oplyst af Miljøcenter Ribe). Udledningen af nitrat fra Gl. Bane er samlet beregnet til 9,2 tons pr. år (se afsnit 8.4), heraf vil ca. 0,43 tons N/år udledes til Knudedyb. Nitratudledningen fra Gl. Bane (fra udbringningsarealer) til recipienten udgør efter reduktion i alt 0,01 % af den samlede udledning til Knude Dyb.

Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. I udkastet til vandplanen for Vadehavet er oplandet til Lister Dyb (Vidå og Brede Å) opgivet til i alt 162.400 ha (inkl. oplandet i Tyskland). Gl. Banes udbringningsarealer i oplandet udgør 109 ha. Dvs. at udbringningsarealerne udgør ca. 0,06 % af det samlede opland til Lister Dyb.

Ifølge tal fra udkast til vandplanen er den gennemsnitlige udledning til Lister Dyb (i perioden 2001-2005) 1727 tons N/år og 70,4* tons P/år (*er oplyst af Miljøcenter Ribe). Udledningen af nitrat fra Gl. Bane til Knudedyb er beregnet til ca. 3,65 tons N/år til Listerdyb. Nitratudledningen fra ejendommen (fra udbringningsarealer) til recipienten udgør efter reduktion i alt 0,21 % af den samlede udledning til Lister Dyb.

Fosfor udvaskningen fra Gl Bane er ukendt, da der pt. ikke findes modeller, der kan beregne denne udvaskning. Der er om beskyttede vandløb, som ikke er omfattet af de almindelige bræmmebestemmelser stillet vilkår om etablering af en 2 m bred dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri bræmme (se afsnit 8.2). Derudover er der for arealer i oplandet til en målsat sø stillet vilkår om fosforbalance (se afsnit 8.5).

Det vurderes på den baggrund, at bedriften i sig selv ikke kan påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt.

Kan projektet i sammenhæng med andre projekter påvirke Natura 2000 områder væsentligt pga. nitratudvaskning?

Udbringningsarealerne til Gl Bane er beliggende i "Opland til sårbare Natura 2000 områder", der ifølge basisanalyserne er overbelastet med næringsstoffer. Arealerne har et N-reduktionspotentiale på 50-100 % (ifølge www.miljoportal.dk).

Et højt N-reduktionspotentiale betyder, at en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser omdannes til luftformigt kvælstof eller bindes i jorden, inden de når grundvand eller vandløb, forudsat at arealerne ikke er afvandede og dræned. På vandets vej gennem vandløb og søer, sker der en yderligere reduktion.

Selvom Gl Bane ligger i opland til et sårbart Natura 2000 område, vurderer Aabenraa Kommune, at de generelle harmoniregler sammen med et højt N-reduktionspotentiale og med de nye dyreenhedsberegninger, der er trådt i kraft, husdyrlovens beskyttelsesniveauer, implementeringen af Grøn vækst og de kommende vand- og naturplaner medvirker til at udvaskningen af kvælstof og fosfor på sigt vil falde.

Dermed er det Aabenraa Kommunes vurdering, at udvidelsen på Gammelbane 10 ikke vil betyde en forringelse af Vadehavet eller de tilhørende habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

Vilkår
Ingen

7.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de bilag IV arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den har haft en tilbagegang i de sydøstlige dele af Danmark, men der er ikke længere dokumentation for en tilbagegang i de øvrige dele af landet. Den er derfor vurderet ikke truet i Danmark.

Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller til-

groning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer eller dræning og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne skal være omgivet af dyrkningsfri bræmmer, målt fra vandhullets øverste kant (kronen).

Kommunen vurderer, at dyknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer vil yde vandhullerne beskyttelse mod næringsstoffer tilført via overfladeafstrømning og sikre padderne skjul i den tid, yngelen forlader vandhullet. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Bræmmer langs vandløb bruges af padder dels som spredningskorridorer og ledelinier mellem ynglesteder og dels som rasteområder udenfor yngletiden. Beskyttede vandløb skal derfor være omgivet af 2 meter udyrkede bræmmer for at sikre vandløbet som spredningskorridor og rasteområde for områdets padder og andre dyrearter.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Det er muligt at løgfrøen fortsat er i så stærk tilbagegang på landsplan, at den skal klassificeres som truet. Men der er for få pålidelige data om bestandsudviklingen til at afgøre dette sikkert. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Da løvfrøen har været i betydelig fremgang igennem de sidste 10 år, vurderes den ikke truet i Danmark. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn. Løvfrø er som den eneste art registreret i nærheden af ejendommens anlæg og arealer. Arten er registreret i et område ca. 700 m vest for ejendommen, op til ejendommens udbringningsarealer, og hørt ved vandhuller lige syd for ejendommen.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, hvorfor den er vurderet ikke truet, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Selv om markfirben fortsat synes at gå lidt tilbage, er der ikke dokumentation for en kraftig tilbagegang. Den vurderes derfor ikke truet i Danmark. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskrånninger.

Det vurderes at markfirben kan forekomme på de beskrevne overdrev nord for ejendommen. Trusler mod arten er næringsberigelse af levesteder, der medfører øget tilgroning og tættere vegetation, der forringer yngle og rastemulighederne for markfirben.

Hasselmus. Hasselmusen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov, rig på frø- og frugt-sætning med en mangfoldig underskov bestående af forskellige urter og bærbuske. Hasselmusen kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og i Aabenraa Kommune er der kun registreret en bestand i Søgård Skov. Det er usandsynligt, at projektområdet omfatter hasselmusens udbredelsesområde, idet der er forholdsvis langt artens registrerede udbredelsesområde til GI Bane.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Grøn mosaikguldmed. I Sønderjylland forekommer den lokalt bl.a. ved kanaler i Tøndermarsken og omkring Tinglev Sø. Arten yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo i to meget forskellige typer af natur:

- søer og moser, der ikke er for næringsrige, og hvor solen kan skinne ned på vandfladen. Ofte i skov.
- kanaler og grøfter i marsken i Sydvestjylland, som ligger helt åbent og har et rigt planteliv.

Hunnen lægger æggene ved indboring i blade af krebseklo.

Trusler imod arten er næringsberigelse og sløjfning af vandhuller, udsætning og fodring af fisk samt vandstandssænkning.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som butsnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander, bjergsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under bilag IV padderne ovenfor. Bjergsalamander er opført på den danske rødliste som sjælden og næsten truet. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akuttruede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Listen revideres løbende. Ingen af de øvrige padderarter, der kan forekomme i projektområdet eller markfirben har status af truet i Danmark jf. den seneste revision af rødlisten i 2003-2008. Spidssnudet frø, butsnudet frø, løvfrø, løgfrø, grøn frø, skrubtudse og stor – og lille vandsalamander er dog opført på gullisten 1997 som opmærksomhedskrævende. Gullisten er en oversigt over plante- og dyrearter, der er i tilbagegang i Danmark.

Blandt pattedyrene er både odder, hasselmus og ni flagermusarter fredede og opført på rødlisten fra 1997. Listen er under revision og opdatering mangler stadig.

Grøn mosaikguldsmed er ligeledes fredet og rødlistet som næsten truet i Danmark jf. revision af rødlisten i 2003-2008.

Vurdering

Bortset fra løvfrø har kommunen ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugens anlæg og udspretningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, under forudsætning af at vilkårene i afsnit 8.1 overholdes, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet¹, hvoraf fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektiv teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring².

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må ansues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen³. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

¹ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

² Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

³ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 12 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 12 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 12

- Management
 1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
 2. Foder
 3. Staldindretning
 4. Forbrug af vand og energi
 5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
 6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003⁴.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6. Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er det Miljøklagenævnets opfattelse, at ansøgeren skal orientere sig og over for Aabenraa Kommune redegøre for de mulige valg og/eller fravalg af BAT, der er beskrevet i Skov- og Naturstyrelsens og

⁴ BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade, Skov- og Naturstyrelsens BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT- redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne og eventuelle vilkår.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet og i hvilke afsnit redegørelse, vurdering og vilkår kan findes.

Tabel 17 Oversigt og BAT

BAT områder	Afsnit med redegørelse, vurdering og vilkår
Management	Se nedenstående
Foder	Se afsnit 4.3
Staldindretning	Se afsnit 4.1
Forbrug af vand og energi	Se afsnit 4.5 og 4.6
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Se afsnit 5.1
Udbringning af husdyrgødning	Se afsnit 5.2 og 5.4
Affald	Se afsnit 4.9
Reduktion af ammoniakemission	Se afsnit 4.1, 4.3, 5.1, 5.2 og 5.4
Reduktion af udvaskning af nitrat	Se afsnit 7.3 og 7.4
Fosforoverskud og udledning af fosfor	Se afsnit 7.5
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	Se afsnit 4.11

Management

Med udgangspunkt i EU's BREF – note for intensiv fjerkræ- eller svineproduktion, samt BAT – byggeblade for kvægdrift er det BAT i forhold til management at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vandforbrug.
- Føre journal over energiforbrug.
- Føre journal over mængde af husdyrfoder.
- Føre journal over opstået spild.
- Føre journal over spredning af uorganisk gødning på markerne (krav anses for opfyldt ved reglerne i § 22 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække).
- Føre journal over spredning af husdyrgødning på markerne (krav anses for opfyldt ved reglerne i § 22 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække).
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser (krav anses for opfyldt, idet der fastsættes vilkår om beredskabsplan).
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødning af markerne korrekt (krav anses for opfyldt ved reglerne i § 21 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække).

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse ved dyr på dybstrøelse, skabes et tilpas miljø ved dyrene.

Det forventes, at management ændrer sig til det bedre i produktionsanlægget i forbindelse med udvidelsen grundet den bedre opdeling af dyrene og forsuring af gyllen. Med udvidelsen og etablering af nye stalde forventes det, at der bliver en bedre overvågning af dyrene i de grupper, der kræver høj observation, herunder spædkalve, goldkøer og kælvende dyr.

Gyllen forsures fremadrettet i det nye anlæg. I forbindelse med forsuringen bliver gyllen mere tyndtflydende, hvilket bevirker, at udslusningen fra gyllekanaler til beholder bliver lettere. Der bruges i gennemsnit ca. ½ time om ugen til pasning og eftersyn af anlægget ved normal drift. Det er bl.a. tid brugt til at afhjælpe alarmer, tilse anlægget og bestille svovlsyre.

Ansøger har sundhedsrådgivning med sin dyrlæge 1 gang hver anden uge for at optimere management og sundhed i besætningen.

Der føres journal over forbrug af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold, men der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene.

Der er udover ansøger pt. ansat 2 medarbejdere på bedriften, og der vil være 1-2 flere ansatte efter udvidelsen. Der er ikke udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for de ansatte. De ansatte kommer dog med på relevante kurser og deltager i relevante møder i landboforeningerne. De ansatte vil få en grundig oplæring/uddannelse, såfremt der indkøbes nye maskiner eller anvendes ny teknik på ejendommen. De ansatte vil ligesåledes få introduktion (uddannelse) i beredskabsplanen.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og der tages en inspektionsrunde på ejendommen for at tjekke, om anlæggene kører som de skal.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Forpagtere får altid besked, når der køres gylle på forpagtede arealer.
- Der er udarbejdet en APV
- Gyllen udbringes så vidt muligt i forbindelse med regnvejrr for at nedbringe lugtgener.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Vurdering

I henhold til BREF er godt landmandskab en vigtig del af BAT herunder bl.a. at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte hændelser, iværksætte reparations- og vedligeholdsarbejde.

Aabenraa Kommune vurderer, at BAT indenfor management er opfyldt, idet der udarbejdes en beredskabsplan, og anlægget holdes under opsyn i løbet af dagen, samt at der gennemføres en inspektionsrunde hver dag.

Samlet vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt indenfor de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT, og at bedriften anvender den bedste tilgængelige teknik.

Vilkår

83. På tilsynsmyndighedens anmodning skal husdyrbruget redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de oplyste teknikker. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

9 0-alternativet og andre alternativer

Redegørelse

0-alternativet

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan oprettholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret på, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil ansøger stå med en ejendom, der ikke er optimal for vedkommende. Det være sig økonomisk, men også med henblik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret for at investere i anlægget, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærden. En sådan nedslidningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

Derudover skal dele af det eksisterende anlæg fjernes, da det ikke er tidssvarende dyrevelfærdsmæssigt, miljømæssigt eller logistisk. Som en konsekvens af ovenstående forhold skal der etableres nye bygninger.

Køerne vil i starten blive malket i den eksisterende malkestald, men malkestalden vil hurtigt være nedslidt og det vil derfor være nødvendigt at bygge en ny malkestald, der sikrer, at malkningen kommer til at foregå hurtigere, da flere malkestationer oprettes. Med de nye bygninger sikres det, at hele anlægget lever op til kravene for miljø og dyrevelfærd samt sikrer, at det bedst mulige arbejdsmiljø for ansatte også er tænkt ind i arbejdsgangen på ejendommen.

Med flere køer vil det være nødvendigt at have yderligere en gyllebeholder til at opbevare den producerede gylle samt flere plansiloer til opbevaring af ensilage til dyrene. Af den grund vurderes det, at de nye bygninger er erhvervmæssige nødvendige.

Andre alternativer

Der er overvejet andre mulige placeringer af bygningerne.

Det er bl.a. overvejet at bygge to nye stalde længere mod øst i stedet for i forlængelse af den nuværende stald. Dette vil medføre en dårligere logistik (længere drivveje for køer). Den valgte bygningsplacering er valgt under hensyntagen til driften på lang sigt, således at alle anlæggene ligger i tilknytning til det ønskede malkecenter.

Placering af bygningerne sikrer, at anlægget kommer til at fremstå som en helhed samt sikrer en optimal arbejdsgang for ansøger.

Ejendommen ligger i god afstand til naboer, byzone og lign., hvorfor der ikke har været væsentlige overvejelser omkring alternative placeringer af ejendommen.

Vurdering

Det er valgt at etablere de nye stalde i tilknytning til de eksisterende anlæg. En del af bygningerne – også de nye – ligger indenfor 300 meter fra et § 7 naturområde. Der gennemføres en række ammoniakreducerende tiltag, der tilsammen yder tilstrækkelig beskyttelse af det ammoniakfølsomme område.

Aabenraa Kommune vurderer, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på 'gården' ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på 'gården', er det Teknik & Miljø's vurdering, at udvidelsen på 'gården' ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring 'gården' end ved den nuværende produktion – jf. afsnit om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Hvorvidt en sådan alternativ udnyttelse af områdets landbrugsmæssige produktionspotentiale vil indebære en større eller mindre miljøpåvirkning end det ansøgte, afhænger af de konkrete omstændigheder hvorunder potentialet realiseres. Kommunen finder ikke, at der er grundlag for at antage, at udvidelsen vil indebære en væsentlig afvigende, generel miljøpåvirkning.

10 Husdyrbrugets ophør

Redegørelse

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Gyllebeholdere vil blive tømt medmindre de udlejes. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til bygningerne på ejendommen, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Gyllekanaler tømmes, evt. overskudsfoder vil blive afhændet til destruktion, og evt. fjernelse af bygninger vil foregå efter forskrifter om sortering af byggeaffald.

Forurenende dele på malkeanlæg fjernes, herunder kemikalier til desinfektion og vas, og olie og spildolie fra pumper fjernes.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det ved ophør af driften skal sikres, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

Der stilles vilkår som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Vilkår

84. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

11 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol (bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne).

Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert tredje år besøg fra Arlagården. Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget, og ansøger har ligeledes sundhedsrådgivning med sin dyrlæge 1 gang hver anden uge.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjes umiddelbart herefter eller placeres på møddingsplads. Det tilstræbes ligeledes at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget.

Der laves mark- gødningsplan årligt, og ud fra denne laves en sprøjteplan, hvor mængde og type af pesticid der anvendes/anbefales bliver noteret. Når behandlingerne er foretaget, noteres dette i en journal.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og der noteres, når der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers retableres dette.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes, at udskiftede dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedre tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse. Maskinparken holdes endvidere med service, reparationer samt evt. udskiftninger efter behov.

- Ved pumpning af gylle tjekkes først om der er plads.
- Autoriseret elinstallatør laver eftersyn på ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Gyllepumpning overvåges.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- Serviceeftersyn på maskiner og malkeanlæg overholdes.
- Plastik på ensilagestakke tjekkes jævnligt.
- Systemet ved forsøringsanlægget gemmer og registrerer alarmer og typen heraf, samt logdata for hver kørsel, der består af start / slut tid, pH start / slut samt registrering af syreforbrug pr. kørsel.
- Kontrol af pH samt restlager af svovlsyre aflæses på forsøringsanlæggets styreskærm.

Der er ikke yderligere forslag til egenkontrol.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal føres den i efterfølgende vilkår beskrevne egenkontrol.

Vilkår

85. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Den skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende. Det kan være gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, en-dags foderkontroller, kvægnøglen, ydelseskontroller, effektivitetskontroller, mejerifregninger, slagteriafregninger, årsopgørelser fra slagteriet, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra drifts-

og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder.

86. Til dokumentation for, at vilkår vedrørende kvægbesætningen er overholdt og at kvægbesætningens produktionsomfang ikke er større end det tilladte, skal registreringer af antal årsdyr i CHR-registeret forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Alternativt skal Aabenraa Kommune gives tilladelse til at kunne indhente oplysningerne hos Dansk Landbrugsrådgivning, eller hos dem der har rådighed over oplysningerne. Omkostningerne i forbindelse med indhentning af oplysningerne skal afholdes af driftsherren.
87. Dokumentation for at vilkår for græsning er overholdt skal fremgå af driftsjournalen. Journalen skal indeholde dato og CHR nummer for alle flytninger af dyr til, fra og mellem græsningsarealerne. Journalen skal gemmes i 5 år.
88. Gyllebeholderne skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
89. Hver enkelt ensilagesilo i ensilageopbevaringsanlægget skal, når den tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
90. Møddingspladen skal, når den tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
91. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.
92. Dokumentation for drift og virkning af gylleforsuringsanlægget skal ske i form af udskrift af elektronisk logbog, der skal fremvises på forlangende. Logbogen skal udtrækkes én gang om måneden f.eks. den første fredag i måneden, og der skal være data på begge stalde. Den skal som minimum indeholde oplysninger om gennemsnitlig antal behandlinger pr. dag, gennemsnitlig syreforbrug pr. behandling, gennemsnitlig pH værdi i gyllen efter udslusning fra stalden og gennemsnitlig pH-værdi før indpumpning af gylle i stalden.
93. Der skal udføres daglig kontrol af forsuringsanlægget, herunder syreforbrug og kontrol af restmængde af syre i syretanken.
94. Enhver type af driftsstop på gylleforsuringsanlægget skal registreres sammen med årsagen hertil.
95. Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol af gylleforsuringsanlægget jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 1 gang årligt. Kontrol og kalibrering skal noteres i driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år.
96. Målinger/beregninger til kontrol af, at støjgrænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".
Udgifterne afholdes af landbruget.

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

12 Klagevejledning

Miljøgodkendelse er meddelt i medfør af Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Plantagevej 4, 6330 Padborg eller til landbrug@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den 7. juli 2010 i Lokal – Bladet Budstikken, Aabenraa. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag den 4. august 2010 inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb.

En klage over denne § 12 miljøgodkendelse har ikke opsættende virkning jf. § 81. stk. 3, idet der ikke er stillet vilkår om de landskabelige værdier i henhold til § 27, stk. 1, nr. 3 med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede ifølge Forvaltningslovens § 9 har ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. e-mail til nedstående:

- Jens Jørgen Schmidt, Gl. Bane 10, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter Paul Tiedemann, Korsvangvej 10, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter Jørgen Ludvigsen, Ribevej 15, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter Poul Petersen, Andholmvej 5, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter Johanne Schmidt, Søndergade 5, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter og ejer af naboareal til plansilo Mogens Hansen, Savværksvej 78, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter Oluf Lorentzen, Hovslundvej 45, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter Knud Strøm Nielsen, Øster Løgumvej 63, 6230 Rødekro*
- Modtager af husdyrgødning Lars Neertoft, Nørreskovvej 40, 6230 Rødekro*
- Landbosyd, att.: Morten Bentzon Hansen, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa:
mbh@landbosyd.dk *
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, post@rib.mini.dk*
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, syd@sst.dk *
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk*

- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk*
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk*
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk*
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk*
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk*
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk*
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk*

* har fået udkast til kommentering.

13 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 12, stk. 2 godkendelse, skemanr. 4408, version 12, genereret den 20. april 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk
 - 1.1. Oplysningskema til www.husdyrgodkendelse.dk
 - 1.2. Bygninger – situationsplan (opbevaringsanlæg, siloer, olietanke, opbevaring af døde dyr, afløbsplan)
 - 1.3. Beredskabsplan
 - 1.4. Udbringningsarealer og transportruter
 - 1.5. Fuldmagt
 - 1.6. Aftale om produktionsmæssig sammenhæng.
2. Kommentarer af 27. juni 2010 fra Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sønderjylland til udkast til miljøgodkendelse samt Aabenraa Kommunes bemærkninger.
3. Konsekvensområde.

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	4408
Version	12
Dato	20-04-2010

Navn	Jens Jørgen Schmidt
Adresse	Gl. Bane 10, 6230 Rødekro
Telefon	74698473
Mobil	21777384
E-Mail	glbane@dlgtele.dk

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	291,33 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	561,34 DE	0 DE	0 DE

Kort beskrivelse

Kvægproduktionen på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværende 248 DE (Gl DE) og 291,33 (nye DE), til 561,4 nye DE svarende til 396 køer (stor race), 198 tyrekalve fra 40-60 kg, 50 kalve 0-3 mdr. og 17 stk. opdræt 23-24 mdr samt 12 ammekøer fra 4-600 kg. Der søges om miljøgodkendelse af ejendommens anlæg og bedriftens arealer.

Beregningsgrundlag

10-2007-A

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold	4
1.1. Ansøger	4
1.2. Konsulent	4
1.3. Kontaktperson på bedriften	4
1.4. Bedriftoplysninger	4
1.5. Yderligere oplysninger	4
2. Oprettede Anlæg	8
3. Beregninger på anlæg	40
3.1. Ammoniak	40
3.1.1. Generel Ammoniakreduktion	40
3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion	40
3.2. Lugtgeneberegning	41
3.2.1. Resultat af lugtberegning	42
4. Oplysninger om arealer	43
4.1. Arealer	43
4.1.1. Kortbilleder	43
4.1.2. Grundlæggende arealinformationer	84
4.1.3. Udbringningsarealer	84
4.1.4. Aftalearealer	87
4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)	88
4.2.1. Produceret Gødningsmængde	88
4.2.2. Tilført Gødningsmængde	88
4.2.3. Afsat Gødningsmængde	88
4.2.4. Total Gødningsmængde	88
4.2.5. Total sum af gødningsmængder	88
4.2.6. Harmonital	88
4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)	88
4.3.1. Produceret Gødningsmængde	88
4.3.2. Tilført Gødningsmængde	89
4.3.3. Afsat Gødningsmængde	89
4.3.4. Total Gødningsmængde	89
4.3.5. Total sum af gødningsmængder	89
4.3.6. Harmonital	89
4.4. Udbringningsteknologi	89
5. Beregninger på arealer	90
5.1. Fosforberegning	90

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)	90
5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	90
5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N	90
5.3. Nitratberegning (Grundvand)	90
5.3.1. Ansøgt	90
5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)	91

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold

1.1. Ansøger

Navn	Jens Jørgen Schmidt
Adresse	Gl. Bane 10, 6230 Rødekro
Telefon	74698473
Mobil	21777384
E-Mail	glbane@dlgtele.dk

1.2. Konsulent

Navn	Morten Bentzon Hansen
Adresse	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Telefon	74365125
Mobil	61206834
E-Mail	mbh@landbosyd.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Jens Jørgen Schmidt
Adresse	Gl. Bane 10, 6230 Rødekro
Telefon	74698473
Mobil	21777384
E-Mail	glbane@dlgtele.dk

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Dalgaard
Adresse	Gl. Bane 10, 6230 Rødekro
CVR	12364695

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

Kvægproduktionen på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværende 248 DE (GI DE) og 291,33 (nye DE), til 561,4 nye DE svarende til 396 køer (stor race), 198 tyrekalve fra 40-60 kg, 50 kalve 0-3 mdr. og 17 stk. opdræt 23-24 mdr samt 12 ammekøer fra 4-600 kg. Der søges om miljøgodkendelse af ejendommens anlæg og bedriftens arealer.

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Kvægproduktionen på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværende 248 DE (GI DE) og 291,33 (nye DE), til 561,4 nye DE svarende til 396 køer (stor race), 198 tyrekalve fra 40-60 kg, 50 kalve 0-3 mdr. og 17 stk. opdræt 23-24 mdr samt 12 ammekøer fra 4-600 kg. Der søges om miljøgodkendelse af ejendommens anlæg og bedriftens arealer.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Faldende priser på mælk samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret i

bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Der søges om tilladelse til at bruge 5 år på at komme op på den ansøgte produktion, mod de 2 år som der er i lovgivningen. Dette er begrundet i, at ansøger ønsker at basere produktionsændringen på eget opdræt i stedet for køb af nye dyr, der kan være smittebærer.

Gyllen fra bedriftens produktion skal udsprede på et areal svarende til ca. 244 ha ifølge de gældende krav. Der er 144,45 ha ejet jord og der er 10 forpagtninger svarende til 143,62 ha. 10,6 ha af de 288,07 ejede og forpagtede ha afgræsses og da de ikke modtager gødning er de vist som aftalearealer, hvor der ikke køres gylle på. Derudover er der en gylleaftale på 10,1 ha, hvorpå der er aftale om produktionsmæssig sammenhæng. Der køres således 2,3 DE/ha ud på denne også. 1,92 ha af de ejede og forpagtede arealer modtager 70 kg N/ha/år. Dette areal er vist som aftaleareal. Der er således vist $10,10 + 10,60 + 1,92 = 22,62$ ha som aftaleareal. Der køres gylle på 275,55 ha ejet og forpagtet jord.

Der gøres opmærksom på, at der modtages husdyrgødning fra andre ejendomme på bedriften svarende til 9.115,52 kg N og 1.634,27 kg P. Alt i alt svarende til 35,5 DE kvæg og 59,1 DE slagte-svin på ansøgningstidspunktet.

Der gøres opmærksom på, at der under aftalearealer er medtaget arealer, der alle hedder noget med afgræsning. Der gøres opmærksom på, at disse arealer afgræsses og ikke modtager gylle (der afsættes heller ikke gylle på disse arealer, hvilket fremgår af ansøgningen). De er medtaget for at vise alle ejendommens totale arealer samt illustrere, hvor ammekøerne går.

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. 680 m til nærmeste nabo/beboelse, ca. 1.400 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca. 1.500 m til nærmeste byzone. Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvidelsen ikke bør give anledning til mærkbare gener. Det vurderes ligeledes, at ændringen i antallet af transporter heller ikke vil give anledning til mærkbare gener.

Der er tale om driftsmæssige ændringer i et bestående husdyrbrug og i forbindelse med produktionsændringen ønskes der etableret fire nye plansiloer svarende til ca. 3.120 m². Etablering af en kostald på ca. 2.800 m², en malkestald og teknikrum på ca. 1.500 m² samt en ny kostald på ca. 1.500 m². Eksisterende plansiloer ændres til en overdækket fodercentral på ca. 280 m². Størrelserne kan ikke gengives helt nøjagtigt, da det også vil afhænge af byggefirma. Derudover skal der bygges en gyllebeholder på 5.000 m³ samt et forsøringsanlæg.

Der søges om dispensation for afstand til naboskel.

Der ønskes mulighed for at kunne omkonvertere 70 køer til opdræt.

Mark 14-2 er udpeget som §3 område. Engen er dyrket, hvilket også blev dokumenteret ved den i 2002 ansøgte udvidelse. Engen er fortsat i omdrift, hvorfor der er tale om en fejludpegning.

Der findes et følsomt naturareal (§7 areal) inden for en afstand af 300 m. Den generelle ammoniakberegning viser, at produktionsændringen lever op til ammoniakkravene, da den beregnede de-position er 0,90 kg N/ha/år. Endvidere viser beregningen, at meremission er negativ, hvorfor der ikke udledes mere ammoniak i eftersituationen i forhold til førsituationen.

Hvad angår fosfor viser beregningerne, at kravene er overholdt.

Dele af udspretningsarealerne som ligger i nitratfølsomt grundvand, hvorfor der er foretaget N-udvaskningsberegninger i ansøgningssystemet. Beregninger viser, at det generelle krav på en udvaskning

på 50 mg nitrat pr. liter overholdes.

Der er valgt referencesædskifter i eftersituationen. Der er således ikke forskel i sædskifterne i før og eftersituationen. Det betyder, at der ikke kan stilles vilkår til sædskiftet i miljøgodkendelse jf. kommunens guide.

Det lovpligtige ammoniakkrav overholdes på baggrund af staldsystemet med skrabning af spalterne samt forsuring.

Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Da ansøgningen lever op til de krav lovgivningen stiller med hensyn til udledning af næringsstoffer er det vurderet, at der ikke vil ske nogen mærkbare negative påvirkninger af den omgivende natur. Det drejer sig om beskyttede vandløb, beskyttede §3 arealer samt Natura 2000 områder.

Andre miljøpåvirkninger fra den ansøgte produktion er støjgener. Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Det generelle ammoniakreduktionskrav overholdes på baggrund af skrabning af spalterne samt forsuring. Det forventes ammoniakunderskuddet på minus 987 kg godskrives og er udgangspunktet fremadrettet, såfremt ansøger på et senere tidspunkt ønsker at udvide besætningen igen.

Der gøres opmærksom på, at ifølge Miljøstyrelsen, så kan krav om BAT ikke fastsættes til en bestemt teknologi, men ud fra emissionskrav svarene til emissionen fra BAT. Der er dermed metode-frihed til at opnå kravene.

Mangler ved forudsætningerne

Mangler i vurderingen beror dels på, at visse faktorer som fx støj- og støvgener ikke er beregnet eller målt. Der er ikke foretaget nogen beregning af husdyrtrykket i området.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en del af materialet er udarbejdet på baggrund af kortmateriale på Danmarks Arealinformation.

0-alternativet

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret på, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil ansøger stå med en ejendom, der ikke er optimal for vedkommende. Det være sig økonomisk, men også med henblik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret for at investere i anlægget, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærden. En sådan nedslidningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

Derudover skal dele af det eksisterende anlæg fjernes, da det ikke er tidssvarende dyrevelfærdsmæssigt, miljømæssigt eller logistisk. Som en konsekvens af dette skal der etableres nye bygninger. Den eneste måde hvorpå de kan betales er ved at forøge antallet af køer og dermed søge om flere dyreenheder. Disse køer vil i starten blive malket i den eksisterende malkestald, men malkestalden vil hurtigt være nedslidt og det vil derfor være nødvendigt at bygge en ny malkestald, der sikrer, at malkningen kommer til at foregå hurtigere, da flere malkestationer oprettes. Med de nye bygninger sikres det, at hele anlægget lever op til kravene for miljø og dyrevelfærd samt sikrer, at det bedst muligt arbejdsmiljø for ansatte også er tænkt ind i arbejdsgangen på ejendommen.

Med flere køer vil det være nødvendigt at have yderligere en gyllebeholder til at opbevare den producerede gylle samt flere plansiloer til opbevaring af ensilage til dyrene. Af den grund vurderes det, at de nye bygninger er erhvervsmæssige nødvendige.

Der er overvejet andre muligheder. Det er bl.a. overvejet at bygge to nye stalde længere mod øst. Dette vil dog medføre en dårligere intern logistik (længere drivveje med køer). Den valgte bygningsplacering er valgt under hensyntagen til driften på lang sigt, således at alle anlæggene ligger i tilknytning til det ønskede nye malkecenter.

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	01-10-2010
Sluttidspunkt for byggeriet	01-10-2013
Starttidspunkt for driften	01-10-2010

Beskrivelse af datoerne

Det er ikke muligt at give nogen nærmere beskrivelse, da datoerne afhænger af tidspunktet for godkendelsen.

Oplysninger om biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter.

2. Oprettede Anlæg

1. Anlæg - Husdyrbrugets samlede anlæg

Lokalisering og landskab

Se bilag 1.

Generelle afstandskrav

Se bilag 1.

Landskabelige hensyn

Se bilag 1.

Energi

Se bilag 1.

Energibesparende foranstaltninger

Se bilag 1.

Vand

Se bilag 1.

Vandbesparende foranstaltninger

Se bilag 1.

Døde dyr

Se bilag 1.

Fast affald

Se bilag 1.

Olie- og kemikalieaffald

Se bilag 1.

Management

Se bilag 1.

Egenkontrol

Se bilag 1.

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	291,33 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	561,34 DE	0 DE	0 DE

1.1. Ejendom - Unavngivet Ejendom

Generelt

Ejendomsnummer	5800010167
CVR/P	12364695
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	352
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	354
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	140
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	353
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	355
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	441
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	444
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	71
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	445
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	442
Ø. Løgum Ejerlav, Ø. Løgum	443

CHR numre

48600

Spildevand

Spildevandsmængde

Se bilag 1.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Se bilag 1.

Spildevand afledning

Se bilag 1.

Transport

Beskrivelse af transport

Se bilag 1.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Se bilag 1.

Minimering af risiko for uheld

Se bilag 1.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Se bilag 1.

Støjkluder

Beskrivelse af støjkluder

Se bilag 1.

Driftsperiode for støjkluder

Se bilag 1.

Tiltag mod støjkluder

Se bilag 1.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Se bilag 1.

Fluegener

Se bilag 1.

Rottebekæmpelse

Se bilag 1.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Se bilag 1.

Oplag af olie og kemikalier

Se bilag 1.

Ensilageopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Se bilag 1.

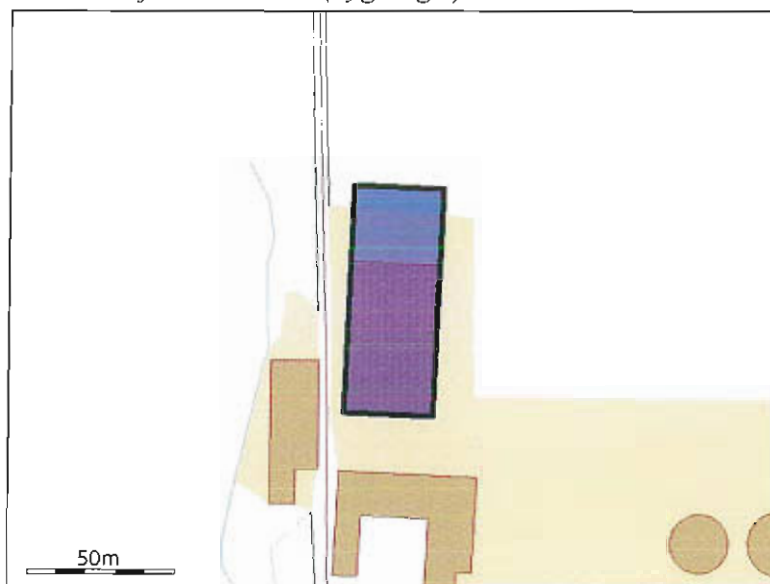
Diverse

Lysforhold

Se bilag 1.

Foranstaltninger ved ophør af produktion
Se bilag 1.

1.1.1. Staldafsnit - Kostald (bygning 2)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt*Generelt**Rengøring desinficering*

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

NH4 effekt	50,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	12,00%
------------	--------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	164
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	230
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælving), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	77
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inde for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekoer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekoer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekoer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekoer)	0,00 %
Alder ind	6,00 måneder
Alder ud	24,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

3. Malkekøer og opdræt, tung race

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

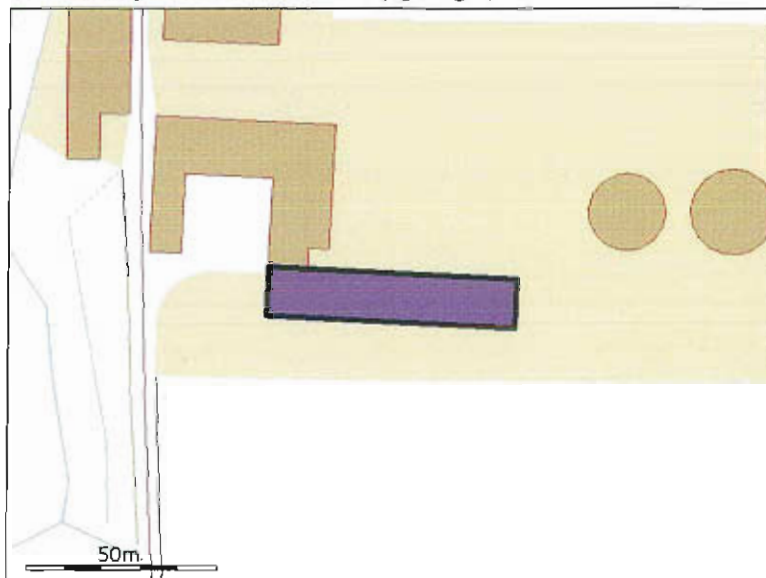
Nudrift

Antal dyr	7
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekoer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekoer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekoer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekoer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	1,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

1.1.2. Staldafsnit - Gl. kostald (bygning 7)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH ₄ effekt	0,00%
------------------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt*Generelt**Rengøring desinficering*

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	35
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	4
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	6,00 måneder
Alder ud	24,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

2. *Kødkvæg*

Ammeko 400-600 kg, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	12
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	11
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

1.1.3. *Staldafsnit - Kalvestald (bygning 5)*

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

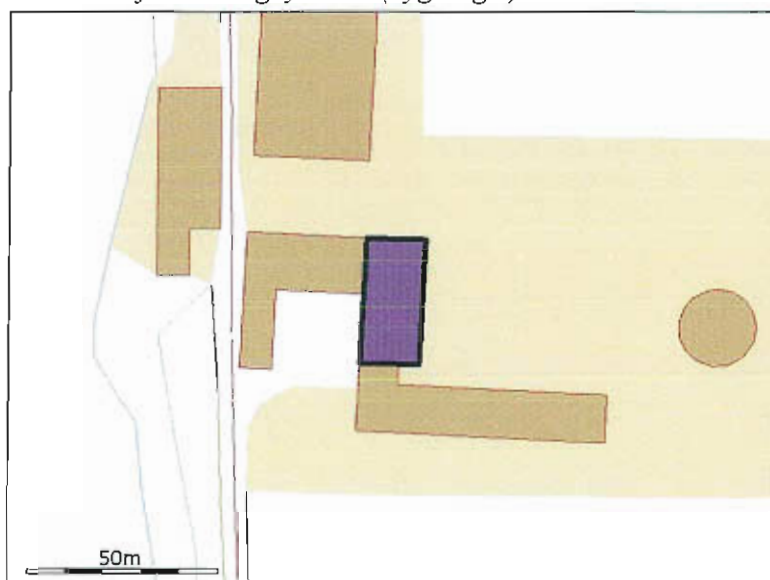
Nudrift

Antal dyr	34
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekoer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekoer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekoer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekoer)	0,00 %
Alder ind	1,00 måneder
Alder ud	6,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

1.1.4. Staldafsnit - Ungdyrstald (bygning 6)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Nej
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	11
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	6,00 måneder
Alder ud	24,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

2. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	66
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	50,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	110,00

Ansøgt

Ingen dyr.

1.1.5. Staldafsnit - Kalvehytter

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	66
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	40,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	50,00

Ansøgt

Ingen dyr.

1.1.6. Staldafsnit - Ny kostald (bygning 1)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift*Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt*Generelt**Rengøring desinficering*

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

NH4 effekt	50,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	17
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	23,00 måneder
Alder ud	24,00 måneder

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	50
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

1.1.7. Staldafsnit - Ny Kostald dybstrøelse (bygning 1)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Der sker udmugning efter behov.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	15
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekoer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekoer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekoer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekoer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

2. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	198
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	40,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	60,00

3. Malkekoer og opdræt, tung race

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

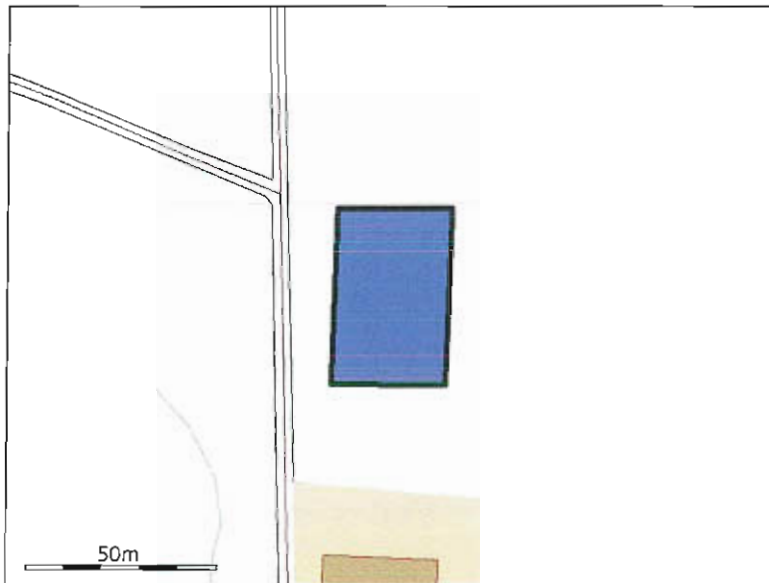
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	50
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekoer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekoer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekoer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekoer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	3,00 måneder

1.1.8. Staldafsnit - Ny kostald (bygning 8)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

NH4 effekt	50,00%
Driftstimer pr. år	8760 timer
Type og øvrige bemærkninger	

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	12,00%
------------	--------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

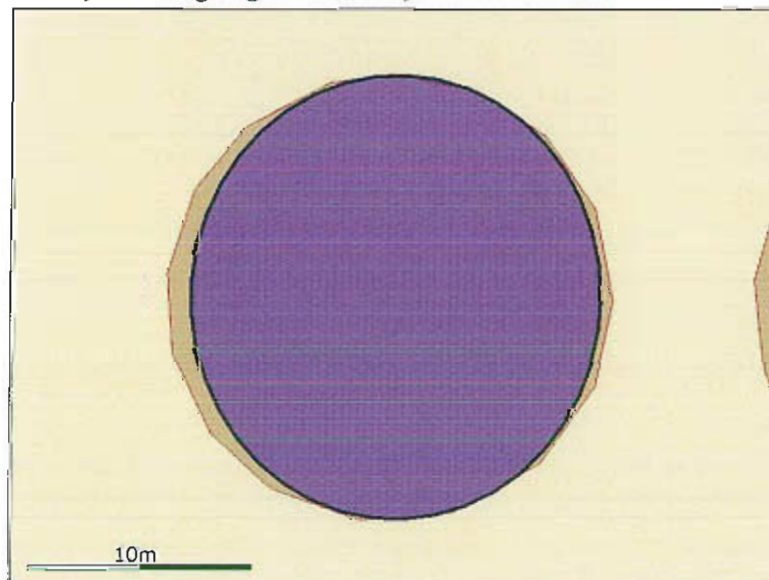
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	101
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

1.1.9. Opbevaringslager - 1230 Gyllebeholder Gl. bane 10

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Se tabel i bilag 1. Bygninger og terrænforhold gør, at beholderen er svær at erkende udefra. 10 års beholder kontrol overholdes.
Nytablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Beholderen skal bruges til at opbevare regnvand i når miljøgodkendelsen er givet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	45,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1230,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Se bilag 1.

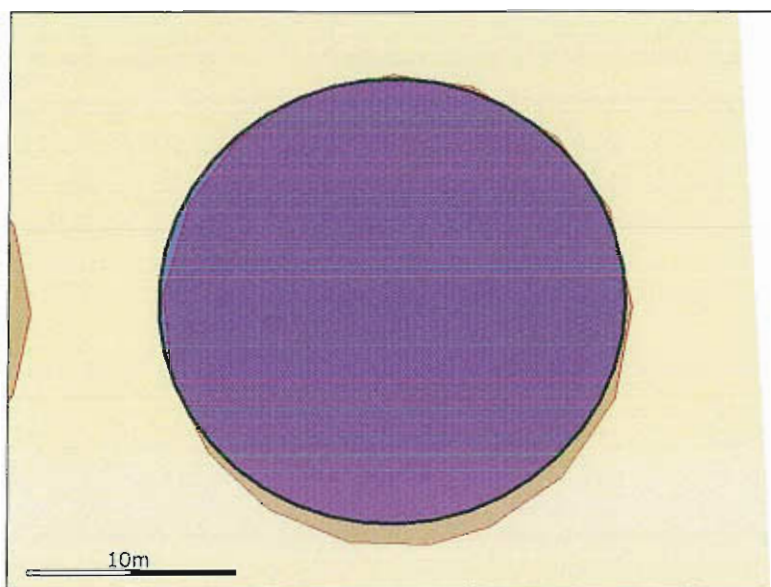
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Se bilag 1.

1.1.10. Opbevaringslager - 1530 Gyllebeholder Gl bane 10

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Se tabel i bilag 1. Bygninger og terrænforhold gør, at beholderen er svær at erkende udefra. 10 års beholder kontrol overholdes.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Se bilag 1.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	55,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1530,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen. Der henvises til kapacitetserklæringen.

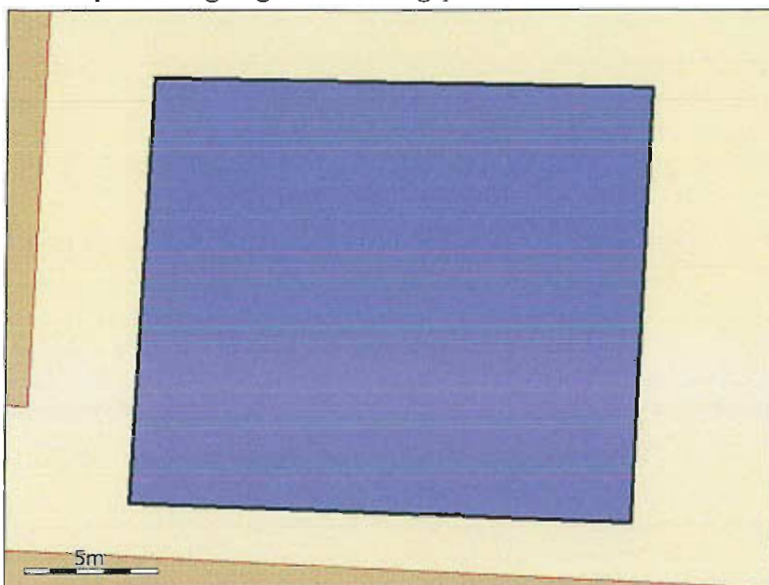
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	22,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1530,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen. Der henvises til kapacitetserklæringen.

1.1.11. Opbevaringslager - Møddingsplads

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Møddingsplads er etableret på fast bund med afløb til gyllebeholder. Der henvises til medsendt tegning. Møddingspladsen vil ikke kunne ses udefra, da den er dækket af bygningerne.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Der findes ingen BAT ang. opbevaring af dybstrøelse, men da dybstrøelsen opbevares på betonunderlag istedet for i markstak vurderes det, at det lever op til BAT.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	100,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	440,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der opbevares kun dybstrøelse fra ejendommen. Der henvises til kapacitetserklæringen.

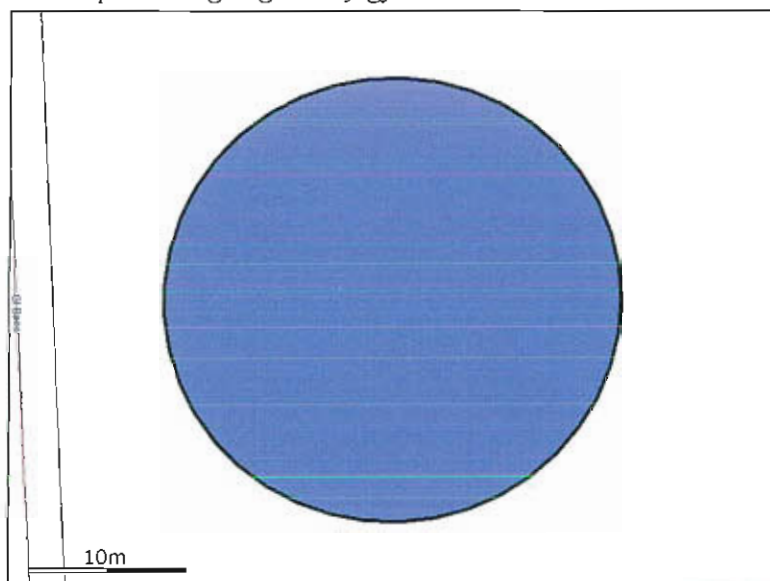
Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	100,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	477,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der opbevares kun dybstrøelse fra ejendommen. Der henvises til kapacitetserklæringen.

1.1.12. Opbevaringslager - Ny gyllebeholder Gl Bane 10

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Se tabel i bilag 1. Terrænførhold gør, at beholderen er svær at erkende udefra omend den vil være mere synlig end de eksisterende på ejendommen. Det er dog vurderet, at placeringen ikke udgør nogen væsentlig negativ påvirkning af landskabsbilledet. 10 års beholder kontrol vil blive overholdt
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Ja

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Se bilag 1.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen. Der henvises til kapacitetserklæringen.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	71,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	5000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen. Der henvises til kapacitetserklæringen.

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-1716,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	776,42 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	1301,74 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	473,73 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	170,11 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	2722,01 KgN/år
Meremission fra anlæg	-5,04 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/Ha

Beregning af højeste bidrag i naturområde (kontroller at dine ruheder og kildehøjde er korrekte):

Staldafsnit	Kildehøjde	Retning	Afstand til naturpunkt	Ruhed Opland	Ruhed Natur
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
Kostald (bygning 2)	3	92,32°	302,23m	Rv	Bn
Gl. kostald (bygning 7)	3	110,25°	349,15m	Rv	Bn
Kalvestald (bygning 5)	3	105,31°	309,50m	Rv	Bn
Ungdyrstald (bygning 6)	3	104,18°	339,89m	Rv	Bn
Kalvehytter	3	101,07°	326,65m	Rv	Bn
1230 Gyllebeholder Gl. bane 10	3	104,20°	425,27m	Rv	Bn
1530 Gyllebeholder Gl bane 10	3	103,35°	449,65m	Rv	Bn
Møddingsplads	3	106,64°	363,28m	Rv	Bn
Møddingsplads	3	106,64°	363,28m	Rv	Bn
Møddingsplads	3	106,64°	363,28m	Rv	Bn
Møddingsplads	3	106,64°	363,28m	Rv	Bn

3.2. Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Kostald (bygning 2)	Byzone	1454,55m	Nej	0	Nej
Kostald (bygning 2)	Samlet bebyggelse	1573,50m	Nej	0	Nej
Kostald (bygning 2)	Enkelt bolig	779,49m	Ja	0	Nej
Gl. kostald (bygning 7)	Byzone	1454,08m	Nej	0	Nej
Gl. kostald (bygning 7)	Samlet bebyggelse	1533,48m	Nej	0	Nej
Gl. kostald (bygning 7)	Enkelt bolig	682,35m	Ja	0	Nej
Kalvestald (bygning 5)	Byzone	1486,63m	Nej	0	Nej
Kalvestald (bygning 5)	Samlet bebyggelse	1583,74m	Nej	0	Nej
Kalvestald (bygning 5)	Enkelt bolig	713,36m	Ja	0	Nej
Ungdyrstald (bygning 6)	Byzone	1463,73m	Nej	0	Nej
Ungdyrstald (bygning 6)	Samlet bebyggelse	1555,16m	Nej	0	Nej
Ungdyrstald (bygning 6)	Enkelt bolig	707,07m	Ja	0	Nej
Kalvehytter	Byzone	1462,07m	Nej	0	Nej
Kalvehytter	Samlet bebyggelse	1566,23m	Nej	0	Nej
Kalvehytter	Enkelt bolig	739,28m	Ja	0	Nej
Ny kostald (bygning 1)	Byzone	1372,70m	Nej	0	Nej
Ny kostald (bygning 1)	Samlet bebyggelse	1525,78m	Nej	0	Nej
Ny kostald (bygning 1)	Enkelt bolig	889,89m	Ja	0	Nej
Ny Kostald dybstrøelse (bygning 1)	Byzone	1372,20m	Nej	0	Nej
Ny Kostald dybstrøelse (bygning 1)	Samlet bebyggelse	1525,11m	Nej	0	Nej
Ny Kostald dybstrøelse (bygning 1)	Enkelt bolig	889,61m	Ja	0	Nej
Ny kostald (bygning 8)	Byzone	1426,08m	Nej	0	Nej
Ny kostald (bygning 8)	Samlet bebyggelse	1572,65m	Nej	0	Nej
Ny kostald (bygning 8)	Enkelt bolig	859,73m	Ja	0	Nej

3.2.1. Resultat af lugtberegning

Områdetype	Beregnings metode	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, når ikk	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	373,75 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	247,17 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	99,97 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

4. Oplysninger om arealer

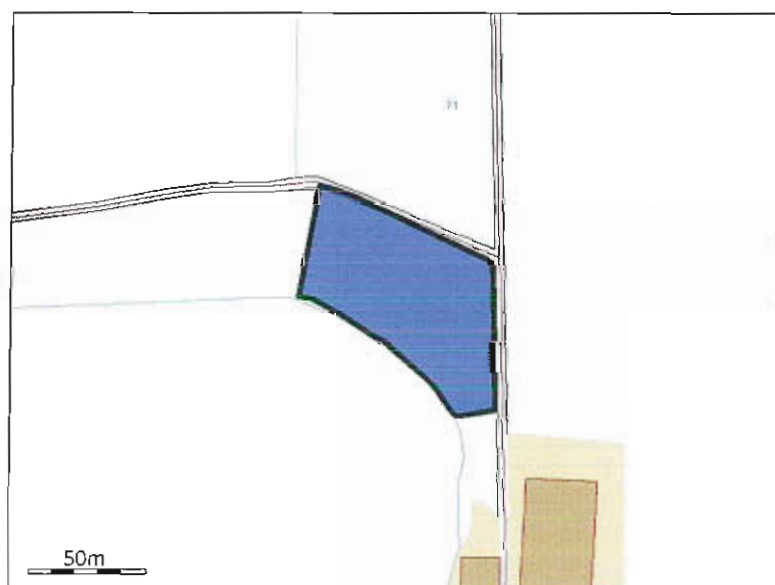
4.1. Arealer

4.1.1. Kortbilleder

14

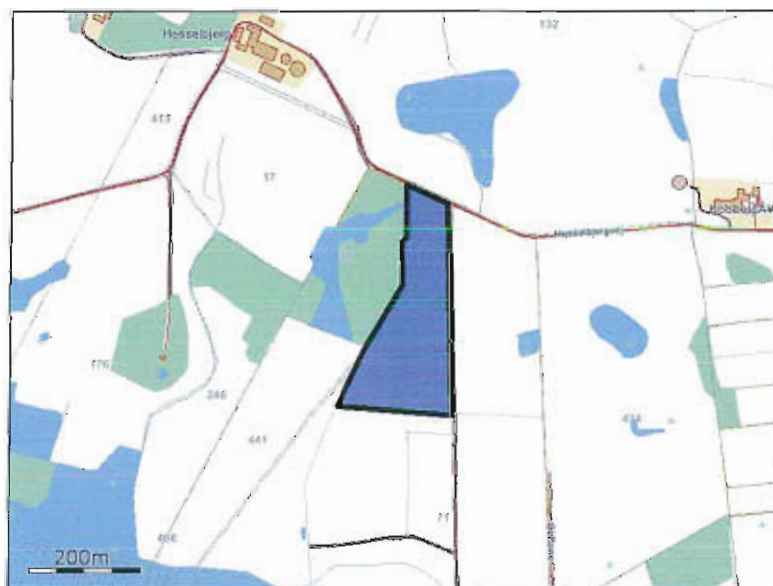
14

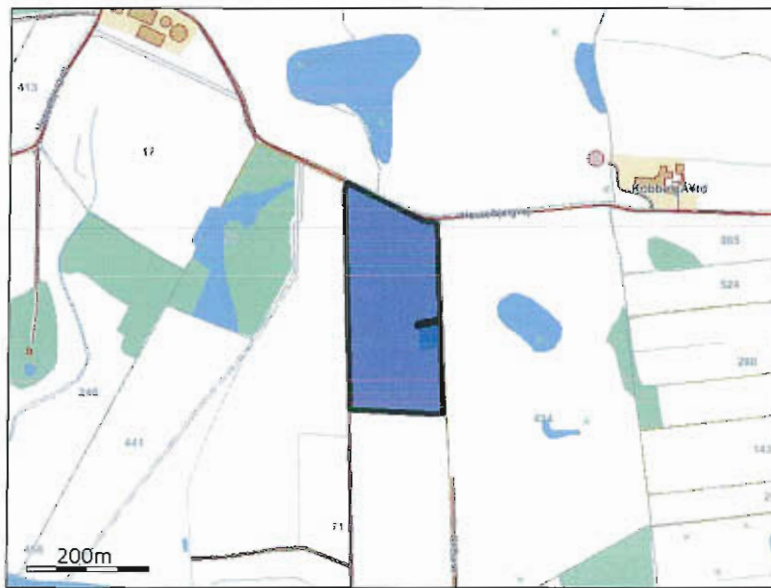
14-1

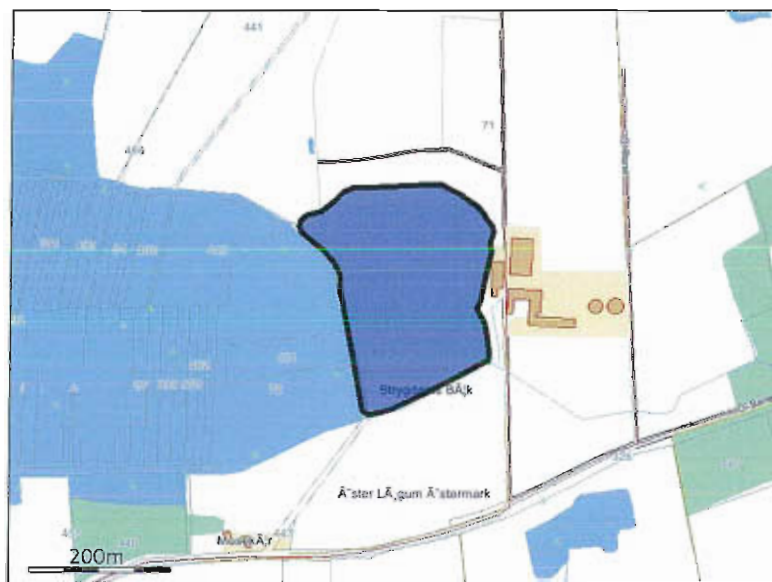
7

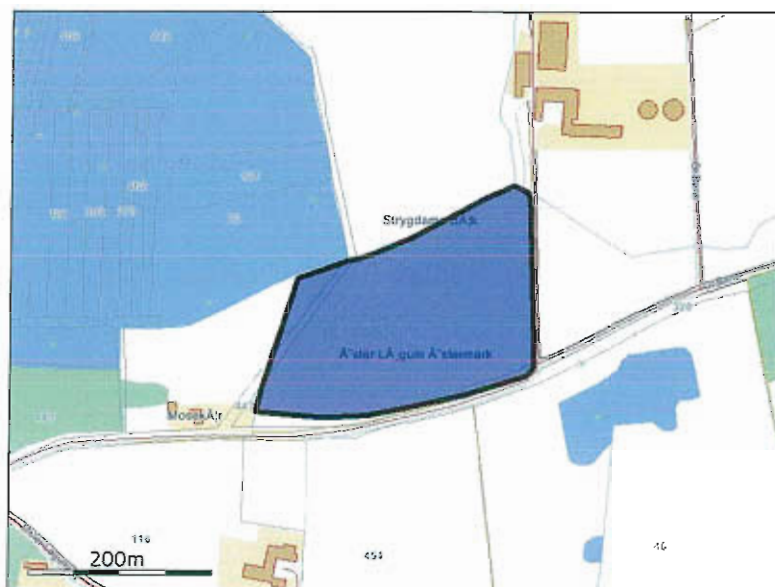
6

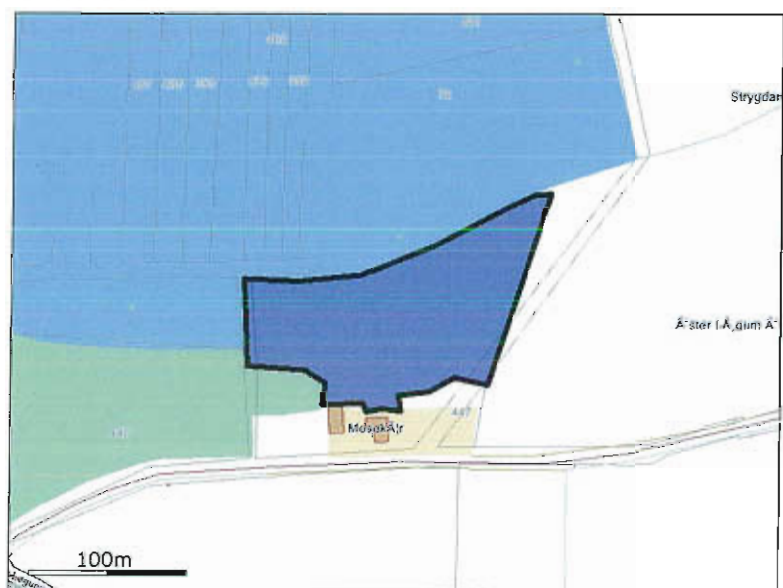
11

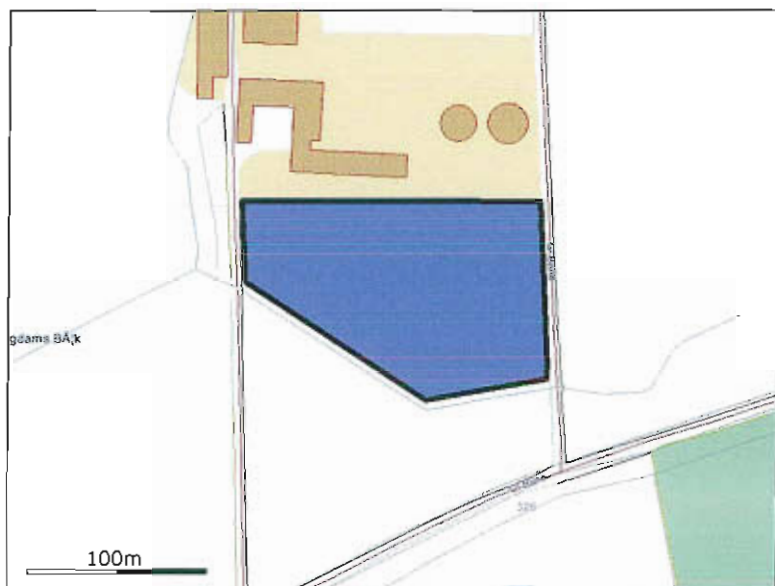

12

Græs GI Ba

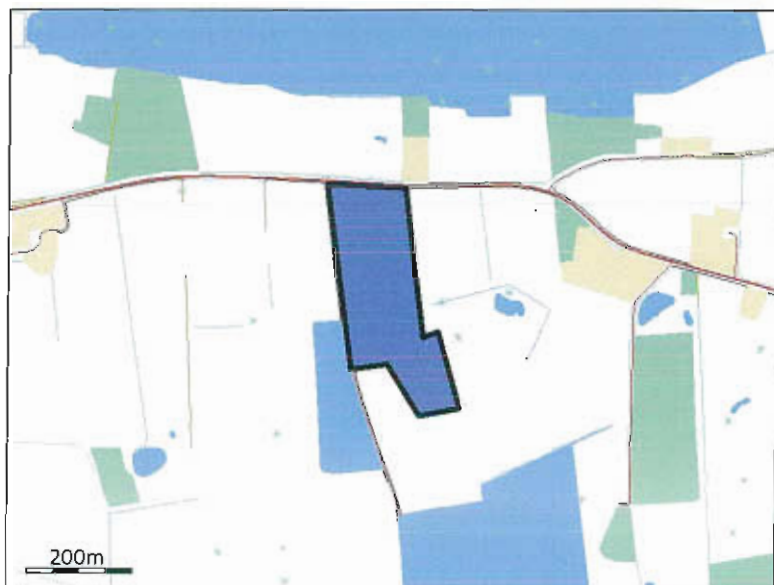

3

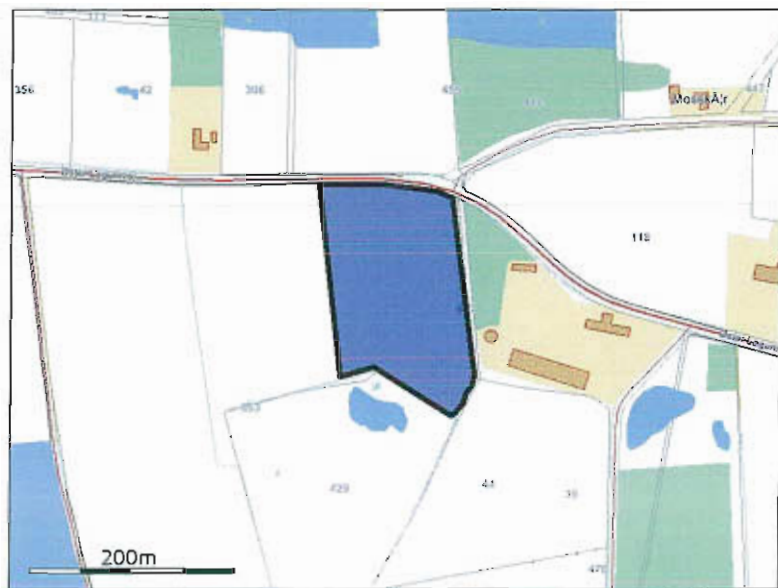
17

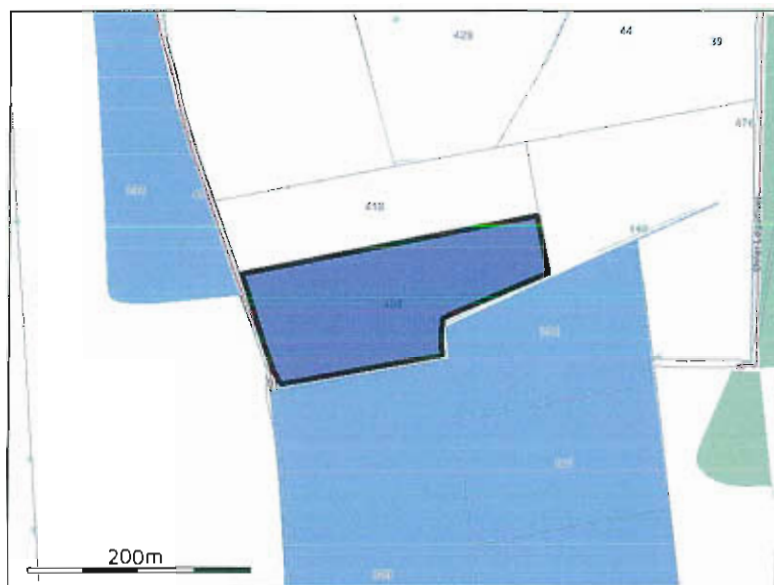
16

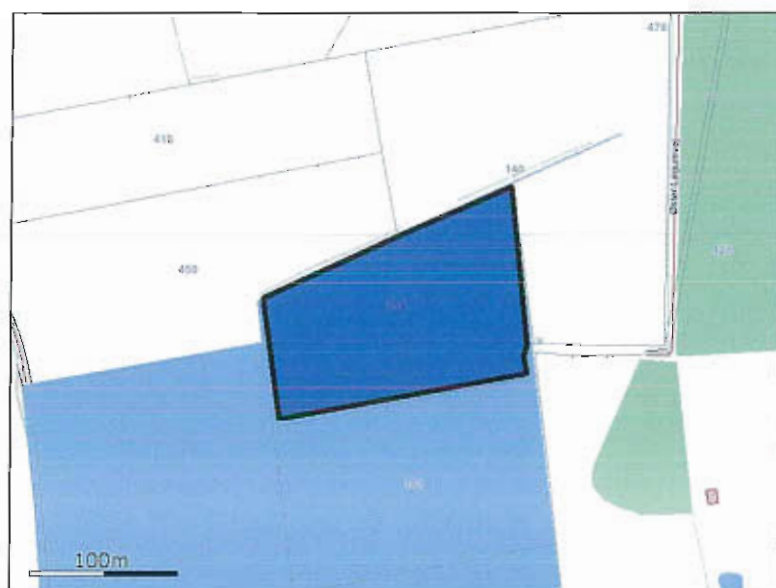
15

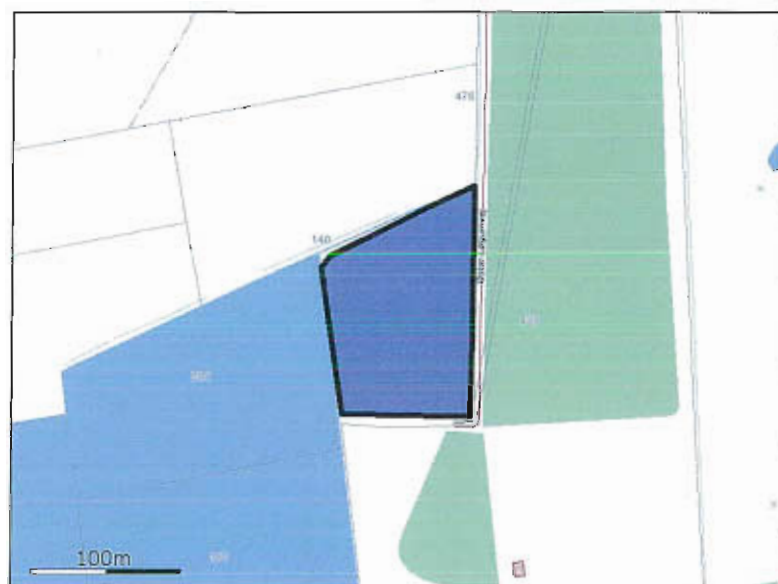
21 JS

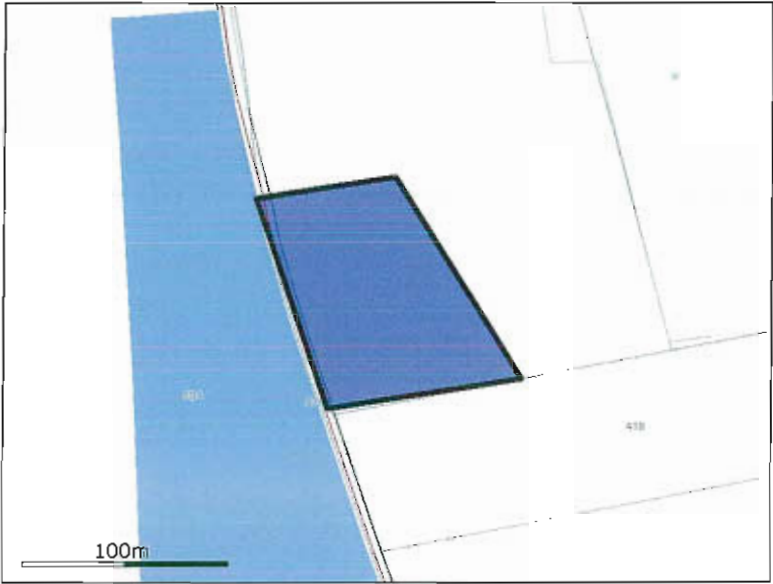
19

19-1

17-2

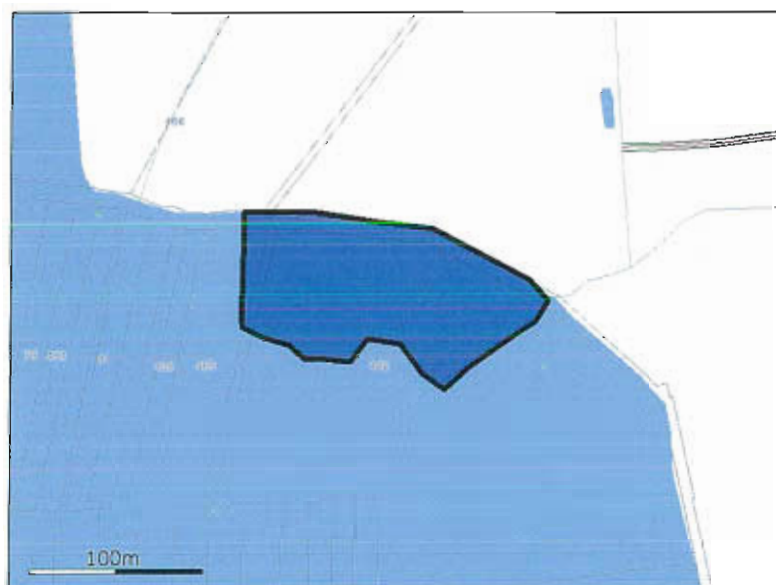
1

8

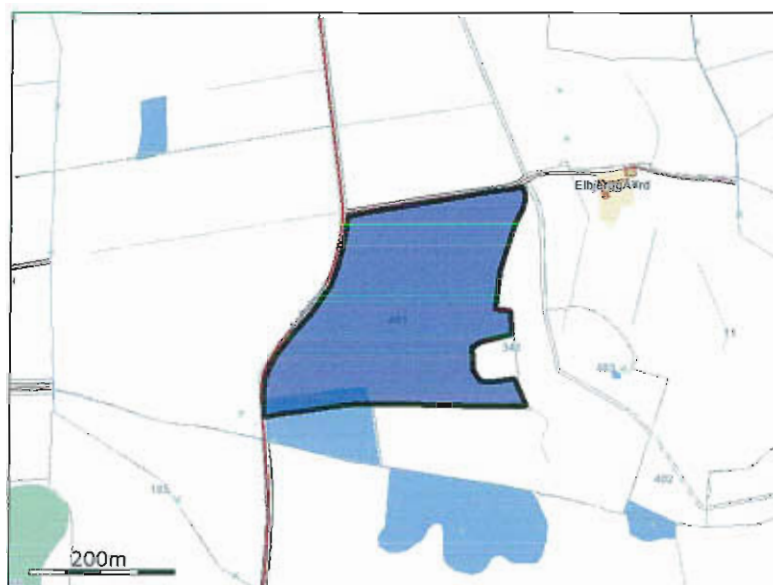
14-2

26 Helle

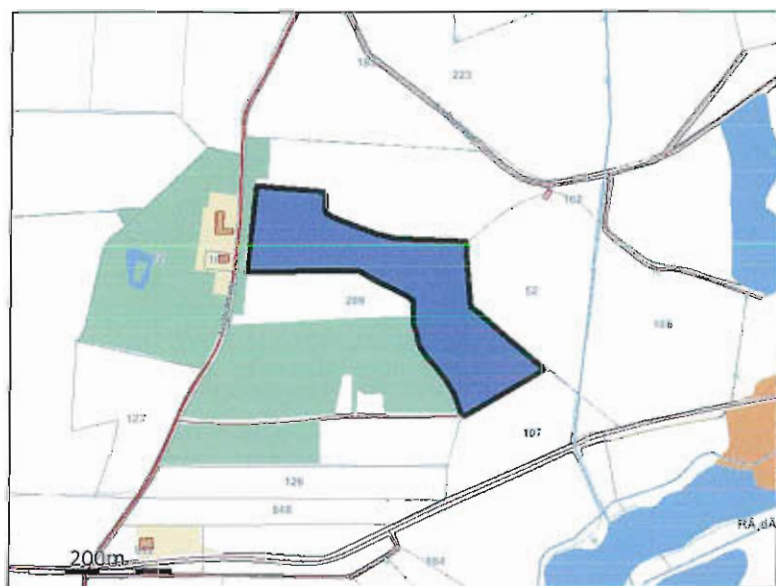
25 Helle

31 PP

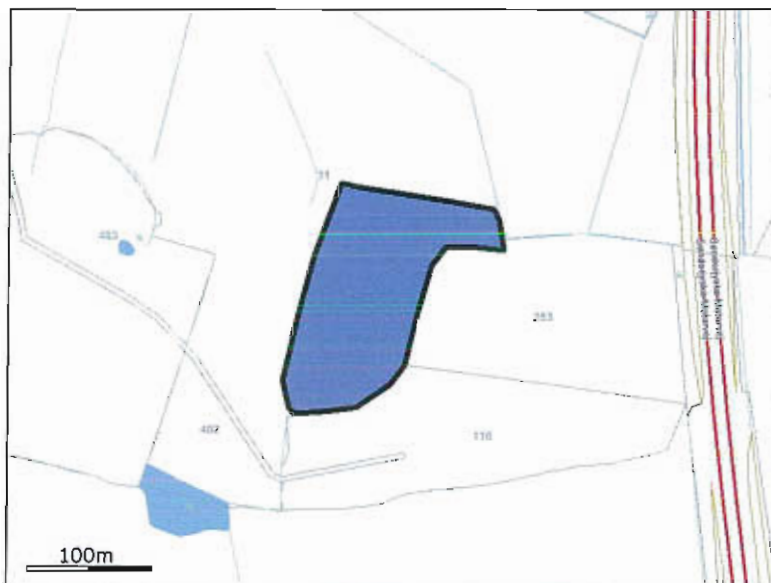
3 PP

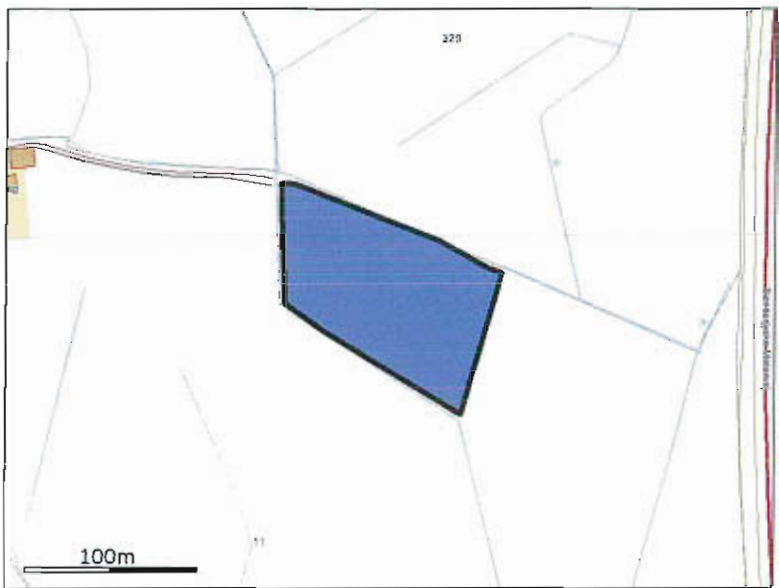

27 Helle

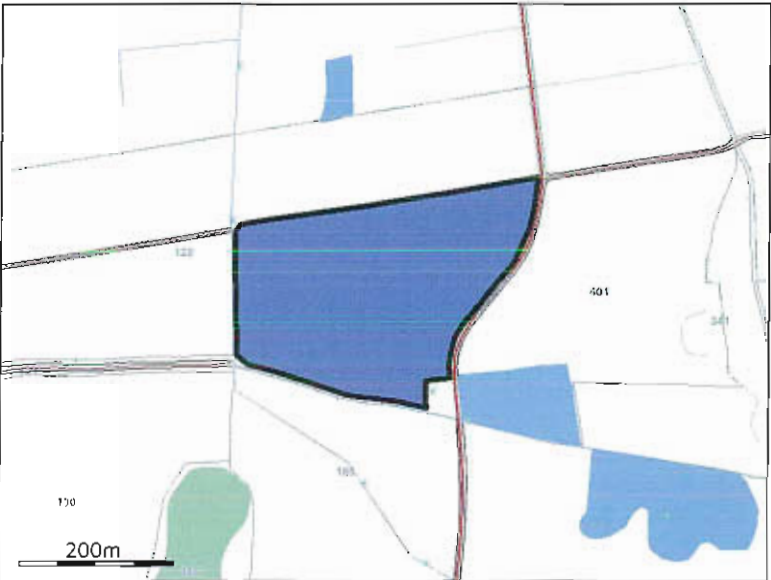

27-1 Helle

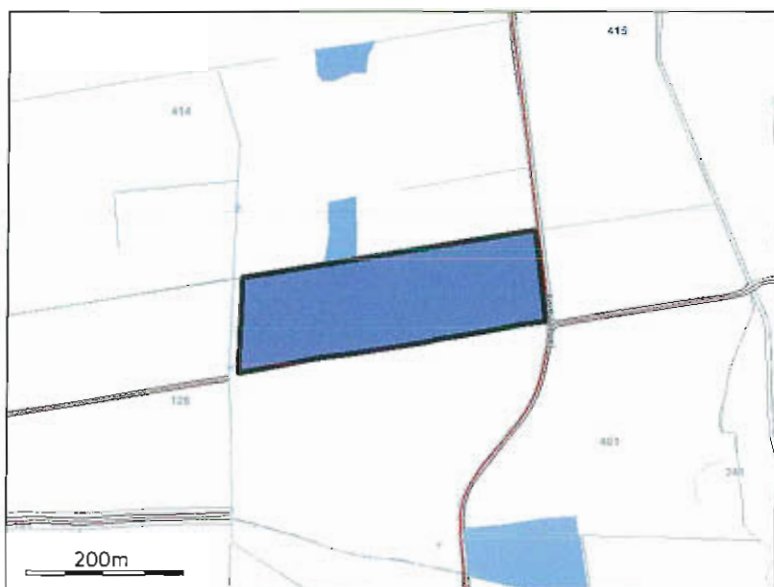

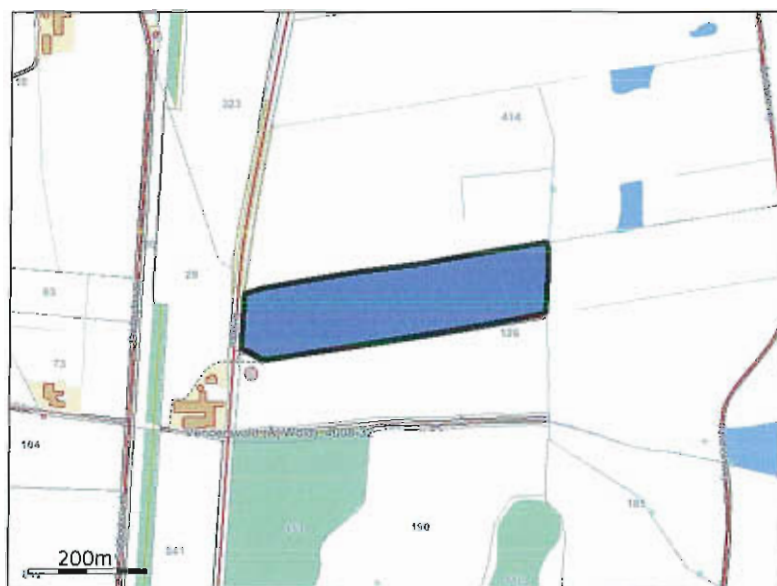
46

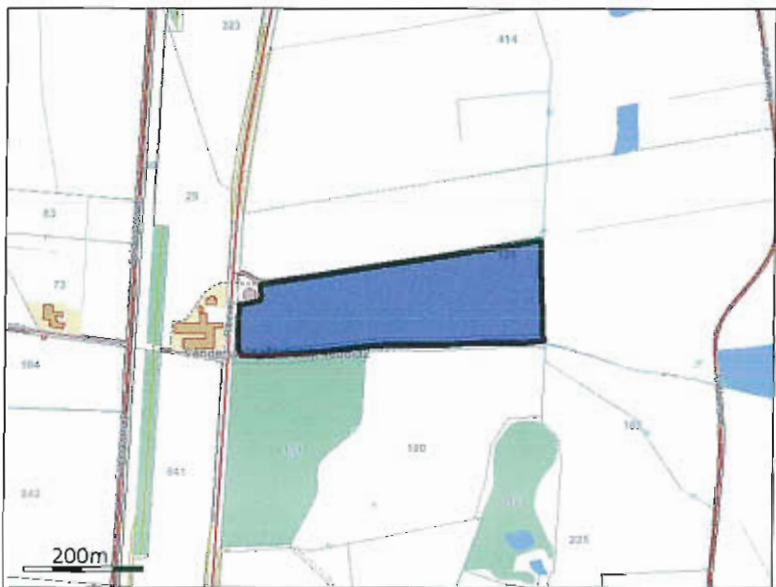
44

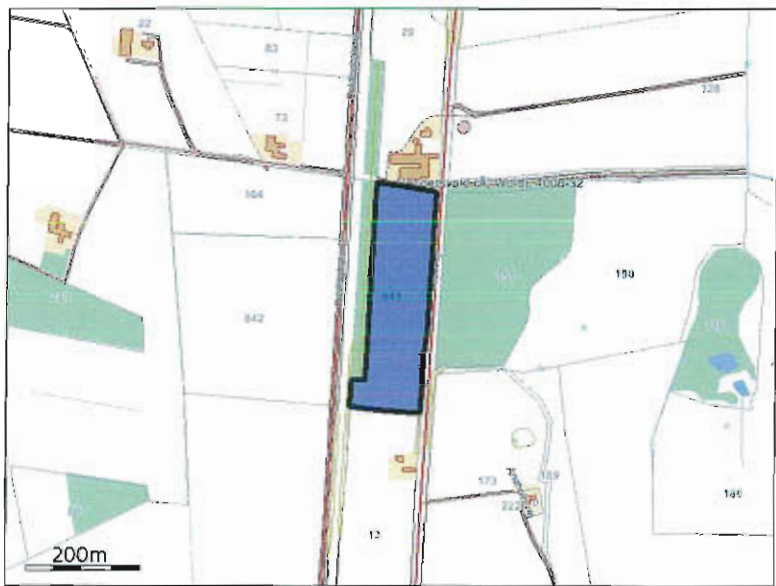
43

45

42

41

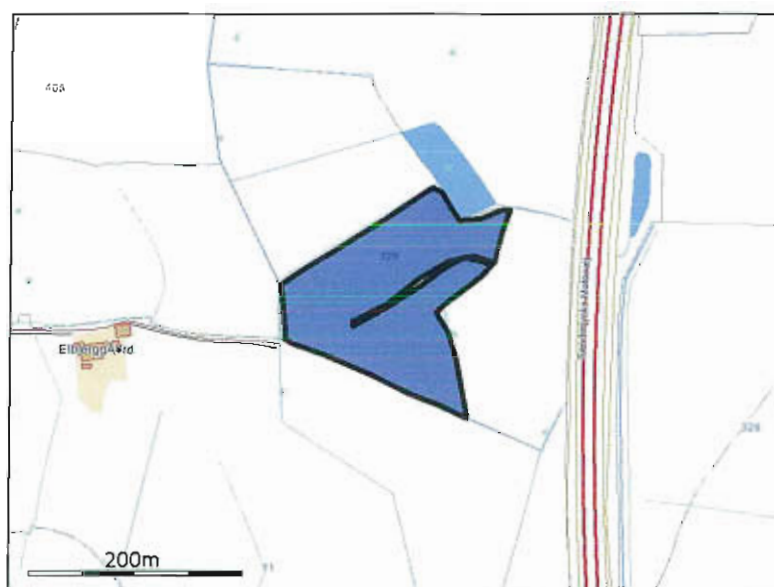
47

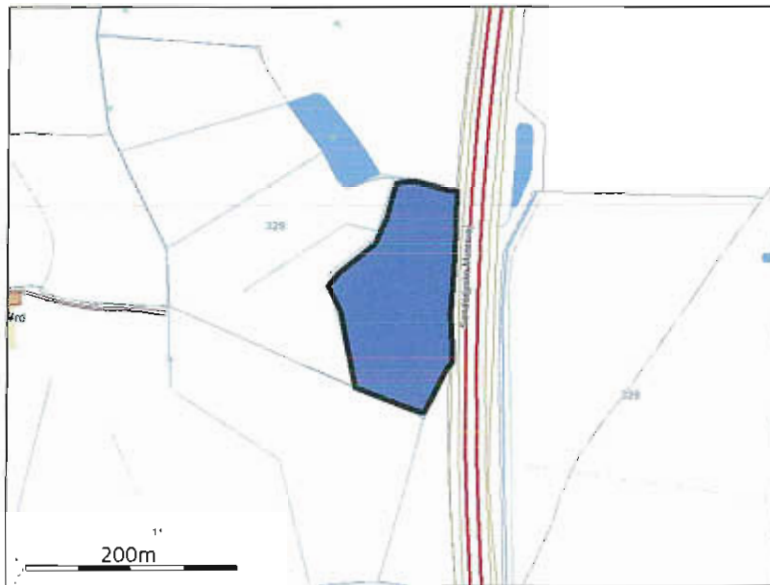
48

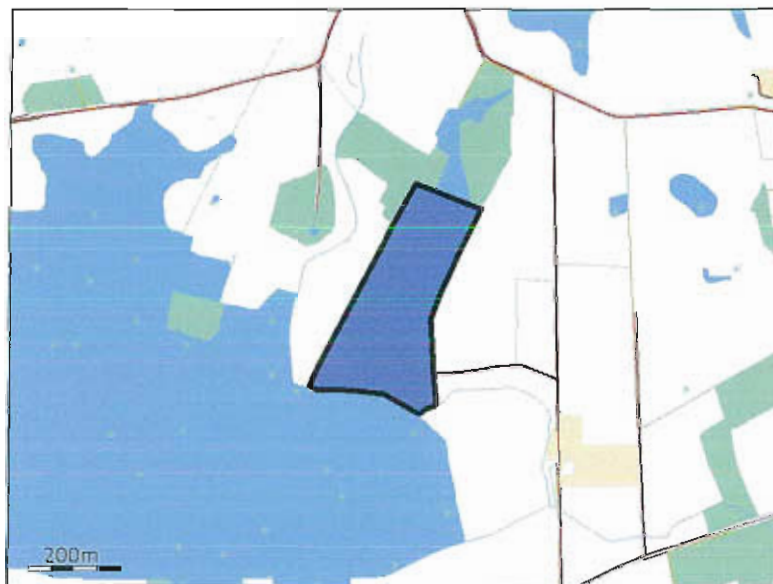
Græs

Græs

9

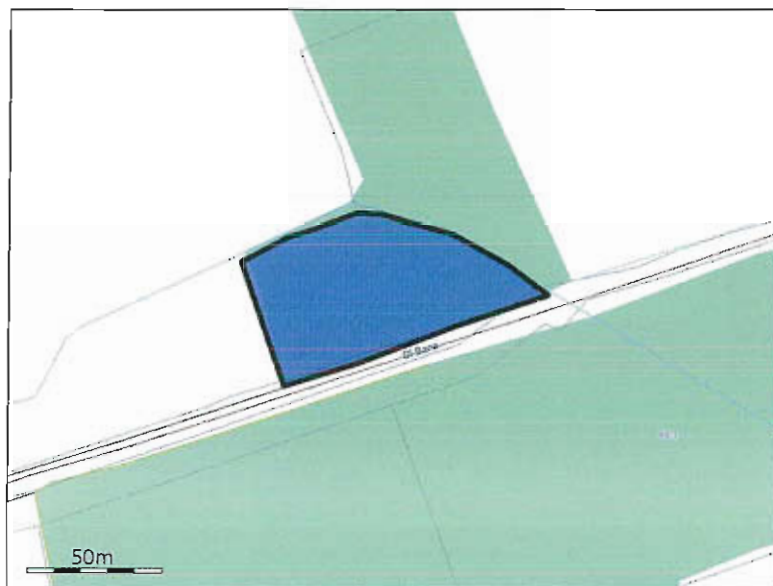
GL Bane 12

25-1 Helle

1-1

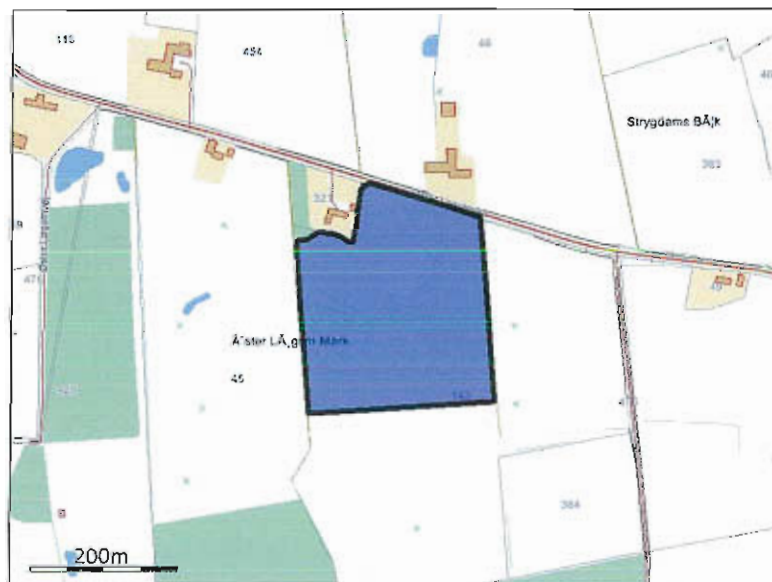
2-1

GI Bane 12

52 MH

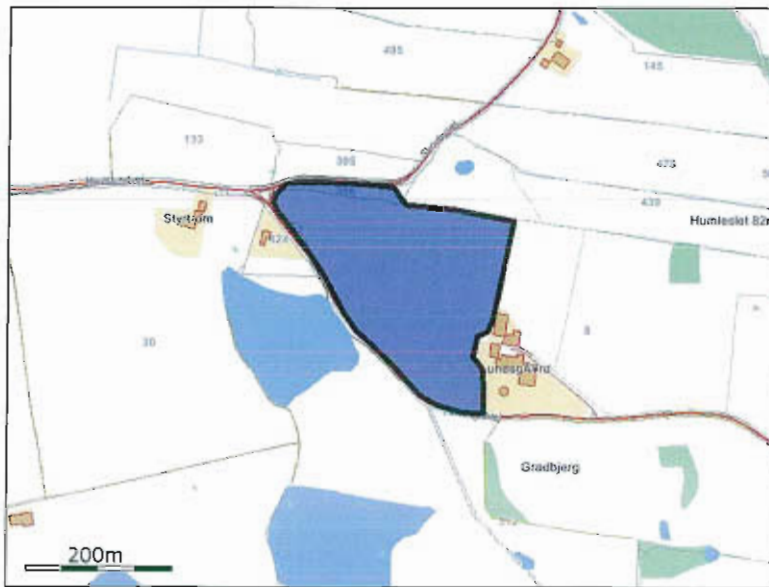
52-1 MH

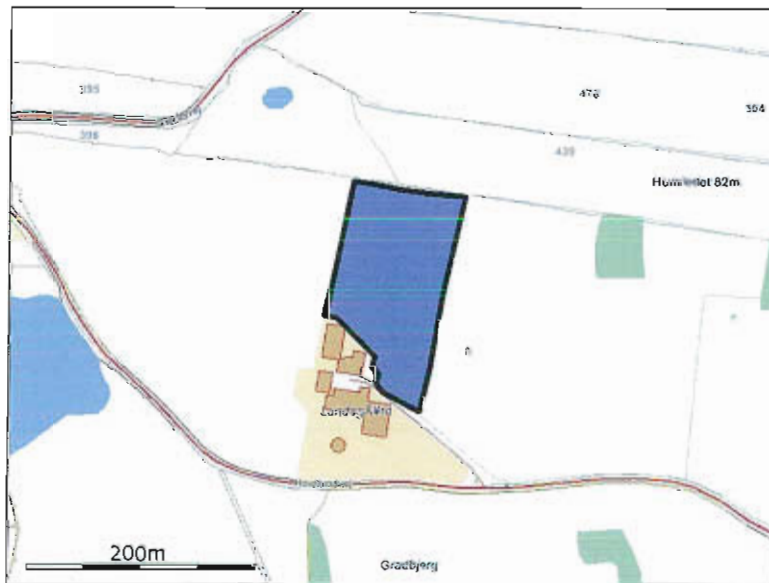
3 LN

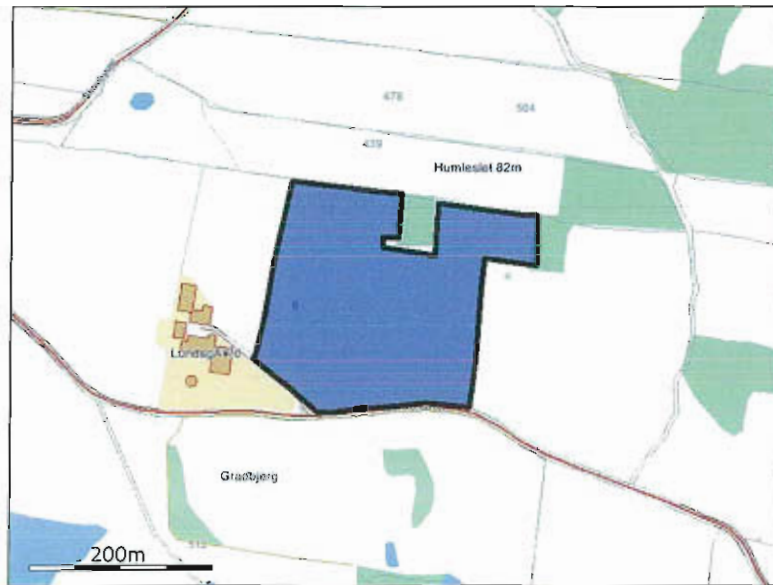
1 OL

2 OL

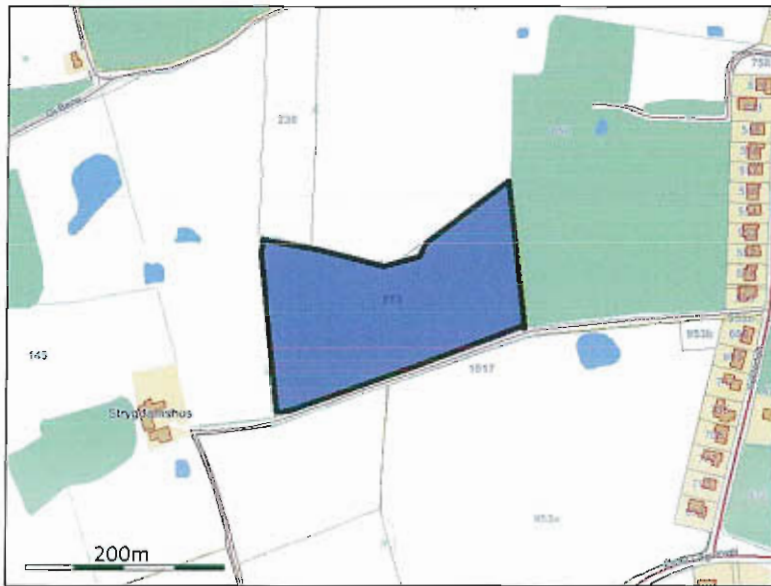
3 OL

4 OL

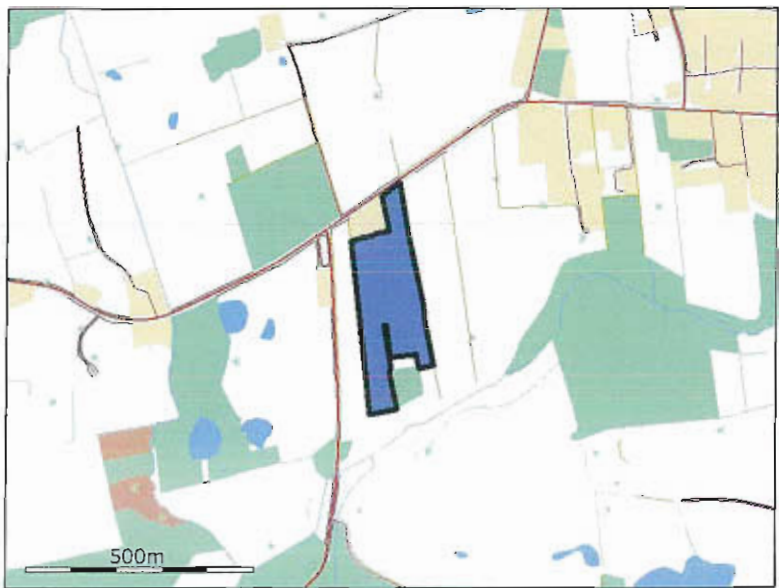
1 KS

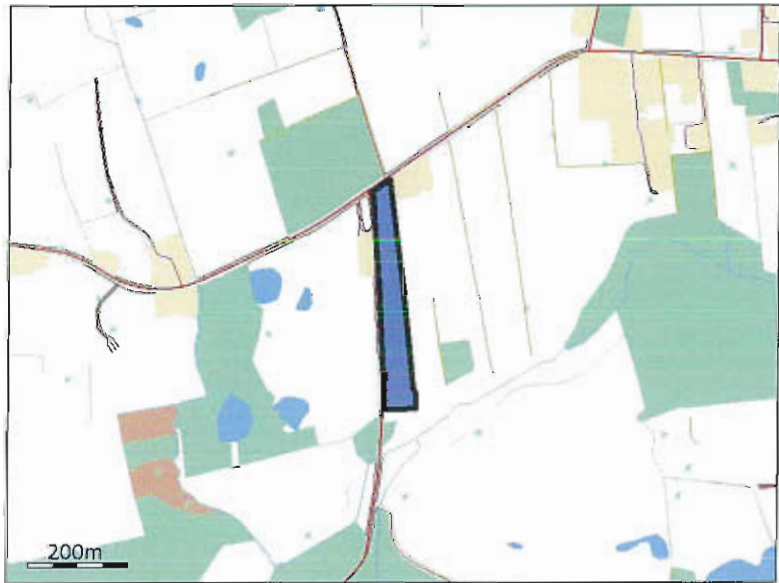
2 KS

3 KS

4 KS

5 KS

105

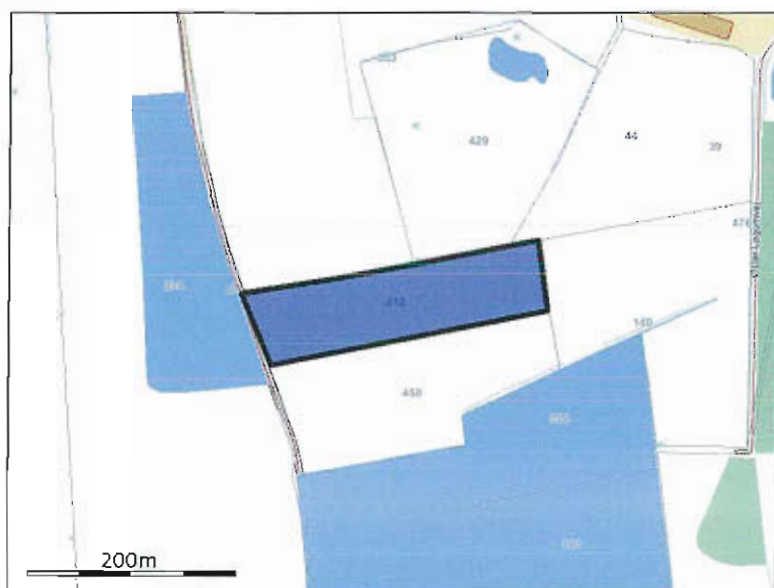
104

103

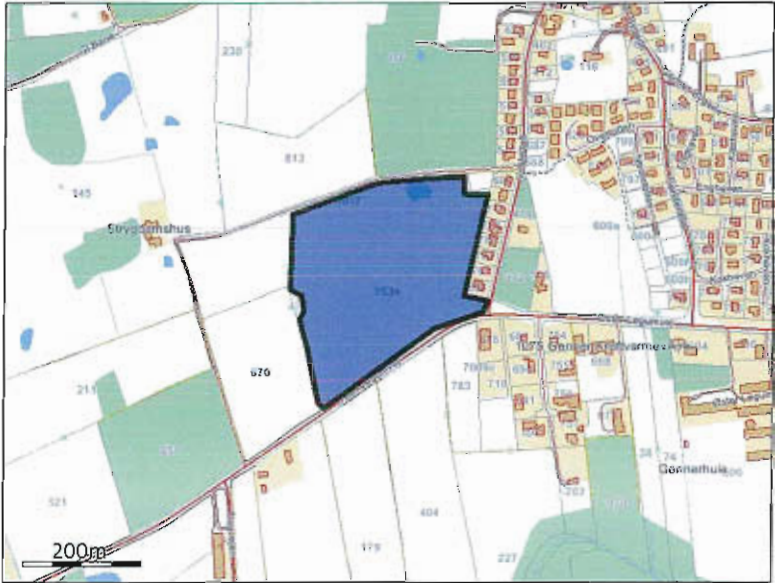
102

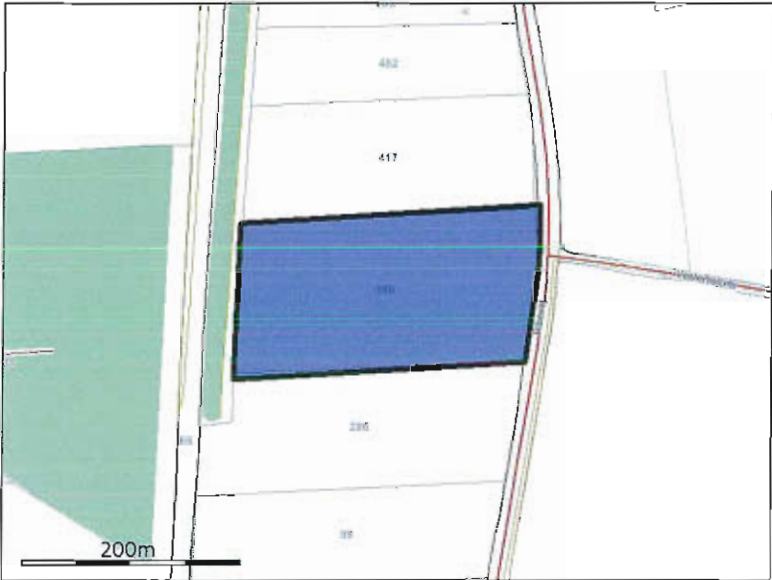
1 MH

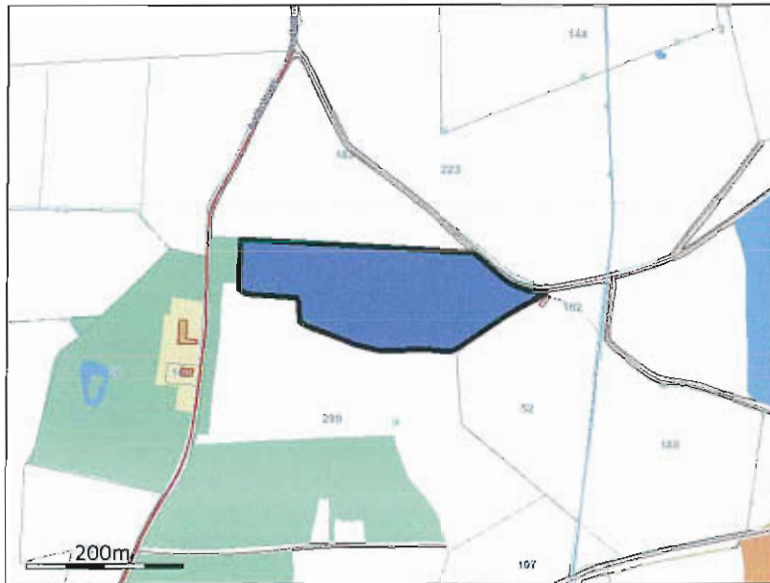
101

2 PT

1 PP

2 PP

1 JL

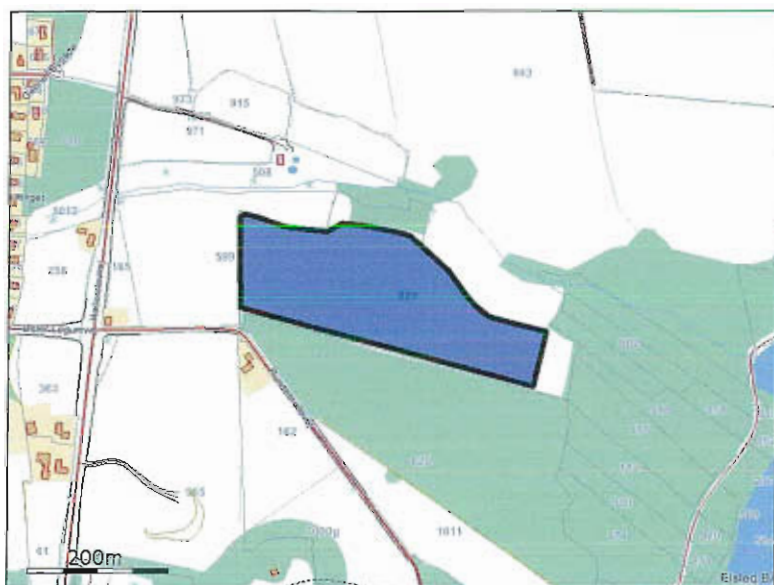
2 JL

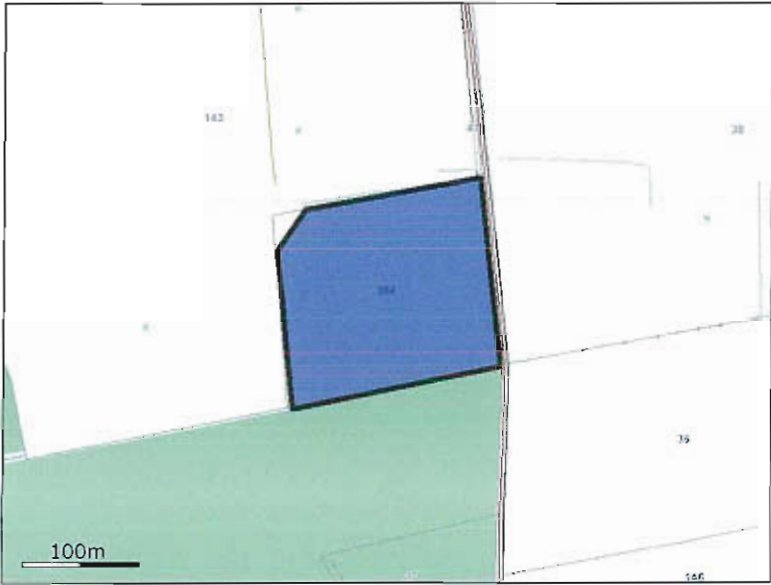
100

D-KS

C-KS

B-KS

A-KS

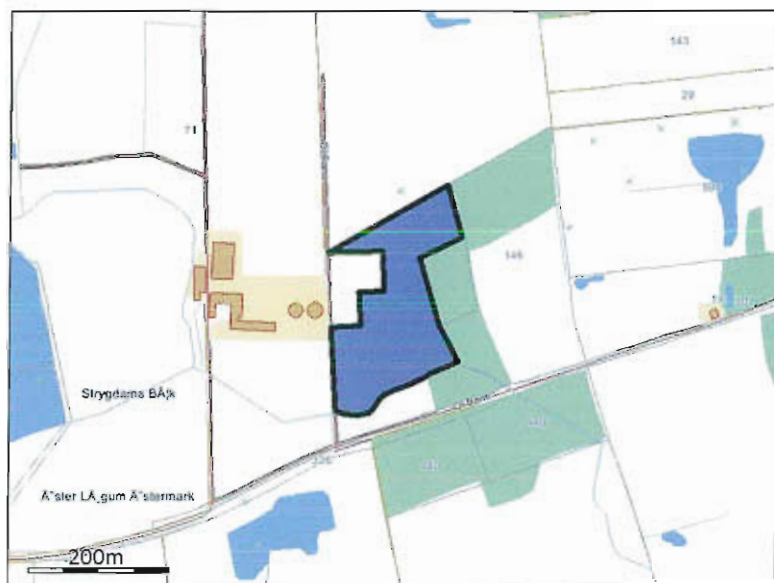
Ejet

Græs

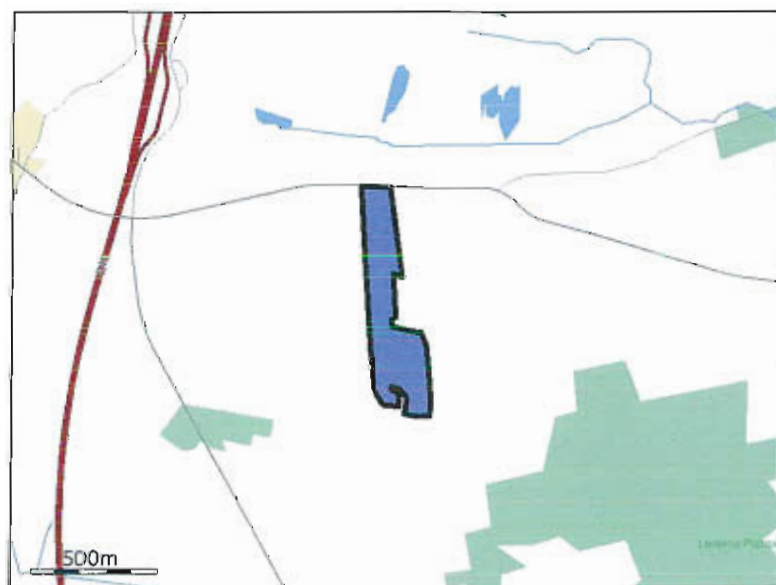
2

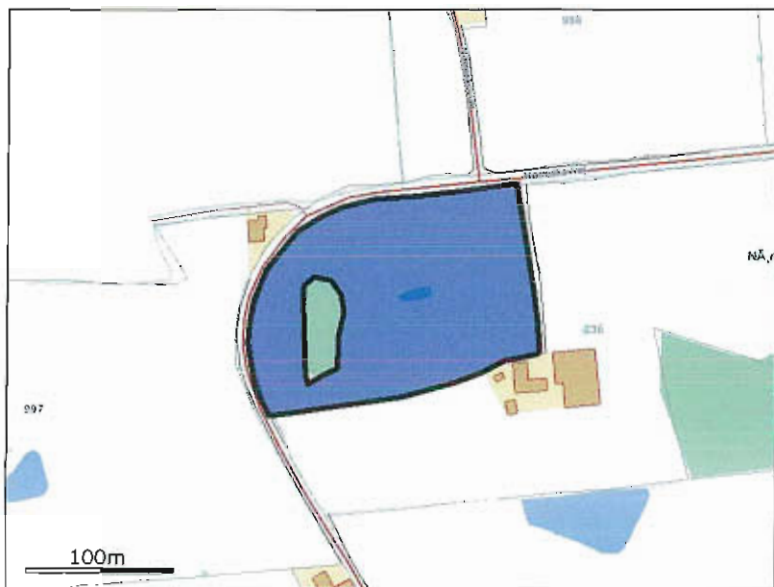
5

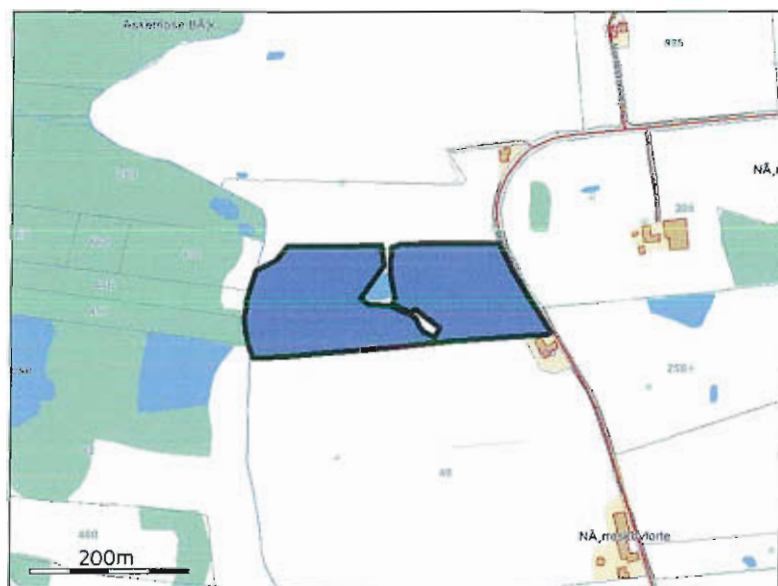
1 PT

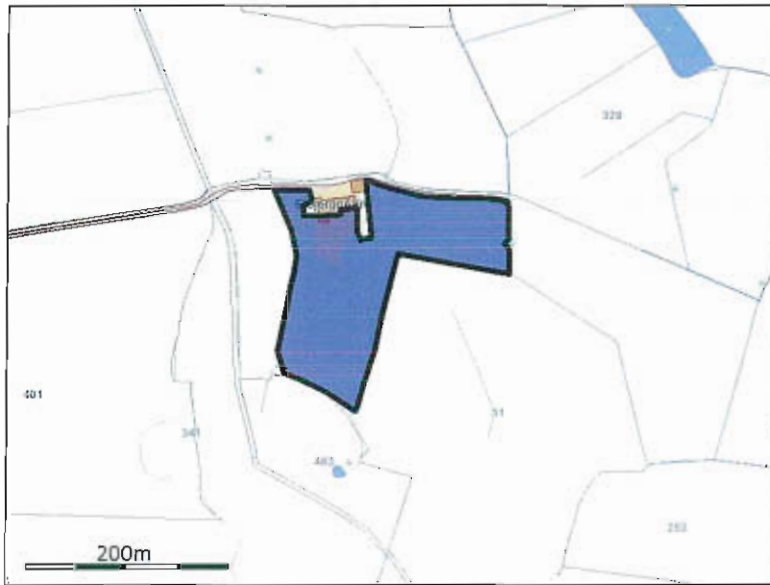
2 LN

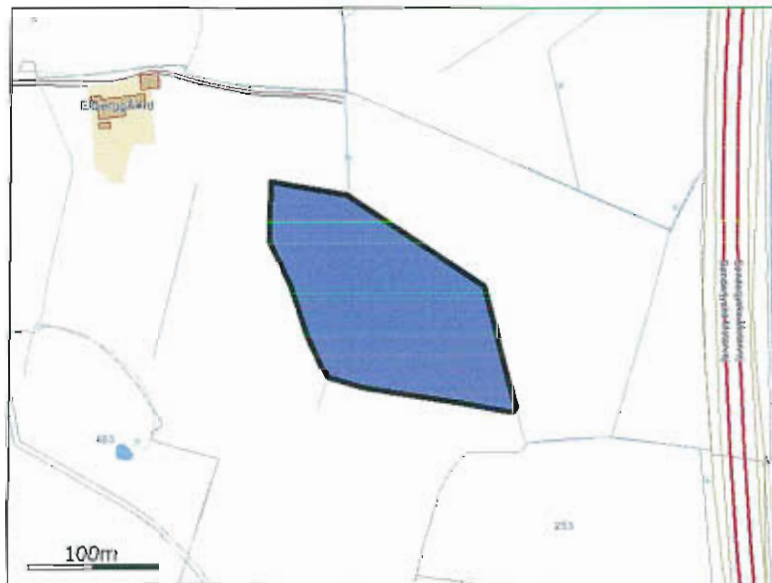
1 LN

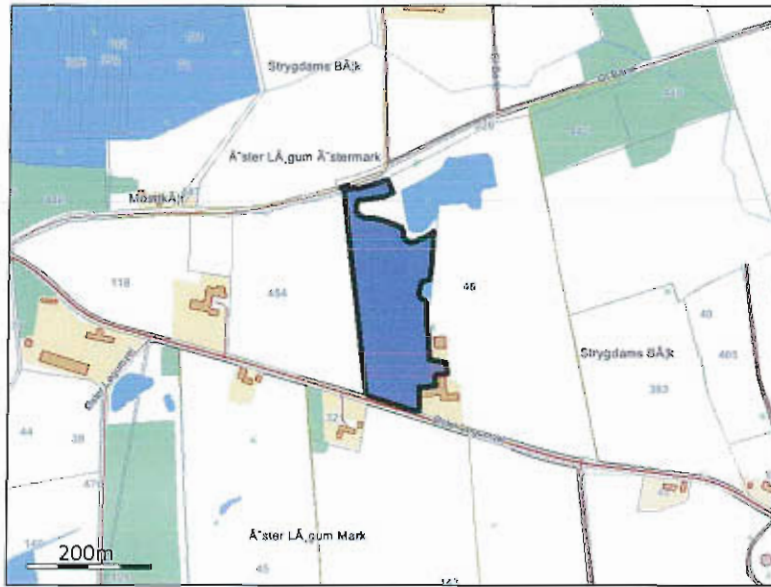
29 Helle

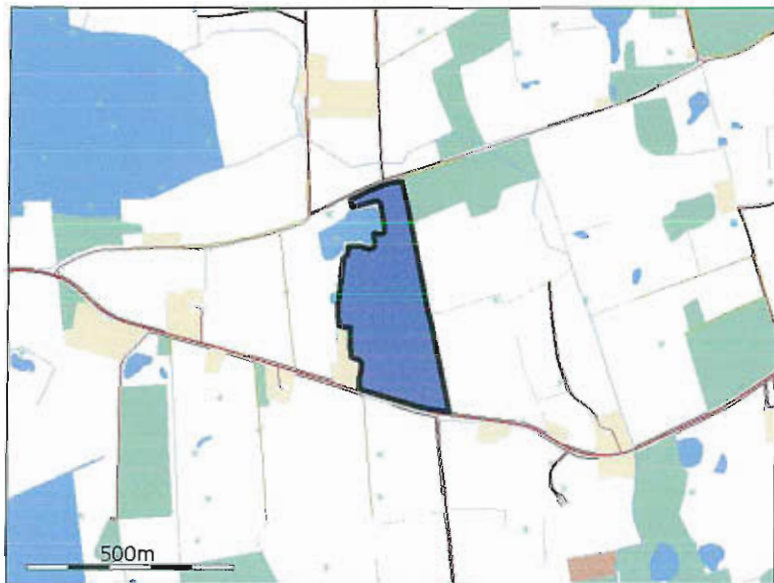
29a Helle

50

51

Græs Helle

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	562,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det for angivne antal DE kvæg, får og geder	Nej
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Ja
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

4.1.3. Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandret	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
14	1,58 Ha	Nej	JB3	Ja	K12	K12	1,58 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,58 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14	0,47 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	0,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14-1	0,76 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	0,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7	4,64 Ha	Ja	JB3	Ja	K12	K12	4,64 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,64 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
6	5,09 Ha	Ja	JB3	Ja	K12	K12	5,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11	6,00 Ha	Ja	JB3	Ja	K12	K12	6,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12	5,03 Ha	Ja	JB3	Ja	K12	K12	5,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4	1,48 Ha	Nej	JB3	Ja	K12	K12	1,48 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,48 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3	1,52 Ha	Ja	JB3	Ja	K12	K12	1,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17	5,95 Ha	Ja	JB3	Nej	K12	K12	5,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
16	2,76 Ha	Ja	JB3	Nej	K12	K12	2,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,76 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15	2,56 Ha	Ja	JB3	Nej	K12	K12	2,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
21 JS	2,36 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	2,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19	1,80 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19-1	1,22 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	1,22 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,22 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17-2	0,86 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1	0,51 Ha	Nej	JB3	Ja	K12	K12	0,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8	4,15 Ha	Ja	JB3	Ja	K12	K12	4,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14-2	1,17 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	1,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
26 Helle	0,80 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25 Helle	7,42 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	7,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,73 Ha	7,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31 PP	3,47 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3 PP	4,30 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	4,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,30 Ha	4,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
27 Helle	3,70 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	3,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha*	3,70 Ha*
27-1 Helle	1,71 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
28	0,97 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,97 Ha*
46	7,81 Ha	Ja	JB1	Ja	K12	K12	7,81 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,81 Ha	7,81 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
44	4,40 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,40 Ha	4,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
43	6,10 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	6,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,10 Ha	6,10 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
45	7,03 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	7,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,03 Ha	7,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
42	4,17 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,17 Ha	4,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
41	10,24 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	10,24 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,24 Ha	10,24 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
47	1,19 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha*	1,19 Ha*
48	1,23 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,23 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha*	1,23 Ha*
9	8,71 Ha	Ja	JB3	Ja	K12	K12	8,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
GL Bane 12	3,02 Ha	Ja	JB3	Nej	K12	K12	3,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-1 Helle	0,81 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,81 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,81 Ha	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,81 Ha*
1-1	0,42 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	0,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2-1	0,65 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	0,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
GI Bane 12	0,83 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	0,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
52 MH	6,65 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	6,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,65 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
52-1 MH	5,93 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	5,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1 OL	5,94 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	5,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,94 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2 OL	1,52 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	1,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3 OL	5,20 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	5,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4 OL	0,30 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	0,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1 KS	3,41 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,41 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,41 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2 KS	3,04 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	3,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3 KS	4,77 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	4,77 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,77 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4 KS	2,17 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5 KS	4,51 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	4,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
105	5,16 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	5,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,16 Ha	5,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
104	5,42 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	5,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,42 Ha	5,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
103	1,44 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,44 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,44 Ha	1,44 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
102	1,93 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1 MH	3,56 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
101	8,49 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	8,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2 PT	3,86 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,86 Ha	3,86 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1 PP	3,61 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,61 Ha	3,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2 PP	1,50 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,50 Ha	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1 JL	7,90 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	7,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,90 Ha	7,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2 JL	5,32 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	5,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,32 Ha	5,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
100	1,99 Ha	Ja	JB1	Nej	K12	K12	1,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
D-KS	5,43 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	5,43 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,43 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
C-KS	2,91 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,91 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,91 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
B-KS	1,04 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
A-KS	2,90 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Ejet	5,52 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	5,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,52 Ha	5,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2	3,26 Ha	Nej	JB3	Ja	K12	K12	3,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5	4,28 Ha	Nej	JB3	Nej	K12	K12	4,28 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,28 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1 PT	13,00 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	13,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	13,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
29 Helle	2,46 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,46 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha*	2,46 Ha*
50	3,50 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
51	8,74 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	8,74 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,74 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	275,56 Ha						275,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	89,33 Ha	265,18 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,38 Ha

De stjerner (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Note:

27 Helle

28

47

48

25-1 Helle

29 Helle

4.1.4. Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Græs GI Ba	1,44 Ha	Ja	Nej
Græs	2,33 Ha	Ja	Nej
Græs	1,82 Ha	Ja	Nej
3 LN	3,62 Ha	Nej	Nej
Græs	2,34 Ha	Nej	Nej
2 LN	2,22 Ha	Nej	Nej
1 LN	4,26 Ha	Nej	Nej
29a Helle	1,92 Ha	Nej	Nej
Græs Helle	2,67 Ha	Nej	Nej

Samlet areal: 22,61 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	23988,43 KgN	4086,60 KgP	271,71 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	1419,48 KgN	139,14 KgP	14,08 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	3606,40 KgN	548,80 KgP	35,50 DE	0,00 DE
Svinegylle	5509,12 KgN	1096,47 KgP	0,00 DE	56,80 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	1966,00 KgN	336,00 KgP	19,10 DE	0,00 DE

Modtager:
Lars Neertoft, Nørreskovvej 40
6230 Rødekro

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	5025,88 KgN	687,94 KgP	49,58 DE	0,00 DE
Kvæggylle	22022,43 KgN	3750,60 KgP	252,61 DE	0,00 DE
Svinegylle	5509,12 KgN	1096,47 KgP	0,00 DE	56,80 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
32557,43 KgN	5535,01 KgP	302,19 DE	56,80 DE

4.2.6. Harmonital

2,3 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. *Produceret Gødningsmængde*

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	49919,72 KgN	7870,93 KgP	519,23 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	3650,17 KgN	487,23 KgP	35,24 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	3606,40 KgN	548,80 KgP	35,50 DE	0,00 DE
Svinegylle	5509,12 KgN	1096,47 KgP	0,00 DE	56,80 DE

4.3.2. *Tilført Gødningsmængde*

Ingen

4.3.3. *Afsat Gødningsmængde*

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	2233,42 KgN	352,14 KgP	23,23 DE	0,00 DE

Modtager:
Lars Neertoft, Nørreskovvej 40
6230 Rødekro

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	134,00 KgN	40,00 KgP	1,34 DE	0,00 DE

Modtager:
Fra ansøger egen produktion

4.3.4. *Total Gødningsmængde*

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	7256,57 KgN	1036,03 KgP	70,74 DE	0,00 DE
Kvæggylle	47552,30 KgN	7478,79 KgP	494,66 DE	0,00 DE
Svinegylle	5509,12 KgN	1096,47 KgP	0,00 DE	56,80 DE

4.3.5. *Total sum af gødningsmængder*

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
60317,99 KgN	9611,29 KgP	565,40 DE	56,80 DE

4.3.6. *Harmonital*

2,3 DE/Ha

4.4. **Udbringningsteknologi***Bedste tilgængelige udbringningsteknik*

Se bilag 1.

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	265,2 Ha	0,0 kg P/ha/år	10,1 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	10,4 Ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Krav om P-overskud overholdt	Ja		
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-73,9 kgP		
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	34,9 kg P/ha/år		
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	25,4 kg P/ha/år		
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	9,5 kg P/ha/år		

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	2,3 DE/ha
DEreel	2,26 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvaskning af N via Farm-N

kgN/ha DEmax	63,80 kgN/ha
kgN/ha DEreel	63,60 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via Farm-N

5.3.1. Ansøgt

25 Helle	46 mg nitrat pr. liter
3 PP	46 mg nitrat pr. liter
46	46 mg nitrat pr. liter
44	46 mg nitrat pr. liter
43	46 mg nitrat pr. liter
45	46 mg nitrat pr. liter
42	46 mg nitrat pr. liter
41	46 mg nitrat pr. liter
25-1 Helle	46 mg nitrat pr. liter
105	46 mg nitrat pr. liter
104	46 mg nitrat pr. liter
103	46 mg nitrat pr. liter
2 PT	46 mg nitrat pr. liter
1 PP	46 mg nitrat pr. liter
2 PP	46 mg nitrat pr. liter
1 JL	46 mg nitrat pr. liter
2 JL	46 mg nitrat pr. liter
Ejet	46 mg nitrat pr. liter

5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

25 Helle	3 mg nitrat pr. liter
3 PP	3 mg nitrat pr. liter
46	3 mg nitrat pr. liter
44	3 mg nitrat pr. liter
43	3 mg nitrat pr. liter
45	3 mg nitrat pr. liter
42	3 mg nitrat pr. liter
41	3 mg nitrat pr. liter
25-1 Helle	3 mg nitrat pr. liter
105	3 mg nitrat pr. liter
104	3 mg nitrat pr. liter
103	3 mg nitrat pr. liter
2 PT	3 mg nitrat pr. liter
1 PP	3 mg nitrat pr. liter
2 PP	3 mg nitrat pr. liter
1 JL	3 mg nitrat pr. liter
2 JL	3 mg nitrat pr. liter
Ejet	3 mg nitrat pr. liter

Oplysningsskema til husdyrgodkendelse.dk

Landmand: Jens Jørgen Schmidt
Adresse: Gl. Bane 10
6230 Rødekro
Telefon: 74 69 84 73
Mobil: 21 77 73 84

Indholdsfortegnelse

Formalia	3
Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.....	7
Oplysninger om ejendommen	8
Lokalisering, ressourcer, management	8
Lokalisering og landskab.....	8
Generelle afstandskrav	9
Landskabelige hensyn	11
Energi	13
Energibesparende foranstaltninger	13
Vand	14
Vandbesparende foranstaltninger	14
Døde dyr.....	15
Fast affald.....	16
Management.....	17
Egenkontrol.....	19
Bedste tilgængelige staldteknologi.....	19
Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	22
Bedste tilgængelige udbringningsteknik	23
Foderoplysninger	23
Ansøgt anlæg – Ejendomme.....	25
Anlæggets navn: Dalgaard.....	25
Ejendomsnummer:.....	25
CVR/P nummer:.....	25
Spildevandsmængde	25
Spildevand tilledt gyllebeholder.....	26
Spildevand afledning.....	26
Transport	26
Risici	28
Støjkilder.....	29
Beskrivelse af støjkilder	29
Driftsperiode for støjkilder	30
Tiltag mod støjkilder.....	30
Skadedyr	31
Generel bekæmpelse af skadedyr	31
Fluegener	31
Rottebekæmpelse.....	31
Kemikalier	31
Pesticider og sprøjteudstyr.....	31
Oplag af olie og kemikalier.....	31
Foderopbevaring.....	32
Ensilage og foderopbevaring	32
Diverse	32
Lysforhold.....	32
Foranstaltninger ved ophør af produktion.....	33
Rengøring og desinficering	33
Gødningsopbevaringsanlæg	34
Arealer	36
Beregningsforudsætninger vedr. arealer	38
Mangler/ændringer i husdyrgodkendelse.dk	38

Formalia

Ansøger

Navn: Jens Jørgen Schmidt
Adresse: Gl. Bane 10
Postnummer: 6230 Rødekro
Telefon: 74698473
Mobiltelefon: 21777384
E-mail: glbane@dlgtele.dk

Konsulent

Navn: Morten Bentzon Hansen
Adresse: Peberlyk 2
Postnummer: 6200 Aabenraa
Telefon: 74365125
Mobiltelefon: 61206834
E-mail: MBH@landbosyd.dk

Kontaktperson på bedriften

Navn: Jens Jørgen Schmidt
Adresse: Gl. Bane 10
Postnummer: 6230 Rødekro
Telefon: 74698473
Mobiltelefon: 21777384
E-mail: glbane@dlgtele.dk

Bedriftoplysninger

Navn på bedriften: Dalgaard
Adresse: Gl. Bane 10
Postnummer: 6230 Rødekro
CVR-nummer: 12364695
P-nummer: 1000375212

Nyanlæg/udvidelse af eksisterende produktion

Der foreligger en tilladelse fra Sønderjyllands Amt til den nuværende produktion på 248 DE (Gl. DE). Tilladelsen er fra december 2006.

Ikke-teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Kvægproduktionen på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværende 248 DE (Gl. DE) og 291,33 (nye DE), til 561,4 nye DE svarende til 396 køer (stor race), 198 tyrekalve fra 40-60 kg, 50 kalve 0-3 mdr. og 17 stk. opdræt 23-24 mdr samt 12 ammekøer fra 4-600 kg. Der søges om miljøgodkendelse af ejendommens anlæg og bedriftens arealer.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Faldende priser på mælk samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret i bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Der søges om tilladelse til at bruge 5 år på at komme op på den ansøgte produktion, mod de 2 år som der er i lovgivningen. Dette er begrundet i, at ansøger ønsker at basere produktionsændringen på eget opdræt i stedet for køb af nye dyr, der kan være smittebærere.

Gyllen fra bedriftens produktion skal udsprede på et areal svarende til ca. 244 ha ifølge de gældende krav. Der er 144,45 ha ejet jord og der er 10 forpagtninger svarende til 143,62 ha. 10,6 ha af de 288,07 ejede og forpagtede ha afgræsses og da de ikke modtager gødning er de vist som aftalearealer, hvor der ikke køres gylle på. Derudover er der en gylleaftale på 10,1 ha, hvorpå der er aftale om produktionsmæssig sammenhæng. Der køres således 2,3 DE/ha ud på denne også. 1,92 ha af de ejede og forpagtede arealer modtager 70 kg N/ha/år. Dette areal er vist som aftaleareal. Der er således vist $10,10 + 10,60 + 1,92 = 22,62$ ha som aftaleareal. Der køres gylle på 275,55 ha ejet og forpagtet jord.

Der gøres opmærksom på, at der modtages husdyrgødning fra andre ejendomme på bedriften svarende til 9.115,52 kg N og 1.634,27 kg P. Alt i alt svarende til 35,5 DE kvæg og 59,1 DE slagtesvin på ansøgningstidspunktet.

Der gøres opmærksom på, at der under aftalearealer er medtaget arealer, der alle hedder noget med afgræsning. Der gøres opmærksom på, at disse arealer afgræsses og ikke modtager gylle (der afsættes heller ikke gylle på disse arealer, hvilket fremgår af ansøgningen). De er medtaget for at vise alle ejendommens totale arealer samt illustrere, hvor ammekøerne går.

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. 680 m til nærmeste nabobeboelse, ca. 1.400 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca. 1.500 m til nærmeste byzone. Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvidelsen ikke bør give anledning til mærkbare gener. Det vurderes ligeledes, at ændringen i antallet af transporter heller ikke vil give anledning til mærkbare gener.

Der er tale om driftsmæssige ændringer i et bestående husdyrbrug og i forbindelse med produktionsændringen ønskes der etableret fire nye plansiloer svarende til ca. 3.120 m². Etablering af en kostald på ca. 2.800 m², en malkestald og teknikrum på ca. 1.500 m² samt en ny kostald på ca. 1.500 m². Eksisterende plansiloer ændres til en overdækket fodercentral på ca. 280 m². Størrelserne kan ikke gengives helt nøjagtigt, da det også vil afhænge af byggefirma. Derudover skal der bygges en gyllebeholder på 5.000 m³ samt et forsøringsanlæg.

Der søges om dispensation for afstand til naboskel.

Der ønskes mulighed for at kunne omkonvertere 70 køer til opdræt.

Mark 14-2 er udpeget som §3 område. Engen er dyrket, hvilket også blev dokumenteret ved den i 2002 ansøgte udvidelse. Engen er fortsat i omdrift, hvorfor der er tale om en fejludpegning.

Der findes et følsomt naturareal (§7 areal) inden for en afstand af 300 m. Den generelle ammoniakberegning viser, at produktionsændringen lever op til ammoniakkravene, da den beregnede deposition er 0,00 kg N/ha/år. Endvidere viser beregningen, at meremission er negativ, hvorfor der ikke udledes mere ammoniak i eftersituationen i forhold til førsituationen.

Hvad angår fosfor viser beregningerne, at kravene er overholdt.

Dele af udspretningsarealerne som ligger i nitratfølsomt grundvand, hvorfor der er foretaget N-udvaskningsberegninger i ansøgningssystemet. Beregninger viser, at det generelle krav på en udvaskning på 50 mg nitrat pr. liter overholdes.

Der er valgt referencesædskifter i eftersituationen. Der er således ikke forskel i sædskifterne i før og eftersituationen. Det betyder, at der ikke kan stilles vilkår til sædskiftet i miljøgodkendelse jf. kommunens guide.

Det lovpligtige ammoniakkrav overholdes på baggrund af staldsystemet med skrabning af spalterne samt forsuring.

Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Da ansøgningen lever op til de krav lovgivningen stiller med hensyn til udledning af næringsstoffer er det vurderet, at der ikke vil ske nogen mærkbare negative påvirkninger af den omgivende natur. Det drejer sig om beskyttede vandløb, beskyttede §3 arealer samt Natura 2000 områder.

Andre miljøpåvirkninger fra den ansøgte produktion er støjgener. Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Det generelle ammoniakreduktionskrav overholdes på baggrund af skrabning af spalterne samt forsuring. Det forventes ammoniakunderskuddet på minus 987 kg godskrives og er udgangspunktet fremadrettet, såfremt ansøger på et senere tidspunkt ønsker at udvide besætningen igen.

Der gøres opmærksom på, at ifølge Miljøstyrelsen, så kan krav om BAT ikke fastsættes til en bestemt teknologi, men ud fra emissionskrav svarene til emissionen fra BAT. Der er dermed metodefrihed til at opnå kravene.

Mangler ved forudsætningerne

Mangler i vurderingen beror dels på, at visse faktorer som fx støj- og støvgener ikke er beregnet eller målt. Der er ikke foretaget nogen beregning af husdyrtrykket i området.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en del af materialet er udarbejdet på baggrund af kortmateriale på Danmarks Arealinformation.

0-alternativet

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret på, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil ansøger stå med en ejendom, der ikke er optimal for vedkommende. Det være sig økonomisk, men også med hen-

blik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret for at investere i anlægget, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærden. En sådan nedslidningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

Derudover skal dele af det eksisterende anlæg fjernes, da det ikke er tidssvarende dyrevelfærdsmæssigt, miljømæssigt eller logistisk. Som en konsekvens af dette skal der etableres nye bygninger. Den eneste måde hvorpå de kan betales er ved at forøge antallet af køer og dermed søge om flere dyreenheder. Disse køer vil i starten blive malket i den eksisterende malkestald, men malkestalden vil hurtigt være nedslidt og det vil derfor være nødvendigt at bygge en ny malkestald, der sikrer, at malkningen kommer til at foregå hurtigere, da flere malkestationer oprettes. Med de nye bygninger sikres det, at hele anlægget levet op til kravene for miljø og dyrevelfærd samt sikrer, at det bedst muligt arbejdsmiljø for ansatte også er tænkt ind i arbejdsgangen på ejendommen.

Med flere køer vil det være nødvendigt at have yderligere en gyllebeholder til at opbevare den producerede gylle samt flere plansiloer til opbevaring af ensilage til dyrene. Af den grund vurderes det, at de nye bygninger er erhvervsmæssige nødvendige.

Der er overvejet andre muligheder. Det er bl.a. overvejet at bygge to nye stalde længere mod øst. Dette vil dog medføre en dårligere intern logistik (i længere drivveje med køer). Den valgte bygningsplacering er valgt under hensyntagen til driften på lang sigt, således at alle anlæggene ligger i tilknytning til det ønskede nye malkecenter.

Placering af bygningerne sikrer, at anlægget kommer til at fremstå som en helhed samt sikrer en optimal arbejdsgang for ansøger.

Starttidspunkt for byggeriet

Forventet dato:

Hurtigst muligt

Sluttidspunkt for byggeriet

Forventet dato:

Hurtigst muligt

Starttidspunkt for driften

Forventet dato:

Hurtigst muligt

Beskrivelse af datoerne

Efter miljøgodkendelsen er modtaget, vil 1. etape af udvidelsen bestå i at indhente tilbud på byggeri af stald, 2 plansiloer og gyllebeholder samt byggeri af disse.

Byggeriet vil strække sig over 1-2 år, og der vil løbende ske en opformering af dyreholdet, hvor der evt. også købes køer ind. Men det bestræbes at udvidelsen sker gradvist for bedre at kunne udnytte egen avl og undgå indkøb af potentiel smittebærende dyr.

Etape 2 vil være indhentning af tilbud samt etablering af de resterende to plansiloer, malkecenter samt den sidste stald.

Der forelægger ikke en nøjagtig tidsplan for denne etablering, da det vil afhænge af økonomi samt om etape 1 fungerer tilfredsstillende. Det forventes, at etape 2 vil foregå og være færdiggjort 3-5 år efter at miljøgodkendelse er givet.

Der vil løbende ske en udvidelse af dyreholdet, og det forventes at tage 4-5 år førend den ansøgte produktion er opnået.

Der søges derfor om en frist på 5 år til at udnytte godkendelsen

Oplysninger om biaktiviteter:

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Oplysninger om ejendommen

Lokalisering, ressourcer, management

Lokalisering og landskab

Ejendommen er beliggende ca. 300 m fra Stavmosen, som kommunen har udpeget som et naturareal efter husdyrlovens §7.

Ejendommen ligger tilbagetrukket i terrænet, hvilket gør, at den ikke syner af meget i landskabet. Når nybygningen er etableret, vil den være gemt væk i forhold til nærmeste nabo, hvorfor bygningen heller ikke forventes at fremtræde specielt synligt. Nærmeste nabo er ansøgers forældre. Det er således vurderet, at bygningerne ikke vil have landskabelige konsekvenser.

Bygningsbeskrivelse

Tabel 1: Bygningsbeskrivelse

Bygning	Grundplan	Bygnings-højde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse	
1	Ny Kostald (2010)	Ca. 2.800 m ²	Ca. 10 m i kip	20°	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå etemit. Mørkegrå i gavlender.	
2	Kostald (1999)	Ca. 2.200 m ²	Ca. 7 m i kip	20°	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå etemit. Mørkegrå i gavlender.	
3	Ny malkestald	Ca. 1.500 m ²	Ca. 7 m i kip	20°	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå etemit. Mørkegrå i gavlender.	
4	Maskinhus og værksted	Ca. 700 m ²	Ca. 5 m i kip	20°	Gråt eternittag. Sider er både gule sten, hvidkalket sten og grønne plader samt rustfarvede blikplader.	
5	Kalvestald	Ca. 450 m ²	Ca. 5 m i kip	20°	Gule sten med gråt bliktag og gråt eternittag.	Planligges fjernet når udvidelsen er etableret.
6	Ungdyrstald	Ca. 500 m ²	Ca. 5 m i kip	20°	Hvidkalket mod øst og gule sten mod vest. Gråt etemitag.	
7	Gl. Kostald	Ca. 680 m ²	Ca. 5 m i kip	20°	Gule sten med grå eternittag.	
8	Ny kostald	Ca. 1.500 m ²	Ca. 7 m i kip	20°	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå etemit. Mørkegrå i gavlender.	
9	Fodercentral	Ca. 260 m ²	Ca. 5 m i kip	20°	Sider i hvid norsk marmor. Taget er grå etemit.	

Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger og anlæg

Der er gennemsigtige lysplader i taget på kostald (bygning 2). Der er endvidere åbent i kip. På kostalden fra 1999 er der et neonlys (censorstyret ved aktivitet) i gavlenden mod syd. I gl. kostald (bygning 6) er der lys i gavlenden mod vest samt på nordsiden af bygningen og ud mod møddingspladsen.

Afskærmende beplantningsbredde og træartsvalg

Der er læhegn mod øst og syd samt delvist mod vest.

Ansøger har ikke umiddelbart planer om yderligere beplantning omkring ejendommen. Ventilatio-
nen er primært naturlig og yderligere beplantning omkring anlægget vil kunne medføre nedsat luft-
skifte og dermed forringet klima i stalden for dyr og medarbejdere.

Generelle afstandskrav

Afstandene er mål fra nærmeste stald eller gyllebeholder:

Tabel 2: Afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	680 m	Beliggende på Øster Løgumvej 67	-
Naboskel	5 m	Afstanden vil være ca. 5 m fra plansi- loanlæg.	30 m
Beboelse på samme ejendom	0 m	Kalvestald er bygget sammen med stuehus. En brandmur udgør adskil- lelsen. Kalvestalden påtænkes fjernet.	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	Forefindes ikke	25 m
Samlet bebyggelse i landzone	1.500 m	Det antages, at Genner er nærmeste samlede bebyggelse	
Byzone	1.400 m	Genner	
Sommerhusområde	Ca. 4.800 m	Nær Sønderballe Strand	
Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Genner	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	5 m	Der er egen vandboring i gårdsplad- sen. Der er ca. 6 m til kalvestald. Endvidere er der en markboring på vestsiden af kostald (bygning 2) og nord for maskinhuset	25 m
Vandløb	Ca. 25 m	Nærmeste vandløb ligger ca. 25 m vest for ejendommen	15 m
Dræn	m	Der forefindes dræn på ejendommen. Der vil være dræn, hvor udvidelsen bliver etableret. Disse vil blive blæn- det af, så afstanden på 15 m holdes	15 m

Sø	170 m	Der findes et mindre §3 vandhul NØ for ejendommen. Der er et større moseområde ca. 250 m. vest for bygningerne	15 m
Privat vej	5 m	Der er tale om en privat vej, der går igennem ejendommen og forbinder Gl. Bane og Hesselbjergvej	15 m
Offentlig vej	900 m		15 m

Alle afstandskrav er overholdt mht. lugt. Derudover er alle afstandskrav overholdt jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Der søges dog om dispensation for afstanden til naboskel, da denne er mindre end 30 m. Ejeren er marken er dog indforstået med at give dispensationen. Placeringen er begrundet i, at det dermed er muligt at benytte den samme markvej, som bruges til gyllebeholderne. Denne markvej går nord/syd mellem de eksisterende og den nye gyllebeholder. På den måde kan en stor del af den tunge trafik køres uden om ejendommen. Af hensyn til de topografiske forhold, naboer, vandlidende arealer samt den daglige logistik er den valgte placering den mest hensigtsmæssige.

Landskabelige hensyn

Afstande til følsom natur (§ 7) samt afstande til andre natur- og kulturområder:

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie):

Bygningerne ligger uden for udpegningen "Områder med naturinteresser". Nærmeste område ligger ca. 1.100 m syd for ejendommen.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug:

Der er ca. 2,2 km til nærmeste statsligt udpegede § 7 areal. Det er tale om et areal nordøst for ejendommen. Ifølge kommunen er Stavmosen ca. 300 m vest for ejendommen ligeledes §7 areal.

Natura 2000:

Der er ingen arealer indenfor natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land ligger ca. 10 km nord for ejendommen.

Områder med landskabelig værdi (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie):

Bygningerne ligger uden for udpegningen "værdifulde landskaber". Der er ca. 1.400 m til nærmeste område mod nordøst.

Uforstyrrede landskaber (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie):

Bygningerne ligger uden for udpegningen. Der ca 3.500 m til udpegningen nær Kalvø øst for ejendommen.

Områder med særlig geologisk værdi (Regionplan bilag 3):

Der er områder ca. 1.500 m nord og syd for ejendommen, hvor skovtilplantning er uønsket pga geologi.

Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie):

Nærmeste område ligger ca. 3.000 m vest for ejendommen.

Kirkeomgivelser (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):

Nærmeste kirkelandskab ligger ca. 1.700 m øst for ejendommen og 2.100 m vest for ejendommen.

Arealudlæg til ferie-fritidsformål (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg)

Der er ca. 5.500 m til et område omkring Barsø Landing øst for ejendommen.

Fritidsområder (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):

Ingen. **Nærmeste** ligger ved Rødekro ca 8 km sydvest for ejendommen.

Cykelruter (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):

Ingen. Nærmeste er ved Genner ca. 1.800 m mod øst.

Turistområde (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):

Der er et turistområde ca. 2.200 m øst for ejendommen.

Vandreområder (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):

Der er en vandrerrute ca. 3.000 m vest for ejendommen.

Planlagte cykelstier (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):
Nærmeste er ca. 2.400 m øst for ejendommen.

Kystnærhedszonen (Tema Planlægning):
Bygningerne ligger uden for udpegningen. Der er ca. 500 m til udpegningen øst for ejendommen.

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie):
Dele af bygninger ligger indenfor udpegningen "øvrige lavbundsområder".

Skovrejsningsområder (Tema Regionplandata 2005: Landbrug, skovrejsning og råstoffer):
Nærmeste ligger ca. 100 m syd for ejendommen.

Fredede områder:
Nærmeste ligger ca. 2.300 m nordøst for ejendommen.

Strandbeskyttelseslinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer):
Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen. Der er ca. 3.200 m til nærmeste udpegning øst for ejendommen.

Klitfredningslinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer):
Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen. Der er ca. 3.200 m til nærmeste udpegning øst for ejendommen.

Skovbyggelinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer):
Dele af bygningerne og den nye stald ligger inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer):
Bygningerne ligger ikke inden for udpegningen. Nærmeste udpegning er ca. 400 m vest for ejendommen.

Kirkebyggelinier (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer):
Nærmeste er i Genner ca. 2.100 m nordøst for ejendommen.

Fortidsmindebeskyttelseslinie:
Der er ca. 1.000 m til nærmeste fortidsminde nordøst for ejendommen.

Beskyttede sten- og jorddiger (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer):
Der er ingen diger i forbindelse med nybygningen eller den nye gyllebeholder og plansiloer. Nogle af udbringningsarealerne støder op til beskyttede sten- og jorddiger.

Energi

Samlet energiforbrug i nudrift og efter udvidelsen (skønnede mængder):

Tabel 3: Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	170.000 kWh	300.000 kWh*
Fyringsolie stuehus	-	-
Fyringsolie stald	-	-
Dieselolie	23.000 L	27.000 L
Halm til opvarmning	-	-
Egenproduktion af energi fra vindmølle/biogas osv.	-	-

* der er tale om skøn, da forbruget på forhånd vil være ukendt. Mængden af el vil afhænge af markvandning.

Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes og som regel ventileres naturligt. Elektricitet anvendes primært til malkning, hegning, nedkøling af mælk, ventilation, gyllepumpning, forsuring, skrabning samt belysning.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der sker ingen opvarmning af driftsbygninger, hvorfor der ikke bruges energi på opvarmning.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have størst muligt lysindfald og lyse farver i stalden.

For at spare på energien anvendes belysning med lysstofrør.

Der er vågelys i staldene om natten. Lyset tændes ikke automatisk og varigheden afhænger af årstid, men det tændes, når det er mørkt.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

I markbruget udføres der så vidt muligt flere arbejdsopgaver på én gang.

Det nuværende mælkekølingsanlægget opvarmer stuehuset og det er ønsket, at det nye inddrages til delvis eller fuld dækning af ansøgers varmebehov. Bidraget fra mælke- og kompressorvarme vil i næsten alle tilfælde dække ethvert behov for boligopvarmning. Endvidere kan det bruges til opvarmning af vand til forbrug i produktionen (vaskemaskine, rengøring af malkestald m.v.).

Ansøger har ikke yderligere forslag til energibesparende foranstaltninger. Det er vurderet, at andre energibesparende foranstaltninger ikke giver en energimæssig (og dermed miljømæssig) gevinst, der står mål med initialinvesteringen.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Det vurderes, at ovenstående lever op til BAT for ejendommen.

Vand

Tabel 4: Skønnede forbrugsmængder:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand (skønnet)	6.000 m ³	12.000 m ³
Vask i stald mv.	500 m ³	1.200 m ³
Rengøring af landbrugsmaskiner	15 m ³	15 m ³
Markvanding (tilladelse)	60.000 m ³	60.000 m ³

Vand stammer fra egen boring.

Vandbesparende foranstaltninger

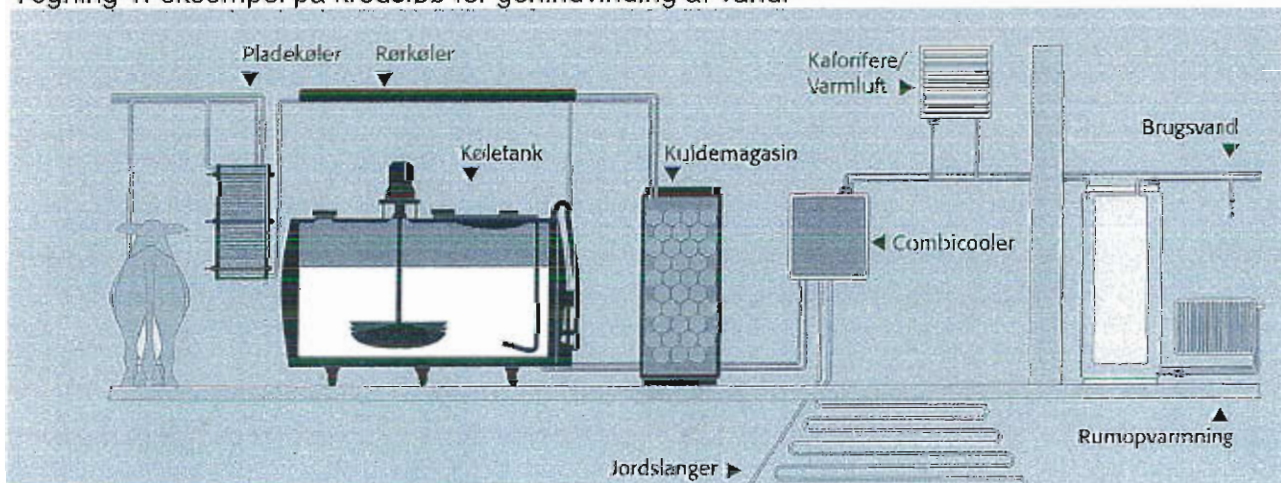
Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt.

Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade, hvilket minimerer drikkevandsspild.

Landbrugsmaskiner vaskes med højtryksrenser.

Der sker genindvinding af vand fra køling af mælketanken. Vandet bruges fx til vask af stald og til vaskemaskine. Endvidere bruges det opvarmede vand til opvarmning af bolig. Et eksempel på et vand- og energibesparende mælkeanlæg ses i tegning 1.

Tegning 1: eksempel på kredsløb for genindvinding af vand.

Køleanlæggenes primære funktion er at nedkøle mælken umiddelbart efter malkning fra ca. 36°C til 4°C og vedligeholde denne temperatur, indtil mælken afhentes hos producenten. Nedkølingen af mælken skal ske hurtigst muligt og være afsluttet efter to timer i henhold til veterinære minimumskrav. Mælkens kvalitet kan højnes markant ved anvendelse af såkaldt instant cooling, hvor mælken færdigkøles momentant.

I den mest simple form består mælkekøleanlægget af et køleaggregat med kondensator, en receiver og en DX-fordamper (direkte ekspansion enten i tankkappe eller ekstern veksler). Da malkningen foregår over forholdsvis kort tid, vil det være nødvendigt at råde over et køleanlæg med en forholdsvis høj spidsydelse. Denne spidsydelse kan reduceres markant, såfremt der samtidigt anvendes såkaldt frikøling og kuldager. Dette kan endvidere medvirke til at reducere totalomkostningerne for køleanlægget set over en årrække.

Frikøling vil sige, at i den første veksler (forkøleren) køles den varme mælk fra ca. 36°C ned til ca. 20°C ved hjælp af en vandkreds. Vandkredsen kan indeholde forvarmning af drikkevand, og/eller mælkevarmen kan afsættes i en jordslange. Resultatet vil være, at det resterende anlæg kan lægges ud til en temperatur på ca. 20°C i stedet for 36°C.

Med eksterne mælkekølere (instant cooling) er det dominerende kølebehov sammenfaldende med malkningen. I den øvrige periode er der kun behov for vedligeholdelse af mælketemperaturen ved fjernelse af varmeindfald fra omgivelserne samt afsat energi fra rørværket i mælketanken. Driftsmæssigt betyder det, at der opstår en spidsbelastning på ca. 2 x 1,5 timer i døgnet. Ved anvendelse af kuldager kan størrelsen på kompressoranlægget direkte reduceres med forholdet spidslast/middellast, og der undgås u hensigtsmæssigt merenergiforbrug ved start/stop samt drift ved dellast. Denne belastningsudjævning giver endvidere mulighed for at lade køleanlægget arbejde på tider af døgnet, hvor elektriciteten er billig.

Kuldageret kan udformes som en koldt vandstank, hvilket dog kræver et betragteligt volumen. Normalt er det mest effektivt at anvende en isbank. Isbankens udformning er typisk et af følgende 3 systemer: "is-på-rør", "iskuglelager" eller "sjapislager".

Det er påtænkt at lave behovsstyring på køleanlægget. Behovsstyring er grundlæggende at tilpasse køleanlæggets ydelse til det aktuelle behov. Dette gøres primært ved trinløs hastighedsregulering af kompressoren. Regulering af omdrejningstal på pumper eller ventilatorer kan ligeledes være en del af behovsstyringen.

Det er ikke umiddelbart muligt at opstille generelle retningslinier for, hvilken løsning (kuldager, behovsstyring eller kombination af begge), der er økonomisk mest attraktiv. Det bør undersøges i hvert enkelt tilfælde, hvilket også sker hos ansøger. Anlæggets nøjagtige udformning er således ikke fastlagt på nuværende tidspunkt, da det afhænger af, hvad der vil være mest rentabelt for ansøger.

For supplerende information om mælkekøleanlæg se evt:

http://www.lr.dk/bygningerogmaskiner/informationsserier/energikat/e_maelke.pdf

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvare referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Døde dyr

Døde dyr opbevares nord for møddingsplads. De døde dyr er placeret over jordniveau på betonspalter. DAKA afhenter efter aftale.

Fast affald

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, foderminerale, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affald der kan genbruges, bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Affaldet vil typisk kunne opdeles i nedenstående:

Tabel 5: Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Værksted i 200 liter tromler	Ansøger	Kommunal containerplads.	100 l*	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Værksted	Ansøger	Kommunal containerplads.	5 stk.*	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Værksted	Ansøger	Uniscrap eller kommunal containerplads	1 stk*	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler			Kommunal containerplads.		02.01.05	05.12
Spraydåser	Værksted	Ansøger	Uniscrap	5 stk.*	16.05.04	23.00
Medicinrester og kanyler i særlig beholder	Haves ikke	dyrlæge	Afleveres til dyrlæge.	1 kg*	18.02.08	05.13
Tørbatterier – NiCd	I stuehus	Ansøger	Container i Rise Hjarup	10 stk.*	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv	I stuehus	Ansøger	Container i Rise Hjarup	5 stk.*	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Beskidt tom emballage (papir/pap)	10 m ³ Container	Meldgaard - Tømmes ca. hver anden måned.	Meldgaard	Varierende	15.01.01	50.00
Beskidt tom emballage (plast)	10 m ³ Container	Meldgaard - Tømmes ca. hver anden måned.	Meldgaard	Varierende	15.01.02	52.00
Rent Pap	Værksted	Ansøger	Kommunal containerplads.		20.01.01	50.00
Rent Papir	Værksted	Ansøger	Kommunal containerplads.		20.01.01	50.00
Glas	Værksted	Ansøger	Dansk Affald A/S, Mammen Er-	Varierende	20.01.02	51.00

			hvervsgebrug, Syd og Sønderjydsk Affaldshåndtering, Meldgaard Miljøcenter eller Kommunal containerplads.			
Lysstofrør	Gl. kontor ved gl. stald	Ansøger	Kommunal containerplads.	5 stk.*	20.01.21	79.00
Overdækningsplast	10 m ³ Container	Meldgaard Tømmes ca. hver anden måned.	Meldgaard	Varierende	02.01.04	52.00
Jern og metal	Bag maskinhus	Ansøger	Uniscrap	Varierende	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke	Værksted	Forhandler	Forhandler	1-3 stk*	15 01 04	
Diverse brændbart	10 m ³ Container	Meldgaard	Meldgaard	Varierende	Afhængig af indhold	19.00
Tom medicinemballage	Kontor	Dyrlæge	Dyrlæge	Varierende	15.01.07	51.00
Europaller og engangspaller af træ	Værksted	Forhandler i retursystem	Forhandlernet, Mammen Erhvervsgebrug, Syd og Sønderjydsk Affaldshåndtering eller andet godkendt modtageanlæg	Varierende	15.01.03	62.00
Døde dyr	Nord for møddingsplads	DAKA	DAKA	Varierende	02.01.02	66.00

* Mængder er skønnede

Det er ikke muligt, at opgøre mængderne i ovenstående tabel, da det over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Management

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse ved dyr på dybstrøelse skabes et tilpas miljø ved dyrene.

Management ændrer sig en del i forbindelse med udvidelsen, dels da dyrene opdeles anderledes og derudover vil gylleforsuring ændre på de nuværende rutiner. Det forventes dog, at management i produktionsanlægget efter udvidelsen bliver forbedret grundet den bedre opdeling af dyrene og forsuringen af gyllen.

Med udvidelsen og opførsel af nye stalde forventes det, at der bliver en bedre overvågning af dyrene i de grupper der kræver høj observation, herunder spædkalve, goldkøer og kælvende dyr.

Gyllen forsures fremadrettet i det nye anlæg. I forbindelse med forsuringen bliver gyllen mere tyndflydende, hvilket bevirker at udslusningen fra gyllekanaler til beholder bliver lettere. Der bruges i gennemsnit ca. ½ time om ugen til pasning og eftersyn af anlægget ved normal drift. Det er bl.a. tid brugt til at afhjælpe alarmer, tilse anlægget og bestille svovlsyre.

Ansøger har sundhedsrådgivning med sin dyrlæge 1 gang hver anden uge, for at optimere management og sundhed i besætningen.

Der føres journal over forbrug af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene.

Der er udover ansøger ansat 2 medarbejdere på bedriften. Der vil være 1-2 flere ansatte efter udvidelsen. Der er ikke udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for de ansatte. De ansatte kommer dog med på relevante kurser og deltager i relevante møder i landboforeningerne. De ansatte vil dog få en grundig oplæring/uddannelse, såfremt der indkøbes nye maskiner eller anvendes ny teknik på ejendommen som fx gylleforsuring. De ansatte vil ligeledes få introduktion (uddannelse) i beredskabsplanen.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og der tages en inspektionsrunde på ejendommen, for at tjekke om anlæggene kører som de skal.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

Forpagtere får altid besked, når der køres gylle på forpagtede arealer.

Der er udarbejdet en APV

Gyllen udbringes så vidt muligt i forbindelse med regnvejrr for at nedbringe lugtgener.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende reference-dokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Egenkontrol

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol (bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne). Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert tredje år besøg fra Arlagården. Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget, og ansøger har ligeledes sundhedsrådgivning med sin dyrlæge 1 gang hver anden uge.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjes umiddelbart herefter eller placeres på møddingsplads. Det tilstræbes ligeledes at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget.

Der laves mark- gødningsplan årligt, og ud fra denne laves en sprøjteplan, hvor mængde og type af pesticid der anvendes/anbefales bliver noteret. Når behandlingerne er foretaget, noteres dette i en journal.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og der noteres, når der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers reetableres dette.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes, at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedre tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse. Maskinparken holdes endvidere med service, reparationer samt evt. udskiftninger efter behov.

- Ved pumpning af gylle tjekkes først om der er plads.
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen månedligt, der er med til at forøge sundheden i besætningen og dermed er der færre døde dyr.
- Autoriseret elinstallatør laver eftersyn på ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Gyllepumpning overvåges.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- Serviceeftersyn på maskiner og malkeanlæg overholdes.
- Plastik på ensilagestakke tjekkes jævnligt

Der er ikke yderligere forslag til egenkontrol.

Bedste tilgængelige staldteknologi

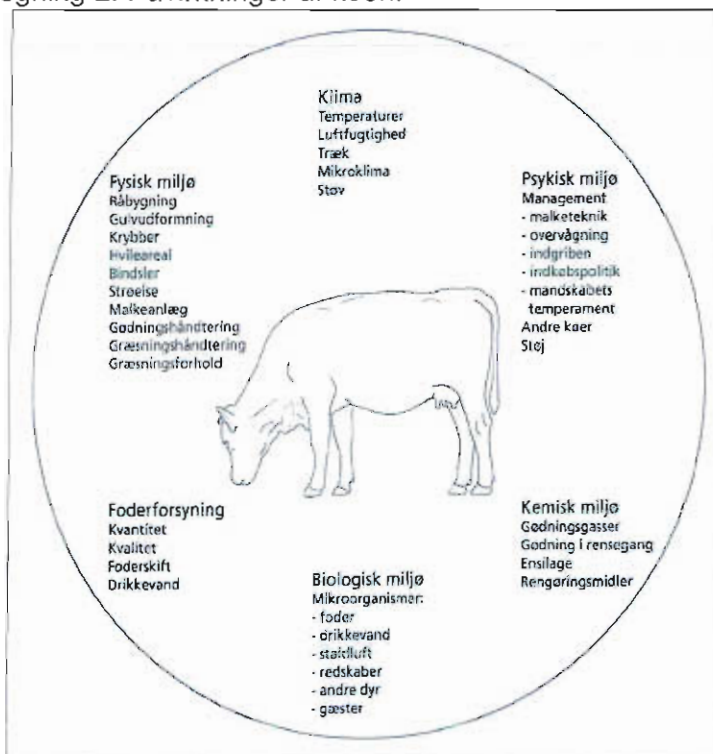
BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Der er dog et enkelt BAT-byggeblad for præfabrikerede drænede gulve samt en BAT-kandidat for svovlsyrebehandling af kvæggylle. Desuden er der husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

De nye stalde ønskes etableret med spaltegulve. Da ansøger har god erfaring med denne staldtype og denne giver den bedste dyrevelfærd, har ansøger valgt denne gulvtype. Ansøger har fravalgt fast gulv pga. velfærdsmæssige overvejelser: Hos køer i stalde med fast gulv kan der sammenlignet med køer på spaltegulv forventes en hurtigere udvikling af balleforrådnelse og et større behov for dyrlægebehandling af andre klovlidelser (Buchwald et al., 1982; Thysen et al., 1982; Maton 1987; Coehen, 1980). Endvidere er der højere forekomst af lemmelidelser i første laktation på fast gulv sammenlignet med spaltegulv (Thysen et al., 1985). Klovlidelser som klovbrandbyld, klovspalbetændelse, balleforrådnelse, digital dermatitis og nydannelse medfører halthed og halthed ko-

ster ca. 500-4.000 kr. pr halshed. Dertil har en halt ko 3,5 gange større risiko for manglende brunst samt at halshed vil være en smerte for koen med større stresspåvirkninger til følge.

Tegning 2 viser faktorer, der påvirker koen i dagligdagen.

Tegning 2: Påvirkninger af koen.

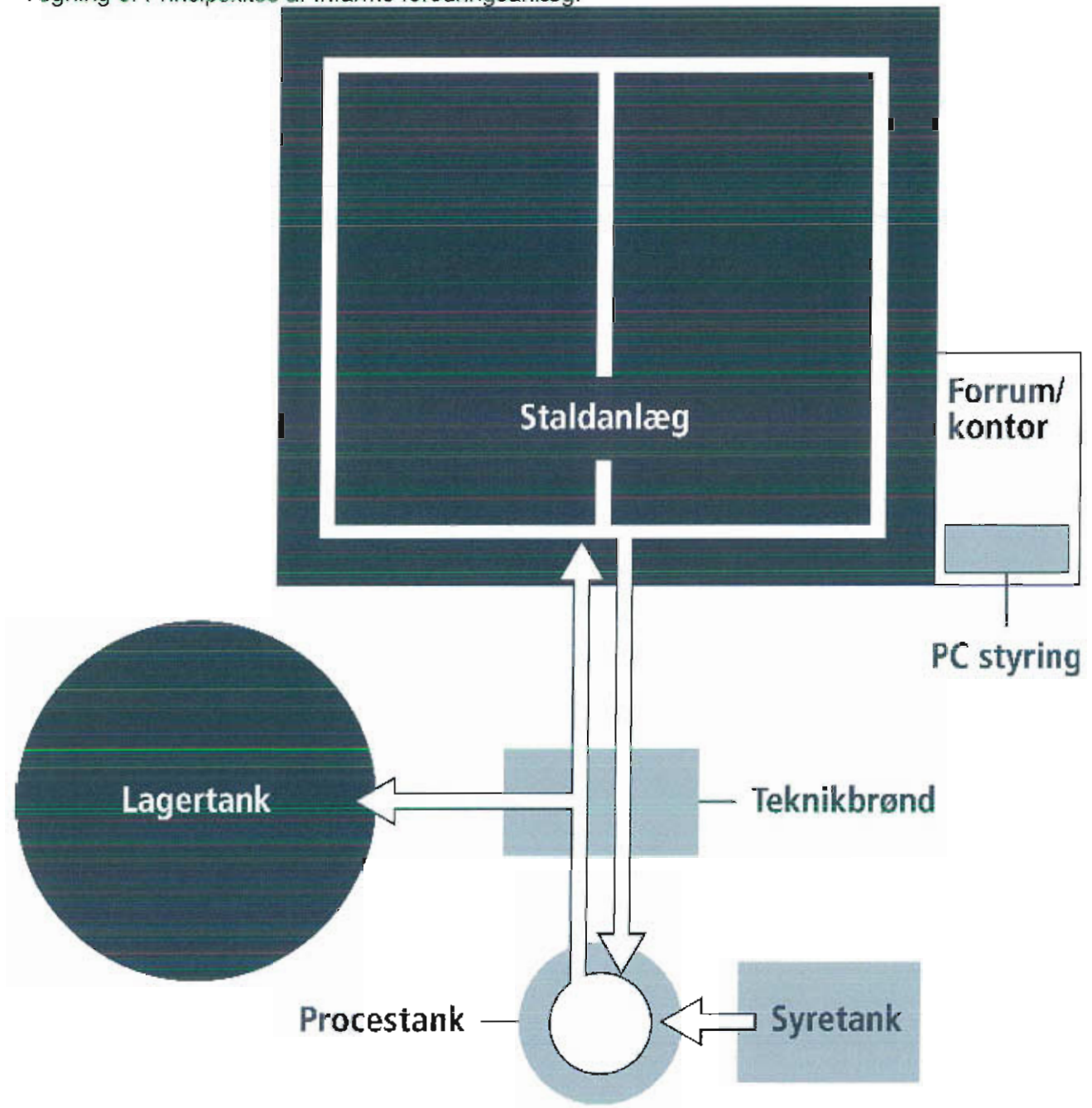

Det er påtænkt, at der skal ske en forsyning af gyllen. Svovlsyrebehandling af kvæggylle til en pH værdi svarende til 5,5 medfører, at ammoniaktabet reduceres fra stald med ca. 50 % i forhold til spaltegulv med ringkanal. Den primære årsag til denne reduktion forekommer ved at svovlsyretilsætningen i gyllekanalerne omdanner ammoniak til ammonium, som ikke fordamper.

Selve anlægget til svovlsyrebehandling af gyllen består af to hovedkomponenter; blandetank og syrebeholder.

Ved hjælp af en kompressor og en gyllepumpe beluftes gyllen i en blandetank. Det forsurede gylle pumpes flere gange dagligt tilbage i staldens kanaler, samtidig med at ubehandlet gylle pumpes ud til forsyning. Dosering af svovlsyre styres ved hjælp af en pH måler, som er placeret i forbeholderen. Tilsætningen af svovlsyre bevirker, at pH-værdien i gyllen falder fra ca. 7 til 5,5. Der tilsættes 4-6 kg koncentreret svovlsyre til 1 ton kvæggylle. Svovlsyre vil blive opbevaret i en tank på ca. 11 m³.

Tegning 3: Principskitse af Infarms forsøringsanlæg.

En lavere ammoniakfordampning i stalden kan ligeledes forbedre arbejdsmiljøet inde i stalden for landmanden.

I forbindelse med forsuringen bliver gyllen mere tyndflydende, hvilket bevirker at udslusningen fra gyllekanaler til beholder bliver lettere.

For ansøger er det ansøgte staldsystem BAT, da det sikrer, at han har den bedste velfærd og mest rationelle arbejdsgang. Forholdene er således mest optimale for mennesker og dyr.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet til 15 % reduktion for udvidelsen i forhold til "bedste staldsystem" overholdes. Det sker ved at foretage skrabning af gulvene samt forsuring.

Da nærmeste § 7 areal ligger ca. 300 m fra anlægget må der ikke være en merdeposition fra anlægget. På baggrund af, at den negative merdeposition er på minus 12,08 kg N/år er den forøgede ammoniakdeposition i det nærmeste §7 areal på 0,00 kg N/ha/år.

På baggrund heraf, må vi antage, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte og et nyt med spalter, skrabning og forsuring kan etableres.

Da det er vurderet, at anlægget har en levetid udover godkendelsesperioden er der ikke lavet nogen plan for renovering af staldene og indførsel af eksisterende BAT teknologi. Ansøger følger løbende udviklingen af BAT teknologier, der kan medføre en gevinst for både ansøger og miljøet. Dette gøres ud fra et proportionalitetshensyn, der sikrer, at det er tale om en fremtidssikret produktion.

Der gøres opmærksom på, at ifølge Miljøstyrelsen, så kan krav om BAT ikke fastsættes til en bestemt teknologi, men ud fra emissionskrav svarene til emissionen fra BAT. Der er dermed metodefrihed til at opnå kravene.

Flere eksisterende BAT teknologier er på nuværende tidspunkt fravalgt af ansøger. Der er flere grunde til dette.

Gyllekøling vil ikke være relevant, da varmen ikke skal bruges i produktionen eller den private bolig. Det er påtænkt at genindvinde varmen fra malkeanlægget til opvarmning af stuehus, hvorfor den genererede varme fra et gyllekølingsanlæg ikke vil kunne bruges. Endvidere findes der på nuværende tidspunkt ikke forsøg, der viser at gyllekøling har en effekt i kvægstalde.

Overdækning af gyllebeholdere er fravalgt, da det med kvæggylle almindeligvis ikke er problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt. Det er endvidere ikke sikkert, at de eksisterende tanke kan overdækkes pga. deres konstruering og etablering. En overdækning medfører endvidere en visuel forurening af ejendommen. I forhold til den miljømæssige gevinst er det vurderet, at investeringen i en overdækning ikke er rentabel, da en overdækning ca. koster 100 kr. pr m³.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring så må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- lageret skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- beholderens bund og vægge skal være tætte og beskyttet mod tæring
- der skal være dobbelte ventiler ved alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen
- beholderen skal dækkes ved fast låg, tag eller telt - eller der skal være flydelag, som fx snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, leca eller flydedug
- en lagune med tæt bund og vægge og med plastikdække

Med opbevaring i gyllebeholderne som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring så må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af Husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreader til gylle), krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning **tilpasses afgrødens forventede behov**. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af gyllen på gylleaftalen. Gyllen køres ud med en 25 m³ gyllevogn og nedfældes. Alt gylle på harmoniarealer inden for 1.000 m af §7 areal nedfældes. På de resterende arealer uden for gylleaftalen og uden for de 1.000 m af §7 arealerne står ansøger selv for udbringning. Det sker med en 18 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene, hvor det er et krav.

Gylleudbringning sker kun på hverdage og aldrig op til store fester (for så vidt, at der er kendskab hertil).

Jordbundstypen er 1 og 3 for alle marker.

Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak **reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig**. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Foderoplysninger

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvare referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Foder til kvæg består af ca. 55 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturerne behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normalt.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor fodring.

Ansøgt anlæg – Ejendomme

Anlæggets navn: Dalgaard

Ejendomsnummer:

CVR/P nummer:

CVR-nr.: 12364695

CHR-nr: 48600

P-nummer: 1000375212

Spildevandsmængde

Tabel 6: Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til
Rengøringsvand, drikkevandsspild pr. ko.	510 m ³	1.230 m ³	Gyllebeholder (mængden indgår i kapacitetserklæringen)
Drikkevandsspild pr. opdræt (vurderet, da fuldt opdræt er 300 L)	75 m ³	25 m ³	Gyllebeholder (mængden indgår i kapacitetserklæringen)
Vaskevand fra vaskeplads (vurderet)	15 m ³	15 m ³	Gyllebeholder
Sanitært spildevand	0 m ³	10 m ³	Ledes til stuehusets biologiske rensningsanlæg
Regnvand tilledt beholder fra plansilo (vurderet 0,7 m ³ pr m ²)	700 m ³	2.184 m ³	Ledes til separat vandbeholder på 1.250 m ³ .
Overfladevand fra møddingsplads (vurderet 0,4 m ³ pr m ²)	120 m ³	120 m ³	Gyllebeholder
Regnvand fra befæstede arealer	-	4.900 m ³	Hovedparten ledes til Strygdams Bæk (eksisterende befæstet areal) eller til dræn med tagvand (eksisterende arealer). Det resterende ledes til terræn.
Tagvand til dræn	3.171 m ³	7.413 m ³	Ledes til dræn og videre til bæk. Såfremt der kræves en separat udledningsgodkendelse hører ansøger gerne herom.

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde og drikkevandsspild er skønnet ud fra normalt. Der er regnet med 3.000 L rengøringsvand og 100 L drikkevandsspild for køer og 300 L drikkevandsspild for ungdyr årligt.

Spildevandet fra bedriften består primært af vand fra tank- og teknikrum, vaskevand, drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Vand fra vask af malkeanlægget med højeste fareklassificering er C, ætsende. Midler vil kunne blive ændret jf. den generelle udvikling og markedsmekanismer. Malkeanlægget vaskes to gange dagligt.

Generelt vaskes alle mobile landbrugsmaskiner ca. 2 gange om året. Mængden af spildevand herfra vurderes maksimalt til at være 15 m³ pr. år.

Der er planlagt toilet i en eksisterende staldbygning. Det vil blive etableret med afløb til renseanlæg.

Kapacitetsberegningen er vedlagt.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Spildevandsmængden tilledt gyllebeholderen vil være ca. 1.390 m³ (afhængigt af nedbørsmængde), hvoraf hovedparten indgår i kapacitetsberegningens standardtal.

Se endvidere punktet "Spildevandsmængde".

Spildevand afledning

Se punktet "Spildevandsmængde".

Transport

Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Tabel 7: Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Kraftfoder	30	Op til 24 tons	Lastvogn	40	Op til 24 tons	Lastvogn
Handelsgødning	7	Op til 7 tons	Traktor	5	Op til 7 tons	Traktor
Kørsel med græs, majs og korn	300	Op til 45m ³	Traktor	500	Op til 45m ³	Traktor
Indkørsel af halm	15	Op til 36 mini bigballer eller op til 24 big baller	Traktor	20	Op til 36 mini bigballer eller op til 24 big baller	Traktor
Sækkevare, samt bigbags	6	Op til 4 tons	Lastvogn	6	Op til 4 tons	Lastvogn
Fyrings / dieselolie	12	0-4.000 L	Lastvogn	8	0-4.000 L	Lastvogn
Afhentning af mælk	183	Op til 10.000 l	Lastvogn	183	Op til 20.000 l	Lastvogn

Ind- og udlevering af dyr	24	1-12 stk	Traktor	60	1-12 stk	Traktor
Afhentning af døde dyr	30	1-5 stk	Lastvogn	30	1-5 stk	Lastvogn
Gyllekørsel	250	25/18 tons	Gyllevogn	450	25/18 tons	Gyllevogn
Transport med dybstrøelse	15	10 tons	Traktor	35	10 tons	Traktor
Transport med væske fra opbevaringsbeholder	0	18 m3	Traktor	125	18 m3	Traktor
Affald	6	Op til 10 m3	Lastvogn	6	Op til 10 m3	Lastvogn
Svovlsyre	0	-	-	3	0-11 m3	Lastvogn
Transporter i alt	878			1.471		

Alt i alt skønnes det, at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Adgangen til ejendommen sker ad Gl. Bane (privat grusvej) med forbindelse til Øster Løgumvej. Der er 1 bolig der berøres af trafik til og fra ejendommen fra Øster Løgumvej (Gl. Bane 12). Boligen ejes af ansøgers forældre.

Antallet af gylletransporter stiger fra 250 til 450 og antallet af udkørsler med dybstrøelse stiger fra 15 til 35, hvorfor stigningen i antallet af transporter med husdyrgødning samlet set er 220 transporter. En del af gylletransporterne foregår ad interne markveje, dette er især arealerne beliggende tæt på anlægget. Gyllen udbringes med 18 tons slangeudlægger og 25 tons nedfælder, mens dybstrøelsen udspreddes med en 10 tons møgspreader. Det er maskinstationen og ansøger der står for udbringning af husdyrgødning.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra 15. februar og til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i dagtimerne.

Mælken afhentes hver anden dag og det fortsætter uændret efter udvidelsen. Tidsrummet for afhentning i den nuværende situation er ca. kl. 02, men dette kan ændres.

Antallet af transporter med foder stiger, da der fremadrettet vil anvendes mere kraftfoder, og derudover øges antallet af leveringer af de andre foderstoffer ligeledes, da antallet af dyr stiger. Dette gælder ligeledes for antallet af transporter med grovfoder. Kraft- og proteinfoder mm. leveres normalt i dagtimerne, mens grovfoderet lægges i stak i løbet af vækstsæsonen, som strækker sig fra maj til oktober. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt i plansilo ved slæt (græs) og majssnitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slæt græs der tages. I foderladen tippes rapskager, roepiller og sojaskrå i køresiloer, og ved dette kan der ligeledes forekomme mindre støvgener. Det er dog inde i en bygning, så der forventes ingen gener udenfor ejendommen.

Der anvendes halm til strøelse og i foderet. I den nuværende situation køres 15 træk hjem. I forbindelse med udvidelsen vil behovet for halm stige en smule. Det medfører, at der efter udvidelse kun skal køres ca. 20 læs hjem. Der kan forekomme støv og støjgener i forbindelse med indkøring af halm. Der er dog ingen gener udenfor ejendommen, når halmen er bragt i hus.

Hvorvidt f.eks fodertransport og afhentning af mælk passerer tætbeboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Den væsentligste gene ved transporter til og fra ejendommen vil være støj. Der vil i det omfang det kan lade sig gøre tages hensyn til dette ved at undgå kørsel uden for normal arbejdstid.

Størsteparten af transporterne sker inden for normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17), mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der kunne foregå høstarbejde om natten.

Alt i alt skønnes det, at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Se bilag vedr. kørselsruter med gylle til gyllemodtagere.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Generelt er anlægget og arbejdsgange tilrettelagt bl.a. med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier.

Der er dog altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel samt pumpning fra stald til beholder.

Gyllepumpning fra stald til lager sker via aktivering af to knapper placeret i den **nuværende kostald**. Der er tidsindstilling ved hjælp af timer. Pumpningen sker under opsyn. Der pumpes ca. ugentligt. Det tjekkes løbende, om der er plads i de enkelte beholdere.

Pumpning fra gyllebeholder til slangeudligger sker med traktorpumpe og ligeledes under opsyn. Pumpningen er programmeret til at køre i 2 min. af gangen.

Den nye gyllebeholder på 5.000 m³ vil have pejlebrønd som inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderen. Pejlebrøndens primære formål er at tjekke grundvandsstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed.

Derudover er der altid en lille risiko for at gyllebeholderen bliver beskadiget ved den daglige færdsel eller ved udbringning samt at gyllevognen **vælder eller lign.**

Skulle uheldet være ude og fx en af gyllebeholderne bryder sammen og gyllen løber ud på marken, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden og ud i dræn. Det vurderes, at der er ekstrem lille sandsynlighed for at dette vil ske. Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske uheld, så en gyllevogn vælder eller der kommer skybrud efter gylleudbringning. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælder – eller en gyllebeholder sprænger – eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før overpumpning – vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Vand

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør, er der etableret cirkulation på vandrørene i staldene.

Syre

Ved udslip af svovlsyre vil der ske en fordampning af væsken med svovl som den tilbageværende komponent. Udslip af svovlsyre kan udgøre en risiko for mennesker, og kan ligeledes udgøre en risiko for såvel maskiner og inventar som natur og miljø. Det er derfor vigtigt at svovlsyren håndteres forsvarligt, og at risikoen for utilsigtet udslip minimeres. Syretanken opfylder kravene til opbevaring, bl.a. ved at være dobbeltkroget. Endvidere sker placeringen på betonfundament. Infarmforhandleren udleverer dog ved opsætning af anlægget en skriftlig sikkerhedsinstruks. Derudover er der en mundtlig gennemgang af sikkerhedsforanstaltninger, som foretages af montøren som opsætter anlægget.

Der er endvidere påtænkt mulige tiltag, som kan minimere risikoen for udslip, herunder etablering af kørestolper omkring syretanken til sikring imod påkørsel, samt etablering af nødkald ved syretanken, så chaufføren af lastbilen kan tilkalde hjælp ved udslip af syre. Derudover bliver der opstillet en bruser til afværgelse af personskader ved evt. uheld med syren.

Olie

Olietanken på 4.000 L er opstillet i værksted/maskinhus. Tanken har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoffank.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med ovennævnte risici, forventes at være meget lille.

Minimering af risiko for uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Minimering af gene ved uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Tabel 8: Støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	Der er tre afkast i ungdyrstalden	Efter behov. Temperaturstyret.
Køling af mælketank	Kompressor placeres indendørs	Afhængig af temperatur.
Malkning	I planlagt ny malkestald	Sker to gange i døgnet af 3 times varighed (inklusive vask).
Lastbiler m.v.	Primært ved foder- og maskinlade samt ved mælketank	
Kornvalse	Udgår af drift	
Pumpning af gylle		2 timer/uge

Gyllecirkulation	Fortanke	6 t pr. dag, om natten
Gyllekørsel		Vækstsæson, kl. 8-20
Håndtering af foder	Ved foderlade og ensilageplads	Kl. 7-8 og 17-18

Med hensyn til kørsel, så kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift.

Dyrene fodres to gange dagligt, og der blandes ligeledes foder to gange dagligt. Håndtering og blanding af foder foregår dels på plansiloerne udenfor, men også inde i foderladen. I forbindelse med dette kan forventes maskinstøj, men det vil ikke være til gene for naboer.

Ensilering af slæt græs, foregår fra maj til september/oktober. Majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støj, når det bliver lagt i plansiloerne, men det bestræbes at ske i dagtimerne, så det ikke vil være til gene for naboer. Halm køres ind i perioden juli til september og der kan ligeledes komme støj og støvgener. Halmindkøring bestræbes ligeledes at ske i dagstimerne af hensyn til naboer. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

I ungdyrstalden er der 3 ventilatorer. Disse anvendes kun i sommerperioden, når det er meget varmt. Ventilatorerne er temperaturstyret. I de øvrige stalde anvendes naturlig ventilation.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året. Dybstrøelsen udbringes fremadrettet 1-2 gange årligt.

Der vil også foregå markarbejde i sæsonen fra februar til november, hvor der kan forekomme støj. Det vil dog tilstræbes, at dette kommer til at foregå i dagstimerne. Derudover er der daglige transporter til og fra ejendommen, som primært foregår i hverdage mellem kl. 8 og 16, men der vil dog forekomme transporter uden for dette tidsrum.

Generelt vil støjen fra produktionen ikke være til gene udenfor ejendommen, og det vurderes, at der ikke vil være problemer mht. til støj i forbindelse med udvidelsen.

Driftsperiode for støjkilder

Se "beskrivelse af støjkilder".

Tiltag mod støjkilder

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkilder. Dette er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering fra naboer og arten af støjkilderne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), angives følgende grænser for tilladelig støjbelastning.

Hverdage: 07.00-18.00	55 dB (A)
Lørdage: 07.00-14.00	55 dB (A)
Hverdage: 18.00-22.00	45 dB (A)
Lørdage: 14.00-22.00	45 dB (A)
Søndage: 07.00-22.00	45 dB (A)
Alle dage: 22.00-07.00	40 dB (A)

Disse niveauer gælder målt i skel ved nærmeste nabobeboelse.

Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydskilder, er der ingen problemer med at overholde Miljøstyrelsens vejledning.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Fluegener

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Såfremt der fortsat er problemer haves der et smøremiddel, der indkøbes gennem Mortalin.

Rottebekæmpelse

Tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Kemikalier opbevares i aflåst fryseboks i rum i ungdyrstald. Vask af maskiner samt påfyldning og rengøring af sprøjte sker ved møddingsplads.

Oplag af olie og kemikalier

Tabel 9: Oplag af dieselolie

Olietanke	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieselolietank i værksted/maskinhus	4.000 l	1996		

Tabel 10. Kemikalier, sprøjtemidler og medicin.

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Bekæmpelsesmidler	Haves som udgangspunkt ikke, da det bruges efter indkøb	Ca. 200 L + 5 kg	Haves som udgangspunkt ikke, da det bruges efter indkøb
Kunstgødning	Opbevares ikke - købes direkte i foderstoffirma.	46 tons i 2009	Opbevares ikke - købes direkte i foderstoffirma.

Medicin	Kontor	Varierende. Afhænger af sygdom i besætningen	2 dages forbrug
Kemikalier	Aflåst fryser i ungdyrstald, hvis der haves noget	Varierende	Aflåst fryser i ungdyrstald, hvis der haves noget
Smøreolie	Værksted	300 L	200 L
Desinfektionsmidler	Ved malkeanlæg	300 L	200 L
Svovlsyre	Ved kostald	45.000 kg	1-19.800 kg

Serviceforhandler tager spildolie med retur. Der haves meget lidt spildolie på ejendommen og det opbevares på befæstet areal i 200 l tromle i værksted/maskinhuset.

Foderopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Der er 3 plansiloer nord for den gamle kostald og vest for gyllebeholderne. De ønskes omdannet til foderlade.

Der ønskes etableret 4 nye plansiloer af 60 m. To skal være 14 m brede og to skal være 12 m. Der vil være sider i plansiloerne (2-3 m) og der vil blive lavet afløb til ensilagebeholder på 1.230 m³, således at overfladevand fra plansiloerne ledes til denne.

Placering skal være nord for de eksisterende gyllebeholdere.

Der bliver maksimalt opbevaret 9.000 m³ ensilage pr år. Ensilagen opbevares i de nye plansiloer på ca. 3.120 m².

I foderladen opbevares tilskudsfoder, herunder sojaskrå, rapskager og roepiller.. De øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. opbevares primært i foderladen. Dette leveres i sække på paller eller i bigbags.

Håndtering af ensilage vil ske således at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt, og ligeledes kan indblæsning af foder i siloer give anledning til mindre støjgener. Der forventes dog ikke nogle gener af denne art udenfor ejendommen.

Diverse

Lysforhold

Generelt er behovet for kunstig lys i bygningerne lavt, da er et højt naturligt lysindfald gennem kip og de åbne sider i staldene.

Intensiteten i stalden er ca. 100 lux i køernes opholdzone. I malkegraven er der primært alm. lysstofrør, men her er intensiteten højere. Der tændes normalt lys ved opstart af malkning, ca. kl. 4.00. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor er der lys frem til kl. 8 om morgenen. Om eftermiddagen tændes lyset igen og tidspunktet er afhængig af årstiden. Der er vågelys i stalden efter mørkets frembrud.

Et godt lys i stalde har både direkte og indirekte betydning for dyrene. Det er en følge af, at dagslængden (også den kunstigt etablerede) er den ydre stimulans, der via hormoner styrer/synkroniserer dyrenes seksualadfærd og reproduktion.

Til malkekøer anbefales belysningsstyrken under arbejde til 100 lux, dog 200 lux i kælvningsboks samt malkestald

FarmTest viser, at selv med fuld elektrisk belysning er lysstyrken i de fleste stalde for svag til at nå det anbefalede niveau på mindst 100 lux. Det er vigtigt, at lysstyrken er tilstrækkelig for, at køerne har gavn af lyset. For optimal mælkeproduktion og reproduktion har flere forsøg vist, at malkende køer skal have 16-18 timers lys og 6-8 timers mørke i døgnet.

Mælkeydelse kan påvirkes ved at ændre antallet af timer med lys til malkekøer. 16 timers lys giver fx 3,3 kg mere mælk om dagen end 8 timers lys.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover disse tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer. Derudover kan der i forbindelse med høst forekomme behov for lys efter solnedgang.

Det vurderes dog, at lyset fra ejendommen ikke vil være til gene for naboer.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Gyllekanaler tømmes. Gyllebeholdere vil ligeledes blive tømt medmindre de udlejes. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Evt. overskudsfoder vil blive afhændet til destruktion.

Evt. fjernelse af bygninger vil foregå efter forskrifter om sortering af byggeaffald.

Forurenende dele på malkeanlæg fjernes, herunder kemikalier til desinfektion og vask. Olie/spildeolie fra pumper fjernes.

Rengøring og desinficering

Kalvehytterne tømmes og vaskes 1 gang om måneden.

Dybstrøelsesafdelingerne ved køerne udmuges flere gange om året og køres enten direkte ud eller lægges på møddingspladsen. I enkelte år kan der være behov for at lægge det i markstak.

Malkeanlægget rengøres 2 gange dagligt.

Foderbord fejles hver dag.

Se under punktet spildevandsmængde.

Gødningsopbevaringsanlæg

Tabel 11: Gødningsopbevaringsanlæg

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Perstrup gyllebeholder	1.530	1994	Nej	55	22
Perstrup gyllebeholder	(1.230)	1987	Nej	45	
Eksisterende kanaler, nye kanaler og fortank	1.200				
Gyllebeholderkapacitet på ejendom 2 Ribevej 27	500		Nej		(7)
Ny gyllebeholder	5.000	2009	Nej		71
	8.230			100	93

De nuværende gyllebeholdere er godkendt i 2004 og 2009. Beholderne er 4 m dybe og ca. 2 m over jordniveau. Begge beholdere ligger i forbindelse med de eksisterende bygninger og passer derfor ind i landskabet.

Der summeres kun til 93% for den samlede lagerkapacitet i eftersituationen. Den henvises til FAQ 68 hos miljøstyrelsen. Der forefindes endvidere opbevaringsaftaler med Hovslundvej 45 og Øster Løgumvej 63. Begge aftaler er på 500 m³ og bruges i nødsituationer.

Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen i gyllebeholderen. Der henvises i øvrigt til punktet "Spildevand tilledt gyllebeholder".

Gyllebeholderne holdes overdækket af et flydelag af lette partikler (halm fra strøelse eller tilført snittet halm). Flydelaget reducerer fordampningen og dermed lugtafgivelsen til et minimum.

I henhold til normtal medfører den ønskede produktion følgende mængder husdyrgødning på årsbasis:

Tabel 12: Gødningsopbevaringskapacitet
(Ton pr. dyr stammer fra Landbrugets Byggeblade arkivnr. 95.03-03)

Dyr	Antal	Ton pr dyr	Mængde i ton
Malkekøer	380	21,32	8.123
Ungdyr	17	6,48	110
Ammekøer	12	12,04/12	12
Ekstra vand			135
I alt pr år			8.380

I alt pr måned		698
I alt 9 måneder		6.285
Opbevaringskapacitet i måneder		11,79

Tabel 13: Produktion af dybstrøelse
(Ton pr. dyr stammer fra Landbrugets Byggeblade arkivnr. 95.03-03)

Dyr	Antal	Ton pr dyr	Mængde i ton
Malkekøer	15	15,37	231
Ungdyr	50	1,89/2	47
Ammekøer	12	12,19/12	12
Tyrekalve	198	0,96/12	16
Årsproduktion			306

For tyrekalvenes vedkommende er de 0,96 ton for produktionsperioden 0-6 mdr. Da tyrekalvene ryger ud ca. 14 dage gamle er tallet divideret med 12. Det samme gælder for ungdirene, der forlader ejendommen 3 mdr. gamle.

Tabel 14: Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Husdyrgødning (fast/flydende)	Mængde Før	Mængde Efter
1. Kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	4.273	4.904
1. Kostald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	62	-
2. Gl. kostald	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	242	12
2. Gl. kostald	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Fast	-	12
3. Kalvestald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	30	-
4. Ungdyrstald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	76	-
4. Ungdyrstald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	27	-
5. Kalvehytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	5	-
8. Kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Flydende	-	2.153

6. Ny kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ring- kanal)	Flydende	-	1.176
6. Ny kostald	Dybstrøelse (hele arealet)	Fast	-	294

Møddingplads og markstak

Halm og fast gødning fra kælvningsbokse og småkalve (0-3 mdr.) opbevares på møddingplads. Der strøs med rigelig halm så tørstofprocenten er på mindst 30 %. Fast gødning oplagres på fast plads med afløb til gyllebeholder: Møddingpladsen tømmes 1-2 gange om året. Gødning fra de helt små kalve tilføres dagligt til møddingplads sammen med foderrester.

I husdyrgodkendelse.dk er der under andel for direkte udbringning af dybstrøelse indtastet 65 % som er normen for kvæg. Procentandelen er dog ikke et udtryk for den faktiske håndtering jf. ovenstående.

Når dybstrøelsen er kompostlignende, har et tørstof på minimum 30 % og ikke giver anledning til udsivning, kan gødningen opbevares i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Med opbevaring på møddingplads og i markstak som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

Åreaier

Tabel 15: Arealforhold

	Matr. areal (ha)	Heraf udspretningsareal (ha)
Eget areal GI Bane 10 6230 Rødekro	Gult	137,96 (6,49 afgræsses derudover og er nævnt som aftalearealer og benævnes alle "græs")
Forpagtet areal GI Bane 12 6230 Rødekro	Gul med hvid udfyldning	5,29 (1,44 af disse afgræsses og er med som aftaleareal og benævnes "græs GI. Ba". De resterende to arealer hedder begge "GI bane 12")
Forpagtet areal Paul Tiedemann Korsvangvej 10 6230 Rødekro	Lyseblå med lyseblå lodret skravering	16,86 (arealerne hedder 1 Pt og 2 PT)
Forpagtet areal	Gul med lodret gul skravering	13,22 (Der er 2 arealer benævnt 1 JL)

Jørgen Ludvigsen Ribevej 15 6230 Rødekro		og 2 JL)
Forpagtet areal Poul Petersen Andholmvej 5 6230 Rødekro	Mørkeblå med mørkeblå lodret skravering	12,88 (Der er 4 arealer benævnt 1-3 PP og 31 PP)
Forpagtet areal (hustru) Helle Pedersen Andholmvej 20 6230 Rødekro	Lilla	21,49 (6 arealer hedder noget med Helle og modtager alle gylle. På 29-1 er der en MVJ aftale, hvor der afsættes 70 Kg N/ha/år. Derfor er den nævnt som aftaleareal Derudover afgræsse 2,67 og benævnes "græs helle")
Forpagtet areal Johanne Schmidt Søndergade 5 6230 Rødekro	Mørkelilla med mørkelilla lodret skravering	2,36 (Arealet hedder 21 JS)
Forpagtet areal Mogens Hansen Øster Løgumvej 64 6230 Rødekro	Rød med rød lodret skravering	28,38 (Der er 5 areal benævnt 52 MH, 52-1 MH, 1 MH, 50 og 51)
Forpagtet areal Oluf Lorentzen Hovslundvej 45 6230 Rødekro	Lilla med lilla skraskravering	12,96 (Der er 4 arealer benævnt 1-4 OL)
Forpagtet nu Knud Strøm Nielsen Øster Løgumvej 63 6230 Rødekro	Gul med vandret gul skravering	17,91 (Der er 5 arealer benævnt 1-5 KS)
Forpagtes senere Knud Strøm Nielsen Øster Løgumvej 63 6230 Rødekro	Rød med vandret rød skravering	12,28 (Der er 4 arealer benævnt A-D KS)
Udbringningsaftale med Lars Neertoff Nørreskovvej 40 6230 Rødekro	Lilla med gult tern	10,10 (Der er 3 arealer benævnt 1-3 LN)
I alt		298,17

Dorudover er der ca. 2,6 ha mose og eng samt ca. 5 ha bygninger m.m. Der er medsendt et kort fra arealinfo.dk der viser de ejede arealer. Der gøres dog opmærksom på, at de senest tilkøbte arealer ikke er med på dette kort.

Markerne er medtaget i ansøgningssystemet, hvor de er angivet som gylleaftale. Det fremgår ligeledes af ansøgningssystemet, at der ikke afsættes husdyrgødning på arealerne.

Beregningsforudsætninger vedr. arealer

"Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver **mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet** i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen, og referencesædskiftet anvendes i beregningerne af udvaskningen og fosforoverskuddet. Vælges der på mindst én mark et andet sædskifte end referencesædskiftet skal der i miljøgodkendelsen stilles vilkår svarende til kriteriet for de pågældende sædskifter for hele bedriftens areal".

Da bedriften søger under ordningen med 2,3 DE/ha bliver sædskiftet låst i det digitale ansøgnings-skema. Dette betyder dog ikke, at det faktiske sædskifte er identisk med det, der bruges i modellen.

I forbindelse med nitrat udvaskningsberegningerne, er der benyttet beregningsmodulet Farm-N. I beregningsmodulet gødes der altid op til den maksimale kvælstofkvote. Det betyder, at nettoforbruget af kvælstof (kvælstof fra handelsgødning + udnyttet kvælstof fra husdyrgødning) svarer til normerne for afgrøderne der indgår i de respektive **sædskifter i nuværende og ansøgt scenario**. Eneste undtagelse er, hvis der er accepteret reduktion i kvælstofkvoten for at overholde lovkravet om maksimal udvaskning. Forbruget af handelsgødning fremgår ikke direkte af ansøgningen, men forbruget indgår altid i beregningerne.

Mangler/ændringer i husdyrgodkendelse.dk

I forhold til bilag 2 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 1696 af 19. december 2006 er der visse mangler i husdyrgodkendelse.dk.

Under punkt 21 skal der oplyses om sædskifte. Der er angivet der samme sædskifte i eftersituationen som i referencesituationen, således at der ikke er restriktioner på sædskiftet.

Under punkt 26 skal der gives oplysninger om forventet balance for N og P på bedriftsniveau, **ammoniakfordampning og nitratudvaskning**. Det antages, at husdyrgodkendelse.dk's beregninger, gør det ud for dette krav.

Under punkt 28 skal der gives oplysninger om anvendelse af bedste teknologi til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Da beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at der skal stilles særlige vilkår til ammoniakdeposition til § 7 arealer er der investeret i teknologi i form af et forsursingsanlæg.

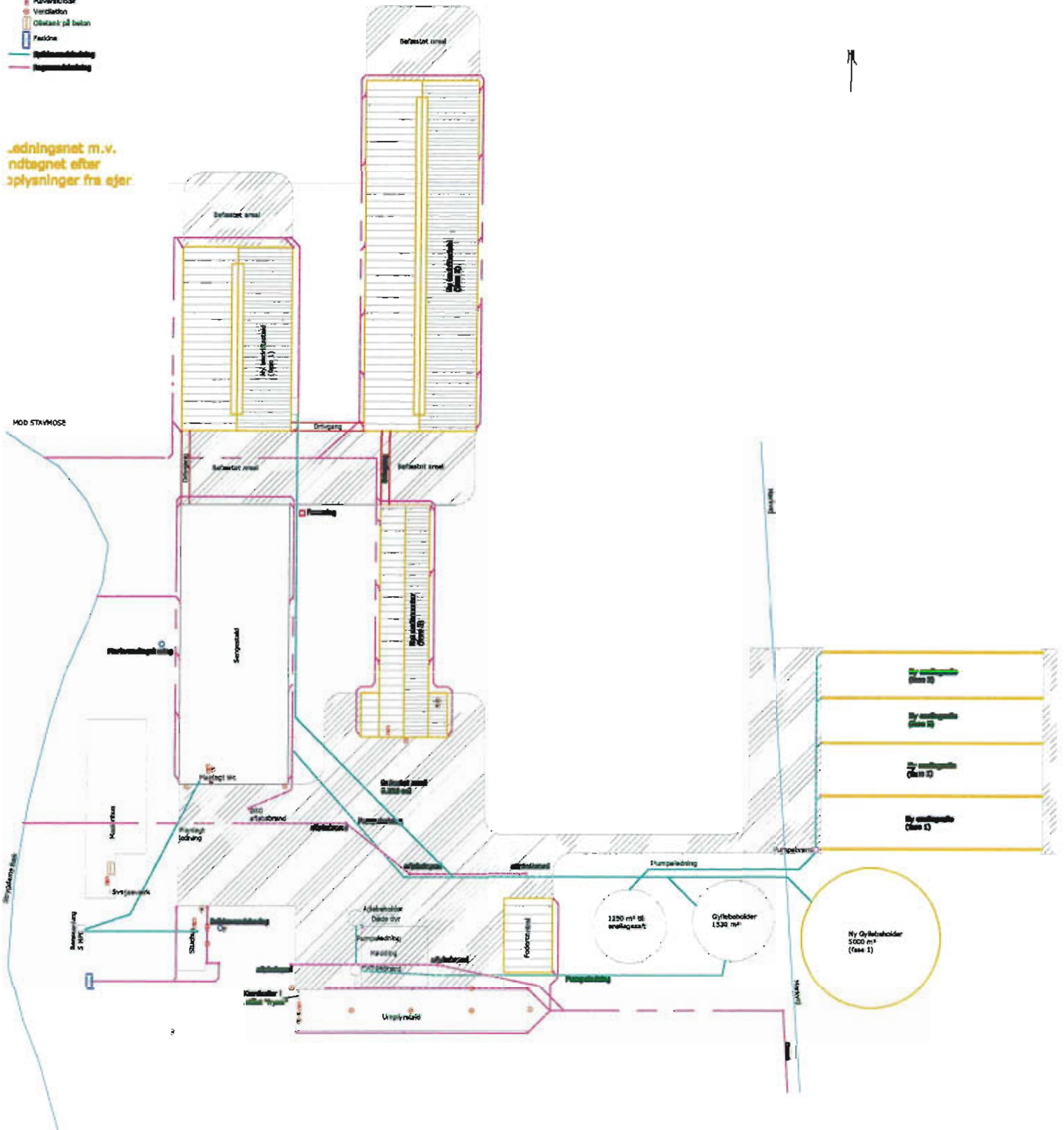
Under punkt 30 skal gives oplysninger om lugtforureningskilder.

De største kilder til lugtforurening er dels selve dyreholdet og dels ensilagen. Pga. afstanden til naboer, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra dyreholdet – hvilket beregningerne i husdyrgodkendelse.dk også viser.

Ensilagen kan specielt i forbindelse med håndteringen give anledning til lugt. Ensilagestakkene holdes tildækket med plastik. Der vil være mindre lugtgener i forbindelse med udfodring. Pga. afstanden til naboer, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra ensilagen. Der vil kunne forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

- ⊗ EL-bakker
- ⊗ Skiphavs vand
- ⊗ Udfr. Lyn
- ⊗ Pulverstøber
- ⊗ Vandtætning
- ⊗ Omløb på beton
- ⊗ Færdig
- ⊗ Skittemodifikation
- ⊗ Regningsmodifikation

ledningsnet m.v.
ndtaget efter
oplysninger fra ejer.

	Bygherre:	Jens Jørgen Schmidt CIL, Bana 10 6100 Haderslev	Tel: —
			Fax: —
			www.bygningskontoret.dk
			Region: —
	Emne:	Skitseforslag nr. 4 - Udvidelse Situationsplan	Region: 08.394.4.000
	Måst: 1:1000 v/A3		Sign: AU
	NOTER ER RELATIVT UDBRUGHTE I MÅL OG NOTER LANGSIVET I CM		Dato: 27.08.2008

Beredskabsplan (Aabenraa Kommune)

Beredskabsplan

for

**Jens Jørgen Schmidt
Gl. Bane 10
6230 Rødekro**

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	4
OVERLØB AF GYLLE	5
Rendegraver.....	5
BigballerKEMIKALIE- OG OLIESPILD.....	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD.....	6
Rendegraver.....	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	9
BILAG A Kort over ejendommen.....	10

Udarbejdet af
Jens Jørgen Schmidt

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i sort mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i sort mappe på kontoret i stuehus.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke (overjordiske)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel
- Svejseanlæg m.v.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehus og har nr. 74 69 84 73.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 73 76 76 76 (Mandag – onsdag kl. 08.00-16.00, torsdag kl. 08.00-17.00, fredag kl. 08.00-14.00)
Falck	kontaktes på telefon 70 10 20 30 dag og nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 70 11 07 07 fra kl. 16.00 – 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 76 35 40 74 lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon 74 36 50 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon 74 64 40 52 dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon 73 53 13 00 dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon 74 69 88 49 dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon 74 69 88 42 dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon 74 69 88 42 dag eller nat
Infarm (forsuring)	kontaktes på telefon 96 32 68 00

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Jens Jørgen på tlf. 21 77 73 84

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af

dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

Pulverslukkere

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Jens Jørgen på tlf. 21 77 73 84

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 73 76 76 76

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det ikke påvirke nogen dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver

Bigballe

KEMIKALIE-, SYRE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier, syre og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Jens Jørgen på tlf. 21 77 73 84

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 73 76 76 76.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Hvis mælk, kemikalier, syre eller olie er løbet i vandløbet vil det ikke påvirke nogen dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver

Bigballe

I maskinhus samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved boring i gårdspladsen.

I ungdyrstald sidder stophane ved mellemgangen mellem stald og gl. tankrum.

I gl. kostald sidder stophane i gl. tankrum.

I nyeste kostald sidder stophane i teknikrum.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i indkørsel syd for stuehuset.

El-tavler sidder ved: Ungdyrstald, gl. kostald og nyeste kostald.

Nye ampere sikringer opbevares i mellemgangen i ungdyrstalden.

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til gl. kostald sidder ved gl. tankrum.

Afbryder til nyeste kostald sidder i teknikrum.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til Syd Energi og forhør om varigheden af udfaldet.

Telefon nr. 70 11 50 51.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares **utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.**

Derudover gælder følgende:

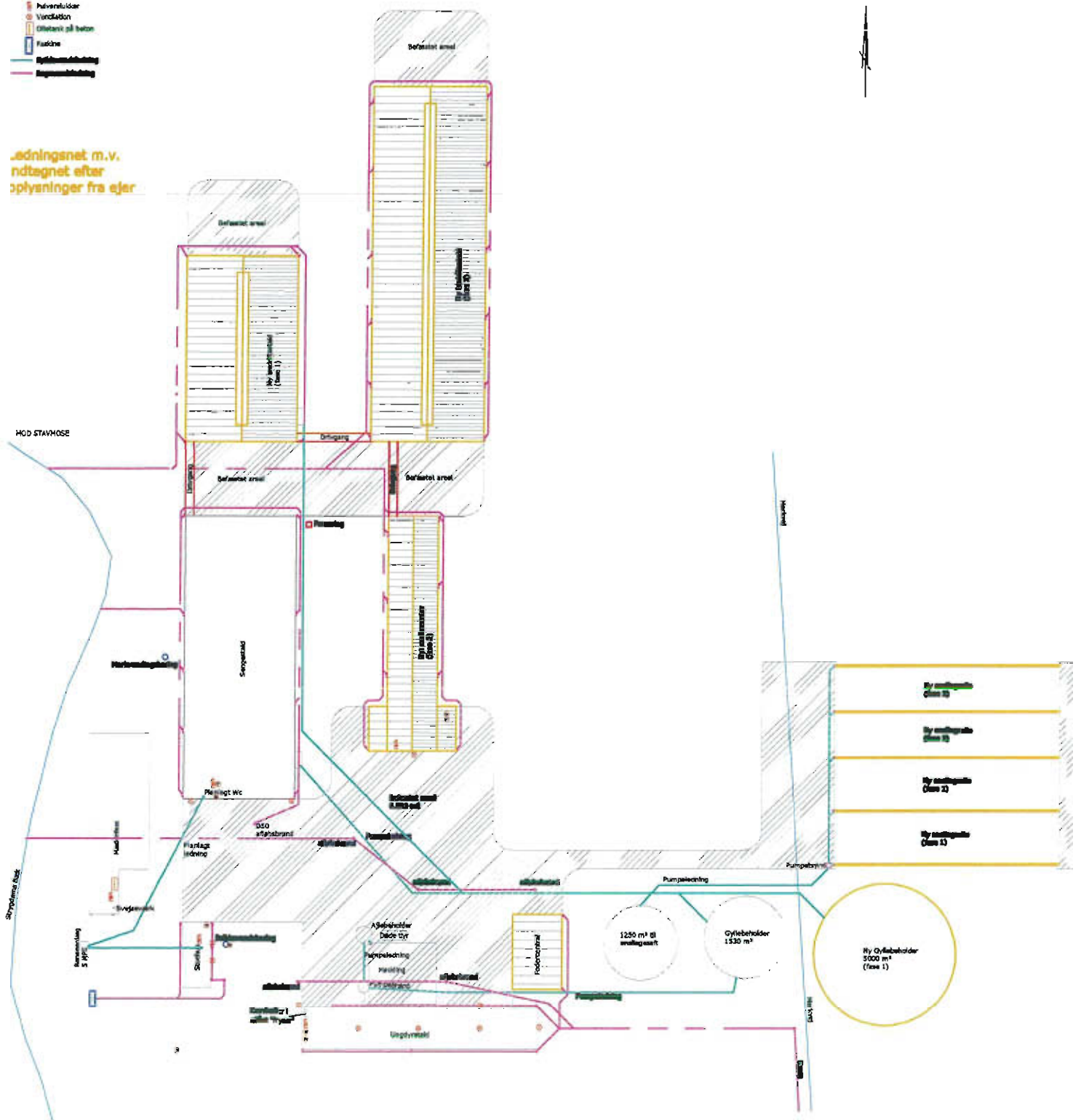
- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG A Kort over ejendommen

- El-linier
- Støppestens væd
- UdV. Lys
- Pulverulsker
- Vindkælder
- Olfaktor på beton
- Facade
- Bygherrens forbehold
- Bygherrens forbehold

• Ledningsnet m.v. ndtagnet efter oplysninger fra ejer

	Bygherre: Jørgen Schmidt Gl. Bane 10 6100 Højerlev		Telt: — Fax: — bau@bygningstekniker.dk
	Emne: Skitseforslag nr. 4 - Udvidelse Situationsplan		Tegn.nr.: 08.394.4.000
	Mål: 1:1000 v/A3		Sign.: AU
	NOTER ER RELATIVE. UDBRUGSVEJE MÅL OG NOTER ANVENDT I CM		

LandboSyd
Planteavl

Påberghs, Z. 6200 Andersnäs
Tlf. 74302007 Fax. 74302001

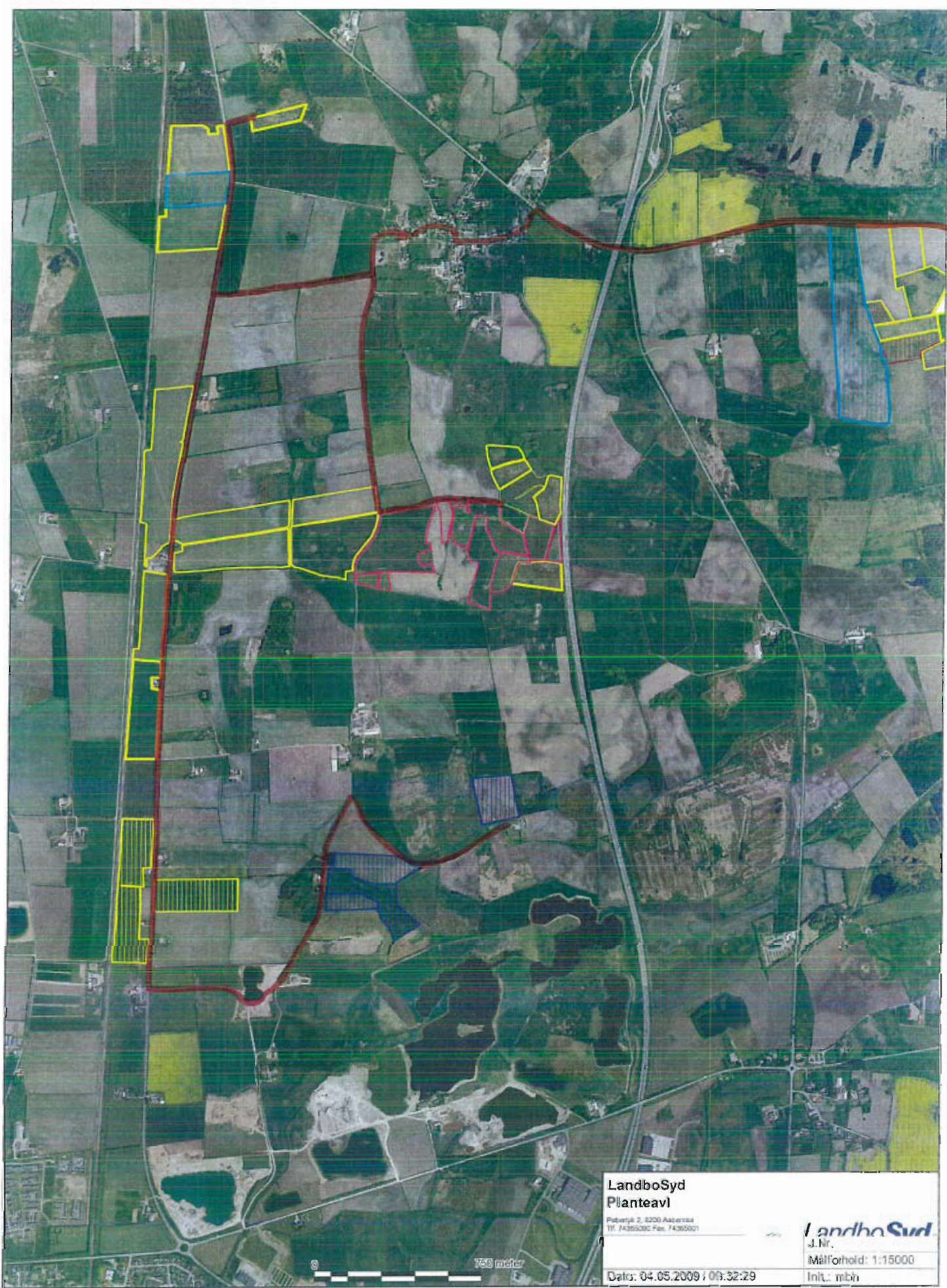
LandboSyd

J.Nr.

Målförhöld: 1:15000

Init.: mbh

Dato: 04.05.2009 / 09:32:29

**LandboSyd
Planteavl**

Pösterjök 2, 6200 Aabersås
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

J.Nr.
Mållförhåll: 1:15000
Inrit.: mbb

Dato: 04.05.2009 / 09:32:29

Fuldmagt.

Undertegnede Jens Jørgen Schmidt befuldmægtiger herved LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa til at indsende ansøgning om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til Aabenraa kommune via IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

Undertegnede bekræfter samtidig at have gennemlæst ansøgningen om miljøgodkendelse, og erklærer sig indforstået med forudsætningerne heri.

Fuldmagten er gældende for dette forhold, så længe Deres engagement består hos LandboSyd.

Aabenraa, d. 23/12-2007

Underskrift

Aftale om produktionsmæssig sammenhæng jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 2 nr 10 og § 28 stk 5.

Navn Lars Næstoft

Adresse Nyrestovvej 40, 6230 Rødebro

CVR nr. 19-98792-49

Underskrift

indgår hermed aftale om at hovedparten af afgrøderne fra ovennævnte ejendom afsættes til nedennævnte kvægbedrift

Navn Jens Højgen Schmidt

Adresse Øl-Bane 10, 6230 Rødebro

CVR nr. 12-364695

Underskrift Jens Højgen Schmidt

Aabenraa, d. 25. juni 2010

Aabenraa kommune
Teknik og Miljø

Udkast til miljøgodkendelse af kvægproduktionen på Gl. Bane 10, 6230 Rødekro.

Udkastet drejer sig om en udvidelse af dyreholdet *fra* 164 køer, 123 kvier, 41 småkalve og 132 tyrekalve *til* 396 køer, 17 kvier/stude, 50 småkalve og 198 tyrekalve svarende til en udvidelse *fra* 291,33 *til* 561,34 dyreenheder. DOF Sønderjylland protesterer mod forslaget til godkendelse, idet der bl.a. mangler de nødvendige initiativer til at begrænse forureningen og oplysninger om dennes indflydelse på omgivelserne.

Protesten bygger bl.a. på følgende:

Oplysningerne side 5 om den nuværende besætning er forkerte. Der er flere dyr end tilladt på nuværende tidspunkt, idet der ifølge CHR-registret er 197 køer og 171 kvier mod de oplyste 164 køer og 123 kvier.

Side 22 fravælger ansøgeren fast gulv med en argumentation, der ikke anerkendes af Miljøklagenævnet, som i flere afgørelser har fastslået, at der ikke er dokumentation for de af ansøgeren påståede ulemper. Det er ikke nok at skrive, at "for ansøger er det ansøgte staldsystem således BAT - - -". Det er ikke rigtigt først at skabe et problem med et forældet gulv for derefter at afhjælpe det med det i sig selv udmærkede virkemiddel, som gylleforsuring er. Kommunen har vist ikke grundlag for som nævnt side 23 at betragte staldsystemet som BAT.

Side 25 skal vilkår 15 som i lignende sager lyde på skrabning hver 2. time og ikke kun hver 4. time.

Side 84 mangler tallene for kvælstof i den udbragte mængde gylle i førsituationen og ansøgt situation. Ellers er det umuligt at vurdere forholdene. Side 86 om fosfor mangler tallet for førsituationen. Der mangler også tal for den samlede udvaskning fra denne ~~ejendoms~~ besætning i aktuelt drift og ansøgt drift, idet man ellers ikke kan vurdere betydningen af den større produktion. Hvor meget udledes der gennem vandløbene til Vadehavet?

Side 86 accepteres et fosforoverskud på 9,7 kg P/ha trods afvanding til bl.a. en målsat sø. Der skal gøres noget for at nedsætte overskuddet, f.eks. ved særlige

afgrøder. Hvad ligger der mere præcist i, at "ansøger har tilpasset ansøgningen" på dette punkt? Vilkår 81 er for løst og ikke kontrollerbart.

Side 89-91 om afvandingen til Natura 2000 området Vadehavet taler alle oplysningerne for særlig hensyntagen til Vadehavet, der absolut må betegnes som sårbart for yderligere tilførsel af næringsstoffer. Alligevel gør kommunen sig mange betragtninger om, at udvaskningen forsvinder i den samlede mængde fra det sønderjyske landbrug, men som bekendt gør mange bække små en stor å, og de sønderjyske kommuner har den sidste tid givet mange tilladelser til udvidelse af husdyrproduktionen.

Miljøgodkendelsen er et skridt i den forkerte retning, da den dobbelt så store produktion ubestrideligt betyder en *større udledning af kvælstof fra denne ejendom*. Den nylige undersøgelse fra Conterra viser en stigning i husdyrholdet siden 2001 i Aabenraa kommune på 15,5 %, og på den baggrund skal der gøres noget aktivt for at begrænse udledningen fra det enkelte brug til Vadehavet til det absolut mindst mulige. Det er desværre ikke sket i dette tilfælde.

Med venlig hilsen

DOF Sønderjylland
v/ Per Janfelt
Jørgensgård 52
6200 Aabenraa

Aabenraa Kommunes bemærkninger til "Udkast til miljøgodkendelse på Gl. Bane 10, 6230 Rødekrø" af 25. juni 2010 fra DOF Sønderjylland, v/ Per Janfelt, Jørgensgård 52, 6200 Aabenraa

Aabenraa Kommune oplyser på side 5 størrelsen af det tilladte dyrehold på årsbasis. De oplysninger, der fremgår af CHR-registeret, er oplysninger om dyreholdet på et givet tidspunkt. Den samlede årsproduktion fremgår ikke af CHR-registeret.

Miljøklagenævnet skriver i afgørelsen MKN-130-00464 af 19. april 2010 blandt andet, at:

"Det er nævnets opfattelse, at det er BAT for nye stalde til malkekøer at anvende teknologier, der svarer til den ammoniakemissionsbegrænsning, der kan opnås ved at anvende præfabrikerede, drænede gulve, jf. BAT-byggeblad nr. 107.04-51, eller gylleforsuring. Tilsvarende gælder som udgangspunkt for nye staldafsnit.

...

Miljøklagenævnet finder anledning til at bemærke, at nævnet ikke hermed har taget stilling til, hvilke teknologier der konkret skal anvendes. Teknologivalget må bestemmes i dialog mellem ansøger og xxx Kommune."

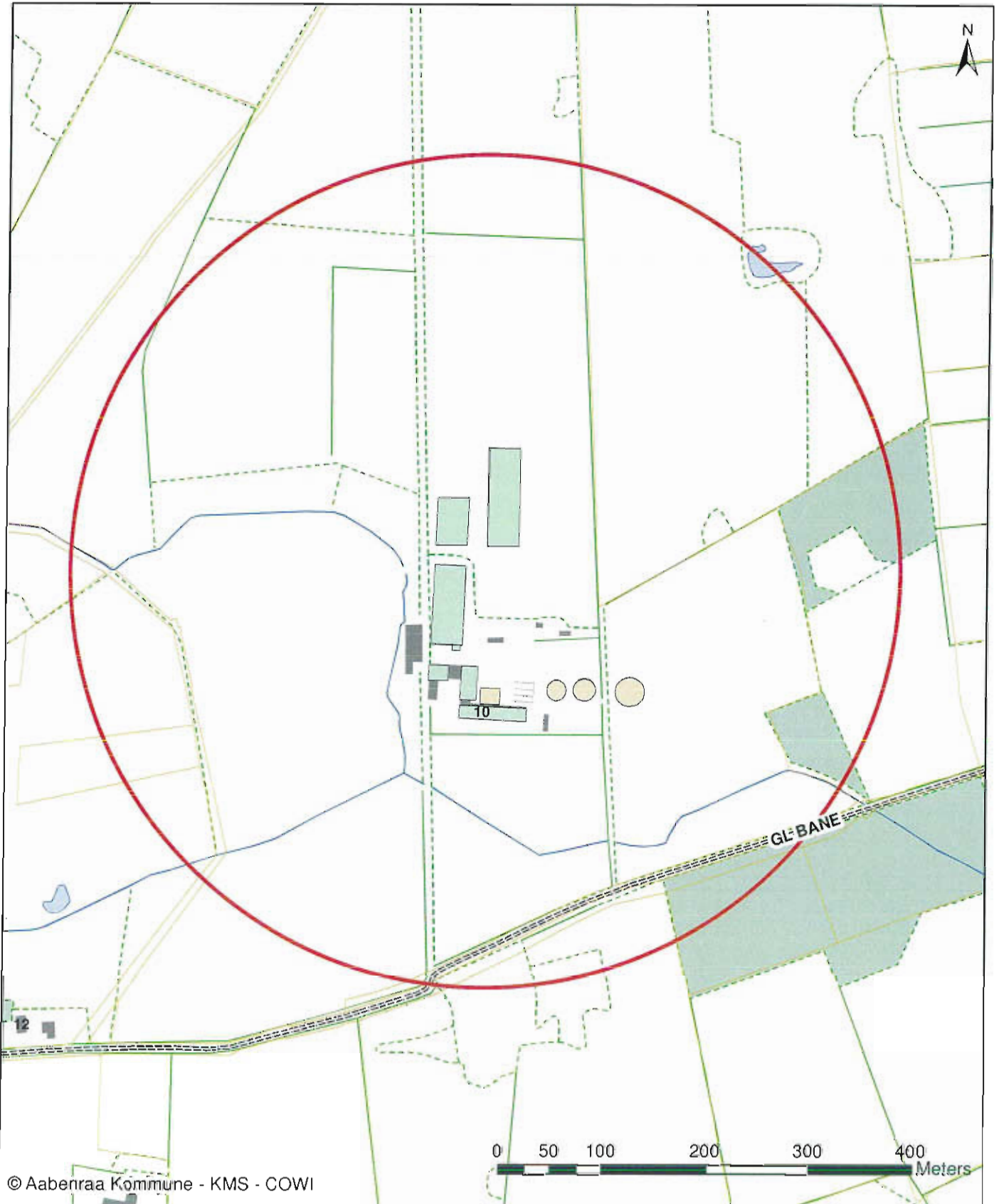
Fsva BAT og ammoniakemission, så er det Aabenraa Kommunes vurdering, at Miljøklagenævnet i deres afgørelse sidestiller et præfabrikeret, drænet gulv og et anlæg til forsuring af gyllen, da de i deres afgørelse skriver "eller". Og at ansøger frit kan vælge den teknologi, der kan opfylde kravet om BAT. Ansøger har valgt at forsure gyllen. På den baggrund har Aabenraa Kommune vurderet, at kravet om BAT er **opfyldt**.

Et præfabrikeret, drænet gulv skal skrubes hver anden time. Spaltegulve skal skrubes hver 4. time, jf. FarmTest nr. 21-2004 og Miljøstyrelsens udkast til teknologiblاد af 12. maj 2010 om skrabere på gangarealer i stalde med malkekøer. På den baggrund har Aabenraa Kommune stillet vilkår 15.

Der henvises til, at der på side 84 mangler tal for kvælstof i den udbragte gylle i før og efter situation – Mængderne er beskrevet i ansøgningsmaterialet. Afsnittet side 83 og 84 omhandler udvaskning af kvælstof, og er på side 83 beskrevet i både før- og eftersituation, samt hvor meget udvaskningen øges i eftersituationen.

Der henvises til side 86 og mangel på tal for fosfor i førsituation – ansøgningsystemet giver ikke tal for fosfor i førsituation, og der findes ikke modeller, der kan beregne og sætte tal på udvaskning af fosfor. Fosfor skal vurderes ud fra en risikovurdering af udvaskningen. Dette er sket i godkendelsens side 85, hvor drænede og lavbundslande vurderes som særlige risikoarealer i oplandet til råstofsø G36.

Ansøger har på kommunens opfordring tilpasset ansøgningen således, at arealerne, hvor der er risiko for fosforudvaskning, i opland til særlig følsom sø har fosforbalance, og dette er sikret via vilkår 81.

© Aabenraa Kommune - KMS - COWI

<p>Aabenraa Kommune</p> 	<p>Teknik & Miljø Plantagevej 4, Bov 6330 Padborg</p>	<p>Initfaler: Iket</p>
		<p>Dato: 01-02-2010</p>
<p>Gl. Bane 10, 6230 Rødekro Beregnet konsekvenszone er 402 m</p>	<p>Målforhold: 1:5.000</p>	
	<p>Tegn. nr:</p>	